

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA KOČEVJE

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

DRAGA

2021-2030

OSNUTEK

Štev.: 06 - 15/21

v spomin dr. Dušanu Mlinšku

Goteniška gora je 'rojstni dom' prebiralnih gozdov v prvem gozdnogospodarskem načrtu, ki ga je za gozdove kneza Auersperga leta 1892 sestavil gozdar dr. Leopold Hufnagl. Načrt je v celoti izredno delo, saj je prekinil s tedaj večinoma prevladujočimi golosečnjami in utemeljil prebiralno gospodarjenje z rastišču domačima jelko in bukvijo, ki se tudi naravno sami pomlajujeta. Še več, v načrtu za Goteniško pogorje so bili prvič izločeni pragozdovi, kar lahko označimo za 'rojstni dan' naravovarstva pri nas.

Oboje: 'rojstni dom in rojstni dan' bi lahko s ponosom obesili 'na veliki zvon', predvsem pa nadaljevali z gozdarjenjem, ki je do danes ohranilo te mogočne jelovo-bukove gozdove. To pa je tudi izročilo našega profesorja dr. Dušana Mlinška.

Vsebina

Povzetek	8
Uvod	10
1. Splošni opis gozdnogospodarske enote.....	11
1.1 Opis naravnih razmer	11
1.1.1 Lega.....	11
1.1.2 Relief.....	11
1.1.3 Podnebne značilnosti	11
1.1.4 Hidrološke razmere	12
1.1.5 Matična podlaga in tla	13
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost.....	13
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote.....	16
1.1.8 Živalski svet	19
1.2 Površina in lastništvo gozdov	22
1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa	23
1.4 Družbeno gospodarske razmere	25
1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom.....	26
1.5.1 Lovstvo	26
1.5.2 Kmetijstvo	26
1.5.3 Poselitev	26
1.5.4 Infrastruktura.....	28
1.6 Požarno ogroženi gozdovi.....	28
1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote	28
1.8 Organiziranost javne gozdarske službe	28
2. Prikaz funkcij gozdov	30
2.1 Ekološke funkcije	32
2.2 Socialne funkcije	34
2.3 Proizvodne funkcije	36
3. Opis stanja gozdov	38
3.1 Gospodarske kategorije gozdov	38
3.2 Lesna zaloga.....	39
3.3 Prirastek.....	41
3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev	42
3.5 Tipi sestojev	43
3.6 Ohranjenost gozdov	43
3.7 Kakovost drevja.....	43
3.8 Poškodovanost drevja	45
3.9 Objedenost gozdnega mladja.....	45
3.10 Odmrlo drevje.....	47
4. Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi	48
4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi	48
4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju.....	50
4.2.1 Posek.....	50
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela	54
4.2.3 Gradnja in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	55
4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	56
4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor	57
4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2011-2020.....	58
5. Oris zakonitosti razvoja gozdov	59
5.1 Razvoj gozdnih fondov	59
5.1.1 Površina	59
5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek.....	59
5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti	61
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev.....	61
5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov.....	63

6.	Cilji, usmeritve in ukrepi	64
6.1	Splošni cilji	64
6.2	Usmeritve	66
6.2.1	Splošne usmeritve	66
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	66
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	81
6.2.4	Usmeritve za varovalne in gozdove s posebnim namenom	82
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	82
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti	83
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	83
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor	87
6.3	Ukrepi	89
6.3.1	Možni posek	89
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	90
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	90
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	92
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic	93
7.	Usmeritve za gospodarjenje z gozdnim drevjem zunaj naselij	95
8.	Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi GGE	96
9.	Rastiščnogojitveni razredi	97
9.1	Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov	97
9.2	Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih	98
9.2.1	RGR: Jelova bukovja na globokih tleh - 01111	100
9.2.2	RGR: Jelova bukovja - zasmrečena – 01115	109
9.2.3	RGR: Jelova bukovja na plitvih tleh - 01121	117
9.2.4	RGR: Varovalni gozdovi - 08000	124
9.2.5	RGR: Gozdni rezervati - 09000	128
10.	Problemi	132
11.	Literatura	133
12.	Načrt so izdelali	135
13.	Priloge	136
13.1	Preglednice v prilogah	136
13.1.1	Naravovarstvene preglednice	136
13.1.2	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote	149
13.1.3	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR	152
13.1.4	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kateg.	163
13.1.5	Tarife in prirastni nizi	167
13.1.6	Kataster gozdnih cest	170
14.	Prostorski del načrta	207

Preglednice:

Preglednica 1: /D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	11
Preglednica 2: /D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti	13
Preglednica 3: /D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	14
Preglednica 4: /D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v GGE po skupinah rastišč	16
Preglednica 5: D-SH: Stanje habitatov	20
Preglednica 6: /LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	22
Preglednica 7: /LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki)	22
Preglednica 8: /D-LS: Razvoj posestne sestave	23
Preglednica 9: Odprtost gozdov s cestami	23
Preglednica 10: /SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	24
Preglednica 11: Odprtost gozdov z vlakami po gostotnih razredih	24
Preglednica 12: /D-LD: Pregled lovišč	26
Preglednica 13: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi skupinami funkcij (v ha) / F2	30
Preglednica 14: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami (D-F)	31
Preglednica 15: Izjemna drevesa v GGE Draga	35
Preglednica 16: /D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in struktura po lastniških kategorijah	38

Preglednica 17: /KGR: Gozdne združbe po g. kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	38
Preglednica 18: /LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po drevesnih vrstah in debelinskih razredih	39
Preglednica 19: /D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	40
Preglednica 20: /D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	41
Preglednica 21: /PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	41
Preglednica 22: /D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	41
Preglednica 23: /RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	42
Preglednica 24: /D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst	42
Preglednica 25: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	43
Preglednica 26: /D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	43
Preglednica 27: /OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	43
Preglednica 28: /K: Kakovost drevja	44
Preglednica 29: /PSD: Poškodovanost drevja	45
Preglednica 30: /OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno	45
Preglednica 31: /OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah PE B S 2017	45
Preglednica 32: /OD: Odmrlo drevje	47
Preglednica 33: /P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	50
Preglednica 34: /D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih	50
Preglednica 35: D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah	51
Preglednica 36: VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	52
Preglednica 37: PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	53
Preglednica 38: PDR: Posek po debelinskih razredih	53
Preglednica 39: OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v GGE	54
Preglednica 40: Novogradnja in rekonstrukcija gozdnih vlak v metrih v obdobju 2011-2020	55
Preglednica 41: Izločitve divjadi in zavarovanih vrst velikih zveri	56
Preglednica 42: D-FU: Opravljeni ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti	57
Preglednica 43: /D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov	59
Preglednica 44: /GFR2: Razvoj gozdov po drevesnih vrstah (v %)	59
Preglednica 45: /GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka	59
Preglednica 46: Primerjava prirastnih odstotkov	60
Preglednica 47: /D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge	60
Preglednica 48: /D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	62
Preglednica 49: /MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	89
Preglednica 50: /NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	90
Preglednica 51: /D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti	93
Preglednica 52: /EP1: Prikaz prihodka od lesa	96
Preglednica 53: /EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	96
Preglednica 54: /D-GHT: Gozdni habitatni tipi v RGR 01111	100
Preglednica 55: /D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 01111	100
Preglednica 56: /D-LZ: Lesna zaloga, struktura po deb. razredih in letni prirastek RGR 01111	101
Preglednica 57: /D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst RGR 01111	101
Preglednica 58: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 01111	102
Preglednica 59: /D-PGR: Realizacija poseka v RGR 01111	102
Preglednica 60: /OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 01111	103
Preglednica 61: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov RGR 01111	103
Preglednica 62: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst RGR 01111	104
Preglednica 63: /D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 01111 in primerjava z modelnim stanjem	104
Preglednica 64: /D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka RGR 01111	107
Preglednica 65: /MPVP: Možni posek po vrstah poseka RGR 01111	107
Preglednica 66: /NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 01111	108
Preglednica 67: /D-GHT: Gozdni habitatni tipi RGR 01115	109
Preglednica 68: /D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi RGR 01115	109
Preglednica 69: /D-LZ: Lesna zaloga, struktura po deb. razredih in letni prirastek RGR 01115	110
Preglednica 70: /D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst RGR 01115	110
Preglednica 71: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 01115	110
Preglednica 72: Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka RGR 01115	111
Preglednica 73: /OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela RGR 01115	111

Preglednica 74: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov RGR 01115.....	112
Preglednica 75: /D-DV: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst RGR 01115 ...	112
Preglednica 76: /D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 01115 in primerjava z modelnim stanjem.....	112
Preglednica 77: /D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka RGR 01115 ..	115
Preglednica 78: /MPVP: Možni posek po vrstah poseka RGR 01115	115
Preglednica 79: /NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 01115	115
Preglednica 80: /D-GHT: Gozdni habitatni tipi RGR 01121.....	117
Preglednica 81: /D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi RGR 01121.....	117
Preglednica 82: /D-LZ: Lesna zaloga, struktura po deb. razredih in letni prirastek RGR 01121 ...	118
Preglednica 83: /D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst RGR 01121.....	118
Preglednica 84: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 01121...	118
Preglednica 85: Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka RGR 01121	119
Preglednica 86: /OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela RGR 01121	119
Preglednica 87: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov RGR 01121.....	120
Preglednica 88: /D-DV: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst RGR 01121 ...	120
Preglednica 89: /D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 01121 in primerjava z modelnim stanjem.....	120
Preglednica 90: /D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka RGR 01121 ..	123
Preglednica 91: /MPVP: Možni posek po vrstah poseka RGR 01121	123
Preglednica 92: /NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 01121	123
Preglednica 93: /D-GHT: Gozdni habitatni tipi RGR 08000.....	124
Preglednica 94: /D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi RGR 08000.....	124
Preglednica 95: /D-LZ: Lesna zaloga, struktura po deb. razredih in letni prirastek RGR 08000 ...	125
Preglednica 96: /D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst RGR 08000.....	125
Preglednica 97: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 08000...	125
Preglednica 98: /D-PGR: Realizacija poseka v RGR RGR 08000.....	125
Preglednica 99: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov RGR 08000.....	126
Preglednica 100: /D-DV: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst RGR 08000 ..	126
Preglednica 101: /D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 08000 in primerjava z modelnim stanjem...	126
Preglednica 102: /D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka RGR 08000	127
Preglednica 103: /MPVP: Možni posek po vrstah poseka RGR 08000	127
Preglednica 104: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 08000	127
Preglednica 105: /D-GHT: Gozdni habitatni tipi RGR 09000.....	128
Preglednica 106: /D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi RGR 09000.....	128
Preglednica 107: /D-LZ: Lesna zaloga, struktura po deb. razredih in letni prirastek RGR 09000 ..	129
Preglednica 108: /D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst RGR 09000.....	129
Preglednica 109: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 09000.	129
Preglednica 110: Realizacija poseka v RGR RGR 09000	129
Preglednica 111: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov RGR 09000.....	130
Preglednica 112: /D-DV: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst RGR 09000 ..	130
Preglednica 113: /D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 09000 in primerjava z modelnim stanjem...	130
Preglednica 114: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 09000	131

Preglednice v prilogah

Naravovarstvene preglednice, Seznam enot kulturne dediščine z varstvenimi režimi,

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD,

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD, D-PGR, PDV, PDR, EVP, EVGD,

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD,

Obrazec E4: ločena knjiga,

Seznam tarif, Seznam prirastnih nizov, Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje, Kataster gozdnih cest.

Grafikoni

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja 53

Grafikon 2: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah GGE.....62

Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah RGR 01111 104

Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah RGR 01115 113

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah RGR 01121 121

Grafikon 6: Primerjava dejanske strukture gozdov po razvojnih fazah RGR 08000	126
Grafikon 7: Primerjava dejanske strukture gozdov po razvojnih fazah RGR 09000	130

Karte

Karta 1: Krajinski tipi	14
Karta 2: Lega gozdnogospodarske enote	15
Karta 3: Karta rastišč	18
Karta 4: Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila	25
Karta 5: Pregledna karta lovišč	27
Karta 6: Karta požarne ogroženosti gozdov	29
Karta 7: Karta funkcij gozdov	37
Karta 8: Karta tipov drevesne sestave gozdov	44
Karta 9: Karta načrtovanih posekov	91
Karta 10: Karta načrtovanih gojitvenih del	92
Karta 11: Karta rastiščnogojitvenih razredov	99
Karta 12: Stanje in razvoj gozdnih površin	208
Karta 13: Večfunkcionalna območja brez konfliktov med funkcijami	209
Karta 14: Večfunkcionalna območja z možnimi konflikti med funkcijami	210
Karta 15: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi	212
Karta 16: Območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom brez ukrepov	213
Karta 17: Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali	215
Karta 18: Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti	216
Karta 19: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah	218
Karta 20: Območja za možno krčitev gozdov	219
Karta 21: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture – ceste	221
Karta 22: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture – vlake	222

Povzetek

Gozdnogospodarski načrt GGE Draga 2021-2030 je šesta revizija celotnega območja enote.

Površina gozdov v GGE Draga je 5.340,50 ha, od tega je večina (63,9 %) v državni lasti.

Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha) – LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.727,17	3.409,01	204,32	5.340,50
Delež (%)	32,3	63,9	3,8	100,0

V enoti je večina gozdov večnamenskih 5.137,34 ha – 96,2 %, varovalnih gozdov je 107,59 ha – 2,0 % in gozdov s posebnim namenom - gozdnih rezervatov je 95,57 ha – 1,8 %. V večnamenskih in varovalnih gozdovih je predlaganih ekocelic (predlog za prepustitev naravnemu razvoju) 155,45 ha – 2,9 %, skupaj z rezervatom 251,02 ha – 4,7 % površine vseh gozdov, v državnih gozdovih 166,92 ha – 4,90 %. Povprečna lesna zaloga se je znižala na 383,5 m³/ha. Povprečni letni prirastek je 8,76 m³/ha. Skupaj je 10,41 m³/ha odmrlih dreves – 2,7 % lesne zaloge.

Za osnovni cilj – ohranitev vitalnih gozdov z vsemi funkcijami, je potrebno vzpostaviti ravnotežje razvojnih faz gozda, debelinske strukture, povečati delež listavcev v zasmrečenih gozdovih, mestoma rešiti problem obnove jelke in obnoviti po naravnih ujmah in gradacijah podlubnikov razgrajene smrekove sestoje. Tako so načrtovani visoki sanacijski poseki, poudarjena je obnova z bukvijo, a upoštevamo tudi ohranitveno strategijo za jelko s sproščanjem vseh čakalcev in ohranjanjem vitalnih debeljakov.

Možni posek znaša za vse gozdove skupaj 285.000 m³ iglavcev, 170.000 m³ listavcev in 455.000 m³ skupaj, intenziteta je 22,2 % na lesno zalogo ter 97,2 % na prirastek vseh gozdov ali 22,9 % na LZ in 99,3 % na P večnamenskih gozdov.

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	5.137,34	238,8	147,9	386,7	6,06	2,84	8,90	23,2	22,3	22,9	99,3
GPN brez načrto. poseka	95,57	305,3	182,6	487,8	5,13	2,17	7,30				
Varovalni gozdovi	107,59	46,3	94,7	141,0	1,81	1,83	3,64	10,0	4,9	6,6	25,5
Skupaj vsi gozdovi	5.340,50	236,1	147,4	383,5	5,96	2,81	8,76	22,6	21,6	22,2	97,2
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	1.644,34	208,5	140,6	349,1	5,75	2,90	8,65	23,3	21,0	22,4	90,5
GPN brez načrto. poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	82,83	41,8	87,0	128,8	1,93	1,76	3,69	9,8	4,0	5,9	20,5
Skupaj vsi gozdovi	1.727,17	200,5	138,0	338,5	5,57	2,84	8,41	23,2	20,5	22,1	89,0
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	3.290,33	251,6	151,2	402,8	6,15	2,81	8,97	23,1	22,9	23,0	104,0
GPN brez načrto. poseka	95,57	305,3	182,6	487,8	5,13	2,17	7,30				
Varovalni gozdovi	23,11	62,6	122,4	185,0	1,42	2,08	3,50	11,1	7,5	8,7	46,1
Skupaj vsi gozdovi	3.409,01	251,8	151,9	403,7	6,09	2,79	8,88	22,3	22,1	22,2	101,0
Gozdovi lokalnih skupnos.											
Večnamenski gozdovi	202,67	277,0	153,0	430,0	6,99	2,75	9,74	23,5	21,9	22,9	101,0
GPN brez načrto. poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	1,65	41,8	92,7	134,5	1,36	1,97	3,33	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	204,32	275,1	152,5	427,6	6,94	2,74	9,68	23,5	21,8	22,9	101,0

Malopovršinska raznomerna zgradba sestojev z veliko lesno zalogo omogoča gojitvene samonegovalne mehanizme gozdov. Gojitvena dela so v načrtovanem obdobju usmerjena v obnovo in nego mlajših razvojnih faz gozda ter v nego prebiralnega gozda. Mestoma je zaradi

zasmrečenosti in možne prenamnožitve lubadarjev poudarjeno tudi varstvo pred žuželkami, skupaj 105 dni. Predvidena je sadnja 4 ha prednostno listavcev, postavitev 3 ograj z vzdrževanjem. Edina dolgoročno uspešna in najcenejša je seveda naravna obnova vseh 'osnovnih' drevesnih vrst ob nujnem 'uravnoveženju' jelenjadi in srnjadi.

Gojitvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	67,20	126,75	0,70	194,65
Priprava tal	ha	3,00	2,00	0,00	5,00
Sadnja	ha	3,00	1,00	0,00	4,00
Obžetev	ha	27,00	25,90	0,00	52,90
Nega mladja	ha	2,00	2,70	0,00	4,70
Nega gošče	ha	24,98	103,64	6,07	134,69
Nega letvenjaka	ha	13,50	40,00	1,01	54,51
Nega ml.drogovnjaka	ha	13,70	15,10	0,54	29,34
Nega prebiralnega gozda	ha	4,60	75,45	6,50	86,55
Varstvo pred žuželkami	dni	32,00	73,00	0,00	105,00
Zaščita s premazom	ha	15,00	5,00	0,00	20,00
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0,00	20,00	0,00	20,00
Zaščita z ograjo	m	400,00	800,00	0,00	1.200,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	600,00	4.700,00	0,00	5.300,00
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,20	0,00	0,20

Po površini je s 1. stopnjo poudarjenosti (izjemna poudarjenost funkcij) v gozdnem prostoru daleč največ lesnoproizvodne funkcije (84,1 % gozdnega prostora), sledijo funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (24,9 %), varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (11,0 %), funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (4,8 %) ter raziskovalna in funkcija varovanja naravnih vrednot (1,8 %).

Sonaravni, vitalni gozdovi so pogoj za vse funkcije gozdov, veliko dodatnih del za krepitev funkcij je opravljenih z deli, ki niso evidentirana v GGN (košnje so večinoma stimulirane z GERK-i, vzdrževanje planinskih poti z društvi in turizmom...). Načrtovano je vzdrževanje travinj, mulčenje obcestnih pasov, čiščenje vodnih virov, postavitev gnezdnic.

Predvidena je oprema razširjenega gozdnega rezervata Medvedjak – 95,57 ha, predlaganih je še 155,45 ha ekocelic prepuščenih naravnemu razvoju.

Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. skupnosti	Skupaj
Vzdrževanje grmišč	ha	0,00	12,00	0,00	12,00
Vzdrževanje travinj	ha	12,00	96,50	0,00	108,50
Vzdrževanje vodnih površin	kos	4,00	24,00	0,00	28,00
Sadnja plodonosnega drevja	kos	0,00	150,00	0,00	150,00
Vzdrževanje plodonosnega drevja	kos	0,00	450,00	0,00	450,00
Pušcanje stoječe biomase	m ³	160,00	300,00	0,00	460,00
Naravni razvoj biotopov	ha	78,61	166,92	5,49	251,02
Ohranjanje biotopov - nega	ha	10,00	20,80	0,00	30,80
Vzdrževanje gnezdnic	kos	0,00	50,00	0,00	50,00
Postavitev gnezdnic	kos	0,00	25,00	0,00	25,00
Vzdrževanje stez	dni	0,00	50,00	0,00	50,00

Načrtovana je izgradnja 10 gozdnih cest v skupni dolžini 14,000 km in vključitev 2,212 km že zgrajenih gozdnih cest (skupaj 16,212 km). Tako bi se gostota produktivnih cest povečala na 24,80 m/ha in bi se dobro približala optimalni gostoti produktivnega cestnega omrežja, ki je 25,72 m/ha.

Načrtovana je izgradnja 15 km novih in rekonstrukcija 10 km vlak zaradi neustreznih elementov za spravilo s sodobnimi pravilnimi sredstvi ter za dograditev 5 lesnih skladišč ob javnih cestah.

Uvod

Gozdovi GGE Draga na zahodnem delu GGO Kočevje so najmogočnejši in najbolj naravno ohranjeni gozdovi območja. Posebnost je tudi velik delež ozkokrošnjate naravne smreke z resonančnim lesom. Gozdnogospodarski načrt GGE Draga 2021-2030 je šesta revizija načrta za vse gozdove enote. Prvi načrt za gozdove Goteniškega pogorja (sem spadajo tudi gozdovi GGE Draga) je bil izdelan leta 1892 kot sestavni del gozdnogospodarskega načrta za gozdove kneza Auersperga na Kočevskem.

Pravni podlagi za izdelavo načrta sta Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in spr.) in Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/2010). Gozdnogospodarski načrt obravnava vse gozdove v gozdnogospodarski enoti. Načrt obsega opis stanja gozdov (tudi v smislu večnamenske vloge gozdov), oceno preteklega gospodarjenja z gozdovi glede trajnosti vseh njihovih funkcij, načrtovane cilje, usmeritve in ukrepe za prihodnje desetletje ter ekonomsko presojo gospodarjenja z gozdovi.

GGN GGE Draga je tudi plan, neposredno potreben za varstvo območij Natura 2000: SI3000263 in SI5000013 Kočevsko. Enota je tudi del ekološko pomembnih območij – EPO: 31100 Kočevsko in 80000 Osrednje območje življenjskega prostora zveri. V celoti in za vse objekte so upoštevane naravovarstvene smernice Zavoda RS za varstvo narave. Usmeritve in ukrepi zagotavljajo ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in njihovih habitatov ter kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov na območju enote.

V načrtu je upoštevana strokovna osnova za varstvo kulturne dediščine Zavoda za kulturno dediščino RS ter vodovarstvene smernice.

Za izdelavo načrta so nam bili v pomoč stari načrti, evidence poseka in gojitvenih del, avionski posnetki, terenski podatki meritev na stalnih vzorčnih ploskvah in opisi sestojev ter izkušnje revirnih gozdarjev. Pri določanju ciljev smo se naslonili tudi na območni GGN 2011-2020.

Ekološka stabilnost gozdov je vse bolj ogrožena zaradi žledolomov, vetrolomov, oslabelosti dreves in prenamnožitve lubadarjev. Sestoji naravne drevesne sestave, malopovršinsko raznomerne zgradbe z visokimi lesnimi zalogami, veliko odraslega drevja in dovolj pomladitvami, tudi z odmrlim drevjem, lažje kljubujejo naravnim ujmam in hitreje celijo rane. Zaradi obsežnih sanitarnih sečenj so bili poseki v naravno ohranjenih gozdovih nižji, zaradi velikega preseganja poseka iglavcev so ostali načrtovani poseki listavcev nedoseženi. Ob možnem nadaljevanju naravnih ujm, so poleg sanitarnih posekov nujne tudi 'gojitvene' sečnje: oblikovanje in sproščanje večjih bukovih pomladitev, sproščanje čakalcev in mladovja jelke in smreke. Nujno je tudi doseganje večine načrtovanega poseka bukve zaradi velikega deleža debelih dreves in izrazito slabših prirastkov. V zasmrečenih oddelkih pa je smiselno redne sečnje začeti šele v drugi polovici desetletja.

Zahvala vsem sodelavcem načrtovalcem, soavtorjem načrta in krajevni enoti, ki je in bo pomagala pri nastajanju in uporabi načrta.

V tekstu so naslednje okrajšave:

GGN - gozdnogospodarski načrt, RGR - rastiščnogojitveni razred, GR - gospodarski razred
 ZGS, OE, KE - Zavod za gozdove Slovenije, območna enota, krajevna enota
 GE, GGE D - gospodarska enota, gozdnogospodarska enota Draga
 GGO - gozdnogospodarsko območje, GPN - gozd s posebnim namenom, VG - varovalni gozd
 LZ - lesna zaloga, P - prirastek, E - etat (posek)
 DG - državni gozd, ZG - zasebni gozd, LS - gozd lokalnih skupnosti, k.o. - katastrska občina
 MKGP - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
 SKZG RS - Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS, SiDG - Slovenski državni gozdovi d.o.o.
 ZRSVN - Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne dediščine
 EPO - ekološko pomembno območje, NV - naravna vrednota, KD - kulturna dediščina
 ZVKD RS - Zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine
 LPN - lovišče s posebnim namenom, LO - lovišče
 SI - site indeks, SVP - stalne vzorčne ploskve, nv - nadmorska višina
 mld - mladovje, dg - drogovnjak, db - debeljak, pom – pomlajenec ali sestoj v obnovi
 FSC - Forest Stewardship Council, certifikat za trajnostno gospodarjenje z gozdom

ZGS, GGN GGE Draga 2021-2030

1. Splošni opis gozdnogospodarske enote

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

GGE Draga obsega področje Dragarske doline in Kotarskega podolja ter del Čabranske doline. Ves jugozahodni del enote meji na republiko Hrvaško.

Večina enote leži na območju občine Loški potok, manjši del v občinah Osilnica in Kočevje v 4 katastrskih občinah: Gotenica, Trava, Draga in Žurje.

Preglednica 1: /D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE
KOČEVJE				78,53
	1583	GOTENICA		55,88
	1585	TRAVA		22,65
LOŠKI POTOK				5.140,41
	1583	GOTENICA		20,08
	1584	DRAGA		2.958,31
	1585	TRAVA		2.162,02
OSILNICA				121,56
	1585	TRAVA		18,12
	1586	ŽURJE		103,44
		Skupaj		5.340,50

1.1.2 Relief

GGE Draga leži na planoti 700-800 m nad morjem, okoliški vrhovi segajo nad 1000 m (najvišji Debeli Vrh 1255 m.n.v.), ob Čabranki pa je nadmorska višina 500 m. Relief je razgiban, strm, z značilnimi kraškimi pojavi - vrtače, uvale, ostenja na apneni podlagi (npr. Pasja jama) in valovit na dolomitu. Dragarska dolina sicer leži v značilni dinarski smeri in pada proti dolini Čabranke, vendar se v Dragi nekoliko dvigne in naredi majhen dolinski prag. Tako je dolina nagnjena na sever in jug. Južni del je rahlo valovit medtem ko je severni del popolnoma raven. Zahodno leži planotast svet, ki povezuje oba Kota. JZ rob te planote tvori strm levi breg potoka Sušice. Strma so zlasti pobočja nad Novim Kotom. Zahodni rob Novega Kota se spet rahlo vzpne in preide v razgiban planotast svet nad Prezidom.

V grobem delimo, sicer zaključeno in enotno gospodarsko enoto z dokaj enotno geološko gradnjo, na pet delov:

- Dragarska dolina kot središče enote in ena najlepše ohranjenih t.i. suhih dolin,
- vzhodno od nje Goteniško pogorje in Mošnevec,
- zahodno od nje greben Parga in Travlanske gore,
- kotarsko podolje na zahodnem delu enote, ki meji s Hrvaško,
- dolina Čabranke s strmimi pobočji na jugu enote z vodonepropustnimi kamninami.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Kočevska je pod vplivom številnih podnebnih razmer. Mešajo se vplivi interferenčnega in poddinarskega klimatskega tipa. Ta se pojavlja na visokem krasu in je posledica prepletajočih se vplivov Mediterana, Atlantika in kontinentalne vzhodne Evrope. Značilne so nagle in izrazite temperaturne in vremenske spremembe. Tople zračne in vlažne zračne mase se zaradi naglega vzpenjanja ob razmeroma visokih grebenih ohlajajo in prihaja do obilnih padavin. Vplivi celinskega podnebja se kažejo predvsem v izrazitih temperaturnih ekstremih. Pri opisovanju podnebnih elementov za enoto smo uporabili podatke iz padavinske postaje Trava in bližnjih postaj Hrib, Nova vas, Sodražica, Babno polje za ostale parametre.

Temperaturne razmere (povzeto po Čampa et al, 1967 in Hočevar et al, 1983).

Srednja dolgoletna temperatura zraka je v intervalu med 7,5° do 9,1°C, srednja januarska temperatura je – 2,5°C, srednja julijska temperatura pa med 17 in 19°C. Predeli nad 1000 m nv imajo srednjo januarsko temperaturo zraka le okrog –5,5°C, srednjo julijsko pa med 13-14°C. Absolutna letna ekstrema sta –34,5°C, merjeno 15. februarja 1956 v Babnem polju in 38,1°C, merjeno v Sodražici julija 1957. Vegetacijsko obdobje, ko je temperatura nad 10°C je 153-174 dni v letu, kar je nekoliko nižje od slovenskega povprečja, to velja tudi za srednjo temperaturo zraka v vegetacijskem obdobju, ki je 13°C. Bližnje Babno polje je na širšem območju visokega krasa znano po najhladnejših temperaturah. Podobno je v Dragi, še posebej na izpostavljenih legah. Zimski temperaturni minimumi so za to področje značilni skozi vse leto ter so poleti celo zelo izraziti. Vpliv interferenčne klime je močnejši kot celinski glede na ostalo Slovenijo. Temperature globoko pod 0 stopinj C so pogoste še v maju in juniju in se pojavijo zopet v septembru. V gozdni kroniki za leto 1954 preberemo, da je '9., 10., 11., 12. avgusta 1954 temperatura tako padla, da je bilo kar mraz, ter se ni dalo zdržati zunaj brez suknje'. Največ o temperaturnih razmerah pove izročilo domačinov, ki pravi: 'Mi smo doma tam, kjer je devet mesecev zima, ostale tri mesece pa je mraz.'

Padavine

Področje enote dobi nadpovprečno količino padavin (v slovenskem merilu), kar je ugodno za gozdno vegetacijo. Padavinski maksimum nastopa v maju in juniju - 163 mm/mesec ter oktobra in novembra - 186 mm/mesec, padavinski minimum pa nastopi februarja - 104 mm in julija - 120 mm. Povprečno pade na leto 1800 mm padavin. Največ padavin dobi področje okrog Trave (med 1800 in 1900 mm letno), medtem ko na in ob vrhovih Goteniškega Snežnika, Sušnega brega, Debelega vrha, Mošnevca letna količina padavin lahko preseže 2000 mm. Višina snežne odeje je 60-100 cm (srednja maksimalna višina snežne odeje), trajanje snežne odeje pa 65 dni v letu, na področjih nad 1000 m nv pa preko 90 dni. Čeprav količine padavin tako časovno kot prostorsko iz leta v leto lahko zelo nihajo, so padavinske razmere ugodne, saj tudi minimumi niso izrazito nizki. V vegetacijskem obdobju tako pade več kot polovica vseh padavin, kar je zelo ugodno za vegetacijo.

1.1.4 Hidrološke razmere

Zaradi karbonatnih kamnin v enoti skorajda ni površinskih vodnih tokov. Izjemo predstavlja na vodonepropustnih kamninah reka Čabranka s pritoki, predvsem potokom Šušica, kjer poteka tudi državna meja. Reka Čabranka izvira v več izvirih v slikoviti dolomitni soteski nad Čabrom. Celotno območje GGE Draga pripada vodozbirnemu območju Čabranke.

Po gozdu so raztreseni manjši studenci, večina le teh je obzidanih. V preteklosti so služili za oskrbo z vodo za gozdne delavce in živino. Večja studenci so Pri Štal' na Lazcu, v Pargu nad Drago, zajetje pod Travo ter zajetje pri Jezu. Majhne občasne izvire najdemo še na dolomitni podlagi ali ob prelomih in so predvsem v preteklosti služili za napajanje živine pri spravilu lesa in so sedaj že deloma zasuti. Kataster vodnih objektov, ki so ga leta 1992 izdelali na Geološkem zavodu z namenom zbiranja podatkov o vodnih virih in objektih zaradi oskrbe pitne vode in varovanjem vodih virov, za celo gospodarsko enoto evidentira samo pet izvirov, kar kaže na visokokraški značaj enote.

Zaradi pretežno kraškega značaja enote, ki jo pokrivajo v glavnem zakrasele karbonatne kamnine, razlikujemo naslednje hidrogeološke enote: območja kraških planot, območje Dragarske doline in Kotarskega podolja, dolino reke Čabranke.

Območje kraških planot - Goteniške gore, Debelega vrha, Mošnevca, Travljanske gore oskrbuje padavinska voda. Zaradi prepustnosti kamnin padavine takoj poniknejo v zakrasela tla in napajajo kraške razpoklinske vodonosnike v potopljeni coni teh kamnin. Območja teh kraških planot so pomembni rezervoarji kakovostne pitne vode. Čeprav gre za zelo ranljivo kraško okolje, je nevarnost onesnaženja zaradi nenaseljenosti majhna. Tu probleme lahko povzročajo prometnice ter neustrezna gozdarska dejavnost. S stališča izrabe je neugodna slabša dostopnost teh zalog.

Poplavna območja so samo ob reki Čabranki. Zaradi poplav ravnice niso poseljene in zato ne prihaja do škode na nepremičninah. V gozdu so le te izločene s posebnimi negovalnimi enotami oziroma ekocelicami, ki so prepuščene naravnemu razvoju. Vloga in pomen poplavnih območij:

- zadrževanje voda na poplavnih območjih je zelo pomembno za uravnavanje toka vodotokov nadaljnjem toku ter zadrževanje opada,
- na zemljiščih, ki so redno ali občasno poplavljeni, so nastali ekosistemi, ki so zaradi svoje vse večje redkosti, raznolikosti, kompleksnosti, strukturnim bogastvom izredno pomembni in dragoceni.

V sklop pomembnih vplivov človeka na vode uvrščamo vpliv na vodne razmere. V splošnem lahko ocenimo, da je človek vodne razmere – zaradi njihove zahtevnosti – na območju enote dokaj malo spreminjal in je zato tu razmeroma veliko vodnih virov, ki imajo ohranjen naravni režim. Klasičnim in tradicionalnim tehničnim posegom v strugo Čabranke (vodni mlini, žage, podporni zidovi, mostovi, usmerjevalni kanali do objektov) so se v zadnjih desetletjih pridružile melioracije poplavnih površin in drugih mokrišč.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Matične kamnine: Geološko je svet razmeroma zelo enovit, zgrajen predvsem iz zgornjetriadnih apnencev in dolomitov, pod temi so karbonski glinasti skrilavci in peščenjaki, ki so vidni na pobočjih nad Čabranko. S tektonskim dviganjem v srednjem pliocenu so površinske vode v glavnem odplavile skoraj vse jurske in kredne sedimente. Prišlo je do vzdolžnih prelomov v dinarski smeri, redkejši so t.i. alpski prelomi v smeri vzhod zahod. Zaradi debeloskladovitih apnencev in neskladovitih dolomitov, ki so togi, pa ni prišlo do gubanj skladov, pač pa do prelomov in razpok, tako da so skladi le bolj ali manj premaknjeni iz prvotne smeri. Zaradi tektonskih dviganj in zakraševanja, ki je sledilo, so se površinske vode počasi umaknile in naposled izginile. Danes je pokrajina izrazito kraška, brez površinskih voda. Voda, ki pronica skozi karbonske sklade, se ustavlja na nepropustnih werfenskih skladih in izvira v dolini Čabranke.

Ne glede na geološko dobo vse prisotne matične kamnine razdelimo v štiri skupine:

- kompaktni, a topni apnenci (visok % CaCO_3 , tipični kraški pojavi),
- zmesi apnencev in dolomitov (apneni dolomiti, oolitni apnenci, dolomitizirani apnenci),
- dolomiti (zrnat jurski, zrnat triadni, zrnat kredni dolomit),
- glinasti skrilavci in peščenjaki.

Tla: Tudi tlem daje osnovni pečat karbonatna podlaga in v osnovi ločimo dva tipa tal – rjava tla in rendzina, ki pa jih razdelimo na pet talnih enot. Te se medsebojno razlikujejo poleg tipa tal, še po globini tal, vrsti kamnine, legi, nagibu, izpranosti tal in vegetaciji.

Tako ločimo: rendzine na apnencu in dolomitu, rjava tla na koluvalnih nanosih, rjava pokarbonatna tla na apnencih in dolomitih, podzoljena tla na apnencih in dolomitih, psevdoglej na temnih bituminoznih apnencih s pasovi lapornatih peščenjakov in kislo rjava tla na silikatni podlagi.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

V GGE Draga prevladujeta gozdna in gozdnata krajina.

Površina GGE Draga je 6.106.37 ha. Gozdnatost enote se je malenkost povečala na 87,5 % zaradi vključitve manjših zaraščenih površin v gozd (skupaj 48,75 ha), podrobno smo uskladili gozdni rob s karto rabe prostora in izločili jase, javne ceste in druge infrastrukturne objekte. Zaraščajočih površin je 78,55 ha - 1,29 % površine GGE Draga.

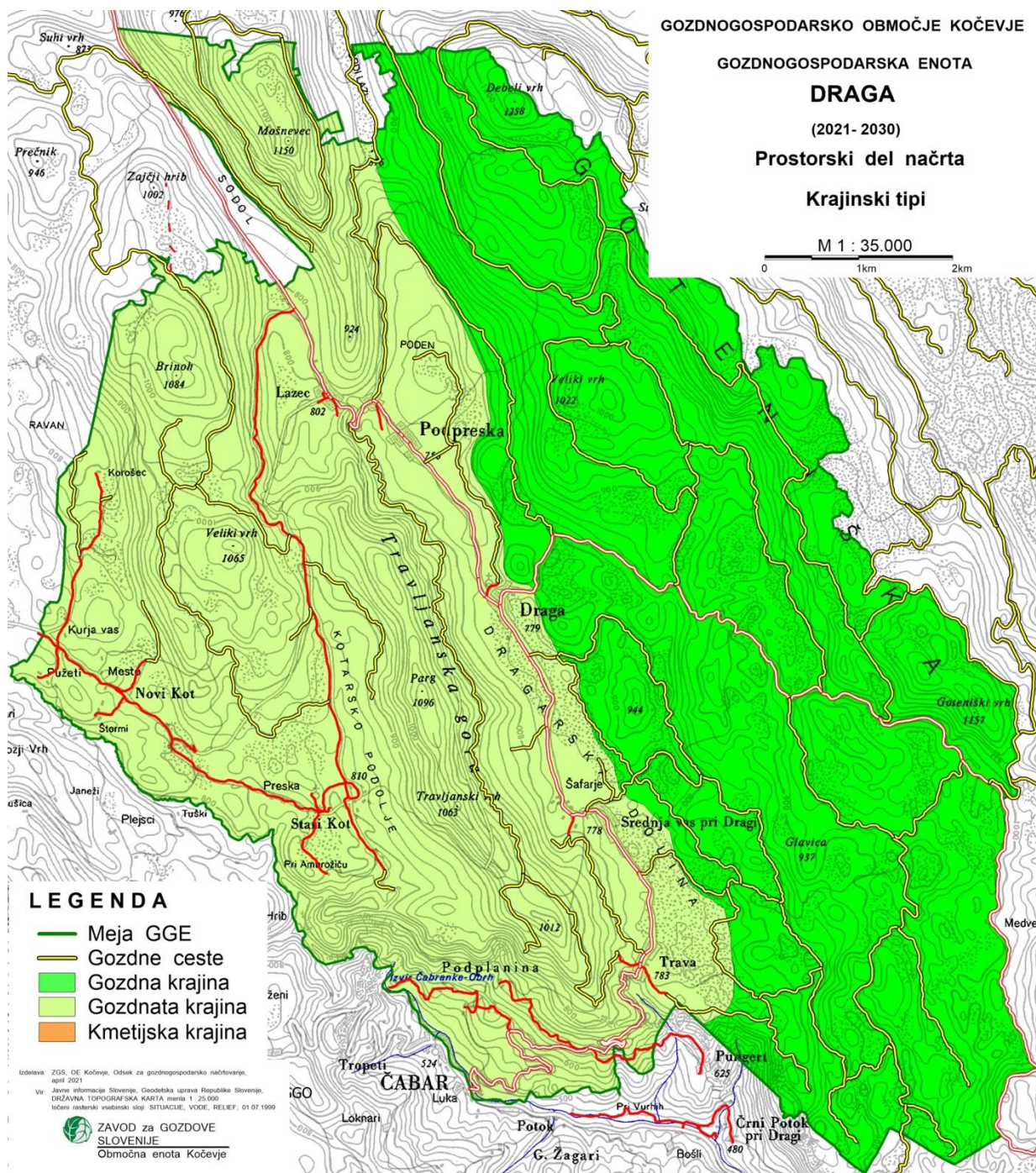
Preglednica 2: ID-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti

Vrsta krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež (%)
Gozdna	2889,46	2912,18	99,2	54,1
Gozdnata	2451,04	3194,19	76,7	45,9
Skupaj	5340,50	6106,37	87,5	100,0

Preglednica 3: /D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

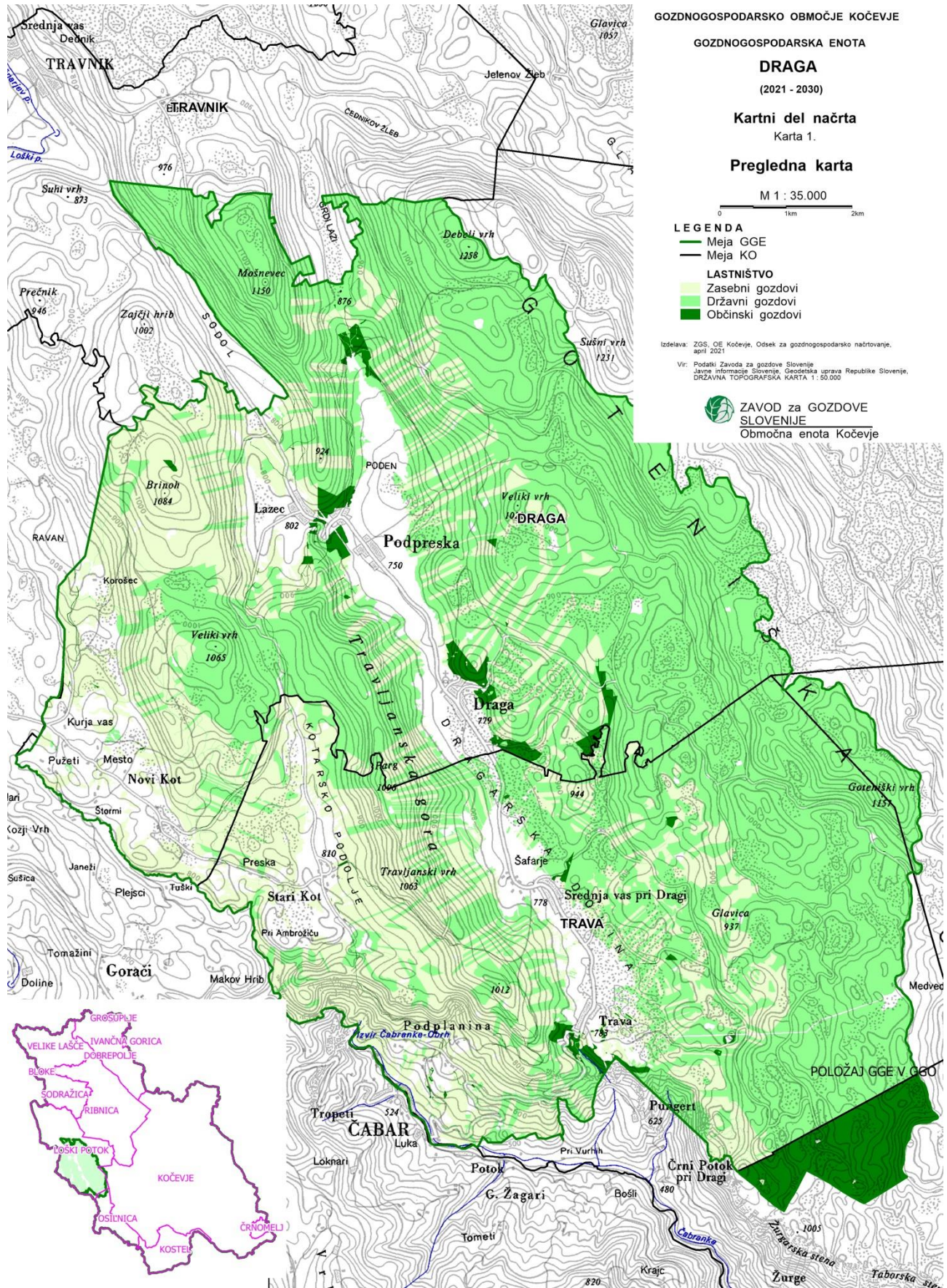
	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	6.106,37	100
Gozd	5.340,50	87,5
Gozdni prostor	5.397,41	88,4
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	28,09	0,5
- zaraščajoče površine	4,55	0,1
- infrastrukturni objekti	16,93	0,3
- daljnovodi	7,34	0,1
Negozdni prostor	708,96	11,6
- zaraščajoče površine	74,00	1,2
- ostale površine znotraj gozda	634,96	10,4

Karta 1: Krajinski tipi

Karta 2: Lega gozdnogospodarske enote

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Za GGE Draga je bil fitocenološki elaborat izdelan leta 1965, a so z razvojem fitocenoloških kartiranj na GGO Kočevje nekatere združbe različno opisane in preimenovane, sedaj končno poslovenjene, zato navajamo obe imeni.

Preglednica 4: /D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v GGE po skupinah rastišč

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
03	Rastišča bukovij na nekarbonatnih kamninah	99,51	1,9
78110	Kisloljubnogorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico (<i>Luzulo Fagetum</i>)	99,51	1,9
06	Rastišča jelke in bukve	4.729,23	88,6
64101	Dinarsko jelovo bukovje s torilnico (<i>A-F omphalodetosum</i>)	789,90	14,8
64102	Dinarsko jelovo bukovje z bilnico (<i>A-F festucetosum</i>)	853,97	16,0
64103	Dinarsko jelovo bukovje s tevjem (<i>A-F hacquetietosum</i>)	1.921,50	36,0
64104	Dinarsko jelovo bukovje z golšcem (<i>A-F mercurialetosum</i>)	250,30	4,7
64105	Dinarsko jelovo bukovje z mahom zaveščkom (<i>A-Fneckeretosum</i>)	49,81	0,9
64106	Dinarsko jelovo bukovje s planinščkom (<i>A-F homogynetosum</i>)	10,44	0,2
64107	Dinarsko jelovo bukovje z javorjem (<i>A-F aceretosum</i>)	142,42	2,7
64111	Dinarsko jelovo bukovje z lakoto (<i>A-F galietosum</i>)	25,45	0,5
64114	Dinarsko jelovo bukovje tipično (<i>A-F typicum</i>)	685,44	12,8
07	Rastišča jelke in smreke	225,91	4,2
66110	Dinarsko jelovje na skalovju (<i>Neckero-Abietetum</i>)	225,91	4,2
10	Rastišča acidofilnih borovij	19,52	0,4
74110	Kisloljubno rdečeborovje (<i>Vaccinio-Pinetum</i>)	19,52	0,4
11	Rastišča bazofilnih borovij	50,63	0,9
62110	Bazofilno rdečeborovje (<i>Genisto-Pinetum</i>)	50,63	0,9
12	Rastišča termofilnih grmičavih gozdov	133,54	2,5
56210	Preddinarsko-dinarski gozd toploljubnih listavcev (<i>Quercu-Ostryetum</i>)	133,54	2,5
13	Podgorska - gorska javorovja in lipovja na karb. in mešanih. kamninah	82,16	1,5
60110	Velikojesenovje (<i>Acereto Fraxinetum</i>)	53,80	1,0
63710	Bukovje z javorjem (<i>Acereto Fagetum</i>)	28,36	0,5
	Skupaj	5.340,50	100,0

Zaradi posebnosti v reliefu, sestavi in razporeditvi biotopov, predvsem pa zaradi rastlinskega in živalskega sveta, se to območje uvršča v biom borealnega tipa. (Biom določa vegetacija s posebno prevladujočo življensko obliko in prilagojeno živalsko združbo). Ob Čabranki se pojavlja biom pretežno listopadnega gozda, ki v fragmentih in mešano z borealnim tipom nastopa tudi v ostalem delu enote. Prevladuje jelovo bukov gozd, velik je delež smreke, še posebej na površinah v zaraščanju, kjer smreka nastopa kot pionirska drevesna vrsta. Za gozdnogospodarsko enoto Draga so izdelani fitocenološki, pedološki, geološki in klimatski elaborati. Izdelala sta jih Biro za gozdarsko načrtovanje Ljubljana ter Biološki inštitut pri SAZU v Ljubljani, leta 1964/65, za takratno gospodarsko enoto Podpreska. V teku izdelave prejšnjega načrta so urejevalci na podlagi fitocenoloških elaboratov in stanja sestoja izločili trajne odseke samo v državnih gozdovih.

Kot posledica interferenčne klime (obilo padavin, dva izrazita padavinska maksimuma - spomladanski in jesenski, nižje temperature, daljše snežne razmere in močnejši vetrovi), ostalih ekoloških faktorjev (relief, rjava tla, rendzina, apnenec, dolomit) v enoti močno prevladujejo gozdne združbe ohranjenih, dinarskih jelovo-bukovih gozdov, *Ompalodo-Fagetum dinaricum* (*Abieti-Fagetum dinaricum*), ki pokrivajo kar 88,6 % površine gozdov enote in sestavljajo sestoje montanskega pasu od 900-1200 m n.v. Jelka in bukev sta osnovni graditeljici združb. Glede na rastiščne razmere teh združb, zlasti reliefne, talne in mikroklimatske se bolj ali manj pridružijo še druge drevesne vrste: smreka, ki je avtohtona, gorski javor, gorski brest, lipa, lipovec, češnja, jerebika, mokovec. Grmovni sloj je slabo razvit (leska), ponekod je dobro razvit drevesni pomladek (bukov, smreka, jelka). Zeliščni sloj je bogat z vrstami in s povečanim dotokom svetlobe se ta še bolj razraste - pokrovnost do 80 %. Sloj mahov se pojavlja največ po skalah, lišaji pokrivajo večji del združbe.

Združbe dinarsko jelovo-bukovih gozdov v GGE Draga delimo na devet subasociacij. Predstavili bomo najpomembnejše:

- a. dinarsko jelovo bukovje s tevjem (*Abieti-Fagetum din. hacquetietosum*) porašča južna, blago nagnjena, gladka pobočja na dolomitizirani ali dolomitni podlagi in je razširjena v spodnjem in srednjem pasu jelovo bukovih gozdov. Tla so rjava pokarbonatna. Vpliv človeka je povzročil večje spremembe stanja sestojev (sadjna ali zaraščanje s smreko, zabukovljenost), predvsem na bivših strmih lazih.
- b. dinarsko jelovo bukovje z bilnico (*Abieti-Fagetum din. festucetosum*) porašča strma pobočja, kopaste vrhove in grebene na skalnatem, stopničastem reliefu. Tla so izprana, rjava pokarbonatna do rjava podzolasta. Rastišče je precej skalovito in ima srednje dobre produkcijske sposobnosti. Večje strnjene površine zavzema na prisojnih legah Debelega vrha, Medvedjaka, Mošnevca ter Brinoha. Velik del te združbe je uvrščen v prebiralno vrsto gospodarjenja. Zahteva previdnejše gospodarjenje.
- c. dinarsko jelovo bukovje s torilnico (*Abieti-Fagetum din. omphalodetosum*) najdemo na položnejših pobočjih in predvsem na platojih (Medvedjak), pretežno na apnencu, na srednjeglobokih in globokih rjavih pokarbonatnih tleh. To so najboljša gozdna rastišča in predstavljajo optimalno varianto jelovo-bukovega gozda. Značilnosti gozdov na teh rastiščih so predvsem velik delež smrekovih kultur, slabo pomlajevanje jelke ter razvoj v smeri zabukovljenja.
- d. dinarsko jelovo bukovje tipično (*Abieti-Fagetum din typicum*) v kateri se mozaično prepleta več združb, od katerih nobena ne prevladuje v takšni meri, da bi izstopala. Prav zato zanjo ni možno dati tipičnih značilnosti glede tal, reliefa in kakovosti rastišča. Velik del te združbe je uvrščen v prebiralno vrsto gospodarjenja.
- e. dinarsko jelovo bukovje z golščem (*Abieti-Fagetum din. mercurialetosum*) je edafsko pogojena združba na strmih, malo razgibanih pobočjih in grebenih z mnogo grušča na površju. Tla so plitva, močno skeletna rendzina na apnencu in dolomitu. Predstavlja slabša jelovo bukova rastišča. V sestojih teh rastišč pogosto prevladuje bukev - nevarnost zabukovljenja.
- f. združba jelke in bukve z gorskim javorjem (*Abieti-Fagetum din. aceretosum*) se pojavlja raztreseno po vsej enoti, večje površine zavzema na področju Mošnevca in Debelega vrha. Najdemo jo na širokih vrtačah, zaravnicah in dolinah, na sploščenih vrhovih in hribih, katerih obrobja so večkrat skalovita. Značilna so globoka, vlažna tla. To rastišče spada med boljša jelovo-bukova rastišča. Značilen je večji delež listavcev, predvsem javorja in bresta ter večinoma redek sklep z močnim zeliščnim slojem, ki ovira pomlajevanje.
- g. dinarsko jelovo bukovje z mahom zaveščkom (*Abieti-Fagetum din. neckeretosum*) je izrazito reliefno pogojena in porašča močno skalovita pobočja ter grebene. Geološka podlaga je apnenec. Skale poraščajo mahovi. Vlažnost tal je odvisna od sklepa krošenj. Drevje korenini v razpokah (žepih) med skalami. Med drevesnimi vrstami prevladujejo jelka, avtohtona smreka in bukev. To so kljub ekstremnosti dobra rastišča, vendar zahtevajo previdno gospodarjenje. Pogosti so prehodi v združbo *Neckero Abietetum*.

Ostale združbe pokrivajo 11,4 % površine gozdov enote:

- h. dinarsko jelovje na skalovju (*Neckero-Abietetum*) zajema manjše površine v enoti in je zelo podobna gozdni združbi *A-F din. neckeretosum*. Porasča še ekstremnejše lege in bolj skalovite predele. Običajno prevladujeta jelka in smreka. Ima izrazito varovalen značaj.
- i. bukovje z javorjem (*Acereto-Fagetum, Acereto Fraxinetum*) se pojavlja na planotastem grebenu Debelega vrha, kjer so na dolomitni ali apneni podlagi razvita globoka, sveža rjava tla, z debelim slojem sprstenine in glinasto-ilovnatim B horizontom. Površine poraščajo bujna zelišča, v drevesnem sloju pa bukev, javor, brest, smreka in redkeje jelka. Prehodi v *A-F din. aceretosum* so večkrat neizraziti.
- j. preddinarsko dinarsko toploljubno bukovje (*Quercu-Ostryetum, Ostryo-Fagetum*) je edafsko pogojena in je razširjena predvsem na strmih južnih pobočjih in toplih grebenih s plitvimi, suhimi tlemi, na pretežno dolomitizirani podlagi. To so rastišča s slabo produktivnostjo, kjer poleg bukve uspevajo v velikem deležu še termofilni listavci. Večina varovalnih gozdov v območju se nahaja na teh rastiščih.
- k. kisloljubno zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico (*Luzulo-Fagetum*) uspeva na silikatnih, glinastih skrilavcih in kremenovih peščenjakih s kislimi rjavimi tlemi v Čabranski dolini. Tla so različno globoka. Sestoji so slabše kvalitete, z večjim deležem bukovih panjevcev. Pojavlja se rdeči bor, smreka je nekvalitetna. Večji delež imajo tudi mehki listavci.

GOZDNOGOSPODARSKA OBMOČJE KOBVE

GOZDNOGOSPODARSKA ENOTA

DRAGA (2021 - 2030)

Kartni del načrta Karta 3.

Karta rastišč

M 1 : 25 000

LEGENDA

- Meja GGE
- Meja oddelika
- Meja odseka
- Oznaka odseka
- Gozdna cesta
- Javna cesta
- Meja sestoja

- Bazoformo rdečeborove
- Bukovje z javorjem
- Dinarsko jelovje na skalovju
- Dinarsko jelovo bukovec v planinskičem
- Dinarsko jelovo bukovec s travjem
- Dinarsko jelovo bukovec s torlinico
- Dinarsko jelovo bukovec tipično
- Dinarsko jelovo bukovec z bilnico
- Dinarsko jelovo bukovec z goščem
- Dinarsko jelovo bukovec z javorjem
- Dinarsko jelovo bukovec z lakoto
- Dinarsko jelovo bukovec z mahom zaveškom
- Kisljuno rdečeborove
- Kisljubnogo-zgornjegorsko bukovec z belkasto bekico
- Predinarsko-dinarski gozd topljulinj listavcev
- Velikosenovje

ZAVOD ZA GOZDOVO SLOVENIJE
Območna enota Kobve

1.1.8 Živalski svet

GGE Draga obsega naravno ohranjene gozdove, ki obdajajo Dragarsko dolino. Enota je z visoko gozdnatostjo, nizko gostoto poselitve ter vzdrževanimi kmetijskimi površinami priljubljen življenjski prostor divjadi in zavarovanih vrst. Zaradi ohranjenosti biotopov ima enota vrstno pester živalski svet. Območje GGE Draga je poznano po zimovališčih in koncentracijah jelenjadi na južnih legah nad reko Čabranko. Redke vzdrževane kmetijske površine in visokodebelni sadovnjaki so nastalih vzrok škod, katere občasno povzročajo divji prašiči, jelenjad in rjavi medved. V enoti so prisotne vse tri velike zveri, pri čemer so na območju enote pomembni prehodi volkov med Republiko Hrvaško ter Veliko goro in Goteniškim hribovjem. Poti vodijo preko Brinoha, v smeri Lazca in Goteniške gore proti Stojni in masivu Roga.

Razčlenjen gozdni rob, zaraščajoče se kmetijske površine in več stalnih vodnih virov nudijo ugodne prehranske in bivalne pogoje jelenjadi in srnjadi kakor tudi ostalim živalskim vrstam. V ohranjenih bukovih gozdovih se nahajajo vse za te biotope značilne živalske vrste. Na pobočju GGE je veliko jam in brezen, ki so pomemben življenjski prostor številnih redkih in ogroženih živalskih vrst.

Prisotne zavarovane živalske vrste:

Sesalci:

- rjavi medved, volk, ris, divja mačka, velika podlasica, mala podlasica, dihur, bober, veverica, podlesek, drevesni polh, krt, jež, več vrst netopirjev in rovk.

Ptice:

- ujede (kragulj, kanja, navadni skobec, sršenar, škrljančar, navadna postovka, mali orel, orel kačar, planinski orel, orel belorepec);
- sove (velika uharica, mala uharica, kozača, lesna sova, veliki skovik, mali skovik, koconogi čuk);
- gozdne kure (gozdni jereb, divji petelin);
- žolne, detli (mali detel, veliki detel, srednji detel, balkanski detel, belohrbti detel, siva žolna, zelena žolna, črna žolna, vijeglavka);
- golobi in grlice (golob grivar, golob duplar, skalni golob, divja grlica, turška grlica);
- ptice pevke (lešnikar, kavka, krokar, ...);
- ostale ptice (kukavica, podhujka, ...).

Žuželke:

- več vrst kačjih pastirjev ter čmrljev in čebel, gozdna mravlja, orjaški krešič, vrste kozličkov kovač in strojar, rogač.

Dvoživke:

- nižinski urh, navadna krastača, zelena rega, zelena žaba, sekulja, močeril, navadni pupek.

Plazilci:

- slepec, martinček, zelenec, navadni gož, belouška, smokulja, modras.

Poleg navedenih lahko z gotovostjo sklepamo na prisotnost vseh vrst živali, značilnih za prisotne gozdne združbe, od nevretenčarjev do dvoživk, plazilcev in ptičev.

Prisotne nezavarovane živalske vrste (lovne vrste divjadi) so: jelen, srna, gams, divji prašič, poljski zajec, jazbec, lisica, šakal, kuna belica, kuna zlatica, navadni polh, šoja, sraka, siva vrana.

Populacije opisanih lovnih vrst divjadi so stabilne in prisotne na območju cele enote. Prisotnost šakala je opažena v letu 2016.

Na obravnavanem območju so prisotne vrste, ki so omenjene v dveh natura območjih: SI3000263 Kočevsko (volk, medved, ris, človeška ribica, drobnovratnik, bukov kozliček, alpski kozliček, vejicati netopir, veliki navadni netopir, širokouhi netopir, ozki vretenec, drobní svitek) in SI5000013 Kočevsko (kozača, koconogi čuk, mali skovik, belohrbti detel, mali muhar).

Preglednica 5: D-SH: Stanje habitatov

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
srna	ohranjen gozdni rob, jase, preseke, grmišča	stabilna	zaradi velike gozdnatosti habitat manj primeren za srno	ohranjanje negozdnih površin
navadni jelen	vzdrževana pasišča, dovolj gozda v obnovi,	stabilna	pomanjkanje pasišč in mlajših razvojnih faz gozda	povečanje deleža mladovij
divji prašič	površine v zaraščanju, plodnosne vrste	stabilna	primeren ohranjen, nevznemirjen gozd	uravnavanje številčnosti
gams	strmi, skaloviti, težje prehodni predeli z melišči in pasišči	stabilna	ustrezen habitat nad kanjonom Čabranke	uravnavanje številčnosti
rjavi medved	primerni brlogi, plodnosne vrste, jagodičje, pasišča	stabilna	primerno ohranjen habitat	mirne cone, krmišča
volk	ustrezne populacije plenskih vrst parkljaste divjadi	stabilna	primerno ohranjen habitat	skrb za plenske vrste
ris	ustrezne populacije plenskih vrst parkljaste divjadi	ogrožena, se izboljšuje	dostopna hrana na minimumu, močna medvrstna konkurenca z ostalimi velikimi zvermi	skrb za plenske vrste, genska osvežitev populacije z doselitvijo
lisica	kot vsejed zelo prilagodljiva vrsta	stabilna	ustrezen habitat	uravnavanje številčnosti
jazbec	kot vsejed zelo prilagodljiva vrsta	stabilna	ustrezen habitat	uravnavanje številčnosti
zlati šakal	kot vsejed zelo prilagodljiva vrsta	osvaja prostor	manj primeren zaradi prisotnosti volka	monitoring, uravnavanje številčnosti
kuna belica	kot vsejed zelo prilagodljiva vrsta	stabilna	ustrezen habitat	zmanjševanje številčnosti
kuna zlatica	kot vsejed zelo prilagodljiva vrsta	stabilna	ustrezen habitat	uravnavanje številčnosti, ohranjanje dreves z dupli
gozdni jereb	grmičasti razvojni stadiji gozda, gozdne poseke s plodonosnimi zelišči, jase	ogrožena	pomanjkanje plodonosnih zelišč, grmišč in drevesnih vrst	redukcija plenilcev, pomoč plodonosnim vrstam
divji petelin	razgrajeni sestoji z gozdnimi posekami in plodonosnimi zelišči	ogrožena	pomanjkanje plodonosnih zelišč, mravljišč	redukcija plenilcev, vzdrževanje gozdnih jas in zeliščnega sloja
navadni polh	ohranjen gozd naravne drevesne sestave	stabilna	ustrezen habitat	ohranjanje dreves z dupli

Populacijski trendi

V OE Kočevje spremljamo populacijske trende in načrtujemo posege za vse živalske vrste, ki so opredeljene kot divjad, od zavarovanih vrst pa spremljamo populacijske trende za vse tri predstavnike velikih zveri - medveda, volka in risa ter za predstavnika gozdnih kur - velikega petelina in gozdnega jereba. Ugotovljeni populacijski trendi:

- srnjad - Trend gibanja populacije srnjadi v območju kaže na znižanje številčnosti v primerjavi s preteklim obdobjem. Upadanje številčnosti se je zaustavilo in kaže v zadnjih letih stabilnost. Upad številčnosti srnjadi je izrazit v bolj gozdnatih loviščih Kočevskega Roga, Goteniške gore, Velike gore in Stojne s stalno prisotnostjo volka in risa. V delu območja, kjer se nahaja GGE Draga (meja med ekološkima enotama Osrednja Kočevska in Obrobje Kočevske) je številčnost srnjadi zelo nizka. Cilj je ohranitev vitalne populacije srnjadi, saj je od srnjadi odvisen obstoj populacije risa.
- jelenjad - V preteklem desetletnem obdobju se je v območju z redukcijskim odstrelom zniževala številčnost jelenjadi. Ocenjuje se do 50 - 70 % znižanje številčnosti v preteklih 25 letih. Po po-

sameznih delih območja, ki smo jih izločili kot ekološke enote, je z upadanjem številčnosti prišlo do velikih razlik v gostoti populacije. Na območju GGE Draga (meja med ekološkima enotama Osrednja Kočevska in Obrobje Kočevske) je številčnost jelenjadi z okoljem usklajena in stabilna. Problemi z ustrezno vrstno sestavo pomladka se pojavlja še lokalno na območju Debelega vrha. Cilj je ohranitev številčnosti jelenjadi na nivoju, ki bo omogočal naravno obnovo gozda in obstoj populacije volka in risa.

- gams - Populacija je na območju kanjona reke Kolpe, kamor štejemo tudi GGE Draga stabilna. Izven kanjona je številčnost gamsa majhna. Populacija je izolirana od ostalih gamsov v Sloveniji.
- divji prašič - Populacija divjega prašiča v območju je stabilna. Značilna zanjo so nihanja povezana z obrodом bukve, hrasta, cera in kostanja. Na gostitev v prostoru znatno vplivajo ukrepi krmljenja. Stalna prisotnost divjih prašičev je nezaželena na boljših staniščih jereba in rastiščih divjega petelina. Na območju GGE Draga je številčnost divjih prašičev majna. Opazne so migracije divjih prašičev iz sosednje Hrvaške.
- lisica - Populacija lisice je imela od leta 1996 do leta 2002 izrazit trend rasti, kar je posledica uspešnega cepljenja proti steklini. Sledila je kulminacija številčnosti in pojav garij, ki so povzročile skokovito zmanjšanje številčnosti. Lisica je prisotna na celém območju, njena populacija je usklajena z okoljem. Sicer je v uravnovešenem naravnem okolju lisica pomemben regulator malih glodavcev in kot takšna pomemben ekološki dejavnik, ob previsoki številčnosti pa lahko ogroža obstoj poljske divjadi in gozdnih kur.
- jazbec - Številčnost jazbeca periodično niha in je v zadnjem obdobju v porastu. Vrsta je vitalna, brez zaznavnih bolezni. Na lokalni razpored in številčnost te vrste v okolju ima poleg naravnih dejavnikov znaten vpliv tudi krmljenje z močnimi krmili. Zaradi negativnega vpliva na talne gnezdilce se priporoča aktivno uravnavanje številčnosti populacije z povečanim odstrelom.
- zlati šakal - Vrsta ima trend širitve. Na območju Kočevsko–Belokranjskega LUO se pojavljajo posamezni osebki v manj gozdnatih, nižinskih predelih. V nižinskem predelu Bele Krajine, kjer ni volkov, so opažena tudi legla. Na območju GGE Draga se občasno pojavljajo posamezni dispergerji.
- kuna belica, kuna zlatica - Obe vrsti kun sta prisotni na celém območju. Nihanje odvzema nakazuje periodično nihanje številčnosti obeh vrst. Obe vrsti imata stabilen trend razvoja. Kuna belica je pogostejša vrsta od kune zlatice. Obe vrsti sta vsejedi. Raziskava plenjenja gnezd gozdnih kur, narejena v okviru projekta Life Kočevsko, je ugotovila kuno kot glavnega plenilca gnezd gozdnih kur. Zaradi negativnega vpliva na talne gnezdilce se načrtuje intenzivnejše izvajanje lova kune belice in kune zlatice.
- poljski zajec - Do leta 2000 je številčnost poljskega zajca upadala, po letu 2001 se opaža rahel trend rasti populacije, po letu 2010 se znova kaže zmanjševanje številčnosti. Prisoten je sicer tako v gozdnem kot kmetijskem prostoru na vsem območju, vendar je njegova številčnost dokaj nizka. Vzroki za skromno stanje so velika številčnost naravnih plenilcev, ukrepi v kmetijstvu (zmanjšanje ornih površin, opuščanje malo površinske pridelave kultur, ...) in promet. Poljski zajec zaenkrat še ni ogrožena vrsta.
- raca mlakarica - Populacija race mlakarice je vitalna. Odvzem kaže na nihanje številčnosti vrste, ki je močno odvisno od pogojev v času gnezdenja. Mlakarica se pojavlja ob vseh tekočih vodah (Čabranka) in večjih ostalih vodnih površinah v območju.
- šoja, sraka, siva vrana - Številčnost srake, šoje in sive vrane je usklajena z razmerami v okolju. Šoja je prebivalec gozda, sraka in siva vrana pa sta značilni predstavnici polja. Vse tri vrste so v območju pogoste, gnezdijo in imajo primeren prirastek. Visoka številčnost, pogostnost vrst in nizke izgube kažejo na dobro zdravstveno stanje vseh treh vrst. K temu veliko pripomore manjša uporaba kemikalij v kmetijstvu. Ugotovljeni trend kaže usklajenost številčnosti srake in šoje, ki imata več naravnih sovražnikov ter rast številčnosti populacije sive vrane.
- navadni polh - Populacija navadnega polha je vitalna, njena številčnost je odvisna od obroda gozdnega drevja (bukve, hrast, gaber) in zato od leta do leta močno niha. Navadni polh je v letih gozdnega obroda zaradi svoje številčnosti pomemben plen malih zveri (kune, divja mačka), sov in risa.
- medved - Populacija je vitalna in ima trend rasti. Ker vrsta nima naravnega sovražnika se z odvzemom prirastka poiskuje uravnavati številčnost vrste. Pojavljajo se številni konflikti v urbanem okolju in gozdu. Pogosto prihaja do pojavljanja medveda v naseljih, kjer si išče hrano v

sadovnjakih, čebelnjakih, med drobnico in na posevkih kmetijskih kultur. Ob visoki številčnosti je pomemben prehranski konkurent številnim živalskim vrstam v gozdnem prostoru in postaja omejujoč dejavnik za kmetovanje. Območje GGE Draga je eno gostejše poseljenih z rjavim medvedom (ohranjeni gozdovi, ekstenzivni sadovnjaki, redka poselitev).

- volk - Populacija je vitalna in je v zadnjem desetletnem obdobju v porastu. Letno se evidentirajo 3 - 4 legla in stalna prisotnost 25 - 35 volkov. Poglavitni plen volku sta jelenjad in srnjad, ob zmanjševanju naravnega plena so vse bolj pogosti tudi napadi volkov na drobnico, konje in govedo. Območje GGE Draga predstavlja mejo med tropoma Gotenica in Racna gora – Lož.
- ris - Populacija je bila na robu preživetja. Opažena so bila posamična legla in umikanje risa na skalovita, slabše prehodna območja. V teku je projekt LIFE Lynx, ki bo trajal od 1. julija 2017 do 31. marca 2024. Projekt naj bi preprečil izumrtje risa v dinarski in jugovzhodni alpski regiji. V okviru projekta se bo preselilo najmanj 14 risov iz Slovaške in Romunije v Slovenijo in na Hrvaško, z namenom izboljšanja genetskega stanja vrste. V letu 2019 so bili izvedeni prvi izpusti risa. V letih 2019 in 2020 je bilo potrjeno parjenje med priseljenim risom in domačo samico ter njuni uspešni legli.
- divji petelin - Opažen je izrazit padec številčnosti in izguba še zadnjih aktivnih rastišč. V okviru projekta Life Kočevsko se je tudi v GGE Draga izvedlo vrsto ukrepov za izboljšanje življenjskih pogojev za divjega petelina (zagotovitev dodatne prehrane s postavitvijo prehranjevalnih ograj in mulčanjem ob gozdnih prometnicah, zapora slepih gozdnih cest). Letno so opaženi posamezni osebk.
- gozdni jereb - Populacija je še prisotna, vendar je njena številčnost redka in lokalno omejena. V GGE Draga je stanje zaradi zaraščajočih površin in ekstenzivnega kmetijstva med boljšimi v območju. V okviru projekta Life Kočevsko se je izvedlo vrsta ukrepov za izboljšanje življenjskih pogojev za gozdnega jereba (zagotovitev dodatne prehrane s postavitvijo prehranjevalnih ograj in sadnjo plodonosnega drevja, zapora slepih gozdnih cest).

1.2 Površina in lastništvo gozdov

V GGE Draga prevladujejo državni gozdovi – 63,9 % površine, zasebnih gozdov je 32,3 % in gozdov v lasti lokalnih skupnosti 3,8 % površine.

Preglednica 6: /LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.727,17	3.409,01	204,32	5.340,50
Delež (%)	32,3	63,9	3,8	100,0

Posestna sestava zasebnih gozdov po gozdni površini kaže, da prevladujejo posestniki z velikostjo posesti od 1 do 5 ha (31,2 %). Številčno pa je več tistih posestnikov (77,3 %), ki imajo velikost posesti do 1 ha.

Preglednica 7: /LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	77,3	77,4	13,2	13,2
1 do 5 ha	15,5	92,9	31,2	44,3
5 do 10 ha	4,9	97,8	27,7	72,0
10 do 30 ha	2,2	100,0	25,9	97,9
30 do 100 ha	0,1	100,0	2,0	100,0
nad 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj:	100,0		100,0	

Razvoj posestne sestave z denacionalizacijo sicer kaže nekoliko večjo posest, a je razdrobljenost gozdne posesti še vedno izredna, saj ima kar 69,5 % od skupno 3.178 lastnikov gozdno posest velikosti do 1 hektara.

Preglednica 8: /D-LS: Razvoj posestne sestave

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto 2010	Delež (%) Leto 2019	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	76,0	77,3	1.094	1.094
1 do 5 ha	18,6	15,5	219	1.313
5 do 10 ha	3,9	4,9	69	1.382
10 do 30 ha	1,5	2,2	31	1.413
30 do 100 ha	0,0	0,1	1	1.414
nad 100 ha	0,0	0,0	0	1.414

V zvezi z lastništvom opozarjamo na nerešeno lastništvo med DG in Občino Osilnica v oddelkih 59, 60, 61, 62, 63 in 64, kjer so zato izvedene le sanacijske sečnje.

Velik problem so tudi neoznačene meje lastništva med DG in ZG predvsem v oddelkih 72, 73, 74, 76, 78, 90, 91, 92, 96 - 101, 103, 104, 107, 116, 124, 126 - 129, 153, 156. Zaradi ozkih parcel odmik od neoznačene meje lastništva pri odkazilu ni smiseln, itak neodkazan ostane širši pas gozda.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Gozdna cesta je namenjena predvsem gospodarjenju z gozdom in mora omogočati prevoz lesa tudi z daljšimi prevoznimi kompozicijami. Odprta je tudi za javni promet, čeprav je nekategorizirana v skladu s predpisi, ki urejajo javne ceste. Vodena je v evidenci gozdnih cest.

Preglednica 9: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Spojne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	92,949	5,942	98,891	18,09
Javne ceste	18,240	22,269	40,509	3,55
Skupaj	111,189	28,211	139,400	21,64

*Opomba: Pri izračunu gostote cestnega omrežja se upošteva samo produktivne ceste. Mejne ceste so upoštevane polovično.

Na razporeditev gozdnih cest vpliva predvsem oblikovanost reliefa, ki je pester in kaže vse značilnosti visokega krasa. Relief je razgiban, strm, z značilnimi kraškimi pojavi, kot npr. vrtače, uvale, ostenja na apneni podlagi (npr. Pasja jama) in valovit na dolomitu. Dragarska dolina sicer leži v značilni dinarski smeri. Ravnin v enoti ni, z izjemo nižinskega dela Dragarske doline, od koder se teren dviga vzhodno v Goteniško pogorje in Mošnevec, zahodno pa v greben Parga in Travlanske gore ter se nadaljuje v Kotarsko podolje, ki meji s Hrvaško. Na jugu in jugozahodu je dolina Čabranke s strmimi pobočji in vodonepropustnimi kamninami.

Regionalna cesta poteka po dolini do mejnega prehoda Podplanina, skozi Goteniško pogorje poteka regionalna turistična cesta – bivša gozdna cesta. Nanju se navezujejo gozdne ceste. Enota se z gozdnim cestnim omrežjem navezuje na sosednje GGE Gotenica, Grčarice, Kolpska dolina in Travna gora.

Enota še ni odprta z gozdnimi cestami v skladu s predvideno optimalno gostoto gozdnih cest, razporeditev gozdnih cest v enoti se prilagaja razgibanemu kraškemu reliefu. Vzhodni del enote je dobro odprt z gozdnimi cestami, ki potekajo vzporedno po zmerno strmih pobočjih masiva Goteniške gore in se zaključijo v vrtačastem terenu Pasjih jam. Zahodni del enote je bolj razgiban in s cestami slabše odprt. Te le delno odpirajo strm vzdolžni greben Brinoha, Gorice in Travlanskega vrha ter planotast svet Kota in se končujejo pred strmimi pobočji Čabranske doline.

Skupaj 5.137,34 ha gozdov, v katerih lahko gospodarimo, odpira 111,189 km produktivnih cest, kar predstavlja gostoto cest 21,64 m/ha. Odprtost gozdov s cestami lahko ocenimo kot dobro. Pomen javnih cest, ki odpirajo gozdove, je znaten, saj osnovno cestno omrežje v sredini enote in na jugovzhodnem delu enote tvorita dve javni cesti, na katere se navezuje omrežje gozdnih cest.

Glede na preteklo ureditveno obdobje se je gostota produktivnega cestnega omrežja v enoti minimalno zmanjšala, predvsem zaradi sprememb v dolžinah gozdnih cest. Dolžine gozdnih cest so se zaradi novega zajemanja podatkov na podlago LIDAR v aplikaciji Evidenca gozdnih cest spremenile. Ceste imajo sedaj realno (grafično določeno) dolžino.

Povprečna razdalja med cestami je 462 m.

Spravilna razdalja določena v tehnološkem delu gozdnogojitvenih načrtov je 329 m. Pogojuje jo oblika terena, saj gre za kraški, vrtačast, razgiban teren in vpliv etatov po odsekih. Teoretična spravilna razdalja je 327 m.

Glede na namen in rabo gozdne ceste razvrščamo v kategorije G1, G2 in G3. Ceste G1 imajo poudarjen javni značaj in so zato v znatni meri namenjene tudi javnemu prometu. So redno vzdrževane. V enoti je le 1 takšna gozdna cesta, kar predstavlja 1 % gozdnih cest. Razlog je ta, da celotna enota leži v strnjem gozdnem kompleksu, stran od večjih naselij. Ceste G2 so glavne gozdne ceste, ki odpirajo velike gozdne komplekse in so namenjene prvenstveno gozdni proizvodnji. V GGE Draga je kar 15 tovrstnih GC, kar predstavlja 67 % gozdnih cest. Skušamo jim zagotoviti bolj ali manj redno vzdrževanje. Ceste G3 so stranske gozdne ceste. Namenjene so izključno gozdni proizvodnji in odpirajo manjše površine gozdov. Vzdržuje se jih le občasno. V GGE je 26 tovrstnih GC, kar predstavlja 32 % gozdnih cest.

Spravilne razmere v gozdnogospodarski enoti so ugodne, saj omogočajo v celoti spravilo s traktorji. Le v nekaj oddelkih na strmih pobočjih nad dolino Čabranke se še uporablja kombiniran način spravila (ročno + traktor).

Gozdna vlaka je grajena ali pripravljena gozdna prometnica namenjena spravilu lesa s spravilnimi sredstvi. Gostotni razred pojasnjuje odprtost z gozdnimi vlakami. Pokazatelj odprtosti je tudi spravilna razdalja.

Preglednica 10: /SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Spravilno sredstvo	Površina		Spravilna razdalja (m) – v %					
	ha	%	do 200	200-400	400-600	600-800	800-1200	nad 1200
Kombinirano	118,69	2	0	2	0	0	0	0
Traktor	2.463,81	48	11	34	2	0	0	0
Mali zgibnik	1.888,69	37	2	23	10	1	1	0
Zgibnik	666,15	13	2	9	2	1	0	0
Skupaj	5.137,34	100	15	68	14	2	1	0

Preglednica 11: Odprtost gozdov z vlakami po gostotnih razredih

Gostotni razred m/ha	Površina ha	Dolžina vlak m	Delež površine %	Gostota m/ha	Razdalja v metrih	
					med vlakami	spravilo
Neodprto	37,61	0	1	0	/	0
0 – 50	549,71	15.456	11	28	356	299
50 – 100	1.092,00	87.410	21	80	125	357
100 – 150	2.550,41	318.972	50	125	80	323
150 – 200	888,96	148.706	17	167	60	345
Nad 200	18,65	4.088	0	219	46	254
Skupaj	5.137,34	574.632	100	112	89	329

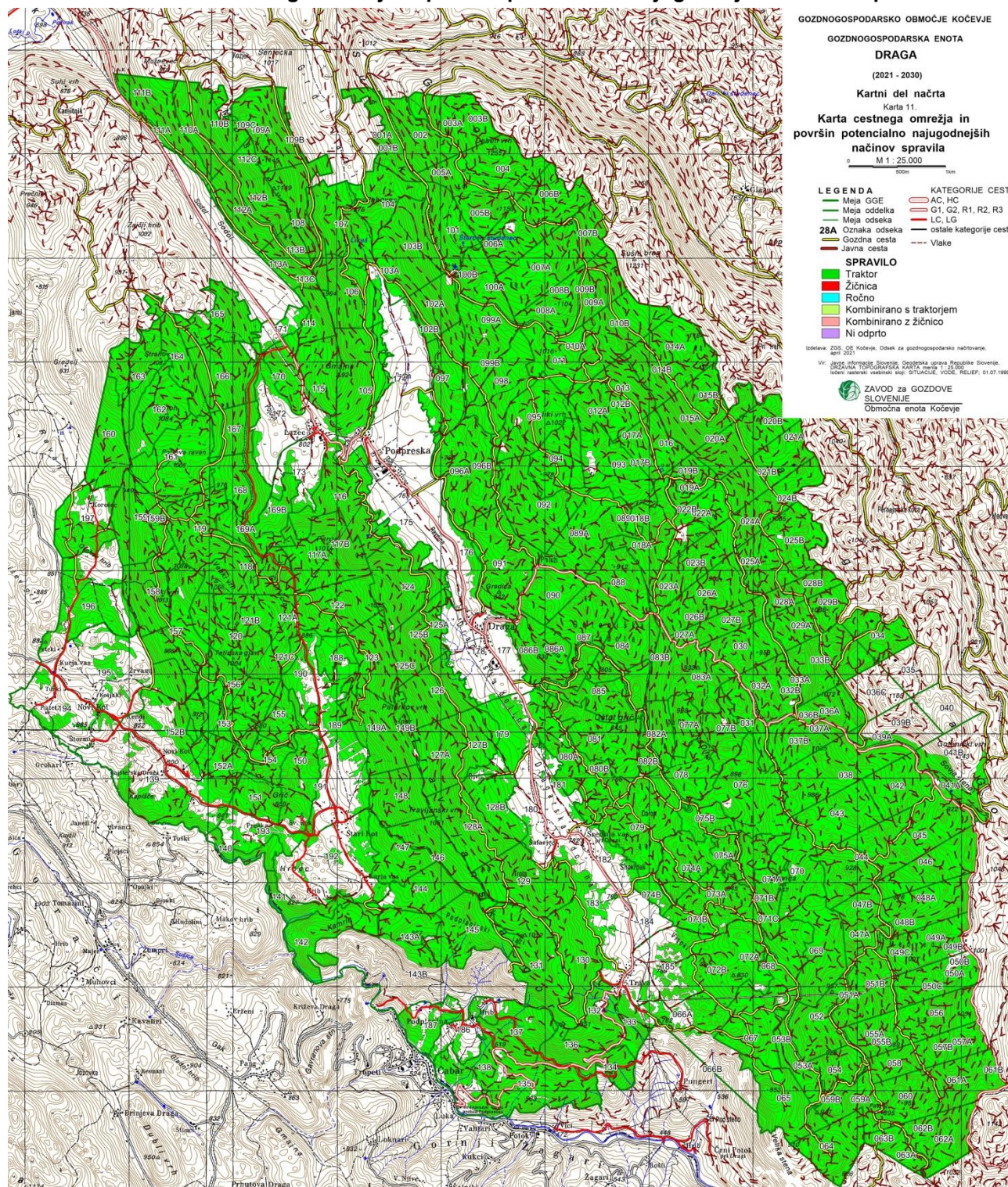
V gozdnogospodarski enoti je zaprtih 12% večnamenskih gozdov, 21 % je delno odprtih in 67 % primerno odprtih z gozdnimi vlakami. 95,57 ha gozdov ni večnamenskih in je neodprtih; gre za GPN - gozdni rezervat Medvedjak.

Povprečna gostota gozdnih vlak je 112 m/ha in je relativno visoka. Povprečna razdalja med vlakami je 89 m.

Pokazatelj zadovoljive odprtosti gozdov z gozdnimi prometnicami je tudi razdalja zbiranja, ki je 26 metrov.

Karta 4: Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila

1.4 Družbeno gospodarske razmere

GGE Draga se razteza od vasi Loški Potok do reke Čabranke na jugu ter od Goteniškega pogorja na vzhodu do meje s Hrvaško na zahodu. Zajema manjša naselja (Draga, Podpreska, Lazec, Trava), kjer kmetijska krajina prehaja v strnjene komplekse gozda, ki se nadaljujejo proti Goteniškemu pogorju in varovalnim gozdovom Kolpske doline.

Za vse vasi je značilen proces praznjenja, kar je posledica umiranja starega prebivalstva, negativnega naravnega prirastka in premajhnega selitvenega prirastka, zato ima obravnavano

območje status demografsko ogroženega območja. Stopnja brezposelnosti je zelo visoka, k čemur prispeva tudi pomanjkanje delovnih mest v občini. Skoraj tretjina brezposelnih je mladih.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

Z divjadjo gospodarita na pretežnem delu GGE Draga lovišče s posebnim namenom - LPN Snežnik Kočevska reka, ki deluje v sestavi Zavoda za gozdove Slovenije in LD Draga - Trava. Na manjšem delu GGE gospodarita z divjadjo lovišči Loški potok in Osilnica. Lovišča in LPN so organizacijsko združeni v Kočevsko-Belokranjskem lovsko upravljavskem območju, kjer se izvaja enotna lovsko politika ter upravlja s populacijami po skupnem desetletnem lovsko upravljavskem načrtu, 2 letnih lovsko upravljavskih načrtih in letnih načrtih lovišč/LPN.

Preglednica 12: /D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
0310	Loški potok	112,01	del
0317	Draga	2.528,42	del
0318	Osilnica	13,31	del
0331	LPN Snežnik Kočevska reka	2.686,76	del
	Skupaj	5.340,50	

LPN Snežnik Kočevska reka in lovišča Draga – Trava, Loški potok in Osilnica na podlagi letnih načrtov izvajajo številne ukrepe za izboljšanje življenjskih pogojev za divjad, kot so košnja enklav, vzdrževanje grmišč, sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja, izdelava in vzdrževanje kaluž, dopolnilno in odvrtačno krmljenje, mirne cone, ... in seveda odstrel.

1.5.2 Kmetijstvo

Zaradi zmanjševanja kmetijstva se gozd nezadržno širi na bivše pašnike, travnike in njive, s tem pa izginja kulturna krajina. To krajino bi bilo potrebno ohranjati, saj si ne želimo povečevanja površine gozdov. Vendar zaradi nadmorske višine in slabših tal ni pričakovati razmaha kmetijstva in gozd se bo še naprej širil.

Za uspešnejši razvoj ima to območje prednosti v velikih zalogah lesa, dobro ohranjeno naravno okolje daje možnosti pridelave bio-hrane, pridelave raznih novih pridelkov (zdravilnih rastlin), nadaljnji predelavi, trženju pod blagovno znamko, lovu, pohodništvu, kolesarjenju, ...

1.5.3 Poselitev

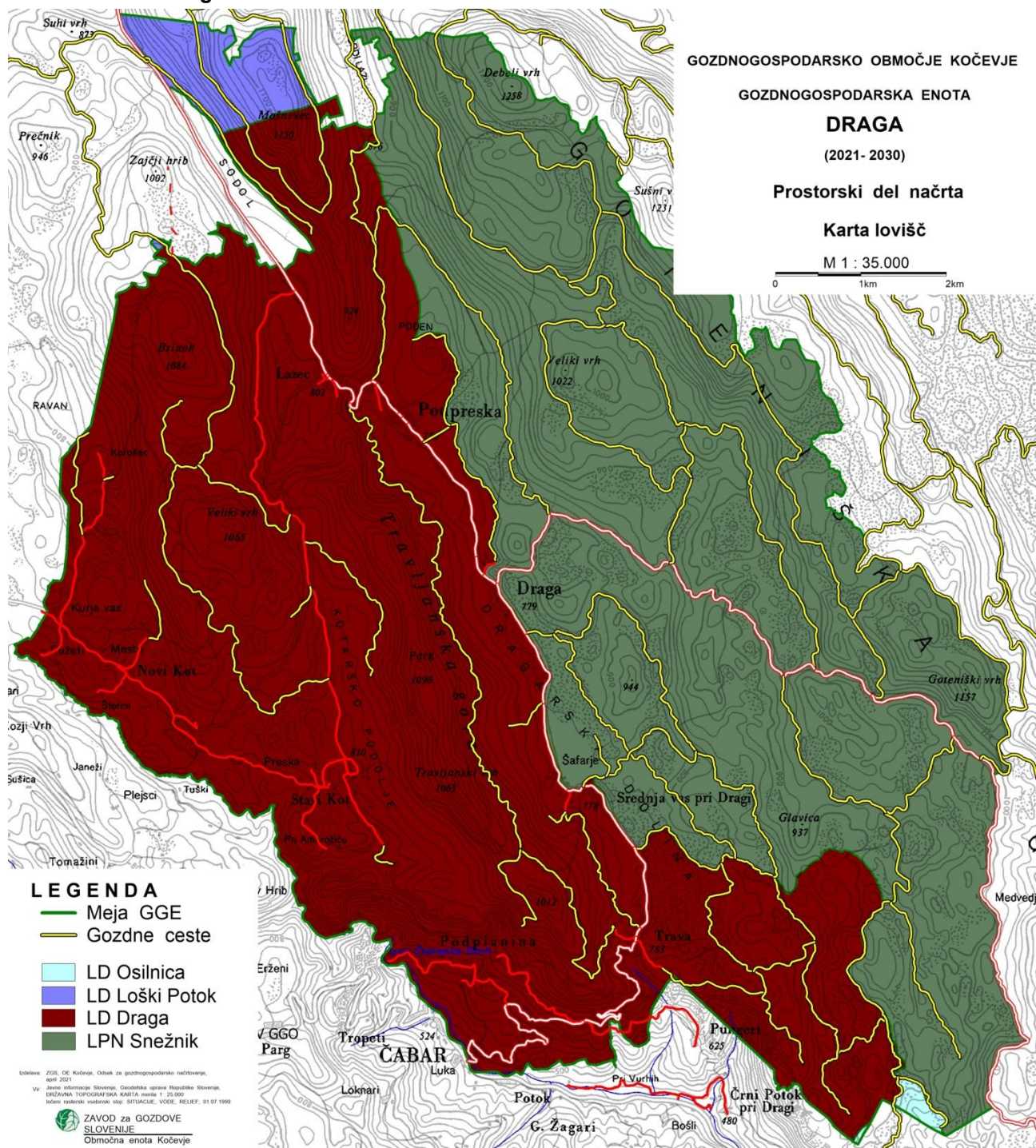
Neugodne razmere za poljedelstvo (ostro podnebje) in pomanjkanje pitne vode, so bili vzroki za pozno poselitev tega prostora. Prvi slovenski naseljenci so se tu naselili šele v 16. stoletju, do takrat je bil prostor nenaseljen. Tako so bila okoli leta 1500 naseljena naselja: Trava in Podplanina, okoli leta 1600 Draga, leta 1650 Podpreska in leta 1800 Lazec, leta 1700 Stari kot, v 18. stoletju Novi Kot. Leta 1880 je bil osnovan Medvedjak. Proti koncu 17. stoletja so se v te kraje, še zlasti v dolino Čabranke, priselili Slovenci iz Bohinja, Železnikov, Idrije. V tridesetih letih 14. stoletja so prispeli na Kočevsko prvi nemški kolonisti. Na območje Drage so pričeli prihajati koncem 17. stoletja in so bili brez izjeme poljedelski naseljenci, ki so se odselili med II. svetovno vojno, leta 1943.

V zadnjih sto letih je demografski trend izrazito negativen. Prostor se zelo hitro prazni, gozd vse bolj zarašča nekdanje laze in druge kmetijske površine. Največ prebivalcev je bilo v letu 1890 potem pa je začelo število prebivalstva nezadržno upadati in s tem tudi gostota naseljenosti, ki je iz 28 ljudi/ km² v leto 1890 upadla na 7 ljudi na km² v leto 2010, kar je daleč pod slovenskim povprečjem in dejansko pomeni izumiranje. Še bolj zaskrbljujoče podatke dobimo, če upoštevamo

dejansko živče ljudi. Veliko sicer uradno stalno bivočih živi večjih središčih, po mestih, v tujini, mnogi (predvsem obrtniki) pa imajo tu prijavljeno stalno bivališče zgolj zaradi manjših davkov.

Edini vasi z okrog 100 prebivalci sta Podpreska kjer je šola, vrtec, trgovina, gasilski dom, žaga (ne obratuje), gostilna ter Draga, kjer je pošta, cerkev, sedež KE Travná gora, lovski dom ter gostilna. Slaba polovica prebivalcev živi v teh dveh vaseh ostali pa v vaseh Lazec, Srednja vas, Trava, Podplanina, Novi in Stari Kot. V Novem kotu je zgrajen tudi večnamenski (gasilski) dom.

Karta 5: Pregledna karta lovišč

1.5.4 Infrastruktura

Cestno omrežje v gozdnogospodarski enoti Draga je zaključeno. Cesta Draga – Borovec je že več kot desetletje prekategorižirana v regionalno cesto. Pri tem je v soglasjih, ki jih daje ZGS potrebno dosledno zahtevati ureditev priključkov vseh obstoječih vlak in izgradnjo skladiščnih prostorov ob cesti, ker se traktor z verigami ne sme gibati po asfaltiranem cestišču.

Gozdne ceste so zgrajene in redno vzdrževane, kar pa ne velja za zgoraj omenjeno regionalno cesto Draga - Medvedjak, za katero skrbi Družba za državne ceste Republike Slovenije.

Izgradnja ostale infrastrukture, kot npr. izgradnja vodovoda Stari Kot – Novi Kot, izgradnja telefonsko kableskega omrežja, poteka po pretežno kmetijskih površinah ter ob cestah in poteh tako, da ni večjih posegov v gozd oziroma v gozdni prostor. V kolikor je pri posegu potrebno odstraniti gozdno drevje mora izvajalec obvestiti ZGS še pred začetkom del, po končanem delu pa teren sanirati oziroma ga povrniti v čim bolj naravno stanje.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Ena izmed nalog Zavoda za gozdove Slovenije je tudi izdelava ocene požarne ogroženosti naravnega okolja – gozda. Ta se izdelava na podlagi natančne analize stanja ob upoštevanju Pravilnika o metodologiji za ugotavljanje ocene požarne ogroženosti (Ur. list RS, št. 70/96) oziroma Pravilnika o varstvu gozdov (Ur. list RS, št. 92/2000).

Vsak oddelek posamezne GGE se uvrsti v eno od štirih stopenj požarne ogroženosti: zelo velika, velika, srednja in majhna požarna ogroženost.

Poleg zakonsko predpisane izdelave ocene požarne ogroženosti naravnega okolja, ki jo mora izdelati Zavod za gozdove Slovenije ter Načrta varstva gozdov pred požarom, ki se za vsako posamezno krajevno enoto (ali za funkcionalno zaokroženo enoto) praviloma izdelava vsakih 10 let (v njem so navedeni preventivni in kurativni ukrepi z načrtom sanacijskih ukrepov), vsaka krajevna enota izdelava še letni program varstva gozdov pred požarom, ki se izdelava v sklopu programa varstva gozdov.

Za izboljšanje požarne varnosti so pomembni preventivni ukrepi (opozarjanje, izobraževanje, občasno organiziranje opazovalne službe, prepoved osnovanja nasadov iglavcev v požarno najbolj ogroženih predelih, ...), evidentiranje in analiziranje vzrokov gozdnih požarov ter takojšnje in letno poročanje za večje požare, izdelava sanacijskih načrtov in drugih ukrepov, ki so navedeni v območnem načrtu – usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi.

Požarna ogroženost gozdov v GGE Draga je majhna. V gozdovih se ne pojavljajo večja naselja, prometnice ali industrija, količina padavin ter trajanje snežne odeje so zadostni za zmanjševanje požarne ogroženosti gozdov. Izpostavljamo le sušne lege na strminah nad Čabranko in zaraščanja v okolici vasi z večjim deležem smreke in rdečega bora.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

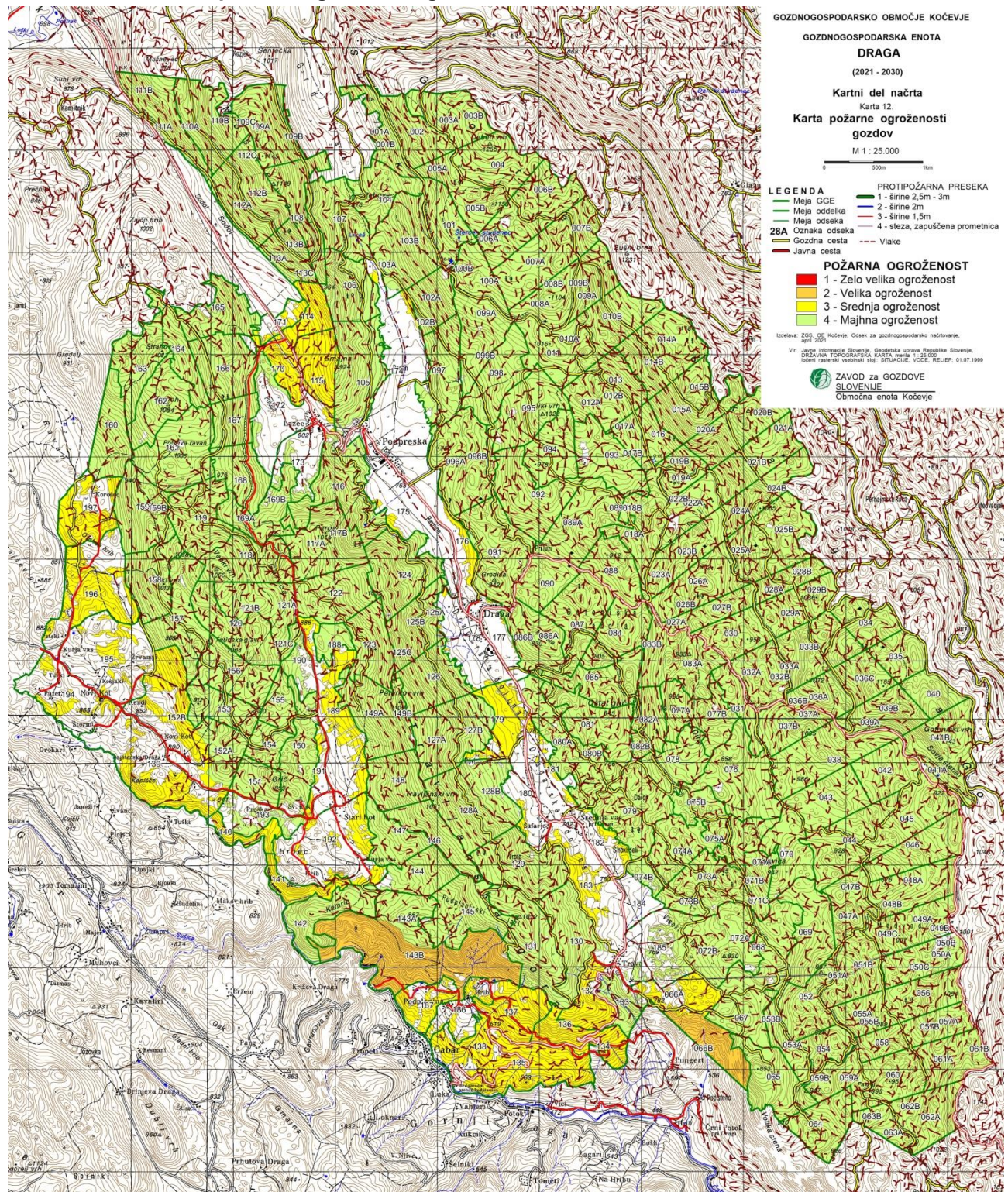
Enota je razdeljena na 197 oddelkov. Mreža oddelkov vključuje tudi negozdne površine v enoti. Oddelki so zaradi izjemne rastiščne različnosti, sestojne spremenjenosti (zasmrečenost) ali namembnosti (gozdni rezervat, varovalni gozd), razdeljenih na odseke, ki smo jih smiselno združili. Tako je v enoti 280 odsekov - oddelkov. Povprečna površina gozda v posameznem oddelku je 27,11 ha.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

V skladu s strokovnimi usmeritvami, ki jih izdeluje Zavod za gozdove Slovenije OE Kočevje, z gozdovi gospodarijo zasebni lastniki gozdov, država s SiDG in občine. Na področju GGE Draga deluje KE Travnja gora. Za GGE Draga je odgovoren vodja KE ter trije revirni gozdarji.

Karta 6: Karta požarne ogroženosti gozdov

2. Prikaz funkcij gozdov

Gozdovi GGE Draga so med najbolj naravno ohranjenimi jelovo-bukovimi gozdovi Dinarskega sveta. Oddaljenost od poseljenosti in tradicija gospodarjenja z gozdovi sta tu pustili svojevrsten občutek nedotaknjenosti narave. Na območju GGE Draga je z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 12/20) razglašen gozdni rezervat Medvedjak, gozd s posebnim namenom brez ukrepanja, ki je uvrščen v poseben rastiščnogojitveni razred (RGR 9000) ter varovalni gozd (RGR 8000).

Enota je v celotnem delu vključena v območje Natura 2000 (SI3000263 SAC Kočevsko, SI 5000013 Kočevsko SPA). Celotna GGE je tudi del ekološko pomembnih območij - EPO (Kočevsko – 31100 ter Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri – 80000).

Osnova prikazanim funkcijam gozdov je Območni gozdnogospodarski načrt za GGO Kočevje izdelan za obdobje 2011-2020, pretekli GGN GGE Draga 2011-2020, terenski opisi sestojev in odsekov, gozdnogojitveni načrti in Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Draga (2021-2030), ki jih je v letu 2020 pripravil Zavod Republike Slovenije za varstvo narave.

Z gozdovi se gospodari tako, da se sočasno ohranja in pospešuje vse funkcije gozdov. Funkcije, ki se pojavljajo ploskovno, so navedene kot »Funkcije v odseku« v prilogi načrta »Opis gozda« (tabela E4).

V prilogi načrta »Opis gozda« so ključne usmeritve za zagotavljanje funkcij gozda zapisane kot »Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov«. Tu navajamo tudi pripadajoče Natura 2000 območje, EPO, upravljalvske cone, naravne vrednote, habitatne tipe ter ekocelice na ravni odseka.

Območja s poudarjenimi funkcijami gozdov so prikazana tudi na Pregledni karti funkcij v M = 1 : 25.000 v obliki funkcijskih enot. Opis funkcijskih enot - Tabela F1 je v prilogi načrta.

Gozdovi imajo po Zakonu o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16) ter skladno s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 200/20) opredeljenih več funkcij:

- ekološke: funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, klimatska funkcija;
- socialne: zaščitna funkcija, higiensko-zdravstvena funkcija, obrambna funkcija, rekreacijska funkcija, turistična funkcija, poučna funkcija, raziskovalna funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija;
- proizvodne: lesnoproizvodna funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin in lovogospodarska funkcija.

Celotna površina gozdnogospodarske enote Draga meri 6.106,37 ha. Gozdni prostor, ki predstavlja gozd in nanj funkcionalno vezana druga negozdna zemljišča (gozdne jase, infrastrukturni objekti v gozdnem prostoru), na katerem so določene funkcije gozda, obsega 5.397,41 ha. Gozd obsega 5.340,50 ha.

Preglednica 13: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi skupinami funkcij (v ha) / F2

Opis	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	Drugo	Skupaj
P0	95,57	1,42	199,61	8,07	0	0,47	0	0,00	0,00	305,14
P1	112,2	0,17	1.364,09	33,61	0,8	3.566,19	0	0	0	5.077,06
P2	0	0,55	14,66	0	0	0	0	0	0	15,21
P3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Skupaj	207,77	2,14	1.578,36	41,68	0,80	3.566,66	0,00	0,00	0,00	5.397,41

Legenda: P - proizvodne funkcije, E - ekološke funkcije, S - socialne funkcije, 0, 1, 2, 3 - stopnje poudarjenosti.

Največ gozdnega prostora (3.566,19 ha) ima s 1. stopnjo poudarjene proizvodne funkcije ter z 2. stopnjo ekološke in s 3. stopnjo socialne funkcije. Po površini sledi gozdni prostor, kjer so proizvodne funkcije prav tako poudarjene na 1. stopnji, enako ekološke ter socialne funkcije na 3. stopnji (1.364,09 ha).

Prekrivanje ekoloških in socialnih funkcij na prvi stopnji poudarjenosti: Gre za območje gozdnega rezervata Medvedjak, kjer so poudarjene funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in raziskovalna funkcija.

Prekrivanje ekoloških funkcij na prvi stopnji s socialnimi funkcijami na drugi stopnji: gre za primer prekrivanja naravne vrednote (Čabranka) in poudarjene funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti (rak koščak).

Prekrivanje ekoloških funkcij na drugi stopnji s socialnimi na prvi stopnji predstavljajo področja, kjer je poudarjena zaščitna funkcija na prvi stopnji ter hidrološka in/ali funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti na 2. stopnji. Drug primer tovrstnega prekrivanja so hidrološka na 2. stopnji ter funkcija varovanja kulturne dediščine oz. estetska funkcija na 1. stopnji (gozdni rob Dragarske doline je posebna kulturna krajina).

Prekrivanje proizvodnih, ekoloških in socialnih funkcij; gre za območja kjer je poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ali funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter proizvodne funkcije (lesnoproizvodna, lovnogospodarska). Tu ima izredno pomembno vlogo izvedbeno načrtovanje, ki mora ustrezno predvideti čas sečnje zlasti v okolici brlogov, mirnih con - zimovališč, rukališč, potencialnih rastišč divjega petelina, načrtovati dolgoročno puščanje odmrlega drevja (duplarji, ...); uporabo bio olj itd. V območju gozdov s poudarjeno turistično in rekreacijsko funkcijo (linijsko, vzdolž pešpoti) je pomembno obveščanje javnosti o izvajanju sečnje, ob planinskih poteh in kolesarskih progah je potrebno zagotavljati popolni gozdni red, načrtno puščati habitatna drevesa, izjemna oz. posebna drevesa, drevesa večjih dimenzij itd.

Preglednica 14: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami (D-F)

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
F. Varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	592,81	52,6	11,0	533,54	47,4	9,9	0	0	-	1.126,35
Hidrološka funkcija	31,35	0,6	0,6	5.366,06	99,4	99,4	0	0	-	5.397,41
F. ohranjanja biotske raznovrstnosti	1343,43	24,9	24,9	4.053,98	75,1	75,1	0	0	-	5.397,41
Klimatska funkcija	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0,00
Zaščitna funkcija	119,04	0,0	2,2	0	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	119,04
Higiensko-zdravstvena funkcija	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0,00
Obrambna funkcija	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0,00
Rekreacijska funkcija	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0,00
Turistična funkcija	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0,00
Poučna funkcija	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0,00
Raziskovalna funkcija	95,57	100,0	1,8	0	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	95,57
F. varovanja naravnih vrednot	95,57	97,0	1,8	2,95	3,0	0,1	0,00	0,0	0,0	98,52
Varovanje kulturne dediščine	0	0,0	0,0	35,81	100,0	0,7	0,00	0,0	0,0	35,81
Estetska funkcija	35,81	100,0	0,7	0	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	35,81
Lesnoproizvodna funkcija	5.077,06	99,7	94,1	15,21	0,3	0,3	0,00	0,0	0,0	5.092,27
Funkcija prid. dr. Gozdnih dobrin	54,2	100,0	99,6	0	-	-	0,00	-	-	0,00
Lovnogospodarska funkcija	32,64	100,0	0,6	0	0,0	-	0,00	0,0	-	32,64

Po površini je s 1. stopnjo poudarjenosti (izjemna poudarjenost funkcij) v gozdnem prostoru daleč največ lesnoproizvodne funkcije (84,1 % gozdnega prostora), sledijo funkcija ohranjanja biotske

raznoverstnosti (24,9 %), varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (11,0 %), funkcija ohranjanja biotske raznoverstnosti (4,8 %) ter raziskovalna in funkcija varovanja naravnih vrednot (1,8 %).

Na 2. stopnji sta na večini površine GGE poudarjeni funkciji ohranjanja biotske raznoverstnosti (75,1 % gozdnega prostora) in hidrološka funkcija (97,8 % gozdnega prostora), saj je enota v celoti v območjih EPO, Natura 2000, kamninska podlaga pa so vodoprepustne karbonatne kamnine. Z 2. stopnjo so poudarjene tudi funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in lesnoproizvodna funkcija.

Lesnoproizvodna funkcija je poudarjena z nično stopnjo na 305,14 hektarih, in sicer v gozdnih rezervatih, v ekocelicah brez ukrepov ter gozdnih jasah, zaraščajočih površinah, pod daljnovodi, na območju javnih cest (drugo v gozdnem prostoru).

V GGE Draga sta vzdolž vodotokov linijsko poudarjeni hidrološka (1. stopnja) in funkcija ohranjanja biotske raznoverstnosti (2. stopnja) – to območje predstavlja tudi upravljavsko cono D (rak koščak). V enoti je linijsko poudarjene tudi rekreacijska, turistična in estetska funkcija vzdolž Kočevske planinske pešpoti.

V enoti je registriranih kar 177 točkovnih objektov s posebej poudarjenimi funkcijami (kraške jame, brezna, skalnati vrhovi, izviri, studenci, vodna zajetja, kaluže, vodohrani, posebna drevesa, razgledišča, gozdne koče, znamenja, lovski objekti, ...).

Večnamenska raba gozdnega prostora je ena izmed temeljnih usmeritev gozdnogospodarskega načrtovanja v Sloveniji. GGE Draga je v svoji raznolikosti, pestrosti in posledično slikovitosti večkratno prekrita z različnimi funkcijami, ki se ne izključujejo, zahtevajo pa kompleksno načrtovanje in ukrepanje za uresničitev različnih vlog gozda.

2.1 Ekološke funkcije

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije imajo gozdovi na kompaktni matični podlagi z naklonom nad 35°, gozdovi na zelo plitvih tleh (10 cm) ali s skalovitostjo oziroma kamenitostjo nad 70 % površine, na področjih ekstremnih gozdnih združb (jelovje v skalovju, gozdovi črnega gabra in malega jesena, bazofilni borovi gozdovi) ter na področjih potencialnih erozijskih območjih z zahtevnimi zaščitnimi ukrepi. Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je izjemno poudarjena na strmih pobočjih nad reko Čabranko, v varovalnih gozdovih v RGR 8000, grebenih na področju Pasjih jam in okolici rezervata Medvedjak, na področju Mošnevca.

Večinoma v rastiščno gojitvenem razredu jelovo bukovi gozdovi na plitvih tleh in v varovalnih gozdovih in sicer na 592,81 ha oziroma 11,0 % gozdnega prostora. Precej funkcijskih enot s poudarjeno varovalno funkcijo na 1. in 2. stopnji sovпада z izločenimi ekocelicami brez ukrepov.

2. stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije imajo gozdovi na plitvih tleh (20 cm) ali gozdovi s skalovitostjo oziroma kamenitostjo med 50 - 70 % ter površine na gozdnih rastiščih: bukovih gozdov na hladnih legah, termofilnih bukovih gozdov in jesenovij z javorjem. Gozdovi so z 2. stopnjo varovalne funkcije poudarjeni na širšem območju gozdov na grebenu Mošnevca, Parge, Peterkovega vrha, pod Velikim vrhom, širšem območju Medvedjaka in Pasjih jam. Z 2. stopnjo je funkcija poudarjena na 533,54 ha oz. 9,9 % površine gozdnega prostora.

Hidrološka funkcija

S 1. stopnjo je funkcija poudarjena na področju

- 1. ali 2. vodovarstvene cone po Odloku o varstvu virov pitne vode (občinski nivo - 9 lokacij: SIOBC4473_2500, SIOBC4472_2502, SIOBC4474_2496, SIOBC4475_2504, SIOBC4475_3405, SIOBC4469_3408, SIOBC4479_3406, SIOBC4481_3400, SIOBC4470_3409, SIOBC4792_3550 SIOBC4477_3402 SIOBC4480_3407, SIOBC4475_2504, SIOBC4479_2506, SIOBC4481_2494, SIOBC4477_2498, SIOBC4480_2508, SIOBC4470_2512, SIOBC4470_2513, SIOBC4792_2881, SIOBC4792_2510).

- linijsko na področjih vodotokov.

Točkovni objekti, ki so opredeljeni s 1. stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije:

- izviri (Čabranka, Draga, ostali) v odsekih 2, 125a, 126, 143b;
- studenci v odsekih: 27a, 41a, 59a, 101, 123, 183;
- ob vodnih zbiralnikih in zajetjih v odsekih: 101, 115, 116, 125a, 132, 133, 143b, 125a;
- vodnjaki v odseku 116.

Z 2. stopnjo funkcije je ploskovno poudarjena na območjih 3. vodovarstvene cone po Odloku o varstvu virov pitne vode (občinski nivo) ter na celotnem preostalem gozdnem prostoru v GGE (karbonatna podlaga).

Točkovno so z 2. stopnjo poudarjene vse okolice luže, kaluže (odseki 20b, 34, 38, 44, 49a, 60, 85, 94, 118, 120, 122, 136, 141, 145) ter kraških jam in brezen (seznam pri funkciji varovanja naravnih vrednot).

Linijsko je na 2. stopnji poudarjena ob vseh vodotokih v GGE Draga, ki so obenem pomembni tudi s stališča funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti (rak koščak).

Vodovarstvene cone so prikazane na Karti št. 7 v prostorskem delu načrta in zavedene v obrazcih E4.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

S 1. stopnjo je funkcija poudarjena površinsko in točkovno na: področju RGR 9000 (GPN – gozdni rezervati brez ukrepanja), ekocelicah brez ukrepov, gozdnih jasad, zaraščajočih površinah v gozdnem prostoru, gozdnem prostoru, ob medvedjih brlogih, ob vodnih izvirih, kalih, kalužah, kraških jamah in brezni ter spodmolih.

Ploskovno je na 1. stopnji poudarjena:

- RGR 9000 GPN – gozdni rezervat Medvedjak, ki je hkrati določen tudi kot ekocelica brez ukrepov - skupaj 95,57 ha oz. 1,8 % gozdnega prostora v oddelki/odsekih: 35, 36c, 39b, 40, 41b;
- ekocelice brez ukrepov v oddelkih/odsekih: 7a, 7b, 8a, 8b, 10a, 15a, 27b, 29a, 30, 32a, 33a, 33b, 34, 36a, 37b, 39a, 41a, 47a, 49c, 50c, 52, 56, 58, 59a, 62a, 64, 65, 66a, 66b, 67, 77a, 83b, 88, 95, 109a, 110b, 111a, 111b, 112b, 112c, 117a, 117b, 118, 120, 121b, 122, 125b, 131, 132, 133, 134, 137, 141, 142, 143a, 143b, 145, 160, 163, 186, 187 (skupna površina vseh ekocelic brez GPN je 155,45 ha oz. 2,88 % površine gozdnega prostora);
- v upravljavski coni C – območje divjega petelina (mirna cona) v odsekih: 2, 3a, 3b, 4, 5a, 5b, 6a, 6b, 7a, 7b, 8a, 8b, 9a, 9b, 14a, 14b, 15a, 15b, 20a, 20b, 33a, 33b, 34, 35, 36a, 36b, 36c, 39a, 39b, 40, 41a, 41b;
- gozdne jase - skupaj 28,09 ha, 0,52 % gozdnega prostora v oddelkih/odsekih: 6a, 22a, 22b, 25b, 41a, 49b, 50b, 59a, 60, 66a, 68, 70, 72a, 73b, 76, 77b, 78, 79, 80a, 81, 82b, 89a, 91, 93, 95, 96a, 97, 99b, 100b, 101, 102a, 124, 127a, 127b, 128b, 129, 131, 132, 133, 135, 137, 138, 143a, 143b, 144, 145, 149b, 150, 157, 161, 162, 165, 169b, 170, 172, 179, 186, 189, 190, 192, 197;
- na površinah v zaraščanju, skupaj 4,55 ha oz. 0,08 % gozdnega prostora v oddelki/odsekih: 135, 138, 143a, 145, 150, 165, 170, 172, 179, 189, 190 in 192.
- v zimovališčih, ki so obenem tudi mirne cone - nahajajo se v oddelkih/odsekih: 53b, 66a, 67, 68, 71b, 71c, 72a, 72b, 73b, 74b, 92 (del), 93, 94, 95, 96a, 96b, 97, 98, 99a, 99b, 102a, 102b, 103a (del), 103b (del), 105 (del), 115 (del), 140 (del), 141, 142, 184 (del), 143a, 143b, 144, 145, 174 (del), 185, 192 (del).

Točkovno je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti s 1. stopnjo poudarjena ob:

- medvedjih brlogih (niso prikazani na karti funkcij);
- vodnih izvirih in studencih;
- lužah, kalužah, mlakah;
- kraških jamah in brezni.

Linijsko je na 1. stopnji poudarjena v okolici vodotokov, ki so obenem tudi Upravljavska cona D – območje navadnega koščaka.

Z 2. stopnjo je funkcija poudarjena na celotnem preostalem delu gozdnega prostora GGE, ki obsega tudi Upravljavske cone A (območje triprstega in belohrbtega detla), Upravljavsko cono B (območje gozdnega jereba) in Upravljavsko cono E (javorovi gozdovi). Razlog je tudi vključenost večine GGE v območje Natura 2000 in celotne GGE v EPO.

Točkovno je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti z 2. stopnjo poudarjena ob posebnih in izjemnih drevesih (seznam se nahaja pri funkciji varovanja naravnih vrednot)..

Natura 2000 - posebna varstvena območja (SI3000263 SAC Kočevsko, SI 5000013 Kočevsko SPA) so ekološko pomembna območja, na katerih se izvajajo najpomembnejše aktivnosti za ohranjanje biotske raznovrstnosti na ravni Evropske unije. Za ohranjanje habitatnega tipa v ugodnem stanju se uporabljajo določila 3. člena Uredbe o habitatnih tipih ter varstveni cilji za doseganje ustreznih ekoloških razmer za posamezne skupine habitatnih tipov, ki so navedeni v Prilogi 2 iste uredbe.

Območje pričakovanih naravnih vrednot - karbonatne kamnine; območje GGE Draga je večinoma zgrajeno iz karbonatnih kamnin in zato obstaja velika možnost najdb novih jam in brezen.

Ekološko pomembna območja – celotno območje GGE prekriva tudi EPO (Kočevsko – 31100, Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri – 8000).

Klimatska funkcija

Klimatska funkcija v GGE Velike Draga ni določena.

2.2 Socialne funkcije

Zaščitna funkcija

Zaščitna funkcija je v GGE Draga s 1. stopnjo poudarjenosti določena ob glavni cesti Trava – Čabar, kjer je v večji meri poudarjena tudi varovalna funkcija.

Higiensko-zdravstvena funkcija

Higiensko-zdravstvena funkcija v GGE Draga s 1. in 2. stopnjo poudarjenosti ni določena.

Obrambna funkcija

Obrambna funkcija v GGE Draga s 1. in 2. stopnjo poudarjenosti ni določena.

Rekreacijska in turistična funkcija

Rekreacijska in turistična funkcija sta linijsko poudarjena v okolici Kočevske planinske poti.

Poučna funkcija

Poučna funkcija je v GGE Draga na 1. stopnji poudarjena točkovno ob informativni tabli ob Kaličevi jelki ter ob gozdni koči na Medvedjaku.

Raziskovalna funkcija

Raziskovalna funkcija je na 1. stopnji poudarjena v gozdnem rezervatu Medvedjak.

ZGS, GGN GGE Draga 2021-2030

Funkcija varovanja naravnih vrednot

S 1. stopnjo je poudarjena v gozdnem rezervatu Medvedjak, ki je bil z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdnih rezervatih (15/20) povečan iz 57,07 na 95,57 ha. Naravne vrednote, ki niso vključene v gozdni prostor se ne prikazujejo.

Naravne vrednote na 2. stopnji poudarjenosti:

- ID 4384 Čabranka – izvi v odseku 143a;
- ID 7975V Čabranka – dolina levega pritoka Kolpe, ki je obenem tudi mejna reka.

Linijsko je na 1. stopnji poudarjena ob vodotokih, ki so tudi del upravljske cone D – območje raka koščaka.

Točkovno je s 1. stopnjo poudarjena ob kraških jamah in brezni (naravne vrednote – seznam je v poglavju priloge) in ob naravni vrednoti ID 80038 – Kaličeva jelka.

Točkovno je na 2. stopnji funkcija poudarjena:

- ob medvedjih brlogih (jih ne prikazujemo);
- na mestu kraških jam, kraških brezen in dveh spodmolih, ki niso na seznamu naravnih vrednot;
- na mestu drugih posebnih, izjemnih dreves, ki so prikazana v tabeli in na terenu označena s krono modre barve, premer je merjen na merilni piki (načeloma na višini 1,3 m).

Preglednica 15: Izjemna drevesa v GGE Draga

	Drevesna vrsta - ime	Ods	2R 2000	2R 2010	2R 2020	Višina 2020	m ³ - xpl	koord x	koord y
1	gorski javor	52 A	94	95,5	98,8	35	13,07	476624	50830
2	črni gaber	52 A	-	75,8	71,6	19,3	4,54	476454	50688
3	bukev	64	100	108	109,6	34,9	16,41	476833	49209
4	bukev	28 A	96,5	100,6	102,4	33,5	13,95	476287	54716
5	gorski javor	25 B	82,5	85,4	87,9	29,8	11,18	476155	55446
6	smreka - Ahačičeva	15 B	116	122,3	127,8	41	20,68	475679	56620
7	jelka - Kaličeva	12 B	113,2	127,4	133,4	48,5	24,61	474837	56598
8	smreka - ozkokrošnjata	22 A	65,7	66,9	odmrta			475734	55713
9	jelka	32 A	117	126,1	132,4	49	24,21	476079	54046
10	jelka	32 A	107	115,3	119,8	47,7	19,77	476079	54046
11	smreka	32 A	88	93,3	97	43,5	10,46	476065	54070
12	smreka	32 A	98	102,2	107,8	47	13,11	476210	54178
13	jelka	60	-	132,2	134,2	51	20,90	477179	50103
14	tisa	59a			42,5	11,2	1,96	476901	49851
15	smreka (Petelinova)	36			135,1	44,5	25,53	477091	53947
16	jelka	13			113,6	51	17,72	474713	56717
17	smreka	13			115	46,7	14,96	474713	56717
18	tisa	26a			34,4	14,5	1,26	475906	54857
19	Dulminova bukev (večdebena)	107a			125,2	26	21,57	472113	58121
20	jelka	112a			123,7	43	21,20	470947	58422

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Ploskovno je funkcija varovanja kulturne dediščine na 2. stopnji poudarjena ob objektih kulturne dediščine:

- Trava - vas – ID 17.970, režim dediščina (oddelki/odseki: 132, 133);

- Travnik – kulturna krajina Sodol - ID 18.480, režim dediščina (oddelki/odseki: 114, 165, 170, 171);
- Draga – kulturna krajina Resne njive – ID 20.857, režim dediščina priporočilno (oddelki/odseki: 96a, 97, 102b, 103a, 105, 106, 116, 124, 125a, 174, 175, 176, 178).

Točkovno je funkcija varovanja kulturne dediščine na 2. stopnji poudarjena:

- pri kulturnih vrednotah ID 22.534 (Glažuta – skupni grob padlih na Debelem vrhu – oddelek 4) in ID 22.542 (Draga – spominsko znamenje trem talcem – odsek 91);
- pri razvalinah oddelki/odseki: 49b in 137;
- pri spomenikih v odsekih: 2, 41a, 86b, 92, 107;
- pri znamenjih/kapelica v oddelkih/odsekih: 107, 137, 143a;
- ob nekdanjem mlinu v odseku 41a (oddelki/odseki: 2, 99a, 209b).

Estetska funkcija

Estetska funkcija je z 2. stopnjo ploskovno poudarjena na območju objektov kulturne dediščine (glej funkcijo varovanja kulturne dediščine).

Točkovno je estetska funkcija poudarjena na 2. stopnji ob gozdnih kočah, ob spomenikih znamenjih in na razglediščih.

Linijsko je estetska funkcija s 1. stopnjo poudarjena ob Kočevski planinski poti.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

S **1. stopnjo** je lesnoproizvodna funkcija v GGE Draga močno prevladujoča funkcija in je poudarjena na 5.077,06 ha (94,1 % gozdnega prostora). Na omenjenem območju gozdov je mogoče dolgoročno sekati več kot 5 m³ lesa na hektar površine.

2. stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi, kjer je možno dolgoročno sekati od 2 do 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Druga stopnja je v GGE Draga poudarjena na 15,21 ha (0,3 % gozdnega prostora) in je vezana na območji strmih pobočij varovalnih gozdov, kjer smo predvideli manjši možni posek.

Lesnoproizvodne funkcije nimajo poudarjene gozdni rezervati (GPN), ekocelice brez ukrepanja, gozdne jase in drugo v gozdnem prostoru (daljnovodi, ceste, ...) – 5,6 % površine gozdnega prostora (305,14 ha).

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Na 1. stopnji je funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin poudarjena v semenskem sestoji gorskega javora (odseki 1a, 25b) in jelke (odsek 26a).

Lovnogospodarska funkcija

Poudarjeno lovnogospodarsko funkcijo imajo gozdovi, ki omogočajo gospodarjenje s populacijami prostoživečih živalskih vrst, ki jih je po predpisih o lovu in divjadi dovoljeno loviti. Poudarjeno lovnogospodarsko funkcijo imajo zlasti gozdovi z visoko gostoto populacij velikih rastlinojedov, oziroma gozdovi, v katerih prehranska kapaciteta okolja omogoča višjo številčnost divjadi.

Pri gospodarjenju za lovnogospodarsko funkcijo se upoštevajo veljavni lovsko upravljavski načrti.

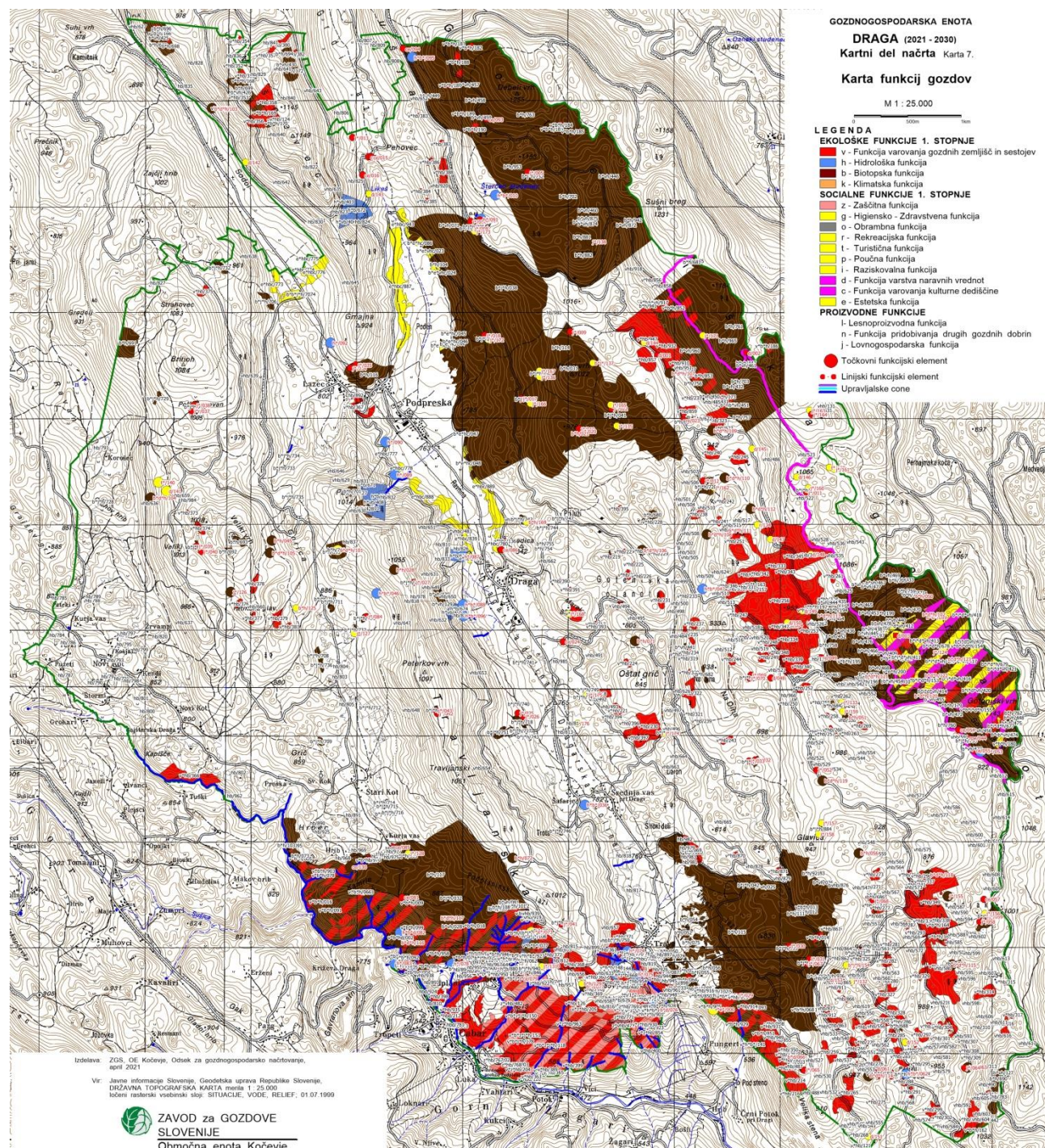
S 1. stopnjo je funkcija na intenzivno vzdrževanih gozdnih jasah z lovskimi objekti, na zaraščajočih površinah ter točkovno v okolici lovskih objektov (preže, solnice, krmišča...).

V GGE Draga se nahajajo zimovališča in cone divjega petelina, ki skupaj predstavljajo mirne cone s svojimi časovnimi omejitvami pri izvedbi gozdarskih del. Omejitve so zapisane v usmeritvah za funkcije in v obrazcih E4.

Karta funkcij gozdov v merilu je podana v kartnem delu načrta.

Karta 7: Karta funkcij gozdov

3. Opis stanja gozdov

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

V GGE Draga je večina gozdov večnamenskih – 96,2 %, varovalnih gozdov je 2,0 %, kot GPN brez ukrepov je zavarovan gozdni rezervat Medvedjak – 1,8 % površine vseh gozdov.

Preglednica 16: /D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in struktura po lastniških kategorijah

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	1.644,34	3.290,33	202,67	5.137,34
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0,00	95,57	0,00	95,57
Varovalni gozdovi	82,83	23,11	1,65	107,59
Skupaj	1.727,17	3.409,01	204,32	5.340,50

Za gozdnogospodarsko enoto Draga so izdelani fitocenološki, pedološki, geološki in klimatski elaborati. Izdelala sta jih Biro za gozdarsko načrtovanje Ljubljana ter Biološki inštitut pri SAZU v Ljubljani, leta 1964/65, za takratno gospodarsko enoto Podpreska.

V GGE Draga prevladujejo Rastišča jelke in bukve – 88,6 % površine gozdov, 4,2 % je Rastišč jelke in smreke, 2,5 % je Rastišč termofilnih grmičavih gozdov, 1,9 % je Rastišča bukovij na nekarbonatnih kamninah; 1,5 % je Rastišč podgorska - gorska javorovja in lipovja na karb. in mešanih kamninah, 0,9 % je Rastišč bazofilnih borovij in 0,4 % je Rastišč acidofilnih borovij.

Preglednica 17: /KGR: Gozdne združbe po g. kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
01111-Jelova bukovja na globokih tleh	56210-Predinarsko-dinarski gozd toploljubnih listav.	29,47	1,0
	60110-Velikojesenovje	28,58	0,9
	62110-Bazofilno rdečeborovje	32,94	1,1
	63710-Bukovje z javorjem	27,91	0,9
	64101-Dinarsko jelovo bukovje s torilnico	617,96	20,1
	64102-Dinarsko jelovo bukovje z bilnico	358,65	11,7
	64103-Dinarsko jelovo bukovje s tevjem	1.004,67	32,7
	64104-Dinarsko jelovo bukovje z golščem	169,28	5,5
	64105-Dinarsko jelovo bukovje z mahom zaveščkom	38,98	1,3
	64106-Dinarsko jelovo bukovje s planinščkom	0,09	0,0
	64107-Dinarsko jelovo bukovje z javorjem	90,06	2,9
	64111-Dinarsko jelovo bukovje z lakoto	25,15	0,8
	64114-Dinarsko jelovo bukovje tipično	536,37	17,5
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju	53,90	1,8
	78110-Kislo. gorsko-zg.gorsko bukovje z bel. bekico	57,28	1,9
Skupaj RGR		3.071,29	100,0
01115-Jelova bukovja - zasmrečena	56210-Predinarsko-dinarski gozd toploljubnih listav.	0,26	0,0
	60110-Velikojesenovje	0,27	0,0
	62110-Bazofilno rdečeborovje	16,06	1,5
	64101-Dinarsko jelovo bukovje s torilnico	71,32	6,5
	64102-Dinarsko jelovo bukovje z bilnico	6,25	0,6
	64103-Dinarsko jelovo bukovje s tevjem	894,24	80,9
	64104-Dinarsko jelovo bukovje z golščem	10,12	0,9
	64105-Dinarsko jelovo bukovje z mahom zaveščkom	3,27	0,3
	64107-Dinarsko jelovo bukovje z javorjem	7,89	0,7
	64111-Dinarsko jelovo bukovje z lakoto	0,30	0,0
	64114-Dinarsko jelovo bukovje tipično	23,99	2,2
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju	12,12	1,1
	74110-Kisloljubno rdečeborovje	19,52	1,8
	78110- Kislo. gorsko-zg.gorsko bukovje z bel. bekico	39,76	3,6
Skupaj RGR		1.105,37	100,0
01121-Jelova bukovja na plitvih tleh	60110-Velikojesenovje	18,08	1,9
	63710-Bukovje z javorjem	0,45	0,0
	64101-Dinarsko jelovo bukovje s torilnico	91,00	9,5
	64102-Dinarsko jelovo bukovje z bilnico	444,41	46,3
	64103-Dinarsko jelovo bukovje s tevjem	22,36	2,3

	64104-Dinarsko jelovo bukovje z golščem	70,90	7,4
	64105-Dinarsko jelovo bukovje z mahom zaveščkom	7,33	0,8
	64106-Dinarsko jelovo bukovje s planinščkom	3,10	0,3
	64107-Dinarsko jelovo bukovje z javorjem	41,53	4,3
	64114-Dinarsko jelovo bukovje tipično	120,07	12,5
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju	140,67	14,6
	78110- Kislo. gorsko-zg.gorsko bukovje z bel. bekico	0,78	0,1
Skupaj RGR		960,68	100,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI		5.137,34	100,0
09000-Gozdni rezervati	60110-Velikojesenovje	6,87	7,2
	64101-Dinarsko jelovo bukovje s torilnico	9,62	10,1
	64102-Dinarsko jelovo bukovje z bilnico	44,66	46,7
	64106-Dinarsko jelovo bukovje s planinščkom	7,25	7,6
	64107-Dinarsko jelovo bukovje z javorjem	2,94	3,1
	64114-Dinarsko jelovo bukovje tipično	5,01	5,2
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju	19,22	20,1
Skupaj RGR		95,57	100,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI		95,57	100,0
08000-Varovalni gozd	56210-Predinarsko-dinarski gozd toploljubnih listavcev	103,81	96,5
	62110-Bazofilno rdečeborovje	1,63	1,5
	64103-Dinarsko jelovo bukovje s tevjem	0,23	0,2
	64105-Dinarsko jelovo bukovje z mahom zaveščkom	0,23	0,2
	78110- Kislo. gorsko-zg.gorsko bukovje z bel. bekico	1,69	1,6
Skupaj RGR		107,59	100,0
VAROVALNI GOZDOVI		107,59	100,0
Skupaj vsi gozdovi		5.340,50	100,0

3.2 Lesna zaloga

Dendrometrijske meritve so potekale v vegetacijski sezoni leta 2020. Za ugotavljanje lesne zaloge in nekaterih drugih parametrov smo v GGE Draga izvedli meritve na 890 stalnih vzorčnih ploskvah (SVP) z gostoto mreže 250 x 250 m, v gozdnem rezervatu 125x125 m. Meritve smo izvedli v vseh rastiščnogojitvenih razredih, razen v varovalnih gozdovih, kjer smo uporabili okularno oceno. Skupno je bilo na SVP izmerjenih 20.118 dreves. Standardna napaka ocene lesne zaloge je ob 5 % tveganju +/- 3,17 %.

Ocena povprečne lesne zaloge je 383,5 m³/ha, iglavcev je 61,6 % v lesni zalogi, listavcev je 38,4 %. V drevesni sestavi je največ jelke 33,8 % od LZ, bukke 33,5 %, smreke 27,4 %, plemenitih listavcev 4,6 %, bora 0,4 %, drugih trdih listavcev 0,1 % in mehkih listavcev 0,2 %.

Debelinska struktura kaže na relativno 'odrasle' sestoje predvsem pri iglavcih - jelki in smreki, nekaj mlajša - ugodnejša je pri listavcih.

Preglednica 18: /LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po drevesnih vrstah in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m3/ha	%
Smreka	5,7	13,5	16,9	20,1	43,8	105,2	27,4
Jelka	3,1	9,3	13,6	20,6	53,4	129,3	33,8
Bor	13,5	23,9	21,7	17,3	23,6	1,5	0,4
Macesen	10,0	19,3	20,9	20,7	29,1	0,1	0,0
Ostali igl.	17,8	22,7	26,1	18,7	14,7	0,0	0,0
Bukev	7,7	15,0	24,3	24,9	28,1	128,6	33,5
Hrast	11,7	24,4	30,4	20,5	13,0	0,1	0,0
Pl. lst.	7,4	14,8	24,1	25,0	28,7	17,7	4,6
Dr. tr. lst.	12,3	21,4	26,8	22,6	16,9	0,4	0,1
Meh. lst.	11,3	20,8	27,5	21,0	19,4	0,6	0,2
Iglavci	4,3	11,3	15,1	20,3	49,0	236,1	61,6
Listavci	7,7	15,1	24,3	24,8	28,1	147,4	38,4
Skupaj	5,6	12,7	18,6	22,1	41,0	383,5	100,0

Jelka je poleg bukve nosilna vrsta v jelovo-bukovih gozdovih. Pojavlja se po vsej enoti, razen na strmih pobočjih nad Čabranko. Dominira na področju Debelega vrha, Gorice, Mošneveca in delno Brinoha ter Parga. V bivših zasebnih in kmečkih gozdovih je slabša - manjši delež in manj vitalna. Njeno pomlajevanje otežuje preštevilčna parkljasta divjad, še posebej na platojih Debelega vrha in v kompleksu kmečkih gozdov. Uspešno pa se obnavlja na ekstremnejših rastiščih Goteniške gore posebej v Pasjih jamah.

Bukev napreduje in se tudi uspešno obnavlja v vseh gozdnih združbah enote. Slabše kakovosti je na ekstremnejših rastiščih, predvsem zaradi starosti in rdečega srca ter v zasebnih gozdovih kjer so jo izsekovali ali pa gojili za steljo. Izrazito je slaba le puščena in oblomljena po obsežnem žledolomu leta 2014 in kasnejših vetrolomih. Mestoma pomlajevanje ovira divjad, obnova je problematična tudi v zasmrečenih sestojev.

Smreka je bila v preteklosti povsod pospeševana in tudi sajena, zlasti prevladuje v razredu zasmrečenih jelovo-bukovih gozdov. Izjemno se pomlajuje na opuščenih kmetijskih površinah na dolomitu, kjer ima značaj pionirja. Posebnost enote pa je velik delež avtohtone, ozkokrošnjate smreke s tanjšimi vejami na ekstremnejših jelovo-bukovih rastiščih, kjer se v šopih tudi vitalno pomlajuje. Po naravnih ujmah zadnjega desetletja je oslABLJENA smreka kljub sanitarnim sečnjam tarča podlubnikov in zato je mestoma popolnoma izpadla iz sestojev.

Gorski javor je stalna primes v jelovo-bukovih gozdovih. Kljub 'čuvanju' pa zaradi objedanja v obnovi le redko uspe, rabi tudi bistveno več prostora. Lahko bi bil pomembnejši pri obnovi razgrajenih sestojev. Vsekakor pa velja pravočasno izkoristiti stara prihranjena drevesa, podobno velja za lipo. Gorski brest zaradi glivične bolezni izginja, kljub temu vitalna drevesa ohranjamo, podobno velja za jesen.

Rdeči bor se pojavlja kot samosevna pionirska vrsta, predvsem na najslabših rastiščih, največ ga je na obrobju Čabranske doline ter na nekaterih površinah v zaraščanju - Brinoh. Podobno velja za črni bor. Mestoma je bil sajen macesen, kot zanimivost omenimo duglazijo. Tiso najdemo posamič po pobočjih Debelega vrha, Medvedjaka, Pasjih jam...

Trepetlika mestoma porašča zaraščajoče kmetijske površine. Ostali listavci rastejo na ekstremnih strmih rastiščih na obrobju Čabranke kot npr. mali jesen, črni gaber. V najnižjih predelih pri Podplanini pa je tudi nekaj hrasta, velikega jesena, sive jelše in breze. Njihova prisotnost je biotsko in estetsko zelo pomembna - meliorativne in pionirske drevesne vrste.

Leska se pojavlja na zaraščajočih kmetijskih površinah, nad Požingami, le redko tudi v jelovo-bukovih gozdovih. Kranjska krhljka se pojavlja v višjih legah v presvetljenih jelovo-bukovih gozdovih, na strmih skalovitih terenih (npr. Mošnevec). Grmovnice so v GGE Draga nasploh redke.

Lesne zaloge gozdov v zasebni lasti so nekaj nižje od državnih, zaradi nesečnje lastninsko spornega območja pa so višje zaloge gozdov v sedanjosti lokalnih skupnosti – občin..

Preglednica 19: /D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	1.260.938	346.258	858.472	56.208
	m ³ /ha	236,1	200,5	251,8	275,1
Listavci	m ³	787.258	238.393	517.706	31.159
	m ³ /ha	147,4	138,0	151,9	152,5
Skupaj:	m³	2.048.196	584.651	1.376.178	87.367
	m³/ha	383,5	338,5	403,7	427,6

Lesno zalogo večnamenskih gozdov smo ugotovili s tretjo meritvijo na stalnih vzorčnih ploskvah. Ocena povprečne lesne zaloge na SVP je 386,7 m³/ha +/- 12,26 m³/ha (3,17 % vzorčna napaka).

Upošteva vse gozdove (tudi okularno ocenjene varovalne gozdove in z zgoščeno mrežo SVP merjene gozdne rezervate) pa je povprečna lesna zaloga iglavcev 236,1 m³/ha, listavcev 147,4 m³/ha in skupaj 383,5 m³/ha.

Preglednica 20: /D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina	Lesna zaloga (v m ³ /ha)	Število vzorčnih ploskev	+/- E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE					
1	01111	3.071,29	404,4	480	4,12
2	01115	1.105,37	305,4	196	7,42
3	01121	960,68	423,5	155	5,70
4	09000	95,57	487,9	59	9,61
	SKUPAJ	5.232,91	388,52	890	3,76
OKULARNA OCENA					
5	08000	107,59	141,0		
5	SKUPAJ	107,59	141,0		

Osnova za izračun lesne zaloge po rastiščnogojitvenih razredih v večnamenskih gozdovih so podatki s stalnih vzorčnih ploskev. Lesne zaloge posameznih sestojev so bile ocenjene okularno. Vsota okularno ocenjenih lesnih zalog sestojev v posameznem oddelku/odseku predstavlja lesno zalogo oddelka/odseka. Seštevek okularno ocenjenih lesnih zalog sestojev je ustrezno popravljen s korekcijskimi faktorji po stratumih:

- da so seštevki okularno ugotovljenih lesnih zalog vseh odsekov stratuma enaki leseni zalogi stratuma, ki je bila ugotovljena s stalnimi vzorčnimi ploskvami,
- da je delež drevesnih vrst, ki so v lesni zalogi stratuma zastopane z več kot 10 %, pri obeh načinih ocene (okularna ocena in meritev na stalnih vzorčnih ploskvah) enak.

Tarife so povzete po preteklem GGN GGE Draga.

3.3 Prirastek

Prirastek je bil ugotovljen na podlagi razlik v volumnih dreves med prejšnjo in zadnjo meritvijo na SVP. Na osnovi razlik v volumnih dreves se je za vsako drevo izračunal prirastni volumski procent. Dobljeni volumski procent se je pripisal premeru, ki ga je posamezno drevo imelo na sredini ureditvenega obdobja. Snop točk volumskih procentov se je ločeno po drevesnih vrstah in RGR izravnal s funkcijo, ki se je v posameznem primeru najbolj prilagajala. S pomočjo dobljene funkcije so se za vsako debelinsko stopnjo, ločeno po drevesnih vrstah in RGR-jih, izračunali prilagojeni prirastni procenti.

Povprečni letni prirastek je 5,96 m³/ha za iglavce, 2,80 m³/ha za listavce in skupaj 8,76 m³/ha.

Preglednica 21: /PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,73	1,16	1,12	1,15	1,79	5,96	68,0
Listavci	0,60	0,64	0,68	0,51	0,37	2,80	32,0
Skupaj:	1,33	1,80	1,80	1,66	2,16	8,76	100,0

Podobno kot pri lesnih zalogah so razlike tudi pri prirastkih po lastništvu gozdov.

Preglednica 22: /D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	31.804	9.612	20.774	1.418
	m ³ /ha	5,95	5,57	6,09	6,94
Listavci	m ³	14.986	4.911	9.515	561
	m ³ /ha	2,81	2,84	2,79	2,74
Skupaj:	m³	46.791	14.523	30.289	1.979
	m ³ /ha	8,76	8,41	8,88	9,68

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Zdi se, da se zgradba sestojev spreminja po načrtovalnih obdobjih, od prebiralnih gozdov v prvih gozdnogospodarskih načrtih do današnjih vrisanih sestojev različnih razvojnih faz. Dejansko se lahko zgradba gozda spreminja po njegovih življenjskih obdobjih, odvisna pa je tudi od merila kartiranja in opisovalcev.

Po kartiranih sestojih v GGE Draga prevladujejo skupinsko raznomerni sestoji z 56,1 %, debeljakov je 24,5 %, posamično raznomernih (prebiralnih) je 10,7 %, drogovnjakov 4,6 %, sestojev v obnovi je 3,1 % in mladovij 1,0 % površine vseh gozdov.

Na prvi pogled torej slika raznomernih in prebiralnih gozdov z relativno uspešno obnovo, ki pa dolgoročno niso uravnoteženi po deležu razvojnih faz, čeprav je obnova bistveno uspešnejša kot je bila v preteklih desetletjih. Žal le pri bukvi, jelka in tudi plemeniti listavci so zaradi preštevilčne jelenjadi in srnjadi v obnovi mestoma neuspešni, razen na ekstremnejših jelovo-bukov rastiščih. Mestoma pa so zasmrečeni sestoji zaradi naravnih ujm in lubadarjev popolnoma razgrajeni in seveda v obnovi.

Preglednica 23: /RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha
			Površina		Zasnova				
	ha	% - poprav.	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	54,04	1,0 – 12,3							
Drogovnjak	243,12	4,6 – 19,1	0,40	0,2	0,0	0,0	100,0	0,0	256,2
Debeljak	1.311,02	24,5 – 52,5	108,64	8,3	0,1	43,7	55,0	1,2	460,9
Sestoj v obnovi	168,08	3,1 – 16,1	60,63	36,1	0,0	17,0	38,3	44,7	188,0
Raznom. (ps-šp)	569,73	10,7 – 00,0	103,43	18,2	23,6	38,8	37,6	0,0	445,0
Raznom. (sk-gnz)	2.994,51	56,1 – 00,0	529,79	17,7	0,0	36,6	61,4	2,0	364,8
Skupaj:	5.340,50	100,0	802,89	15,0					383,5

Za čim popolnejši prikaz površinskega stanja razvojnih faz in primerjave z modeli smo poleg vrisanih razvojnih faz na sestojni karti v prikazu ločili pomladek, ki je pravzaprav mladovje (ocenjevali smo delež mladja, gošče in celo letvenjaka, ki ima dobre možnosti za vrast in ga zaradi manjših površin nismo mogli kartirati kot sestoj - mladovje). Posebej smo na opisnih obrazcih z odstotki ocenili tudi delež osnovnih (mld, dg, db in pom) razvojnih faz v raznomernih in prebiralnih sestojih (glej stolpec % - poprav.).

Zavedamo se, da je potrebno takšno metodo dodelati in verificirati, a nam omogoča jasnejšo in vendarle drugačno - bolj ugodno sliko razvojnih faz gozdov enote. Po opravljeni korekciji je mladovja 12,3 %, drogovnjaka 19,1 %, debeljaka 52,5 % in pomlajenca 16,1 % površine vseh gozdov.

Mladovja je torej 12,3 % površine, vključno s pomladkom s prevladujočo dobro zasnovo in možnostmi za preraščanje, ki je 'skrit' v debeljaku in pomlajencu pa še več. Prevladuje bukev, žal deloma manjka (zaradi objedanja) jelka, razen na ekstremnih rastiščih. Tudi plemeniti listavci so povsod intenzivno objedani in zato manj perspektivni.

Preglednica 24: /D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	206,11	42,36	1,60	0,00	0,00	538,67	0,12	10,04	3,88	0,11
%	25,67	5,28	0,20	0,00	0,00	67,09	0,01	1,25	0,48	0,01

Iz preglednice o zasnovi, negovanosti in sklepu sestojev je razvidno, da so zasnove mladovja večinoma dobre, razen v jelovo-bukovih sestojih, kjer so zaradi manjkajoče jelke slabše; zaradi poškodovanosti so slabše v drogovnjakih. Večina sestojev je negovanih, nekaj slabša je negovanost v mladovjih (premalo sproščani) in v raznomernih sestojih (neoblikovanje in nesproščanje pomladitvenih jeder in skupin).

Preglednica 25: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	54,04	0,0	46,5	53,5	0,0	56,5	42,2	1,3	0,0	52,7	20,1	14,4	12,8
Drogovnjak	243,12	0,0	32,7	62,0	5,3	53,5	21,8	24,7	0,0	12,8	77,1	10,1	0,0
Debeljak	1.311,02					80,1	16,6	3,3	0,0	0,5	68,0	27,1	4,4
Sestoj v obnovi	168,08					81,2	16,9	1,9	0,0				
Raznomer. (ps-šp)	569,73					91,4	2,1	6,5	0,0				
Raznomer. (sk-gnz)	2.994,51					53,1	33,4	13,3	0,2				
Skupaj:	5.340,50												

3.5 Tipi sestojev

Rastiščna in sestojna pestrost z zasmrečenostjo enote se kaže tudi pri tipih sestojev. Prevladujejo drugi gozdovi iglavcev in listavcev - 33,3 % in gozdovi bukve in jelke - 29,4 % vseh gozdov.

Preglednica 26: /D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Bukovi gozdovi	372,56	7,0
Drugi pretežno listnati gozdovi	123,11	2,3
Gozdovi bukve in jelke	1.569,91	29,4
Gozdovi bukve in smreke	408,32	7,6
Jelovi gozdovi	32,83	0,6
Smrekovi gozdovi	451,01	8,4
Borovi gozdovi	7,42	0,1
Drugi pretežno iglasti gozdovi	604,35	11,3
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	1.770,99	33,3
Skupaj	5.340,50	100,0

Opise sestojev smo opravili v letu 2020. Pripomočki pri izločanju sestojev so bili gozdnogojitveni načrti oddelkov, prejšnja sestojna karta in digitalni orto foto posnetki v merilu 1:5.000, na katere smo izrisali sestoje in druge površine v gozdnem in negozdnem prostoru. Število izločenih sestojev v GGE Draga je 451, povprečna površina sestoja je 11,84 ha. Dejansko je kartiranih 1.319 površin-sestojev s povprečno površino 4,05 ha.

3.6 Ohranjenost gozdov

Skoraj tričetrt gozdov GGE Draga je glede na drevesno sestavo ohranjenih, zaradi velikega deleža smreke je nekaj tudi spremenjenih.

Preglednica 27: /OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	3.575,04	69,6	799,87	15,6	530,66	10,3	231,77	4,5	5.137,34	96,2
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	95,57	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	95,57	1,8
Varovalni gozdovi	107,59	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	107,59	2,0
Skupaj vsi gozdovi	3.778,20	70,8	799,87	15,0	530,66	9,9	231,77	4,3	5.340,50	100,0

3.7 Kakovost drevja

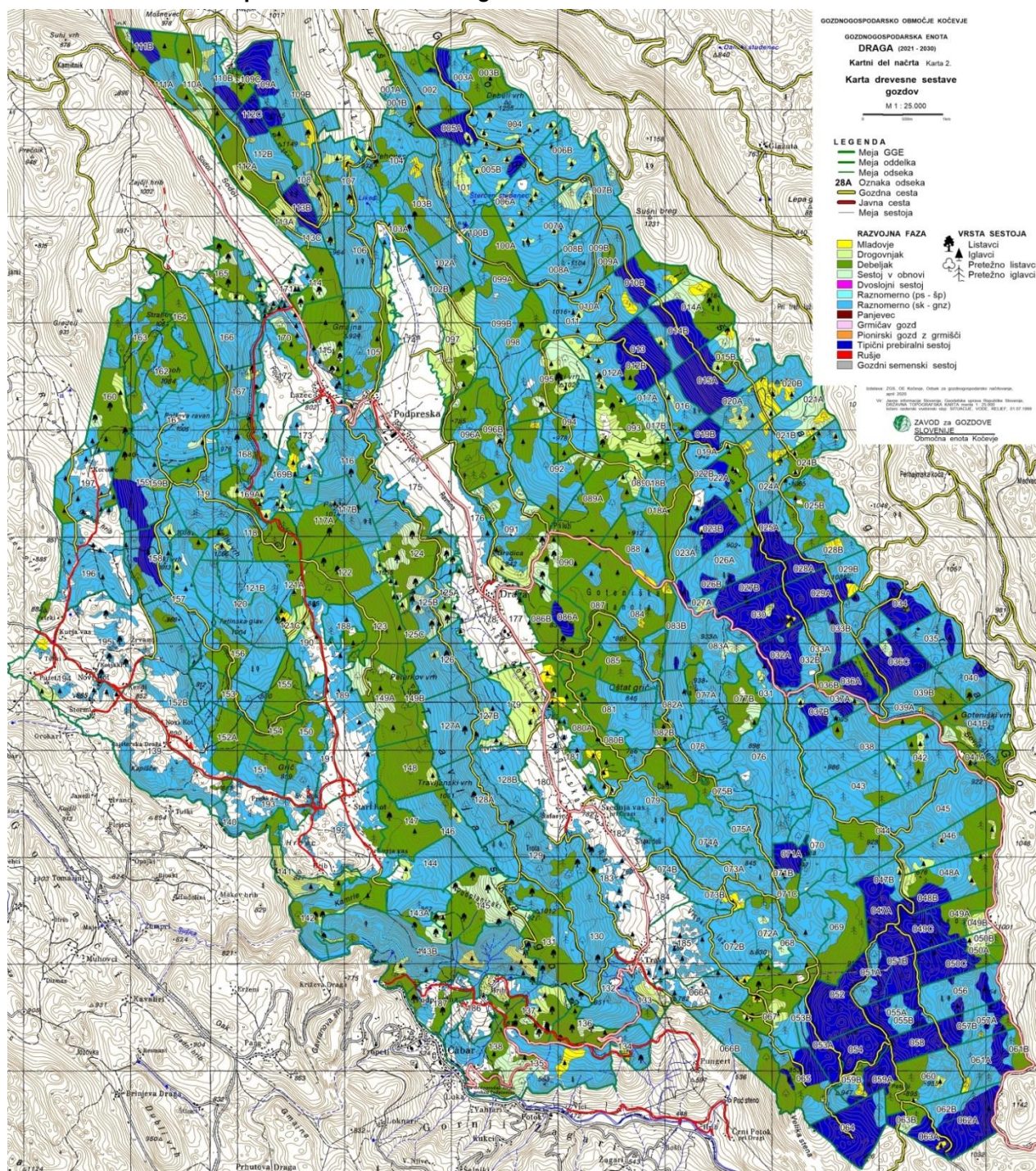
Kakovost drevja je pri iglavcih večinoma dobra in zaradi vejnatosti smreke zadovoljiva, pri listavcih pa je kakovost slabša zaradi gnilob.

Preglednica 28: /K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	1.792	0,4	15,7	41,5	32,8	9,6
Jelka	1.781	0,8	16,8	52,8	27,5	2,1
Bor	20	0,0	0,0	0,0	40,0	60,0
Macesen	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	2.243	0,7	11,4	33,6	34,5	19,8
Pl. Ist.	361	0,8	13,6	36,0	31,3	18,3
Dr. tr. Ist.	2	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0
Meh. Ist.	7	0,0	0,0	0,0	42,9	57,1
Skupaj iglavci	3.595	0,6	16,1	47,0	30,2	6,1
Skupaj listavci	2.613	0,7	11,6	33,8	34,2	19,7
Skupaj	6.208	0,6	14,2	41,5	31,9	11,8

Karta 8: Karta tipov drevesne sestave gozdov

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodovanost debla in korenika je 6,2 %, posebej v sestojih za obnovo po sanacijskih sečnjah in na območjih graditve novih vlak. Očitno je potrebno opozoriti na skrbnejše delo pri sečnji in spravilu. Zaradi žledoloma je bila ocenjena tudi poškodovanost vej 1,0 %, osutosti je 0,3 %, pravzaprav malo zaradi sprotne sanacijske sečnje.

Preglednica 29: /PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenika	6,2
Veje	1,0
Osutost	0,3
Skupaj	7,5

3.9 Objedenost gozdnega mladja

Usklajevanje odnosa gozd - divjad je vezano na širša območja z analiziranjem trendov poškodovanosti gozdnega mladja v sestojih - debeljakih za obnovo.

GGE Draga se nahaja na območju popisne enote Goteniško hribovje. V popisni enoti je bilo v letu 2020 popisanih 51 vzorčnih ploskev, v GGE Draga pa le 3 popisne ploskve. Stopnja poškodovanosti popisanih ploskev v GGE Draga je v okviru poškodovanosti v popisni enoti, vendar zaradi premajhnega vzorca v načrtu navajamo podatke poškodovanosti mladja gozdnega drevja za popisno enoto Goteniško pogorje. V zaključku poglavja podajamo še kratko analizo vpliva rastlinojede divjadi za celotno območje.

Preglednica 30: /OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)	Tekoča letna poškodovanost (%)
do 15 cm	37.582		
1. 15-30 cm	19.354	18,3	31,4
2. 30-60 cm	14.796	15,0	24,7
3. 60-100 cm	9.057	18,1	25,1
4. 100-150 cm	6.543	29,8	38,3
Skupaj 1-4	49.899	18,8	29,2

Preglednica 31: /OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah PE B S 2017

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v %)					Objedenost %	Tekoča letna poškod. %
	15- 30 cm	30-60 cm	60-100cm	100-150 cm	skupaj		
Bukev	40	74	88	94	66	21	15
Plemeniti lis.	45	16	7	3	24	51	26
Drugi trdi lis.	7	2	1	1	2	64	59
Mehki l.	1	-	-	-	-	33	24
Hrasti	4	7	4	2	5	8	7
Smreka	3	2	1	-	2	22	13
Jelka	100	100	100	100	100	29,2	20,4
Skupaj	40	74	88	94	66	21	15

Pri popisu 2020, je bila v III. Kočevsko–Belokranjskem LUO ugotovljena skupna poškodovanost 31,3 %, v popisni enoti Goteniško hribovje pa 29,2 % mladja gozdnega drevja in tekoča letna poškodovanost pri 20,4 % mladja gozdnega drevja. Skupna objedenost mladja gozdnega drevja v popisni enoti Goteniško hribovje se je glede na predhodni popis iz leta 2017 povečala iz 29,0 % na 29,2 %. Zmanjšala se je poškodovanost jelke, plemenitih listavcev in mehkih listavcev, povečala pa pri bukvi, smreki in trdih listavcih. Skupno število mladja na popisnih ploskvah se je povečalo za 3 %, pri čemer se je zmanjšalo število nižjega mladja ter povečalo število višjega mladja. V mladju se je povečal delež jelke, smreke in plemenitih listavcev ter zmanjšal delež bukve, mehkih in drugih trdih listavcev.

Rezultati testiranja hipotez o deležih poškodovanih osebkov med popisi za popisno **enoto Goteniško pogorje** so pokazali, da se delež poškodovanih osebkov (vseh vrst skupaj) med popisi značilno ne razlikuje. Pri bukvi pa značilno izstopa leto 2010, v katerem je stopnja poškodovanosti značilno nižja kot v letu 2014 (Friedmanova hi-kvadrat ($N=49$, $df=3$) = 4,397, $p=0,222$). V popisih 2010 in 2020 je bil delež poškodovanih osebkov (bukve) značilno nižji kot v popisu iz leta 2014.

Popisna enota Goteniško hribovje se ujema z osrednjim populacijskim območjem jelenjadi na Kočevskem. V navedeni popisni enoti se ugotavljajo problemi pri naravni obnovi gozda. Ključne drevesne vrste, ki so zastopane v enoti so bukev, smreka, jelka in plemeniti listavci. Glede na podatke iz stalnih vzorčnih ploskev je bukev v mladju najpogostejše zastopana drevesna vrsta in z njenim pomlajevanjem ni težav. Podobno je stanje s smreko. Pri plemenitih listavcih je oteženo preraščanje mladovja v višje višinske razrede. Težave pri obnovi se pojavljajo tudi pri jelki, katere delež v mladju znaša le 2%, nekajkrat več je jelke v vrasti, v lesni zalogi (temeljnica) pa je jelke do 20 krat več kot v mladju. Ocena uspešnosti pomlajevanja se okvirno ujema z v popisu ugotovljeno stopnjo poškodovanosti gozdnega mladja. Do neusklajenosti prihaja zaradi nezadovoljivega pomlajevanja jelke in javorja na območju dinarskih jelovo bukovih gozdov.

Pri tolmačenju rezultatov popisa objedenosti se je potrebno zavedati, da so posamezne drevesne vrste v prehrani parkljaste divjadi različno priljubljene. Tako je npr. delež objedenosti plemenitih listavcev lahko zelo visok že pri nizkih gostotah, nasprotno pa je delež objedenosti smreke praviloma visok pri visokih gostotah divjadi. Raziskave kažejo, da se odvisnost med številčnostjo divjadi in objedenostjo mladja najbolj odraža pri objedenosti bukve. Bukev je med divjadjo srednje priljubljena, prostorsko je zastopana praktično na vseh rastiščih in je graditeljica večine sestojev, zato je primerna za ugotavljanje vpliva rastlinojede divjadi na gozdno mladje.

Tekoča letna poškodovanost je z 20,3 % poškodovanih osebkov za tretjino nižja od skupne piškodovanosti. Najvišja je pri drugih trdih listavcih, slede mehki in plemeniti listavci. Tekočih letnih poškodb je manj pri smreki, jelki in bukvi. Pri primerjavi podatkov poškodovanosti tekočega leta in podatkov skupne poškodovanosti se ugotavlja največje izboljšanje stanja pri plemenitih listavcih (49 % nižja letna poškodovanost od skupne poškodovanosti) in jelki (41% nižja letna poškodovanost od skupne poškodovanosti).

V mladju je največ 66 % bukve, 24 % mladja plemenitih listavcev, 4 % mladja trdih listavcev, 5 % mladja smreke ter 2 % mladja jelke. Uspešno preraščanje mladja v višje višinske razrede se ugotavlja predvsem pri bukvi, smreki in deloma plemenitih in trdih listavcih. Preraščanje pri ostalih vrstah je manj uspešno. Posledica tega je, da se v višjih višinskih razredih nahaja pretežno bukovno mladje.

Mladje drevesnih vrst parkljasti divjadi predstavlja pomemben vir prehranske baze. Posledično je zato zelo pomemben delež mladovij in sestojev v obnovi. Za zagotavljanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi želimo, da se razvoj gozdov čim bolj usmerja v izenačitev dejanskega stanja z modelnim stanjem razvojnih faz ter v ta namen poveča delež mlajših razvojnih faz in s tem prehranska baza.

S povečanjem deleža mladovij lahko bistveno razbremenimo ostale površine in poskrbimo za večjo usklajenost med živalsko in rastlinsko komponento. V osnovanju novih pomladitvenih jeder, ki so v tesni povezavi z intenzivnostjo sečenj oziroma gospodarjenjem z gozdovi, vidimo glavni ukrep, s katerim lahko bistveno izboljšamo življenjsko okolje divjadi. Glede na preteklo intenziteto gospodarjenja z gozdovi, predvsem pa glede na intenziteto sečenj v zadnjem obdobju in načrtovanem poseku za naslednje desetletno obdobje ocenjujemo, da se bo delež mladja uskladil z modelnim deležem. Na povečanje deleža gozdnega mladja je v preteklem desetletju znatno vplivala sanacija žarišč lubadarja. Podoben vpliv sta imela tudi žledolom iz februarja 2014 in vetrolom iz decembra 2017 in kalamitete lubadarja, ki so ujmanj sledile.

3.10 Odmrlo drevje

V GGE Draga s prevladujočimi jelovo-bukovimi gozdovi in upošteva neseke varovalne gozdove, razširjen gozdni rezervat in naravnemu razvoju prepuščene ekocelice je stanje glede puščanja odmrlih dreves za biotsko pestrost relativno dobro, razen v zasmrečenih sestojih z nevarnostjo prenamnožitve lubadarjev. Skupaj je 17,15 odmrlih dreves na hektar gozda, to je 10,41 m³/ha ali 2,71 % lesne zaloge, kar je pod predvidenimi 3 % lesne zaloge puščene za naravni razkroj. Panjevine je 0,45 m³/ha skupno. Vseeno pa je odmrlega drevja več kot pred desetimi leti, ko je bil delež odmrle zaloge le 1,6 %.

Preglednica 32: /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	5,04	2,96	8,00	3,04	3,25	6,29	8,08	6,21	14,29
	m ³ /ha	1,70	1,01	2,71	1,02	1,13	2,15	2,72	2,14	4,86
30 - 49 cm	št./ha	1,14	0,57	1,71	0,39	0,31	0,70	1,53	0,88	2,41
	m ³ /ha	1,78	1,12	2,90	0,61	0,59	1,20	2,39	1,71	4,10
50 in več cm	št./ha	0,36	0,02	0,38	0,05	0,02	0,07	0,41	0,04	0,45
	m ³ /ha	1,11	0,09	1,20	0,16	0,09	0,25	1,27	0,18	1,45
Skupaj	št./ha	6,54	3,55	10,09	3,48	3,58	7,06	10,02	7,13	17,15
	m³/ha	4,59	2,22	6,81	1,79	1,81	3,60	6,38	4,03	10,41

4. Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi

Povzeto po prejšnjih načrtih: Okoli leta 1000 so s celotnim ozemljem današnjega Gozdnogospodarskega območja Kočevje upravljali oglejski patriarhi. V svojem zatonu so severni del prepustili fevdalnim Turjačanom, južni del, kamor sedaj spada GGE Draga, pa Ortenburžanom. Ko je ta družina izumrla so bili nekaj časa lastniki celjski grofje, po izumrtju pa so gozdovi prišli v last avstrijskega cesarja, ki je gozdove oddajal raznim najemnikom. Leta 1641 je te gozdove kupil grof Engelbert Auersperg.

Dragarska dolina je bila zaradi neugodnih naravnih razmer naseljena šele v 16. stoletju. V 17. stoletju so se v te kraje, zlasti v dolino Čabranke, priselili Slovenci iz Bohinja, Železnikov in Idrije. Proti koncu 17. stoletja so začeli množično prihajati nemški kolonisti. Naseljenci so krčili gozdove za polja in naselja ter tako prodirali vedno globlje in višje v gozdove. Da bi zavrl pritisk prebivalstva na gozdove je Henrik Auersperg leta 1752 izdal stroge odredbe glede čuvanja gozdnih mej, ki pa niso mnogo zalegle. Meje so se utrdile šele po zemljiški odvezi leta 1859 in z odkupom služnostnih pravic leta 1888.

Po zemljiški odvezi se gozdovi delijo na Auerspergovo veleposestvo in kmečke gozdove. Zaradi težke dostopnosti so izkoriščali le robni del gozdov, čeprav je Auersperg dovolil tudi koriščenje služnostnih pravic za tehnični les in drva v odmaknjenih predelih. Odročnejši Goteniški gozdovi, ki na najbolj zahodnem delu mejijo na gozdove Loškega potoka, so bili do polovice 19. stoletja ohranjeni kot pragozdovi. Prvi poizkusi intenzivnejšega izkoriščanja gozdov so povezani z izgradnjo južne železnice (Rakek) in odkupom služnostnih pravic. Začela se je razvijati lesna industrija. Prva parna žaga v celotnem kočevskem območju je bila v Travniku v Loškem Potoku (1856), leta 1866 je postala Auerspergova last. Z leti je zraslo še več žag na Medvednjaku, v Glažuti, Jelendolu in Čabru. Vplivu razvijajoče se trgovine in industrije ter južne železnice so bili dragarski gozdovi bolj izpostavljeni kot preostali gozdovi v kočevskem območju.

Sekalo se ni samo v veleposestniških gozdovih, ampak tudi v kmečkih, saj je bilo življenje za številno prebivalstvo na skromni zemlji težko in so bili kmetje prisiljeni sekati. Izkoriščali so robni pas gozdov za domače potrebe, predvsem drva ter stavbni les za gospodarska poslopja in domove. Les je bil najvažnejši gradbeni material in bilo ga je dovolj. Domačini so se zaposlovali pri Auerspergu v gozdu ali na žagah, nekateri so odhajali tudi na sezonsko delo v francoske in slavonske gozdove. Ob hudih ekonomskih krizah sledijo množične izselitve, tudi v Ameriko.

Pred drugo svetovno vojno je na strukturo gozda in intenziteto sečenj močno vplivala struktura gozdne posesti in odvisnost kmečkih gospodarstev od gozda, po II. svetovni vojni pa planske sečnje, ki so močno prizadele gozdove Loškega potoka. Gospodarjenje v preteklosti je bilo najbolj povezano z oddaljenostjo gozdov od prometnic. V odročnejših, težko dostopnih krajih, najbolj skalovitih območjih, so se še dolgo ohranili pragozdovi ali vsaj zelo naravno ohranjeni gozdovi. Prav v takih, ekstremnejših razmerah, uspeva avtohtona smreka, ki se je na teh rastiščih ohranila do danes. V veleposestniških gozdovih je bilo načrtovano prebiralno gospodarjenje. Enodobni smrekovi gozdovi (nasadi) so nastali le na manjših površinah okrog žag na Medvedjaku in na Mošnevcu, ki je bil najbližji žagi v Loškem Potoku.

Stalna gozdna pokrovnost, delo z rastišču domačimi vrstami, naravna obnova gozdov, vse to je ohranilo mogočne, naravne gozdove jelke in bukve do danes.

Gospodarjenje v preteklosti po obdobjih

Gozdno gospodarsko načrtovanje na območju GGE Draga ima že več kot stoletno tradicijo. Prvi poskus ureditve Auerspergovih gozdov v Glažuti 1886 sicer ni uspel, a je že leta 1887 ureditev vseh Auerspergovih gozdov prevzel takratni direktor Auerspergovih gozdov dr. Leopold Hufnagl.

Prvi načrt za gozdove Goteniškega pogorja (sem spadajo tudi dragarski gozdovi) **je bil izdelan leta 1894** kot sestavni del gozdnogospodarskega načrta za gozdove kneza Auersperga na Kočevskem. Načrt je strokovno izjemno delo, Hufnagl se z dendrometrijskimi metodami in prebiralnim gospodarjenjem dviguje visoko nad okvirje takratne gozdarske znanosti. Iz načrta je

razvidno, da so takrat na območju Drage v višjih območjih prevladovali bolj ali manj ohranjeni naravni gozdovi, ponekod celo pragozdovi. Hufnagl je gozdove v enoti Goteniško pogorje razdelil na štiri revirje (Glažuta - *Karlshüten*, Podpreska - *Merleinsrauth*, Ravne - *Eben*, Grčarice - *Masern*). Povprečna velikost oddelkov je bila 68 ha. Z načrtom uveljavlja prebiralno gospodarjenje - 80% površine, 20% je bilo enomernih gozdov za prevedbo v prebiralno obliko. Trajnost gospodarjenja temelji na zahtevi, da mora v določen debelinski razred v določenem obdobju vrasti enako število dreves, kot jih v istem obdobju iz tega razreda preraste v višjega. Prvič so izločeni in kot pragozd - *Urwald* imenovani posamezni oddelki.

Revizije načrta 1903 in 1913 so ohranjene le v Auerspergovih arhivih na Dunaju.

Naslednji načrt (podpisan Šivic) je bil narejen **za obdobje 1930 - 1949** in sledi Hufnaglovim usmeritvam, a je enostavnejši in le s prikazom gozdnih fondov in etata.

Leta 1948 je bila narejena prva povojna inventarizacija bivših veleposestniških gozdov.

Leta 1954 - po brigadnih sečnjah, je g. inž. Oskar Kosler izdelal gozdnogospodarski načrt za urejevalno enoto Podpreska (1954 - 1963) za kapitalne, bivše veleposestniške gozdove. V načrtu je stanje gozda opisano kot prehoda oblika iz pragozda v gospodarski gozd, le nekateri predeli okrog bivših žag so izgubili pragozdni značaj. V sestojih so bila pogosta stara, prezrela in nekvalitetna drevesa. Prevladovali so jelka (54 %), smreka (16 %), bukev (29 %) ter ostali listavci (1 %). Načrt že odpira prve dileme prebiralnega gospodarjenja, kar je razvidno tudi iz strokovne razprave med avtorjem in republiško komisijo. Bistvo spora so bile različno postavljene normale prebiralnega gozda na katerih je slonel izračun etata.

Leta 1961 je bila izvedena **revizija načrta** in prvi poskus načrta za vse ostale gozdove. Opravljena so bila vsa terenska dela, sam načrt pa **ni bil izdelan**.

Glavna hiba prebiralnega gospodarjenja v preteklosti je preveč numerični koncept. Glavni poudarek je bil na strukturi sestojev. Kriterij prebiralne sečnje je bila primerjava med dejansko in normalno strukturo, ideja nege ni bila prisotna. Zaradi numeričnega koncepta niso upoštevali rastiščnih in sestojnih posebnosti, prebiralno so gospodarili tudi z gozdovi, ki niso bili primerni za prebiranje. Prebiralno gospodarjenje je bilo lahko tudi krinka za (pre)visoke sečnje.

Prvi gozdnogospodarski **načrt za vse gozdove** v GGE Draga - kapitalne (danes državne) in zasebne gozdove je bil narejen **leta 1971, z veljavnostjo do 1980**. Sestavil ga je g. inž. Pavel Vrtovec s sodelavci. Postavil je obratovalne razrede, katerih osnova so bile sestojne kategorije. Gozdovi so bili uvrščeni v dve osnovni obliki gospodarjenja, prebiralno in skupinsko postopno. Postavljena je bila zahteva, da se za vsako ukrepanje naredi detajlni gojitveni in sečno-spravljeni načrt.

Od tedaj naprej se je začelo načrtno gospodarjenje v obeh sektorjih lastništva. Po letu 1970 so se za vse državne gozdove začeli izdelovati gojitveno in sečno-spravljeni načrti. To je predstavljalo velik razvojni korak za gozdarstvo, saj so upošteevane rastiščne in sestojne posebnosti gozda. V gospodarski enoti Draga so v tem obdobju smreko sadili le na majhnih površinah, kjer so bili ostareli gozdovi in tako dopolnili naravno pomlajevanje.

Revizija načrta (prva revizija celotne gozdnogospodarske enote Draga) **1981 - 1990** je potekala neobičajno dolgo, saj je izdelava načrta po zaključenih terenskih delih v letu 1981 potekala še šest let in je bil načrt potrjen šele leta 1988. Kljub temu so bili osnovni podatki o gozdnih fondih, etatu in gojitvenih delih posredovani že leta 1982 in se je po njih tudi gospodarilo. Poleg skupinsko postopnega in (posamičnega ter skupinsko) prebiralnega, načrt za to obdobje predpisuje še meliorativno gospodarjenje, izločeni so začasno varovalni gozdovi in varovalni gozdovi z odločbo. Rastiščna pestrost in odklon od naravnega stanja je bila osnova za združevanje gozdov v trideset! gospodarskih razredov, za katere so bili predpisani cilji in usmeritve. Predpisan etat ni bil dosežen v celoti, v družbenih gozdovih 92%, v zasebnih samo 59%, deloma tudi zaradi slabe odprtosti s prometnicami v zasebnem sektorju.

Tudi naslednji **načrt 1991 - 2000** je bil potrjen šele v letu 1996, čeprav je bil predložen MKGP leta 1993. Od leta 1994 je gospodarjenje z gozdovi - ne glede na lastništvo - prevzel Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Kočevje. Gozdnogospodarski razredi so oblikovani racionalnejše, a še po lastništvu: 11 v državnih in 4 v zasebnih gozdovih. Prvič so obširnejše opisane ostale funkcije

gozdov. Zaradi problemov z obnovo so načrtovani nižji etati kot v preteklih desetletjih, a so doseženi skoraj v celoti, 100% v državnih in 95% v zasebnih gozdovih.

Načrt 2001 - 2010 povzema cilje in usmeritve v 9 gozdnogospodarskih razredih, ne glede na lastništvo. Poleg varovalnih gozdov se kot posebnost prvič predlaga gozdni rezervat, natančno so opredeljene vse funkcije gozdov. Končno je urejena tudi denacionalizacija. Predvideni etat je dosežen 101%.

Načrt 2011 - 2020 poudarja nujno obnovo in uravnoteženje razvojnih faz, a so naravne ujme in posledične prenamnožitve lubadarjev zahtevale obsežne sanacijske sečnje, sestoji pa so mestoma povsem razgrajeni. Skupno je seveda presežen etat iglavcev in nedosežen pri listavcih. Kljub temu pa je opazna uspešnejša obnova, ki pa je povečini v sklopu raznomernih in prebiralnih sestojev.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

Ocena poseka za večnamenske gozdove enote na stalnih vzorčnih ploskvah je 452.057 m³ +/- 43.589 m³. Razlika med evidenčno knjigo (409.807 m³) in ocenjenim posekom na SVP (452.057 m³) znaša minus 42.250 m³. Razlika je še znotraj dopustne napake vzorčne metode, ki je +/- 43.589 m³.

Preglednica 33: /P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2011 - 2020	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Ocena realizacije poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval +/- m ³	%
Iglavci	260.000	293.960	113,1	333.946	38.286	128,4
Listavci	145.000	115.847	79,9	118.110	16.604	81,5
Skupaj	405.000	409.807	101,2	452.057	43.589	111,6

Opomba: V izračun so zajeti samo večnamenski gozdovi iz preteklega načrt. obdobja

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo po evidencah v vseh gozdovih enote posekanega 409.807 m³ lesa, kar predstavlja 101,2 % realizacijo načrtovanega poseka. Posek je bil pri iglavcih 293.960 m³ ali 113,1 % načrtovanega poseka iglavcev. Vzrok so obsežne sanacijske sečnje po žledolomu leta 2014 in po vetrolomih leta 2017 in 2018 ter posledičnih gradacijah podlubnikov. Realiziran posek listavcev je znašal 115.847 m³ - to je le 79,9 % načrtovanega poseka listavcev, kot kompenzacija sanacije iglavcev.

Krajevna enota je torej kar uspešno 'premikala' posek v sanacijo oddelkov po ujmah in lubadarjih. Zaradi nerešenega lastništva oddelkov (občina Osilnica – država) nad Pasjimi jamami so tudi tam bile le nujne sanacijske sečnje. Prav tako niso bili posekani pasovi gozdov ob neoznačenih lastniških mejah med DG in ZG, posebej problematične so ozke parcele.

Preglednica 34: /D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje od 2011 do 2020 leta

Gospodarski razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija
		m ³	m ³	%	%
01111-Jelovo-bukovi gozdovi na globokih tleh	Iglavci	164.750	182.134	110,6	45,0
	Listavci	99.750	82.142	82,3	20,3
	Skupaj	264.500	264.276	99,9	65,3
01115-Zasmrečeni jelovo-bukovi gozdovi	Iglavci	45.000	74.144	164,8	18,3
	Listavci	15.000	14.079	93,9	3,5
	Skupaj	60.000	88.222	147,0	21,8
01121-Jelovo-bukovi gozdovi na plitvih tleh	Iglavci	50.000	37.623	75,2	9,3
	Listavci	30.000	19.551	65,2	4,8
	Skupaj	80.000	57.174	71,5	14,1
08000-Varovalni gozd	Iglavci	250	59	23,7	0,0
	Listavci	250	75	30,1	0,0
	Skupaj	500	134	26,9	0,0
09000-Gozdni rezervati	Iglavci	0	0	0,0	0,0

	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
skupaj	Iglavci	260.000	293.960	113,1	72,6
	Listavci	145.000	115.847	79,9	28,6
	Skupaj	405.000	409.807	101,2	101,2

Ureditveno obdobje od 2001 do 2010 leta

Gospodarski razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija
		m ³	m ³	%	%
00111-Abieti-fagetum d. omphalodetosum - skupinsko raznodob	Iglavci	31.000	30.029	96,9	11,5
	Listavci	19.000	20.763	109,3	8,0
	Skupaj	50.000	50.792	101,6	19,5
00122-Abieti-fagetum d. festucetosum - prebiralni	Iglavci	24.000	29.809	124,2	11,4
	Listavci	16.000	20.231	126,4	7,8
	Skupaj	40.000	50.040	125,1	19,2
00131-Abieti-fagetum d. hacquetietosum - skupinsko raznodob	Iglavci	30.000	28.490	95,0	10,9
	Listavci	25.000	22.120	88,5	8,5
	Skupaj	55.000	50.610	92,0	19,4
00135-Abieti-fagetum d. hacquetietosum - zasmrečeni	Iglavci	29.000	30.957	106,7	11,9
	Listavci	11.000	8.725	79,3	3,4
	Skupaj	40.000	39.682	99,2	15,2
00136-Abieti-fagetum d. hacquetietosum - malodonosni	Iglavci	1.800	1.693	94,1	0,7
	Listavci	900	775	86,1	0,3
	Skupaj	2.700	2.469	91,4	0,9
00161-Abieti-fagetum d. typicum - skupinsko raznodob	Iglavci	29.000	31.408	108,3	12,1
	Listavci	19.000	16.863	88,8	6,5
	Skupaj	48.000	48.271	100,6	18,5
00162-Abieti-fagetum d. typicum - prebiralni	Iglavci	15.000	14.477	96,5	5,6
	Listavci	9.500	7.439	78,3	2,9
	Skupaj	24.500	21.916	89,5	8,4
08000-Varovalni gozd	Iglavci	100	102	101,6	0,0
	Listavci	100	0	0,0	0,0
	Skupaj	200	102	50,8	0,0
09001-Predlog za gpn	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
skupaj	Iglavci	159.900	166.966	104,4	64,1
	Listavci	100.500	96.916	96,4	37,2
	Skupaj	260.400	263.882	101,3	101,3

V predpreteklem ureditvenem obdobju je bilo po evidencah posekanega 263.882 m³ lesa, kar predstavlja 101,3 % realizacijo načrtovanega poseka. Posek iglavcev je bil 166.966 m³ ali 104,4 % načrtovanega poseka iglavcev. Realiziran posek listavcev je znašal 96.916 m³ - to je 96,4 % načrtovanega poseka listavcev.

Po lastništvih je primerjava zaradi občine Osilnica problematična, saj so bile v oddelkih nad Pasjimi jamami le sanacijske sečnje.

Preglednica 35: D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m3	84.003	43.444	127.447	168.065	97.050	265.115	7.932	4.506	12.438	260.000	145.000	405.000
Izveden - m3	110.792	35.500	146.292	182.251	80.301	262.552	918	45	963	293.960	115.847	409.807
Realizacija - %	131,9	81,7	114,8	108,4	82,7	99,0	11,6	1,0	7,7	113,1	79,9	101,2
Povp. drevo - m3	1,36	0,63	1,06	1,68	0,70	1,18	2,73	0,74	2,43	1,55	0,68	1,13

Posek po vrstah poseka sicer kaže na poudarjena redčenja in obnovo sestojev, a so od leta 2014 prevladale sanitarne sečnje. Na probleme z lubadarjem in vetrolomi ter žledolomom pa kaže kar 62,6 % delež poseka oslabeledih dreves in sanitarne sečnje.

Preglednica 36: VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m³	29.278	7.451	1.418	0	0	13.793	57.668	536	339	307	110.792	25,3	113,7
	%	26,4	6,7	1,3	0,0	0,0	12,4	52,1	0,5	0,3	0,3	100,0		
Listavci	m³	10.168	3.368	1.062	0	0	4.198	16.133	348	97	126	35.500	14,3	58,9
	%	28,6	9,5	3,0	0,0	0,0	11,8	45,4	1,0	0,3	0,4	100,0		
Skupaj	m³	39.446	10.819	2.480	0	0	17.991	73.801	884	436	433	146.292	21,3	92,7
	%	27,0	7,4	1,7	0,0	0,0	12,3	50,4	0,6	0,3	0,3	100,0		

Državni gozdovi

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m³	31.560	16.390	5.412	0	42	23.092	102.479	2.111	73	135	182.251	21,2	98,5
	%	17,4	9,0	3,0	0,0	0,0	12,7	56,6	1,2	0,0	0,1	100,0		
Listavci	m³	17.590	21.940	3.707	0	153	5.508	29.756	1.530	87	1	80.301	15,8	71,9
	%	21,9	27,3	4,6	0,0	0,2	6,9	37,1	1,9	0,1	0,0	100,0		
Skupaj	m³	49.150	38.330	9.119	0	195	28.600	132.235	3.641	160	136	262.552	19,2	88,5
	%	18,8	14,7	3,5	0,0	0,1	10,9	50,4	1,4	0,1	0,1	100,0		

Gozdovi lokalnih skupnost

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m³	0	0	0	0	0	0	918	0	0	0	918	2,2	10,4
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	0	0	0	0	0	0	45	0	0	0	45	0,2	0,9
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	0	0	0	0	0	0	963	0	0	0	963	1,4	6,9
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0		

Skupaj GGE

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
Iglavci	m³	60.838	23.841	6.830	0	42	36.885	161.065	2.647	412	443	293.960	21,9	100,9
	%	20,8	8,1	2,3	0,0	0,0	12,6	55,0	0,9	0,1	0,2	100,0		
Listavci	m³	27.758	25.308	4.770	0	153	9.705	45.935	1.878	184	127	115.847	14,8	65,4
	%	24,0	21,9	4,1	0,0	0,1	8,4	39,6	1,6	0,2	0,1	100,0		
Skupaj	m³	88.596	49.149	11.600	0	195	46.590	207.000	4.525	596	570	409.807	19,3	87,5
	%	21,7	12,0	2,8	0,0	0,0	11,4	50,8	1,1	0,1	0,1	100,0		

Posek po drevesnih vrstah navadno v grobem sledi drevesni sestavi lesne zaloge, a je v GGE Draga očitno usmerjen v smreko - 44,7 % v poseku, sledita jelka 26,6 in bukev 26,4 %. 'Čuvajo' se plemeniti listavci, delež ostalih drevesnih vrst je v poseku majhen.

Primerjava strukture lesne zaloge s strukturo poseka po debelinskih razredih kaže, da so sečnje usmerjene v debelejša drevja, a občutno premalo, saj je debelega drevja v primerjavi s preteklim desetletjem več.

Seveda so sanacijske sečnje nujne, a se pozna izpad 'gojitvenih' sečenj, ki bi bolj usmerjale obnovo in popravile debelinsko strukturo lesne zaloge.

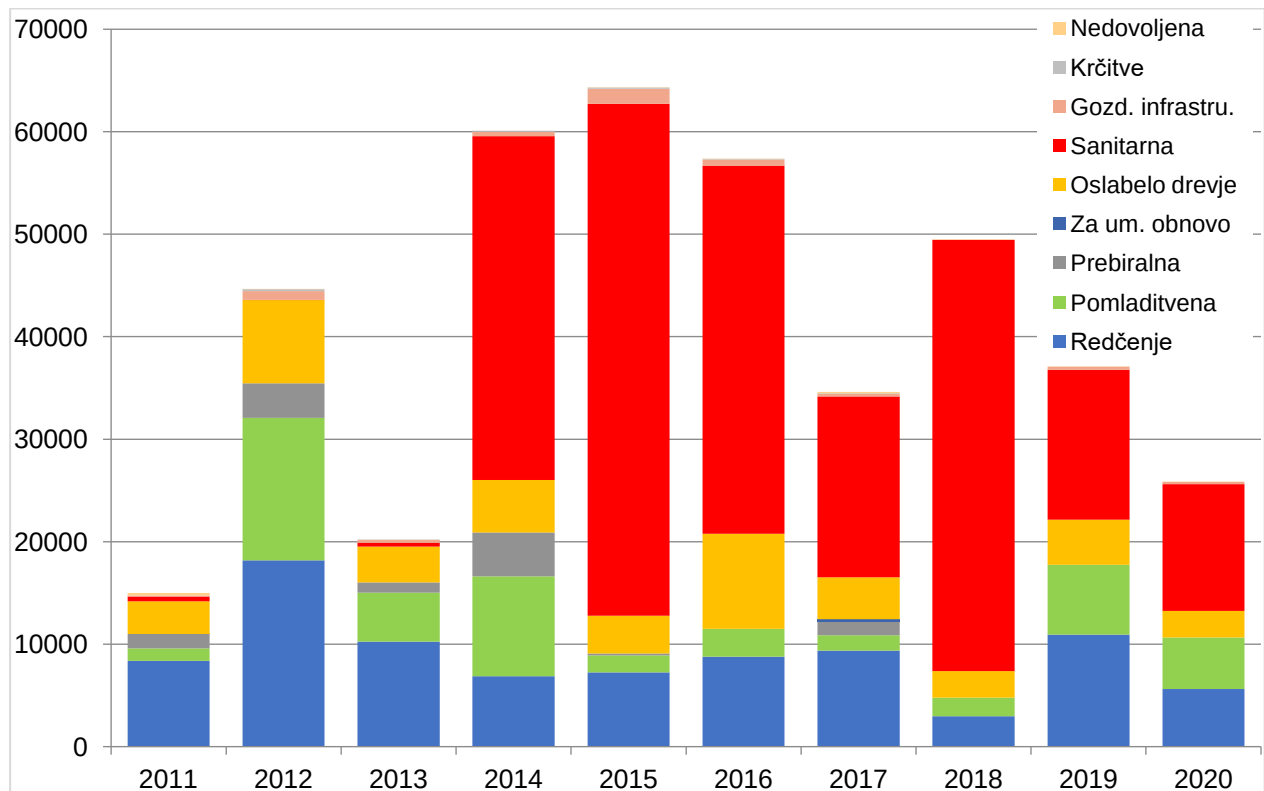
Preglednica 37: PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	44,7	30,2	8,7
Jelka	26,6	15,2	5,1
Bor	0,3	11,5	0,1
Macesen	0,1	55,0	0,0
Ostali igl.	0,0	323,0	0,0
Bukev	26,4	15,8	5,1
Hrast	0,0	6,2	0,0
Pl. Ist.	1,8	8,0	0,3
Dr. tr. Ist.	0,0	3,3	0,0
Meh. Ist.	0,1	12,8	0,0
Skupaj iglavci	71,7	22,0	13,9
Skupaj listavci	28,3	14,8	5,5
Skupaj	100,0	19,3	19,3

Preglednica 38: PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	9,0	11,4	20,6	25,4	25,4	22,1	55,7
Listavci	14,5	18,1	13,1	12,2	16,9	14,8	21,9
Skupaj	11,8	14,5	16,9	20,3	23,4	19,4	77,6

Povprečno je bilo v GGE Draga posekanih skoraj 41.000 m³ letno, a je bila že po letu 2014 zaradi žledoloma in kasnejših gradacij podlubnikov nujna sanitarna sečnja, ki jo še stopnjujejo vetrolomi leta 2017 in v začetku leta 2018. Pri rednem poseku prevladujejo redčenja in pomladitvena sečnja. Nihanja prikaza poseka med leti so zaradi nedokončanih sečenj pred iztekom leta in prenosa evidenc v naslednje leto.

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Indeksi realizacije gojitvenih del zaradi nekaterih manjših površin, spreminjanja in neenotnih merskih enot ne dajo povsem prave slike izvedenih gojitvenih del.

Lahko zaključimo, da so najpomembnejša gojitvena dela, obnova in nega realizirana komaj polovično. Varstvena dela so bila izvedena po potrebi. Vseeno pripomnimo, da je v zasebnih gozdovih, kjer lastniki sami ob sečnji tudi opravijo nekaj gojitvenih del, le-ta ostanejo često neevidentirana. Seveda pa z neizvajanjem načrtovanih del nismo zadovoljni.

Pripomba avtorja načrta: glede na obilico različnih šifer in njihovo spreminjanje je tudi tu precej zmede. Neevidentirano ostanja tudi 'samonegovalno' naravno gojenje, ki je posebej izrazito v malopovršinsko raznomernih in prebiralnih sestojih jelovo-bukovih gozdov enote, ki tako niso nenegovani!

Preglednica 39: OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v GGE

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	30,00	37,14	123,8	76,42	72,00	94,2
Priprava tal	ha	1,60	0,05	3,1	1,50	11,54	769,3
Sadnja	ha	1,60	0,00	0,0	1,50	3,03	202,0
Obžetev	ha	3,20	0,00	0,0	4,50	11,84	263,1
Nega mladja	ha	1,14	3,14	275,4	9,99	4,05	40,5
Nega gošče	ha	26,10	13,40	51,3	107,27	48,10	44,8
Nega letvenjaka	ha	34,45	9,37	27,2	81,99	36,74	44,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	29,08	16,65	57,3	68,49	76,16	111,2
Nega prebiral. gozda	ha	7,20	0,85	11,8	80,50	57,60	71,6
Zaščita s premazom	ha	0,60	0,00	0,0	1,00	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	0,20	5,60	2.800,0	23,50	82,82	352,4
Vzdr. vodnih površin	kos	7,00	0,00	0,0	16,00	2,00	12,5
Postavitev gnezdnic	kos	15,00	9,00	60,0	10,00	0,00	0,0
Vzdr. zaščitnih ograj	m	0,00	0,00	0,0	5.350,00	3.110,00	58,1
Vzdrževanje grmišč	ha	0,00	0,00	0,0	0,50	1,50	300,0
Postavitev valilnic	dni	0,00	0,00	0,0	2,90	0,30	10,3
Osnov. pasišč v gozdu	ha	0,00	0,00	0,0	2,10	0,00	0,0
Varstvo pred žužel.	dni	0,00	32,84	0,0	0,00	58,16	0,0
Puščanje biomase	m ³	0,00	49,85	0,0	0,00	0,00	0,0
Vzdrževanje gnezdnic	kos	0,00	36,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Zaščita s količ. ali tulci	kos	0,00	0,00	0,0	0,00	100,00	0,0
Zaščita z ograjo	m	0,00	0,00	0,0	0,00	1.708,00	0,0
Sadnja plodono. drevja	kos	0,00	0,00	0,0	0,00	620,00	0,0
Vzdrž. Plodono. drevja	kos	0,00	0,00	0,0	0,00	3,80	0,0
Naravni razvoj biotop.	m ³	0,00	0,00	0,0	0,00	5.222	0,0
Ohran. biotop. - nega	ha	0,00	0,00	0,0	0,00	5,20	0,0
Ohran. biotop. - sečnja	m ³	0,00	0,00	0,0	0,00	68,00	0,0
Vzdrževanje stez	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	50,00	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	10,50	0,0

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	1,45	0,00	0,0	107,87	109,14	101,2
Priprava tal	ha	0,00	0,00	0,0	3,10	11,59	373,9
Sadnja	ha	0,00	0,00	0,0	3,10	3,03	97,7
Obžetev	ha	0,00	0,00	0,0	7,70	11,84	153,8
Nega mladja	ha	0,00	0,00	0,0	11,13	7,19	64,6
Nega gošče	ha	2,50	0,00	0,0	135,87	61,50	45,3
Nega letvenjaka	ha	1,30	0,00	0,0	117,74	46,11	39,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,20	0,00	0,0	98,77	92,81	94,0
Nega prebiral. gozda	ha	11,70	0,00	0,0	99,40	58,45	58,8
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,00	0,0	1,60	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	0,00	0,00	0,0	23,70	88,42	373,1
Vzdr. vodnih površin	kos	2,00	0,00	0,0	25,00	2,00	8,0
Postavitev gnezdnic	kos	0,00	0,00	0,0	25,00	9,00	36,0

Vzdr. zaščitnih ograj	m	0,00	0,00	0,0	5.350,00	3.110,00	58,1
Vzdrževanje grmišč	ha	0,00	0,00	0,0	0,50	1,50	300,0
Postavitev valilnic	dni	0,00	0,00	0,0	2,90	0,30	10,3
Osnov. pasišč v gozdu	ha	0,70	0,00	0,0	2,80	0,00	0,0
Varstvo pred žužel.	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	91,00	0,0
Puščanje biomase	m ³	0,00	0,00	0,0	0,00	49,85	0,0
Vzdrževanje gnezdnic	kos	0,00	0,00	0,0	0,00	36,00	0,0
Zaščita s količ. ali tulci	kos	0,00	0,00	0,0	0,00	100,00	0,0
Zaščita z ograjo	m	0,00	0,00	0,0	0,00	1.708,00	0,0
Sadnja plodo. drevja	kos	0,00	0,00	0,0	0,00	620,00	0,0
Vzdrž. Plodono. drevja	kos	0,00	0,00	0,0	0,00	3,80	0,0
Naravni razvoj biotop.	m ³	0,00	247,00	0,0	0,00	5.469,00	0,0
Ohran. biotop. - nega	ha	0,00	0,00	0,0	0,00	5,20	0,0
Ohran. biotop. - sečnja	m ³	0,00	0,00	0,0	0,00	68,00	0,0
Vzdrževanje stez	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	50,00	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,00	0,0	0,00	10,50	0,0

4.2.3 Gradnja in vzdrževanje gozdnih prometnic

Gozdne ceste: V obravnavanem obdobju je bila načrtovana gradnja gozdnih cest v prednostnih območjih: »Mošnevec II«, »Nad Lazcem«, »Pod Brinoh«, »Šmerin-Korošec«, »Sušica-Graben«, »Gorica-Travljanski vrh«, »Ladiha-Doline« in »Staje-Gredice«.

Z realizacijo zadanega programa odpiranja gozdov z gozdnimi cestami v skupni dolžini 13,000 km, ki bi odprli 550 ha doslej slabo dostopnih gozdov, bi se dokaj dobro približali ciljni gostoti produktivnih cest. Zaradi ekonomske krize ni bila zgrajena nobena gozdna cesta.

Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest zagotavlja gozdnogospodarski enoti po podatku za leto 2020 okoli 43.000,00 € na leto, kar omogoča nujna vzdrževalna dela na okoli 30 – 40 % skupne dolžine gozdnih cest letno. Redno se vzdržujejo le glavne gozdne ceste in tiste, s poudarjenim javnim značajem. Ker ležijo gozdne ceste na strmem reliefu, je pri vzdrževanju poudarek na urejanju odvodnjavanja – redno čiščenje koritnic in cevni propustov, popravilo prečnih jarkov in naravnih iztokov.

Gozdne vlake: Odpiranje gozdov z gozdnimi vlakami je slabo sledilo načrtovanemu. V GGE je predvidena optimalna gostota gozdnih vlak v večnamenskih gozdovih 115 m/ha, ki še ni dosežena.

Načrtovana je bila gradnja 20 km novih gozdnih vlak v večnamenskih oddelkih enote, ki so pomanjkljivo odprti, zgrajenih je bilo 7 km gozdnih vlak, pretežno v državnih gozdovih.

V GGE Draga so poleg gozdnega rezervata Medvedjak posamezna manjša področja (ekocelice), kjer gradnja gozdnih vlak zaradi zelo skalovitega in strmega reliefa ni primerna. Smotno je, da ti predeli ostanejo trajno brez vlak.

Rekonstrukcijam obstoječih gozdnih vlak, s katerimi se odpravi posamezne neustrezne elemente vlak, je bilo namenjeno premalo pozornosti. Načrtovanih je bilo 28 km rekonstrukcij obstoječih gozdnih vlak v večnamenskih gozdovih enote, izvedenih je bilo 5 km rekonstrukcij, s katerimi se je popravilo posamezne neustrezne elemente vlak.

Glede na dobro odprtost z gozdnimi vlakami, je obseg investicijskih vlaganj v povečanje odprtosti državnih gozdov primeren, intenzivirati bi ga morali v zasebnih gozdovih. Določena sredstva bo potrebno nameniti tudi za rekonstrukcije gozdnih vlak.

Preglednica 40: Novogradnja in rekonstrukcija gozdnih vlak v metrih v obdobju 2011-2020

Leto	Oddelek	Novogradnja v metrih	Rekonstrukcija v metrih
2011	15120	0	410
	15158	0	350

skupaj		0	760
2012	15116	230	0
	15152	962	0

	15159	370	610
skupaj		1.562	610
2013	15065	350	0
	15149	470	0
skupaj		820	0
2014	15085	65	0
	15125	442	0
skupaj		507	0
2015	15125	350	0
	15127	340	0
	15130	383	407
	15132	515	0
	15136	250	60
	15142	140	320
	15158	350	480
skupaj		2.328	1.267
2016	15101	242	486
	15149	1.043	0

skupaj		1.285	486
2017		0	0
skupaj		0	0
2018		0	0
skupaj		0	0
2019	15089	0	656
	15128	0	907
	15180	0	290
skupaj		0	1.853
2020	15105	0	265
	15106	112	0
	15109	223	0
	15148	161	0
skupaj		496	265
Skupa j 2011-2020	6.998	5.241	

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Podatki o izločitvah divjadi kažejo na stabilen odvzem lovno gospodarsko najpomembnejše vrste divjadi, to je jelenjadi. Številčnost jelenjadi se je v preteklem desetletju v območju zniževala z izvajanjem redukcijskega odstrela. V letu 2016 se je pristopilo z intenzivnejšim odvzemom k hitrejšemu zmanjšanju številčnosti. Ukrep sledi povečani obnovi gozdov in bo spremljan s kazalniki v okolju in populaciji jelenjadi. Odvzem jelenjadi v LPN Snežnik Kočevska reka je 3 – 4 krat intenzivnejši od odvzema v lovišču Draga.

Srnjad kaže na hitro upadanje številčnosti. Njen odvzem se je v preteklem desetletnem obdobju predvsem zaradi velikega vpliva velikih zveri zelo zmanjšal. Odvzem v LPN Snežnik se je v desetletju znižal za polovico, v lovišču Draga pa za tretjino. Opazno je letno nihanje številčnosti divjega prašiča. Številčnosti lisice in jazbeca je ostala na okvirno enaki višini. Obratno sorazmerno z gibanjem številčnosti lisice je gibanje številčnosti poljskega zajca.

Številčnost risa je nizka, vendar se na območju GGE Draga letno opaža risinjo z mladiči. Velika nihanja v odvzemu rjavega medveda so posledica letnih zamud pri izdaji dovoljenj za odvzem rjavega medveda. Številčnost rjavega medveda, katera je med najvišjimi v državi se je v peteklem desetletju povečala za 30 – 50%. V porastu je tudi številčnost volkov, ki se jih v LPN od leta 2012 ne lovi več.

Preglednica 41: Izločitve divjadi in zavarovanih vrst velikih zveri

Vrsta	Odstrel in izgube/100 ha LPN Koč. Reka									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
srnjad	0,45	0,40	0,33	0,32	0,39	0,29	0,28	0,28	0,22	0,24
jelenjad	1,74	1,62	1,77	1,85	1,97	2,18	2,78	2,55	2,32	2,22
divji prašič	0,33	0,75	0,43	0,72	0,24	0,26	0,62	0,19	0,77	0,30
gams	0,01	0,01	0,00	0,01	0,004	0,004	0,00	0,00	0,00	0,00
medved	0,01	0,02	0,004	0,02	0,03	0,004	0,007	0,004	0,01	0,01
volk	0,004	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,004	0,00
jazbec	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,01	0,01	0,03

kuna	0,00	0,004	0,004	0,01	0,01	0,02	0,00	0,004	0,00	0,004
lisica	0,03	0,06	0,05	0,12	0,15	0,10	0,15	0,07	0,11	0,09
poljski zajec	0,00	0,00	0,004	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,007
Vrsta	Odstrel in izgube/100 ha LD Draga - Trava									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
srnjad	1,30	1,13	0,78	0,49	0,81	0,99	1,19	1,10	1,02	0,84
jelenjad	0,58	0,49	0,34	0,40	0,55	0,55	0,73	0,58	0,38	0,49
divji prašič	0,06	0,37	0,06	0,26	0,09	0,03	0,12	0,06	0,06	0,03
gams	0,09	0,15	0,15	0,06	0,09	0,09	0,09	0,15	0,15	0,06
medved	0,00	0,09	0,03	0,09	0,12	0,00	0,03	0,06	0,09	0,06
volk	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
jazbec	0,00	0,06	0,00	0,06	0,00	0,09	0,06	0,03	0,06	0,00
kuna	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,03	0,03	0,00	0,00
lisica	0,06	0,46	0,15	0,26	0,26	0,20	0,26	0,17	0,17	0,23
poljski zajec	0,03	0,06	0,09	0,03	0,03	0,03	0,06	0,06	0,03	0,03

Pri delih za ostale funkcije gozdov je najpomembnejša košnja jas in travnikov, ki pa zaradi višjih kmetijskih subvencij večinoma ni evidentirana v GGN. Vzdrževanih je bilo nekaj vodnih virov in postavljenih nekaj gnezdnic.

V GGE Draga se za ostale funkcije (socialne, ekološke) veliko naredi tudi že ob rednem delu za kar gredo zasluge tenkočutnosti gozdarjev, ki delujejo na tem področju.

Z izločnimi Natura 2000 in EPO območji je celoten gozdni prostor pomeben tudi za vse prostoživeče živali. S projektom Life Kočevsko se je v enoti v letih 2014 do 2019 izvedlo tudi nekaj konkretnih ukrepov za izboljšanje bivanjskih razmer nekaterih natura vrst (belohrbti in triprsti detel, gozdni jereb, divji petelin). V okviru projekta so bila izvedena: obročkanja v drogovnjakih in pomlajencih (povečanje odmrle mase), mulčenja obcestnih pasov in nega habitatov (divji petelin), postavitve treh ograj s sadnjo plodonosnega drevja (gozdni jereb, divji petelin). Skozi enoto pod rezervatom Medvedjak, poteka tudi Kočevska planinska pot.

Preglednica 42: D-FU: Opravljeni ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks
Vzdrževanje travinj	ha	23,70	88,42	373,1
Vzdr. vodnih površin	kos	25,00	2,00	8,0
Postavitev gnezdnic	kos	25,00	9,00	36,0
Vzdrževanje grmišč	ha	0,50	1,50	300,0
Postavitev valilnic	dni	2,90	0,30	10,3
Osnov. pasišč v gozdu	ha	2,80	0,00	0,0
Puščanje biomase	m ³	0,00	49,85	0,0
Vzdrževanje gnezdnic	kos	0,00	36,00	0,0
Sadnja plodon. drevja	kos	0,00	620,00	0,0
Vzdrž. plodono. drevja	kos	0,00	3,80	0,0
Naravni razvoj biotop.	m ³	0,00	5.469,00	0,0
Ohran. biotop. - nega	ha	0,00	5,20	0,0
Ohran. biotop. - sečnja	m ³	0,00	68,00	0,0
Vzdrževanje stez	dni	0,00	50,00	0,0

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor

Posegi s krčitvenimi dovoljenji so bili le na manjših površinah, skupaj 0,4 hektarov v okolici vasi za kmetijstvo.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2011-2020

Na kratko zapisan osnovni cilj: ohraniti vitalne, naravne gozdove enote z vsemi funkcijami lahko razčlenimo: (številčno so podatki prikazani v naslednjih poglavjih, tule jih povzemamo z besedami)

- ohraniti optimalno lesno zalogo in prirastek, a z bolj naravnim deležem drevesnih vrst in uravnoteženim deležem razvojnih faz in ugodnejšo debelinsko strukturo (manj smreke, manj debelega drevja, več obnove),
- ohraniti trajnost visokih donosov in ostalih funkcij (etati so preseženi pri iglavcih, nedoseženi pri listavcih, les iz državnih gozdov je certificiran, naravni gozdovi so temelj ostalim funkcijam še naprej, izločene so ekocelice za naravni razvoj, razširjen je gozdni rezervat, tudi v gozdovih enote potekajo projekti Life Kočevsko in Life Lynx.

Seveda so vsi načrti s številkami spremljali spremembe površin, lastništva, gozdnih fondov..., a je zelo zanimiva tudi sinteza ugotovitev in usmeritev:

- stalno se zmanjšuje delež iglavcev v skupni zalogi (žledolomi, vetrolomi, lubadarji);
- stalno je naraščala lesna zaloga, ki pa je v zadnjem desetletju nižja;
- v zadnjih desetletjih se povečujejo načrtovani in tudi realizirani poseki;
- žledolomi, vetrolomi in lubadarji so v zadnjem desetletju vzrok preko 50 % poseka;
- naravne ujme so le mestoma razgradile sestoje ne glede na razvojno fazo;
- etat listavcev je vedno težko dosegljiv, deloma zaradi kompenzacije preseženih iglavcev;
- porušeno je razmerje razvojnih faz – preveč debeljakov, prevelik je delež smreke;
- načrtovana gojitvena dela niso realizirana, na srečo malopovršinska zgradba gozdov z visoko lesno zalogo delno omogoča 'samonegovalne' učinke sestojev;
- naravna obnova je uspešna povsod pri bukvi, pri jelki in smreki pa le na ekstremnih rastiščih zaradi preštevilčne srnjadi in jelenjadi, stanje se izboljšuje;
- cestno omrežje je skoraj optimalno, novogradenj cest ni bilo, dograjene so vlake;
- donosi gozdov ostajajo visoki, na ovrednotenje lesa nimamo vpliva in les ni lokalno predelan;
- ohranjanje naravnih gozdov tudi z ekocelicami in rezervatom je za ekološke funkcije ugodno.

Očitno naravne ujme in posledično prenamnoženi lubadarji vse bolj narekujejo razvoj gozdov, a so naravni gozdovi enote z visoko lesno zalogo, relativno naravno drevesno sestavo in malopovršinskim prepletanjem razvojnih faz, a z velikim deležem odraslih dreves... odpornejši in hitreje 'celijo rane'. Vse to so problemi, ki bi jih gozdarji morali jasno predočiti javnosti in 'odločevalcem', saj večina verjetno misli, da gozd lahko raste kar sam.

Denarni rezultat gospodarjenja z gozdom sicer ni visok, a je pozitiven, številne ostale vloge gozdov pa niso ovrednotene, čeprav so 'neprecenljive'?!

5. Oris zakonitosti razvoja gozdov

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Zunanja meja GGE Draga se ni spreminjala. Površina gozda se je z vključitvijo zaraščenih površin, izključitvijo gozdnih jas in javnih cest ter podrobno uskladitvijo gozdnega roba s karto rabe prostora povečala za 48,75 hektarov. Vseh zaraščajočih površin je 78,55 ha - 1,29 %.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek

Prikazujemo le nekatere podatke, ki za nazaj zaradi različnih metod ugotavljanja lesne zaloge in prirastka niso povsem zanesljivi. Primerljiva so zadnja tri desetletja, ko se lesna zaloga (in v zadnjih dveh desetletjih tudi prirastek) ugotavlja na stalnih vzorčnih ploskvah.

Na splošno so se lesne zaloge in z njimi tudi prirastki in poseki povečevali, v zadnjem desetletju pa je lesna zaloga nižja, posledično je nižji tudi prirastek.

Preglednica 43: /D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek in int na LZ-P		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha in %		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Igl m ³ /LZ-P	Lst m ³ /LZ-P	Sk m ³ /LZ-P
1971	5.012,25	200,5	85,6	286,1	4,45	2,73	7,18	3,83/19-86	1,76/20-64	5,59/20-78
1981	5.013,53	203,9	96,2	300,1	4,57	2,67	7,24	4,16/20-91	1,54/16-58	5,70/19-79
1991	5.182,52	192,5	107,7	300,2	3,44	2,75	6,19	3,03/16-88	1,46/14-53	4,49/15-72
2001	5.283,31	218,3	127,3	345,7	3,34	2,75	6,09	3,16/14-95	1,83/14-66	4,99/14-82
2011	5.291,75	252,6	147,9	400,5	5,49	3,35	8,83	5,56/22-101	2,26/15-68	7,82/20-89
2021	5.340,50	236,1	147,4	383,5	5,96	2,81	8,76	5,34/23-90	3,18/22-114	8,52/22-97*

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovan posek

Drevesna sestava se le počasi spreminja. Zaradi naravnih ujm in lubadarja se zmanjšuje delež smreke in jelke, povečal se je delež bukve.

Preglednica 44: /GFR2: Razvoj gozdov po drevesnih vrstah (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Maces.	SK igl/lst	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1971					70 / 30					
1981					68 / 32					
1991	26,8	37,1	0,0	0,1	64 / 36	31,3	0,0	4,4	0,0	0,2
2001	28,1	34,7	0,3	0,0	63 / 37	32,4	0,0	4,0	0,2	0,2
2011	28,7	34,1	0,4	0,0	63 / 37	32,3	0,0	4,3	0,1	0,1
2021	27,4	33,8	0,4	0,0	62 / 38	33,5	0,0	4,6	0,1	0,2

Primerjava debelinske strukture lesne zaloge s preteklim obdobjem kaže, da (še) ni vrasti v prvi debelinski razred, nekaj večji je delež debelega drevja. V debelejša drevja usmerjene sečnje bi morale popravljati debelinsko strukturo, ki pa se bo počasi spremenila šele z vrastjo bukovih letvenjakov in drogovnjakov.

Preglednica 45: /GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	70,0	86,6	91,2	90,9	99,6	93,5	121,7	113,7	108,7	101,8	104,7	108,6	108,6
Listavci	80,0	84,5	94,3	108,4	115,6	99,7	98,4	76,2	75,6	82,3	97,4	83,9	116,2
Skupaj	80,0	85,6	92,8	97,8	103,3	95,8	109,9	96,8	93,3	94,9	103,3	99,2	111,3

Prirastki so že dve desetletji ugotavljani na istih drevesih, torej točni, a so vedno ugotovljeni 'za nazaj'. Seveda so najbolj odvisni od višine lesne zaloge in zato nižji, saj je nižja tudi lesna zaloga.

Primerjava prirastnih odstotkov pa je pokazala izrazit padec pri bukvi, prirastni odstotki pri smreki in jelki pa so celo višji. Vzrok padca so stara debela drevesa bukve, posebej pa puščeni listavci po

žledolomu, ki so oblomljeni sicer preživel, so pa seveda izgubili prirastek. Pri iglavcih so bila poškodovana ali zaradi lubadarjev ogrožena drevesa posekana, ostala so vitalnejša z večjim prirastkom.

Preglednica 46: Primerjava prirastnih odstotkov

RGR	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	Leto 2010	2020	2010	2020	2010	2020
Jelovo-bukovi gozdovi na globokih tleh	2,09	2,26	2,23	1,84	2,14	2,09
Zasmrečeni jelovo-bukovi gozdovi	2,52	3,67	2,99	2,86	2,66	3,44
Jelovo-bukovi gozdovi na plitvih tleh	2,08	2,26	1,90	1,59	2,01	1,99

Pri kontrolnem izračunu smo za celotno enoto upoštevali vrast, prirastek in odmrlo drevje zadnjega desetletja s stalnih vzorčnih ploskev. Kontrolni račun kaže na skupni 'manko' ugotovljene lesne zaloge v primerjavi s pričakovano skupno – 5,0 % ali – 108.132 m³, kar je več od napake vzorčne metode za ugotovljeno lesno zalogo ob 5 % tveganju, ki je 3,17 % ali +/- 64.928 m³.

Vzrok za neujemanje so nižji prirastki od pričakovanih ter v zasebnih gozdovih nejavljeno posekano drevje po sanacijah žledoloma, ko so bili zaradi obsežnosti poseki le ocenjeni, očitno prenizko. V državnih gozdovih, kjer je bilo posekano drevje tudi odkazano, se kontrolni račun izide.

Preglednica 47: /D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge

Skupaj GGE

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	1.336.951	782.514	2.119.465
Vrast *	9.826	10.254	20.080
Odmrla masa**	23.605	17.250	40.855
Prirastek (letni*10)	290.301	177.144	467.445
Sečnje po evidenci	293.960	115.847	409.807
Pričakovana zaloga	1.319.513	836.815	2.156.328
Ugotovljena zaloga	1.260.938	787.258	2.048.196
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	95,6	94,1	95,0

*vrast: igl 1,84 m³/ha, lst 1,92 m³/ha, skupaj 3,76 m³/ha

**odmrta masa v zadnjem desetletju: igl 4,42 m³/ha, lst 3,23 m³/ha, skupaj 7,65 m³/ha

Zasebni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	438.661	249.003	687.664
Prirastek (letni*10)	97.483	60.271	157.754
Sečnje po evidenci	110.792	35.500	146.292
Pričakovana zaloga	425.353	273.774	699.127
Ugotovljena zaloga	346.258	238.393	584.651
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	81,4	87,1	83,6

Državni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	856.505	508.111	1.364.616
Prirastek (letni*10)	183.974	111.703	295.677
Sečnje po evidenci	182.251	80.301	262.552
Pričakovana zaloga	858.228	539.512	1.397.740
Ugotovljena zaloga	858.472	517.706	1.376.178
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	100,0	96,0	98,5

Gozdovi lokalnih skupnost

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	41.785	25.400	67.185
Prirastek (letni*10)	8.845	5.171	14.016
Sečnje po evidenci	918	45	963
Pričakovana zaloga	49.711	30.525	80.236
Ugotovljena zaloga	56.208	31.159	87.367
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	113,1	102,1	108,9

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

Gozdovi GGE Draga so večinoma naravni, a z velikim deležem smreke, ki pa se zmanjšuje. Jelovo-bukovi sestoji so najkakovostnejši v smislu lesno proizvodne vloge. Prevladujejo raznomerni in tudi prebiralni sestoji, obnove bukve je dovolj, jelka pa je v obnovi uspešna predvsem na ekstremnih rastiščih. Problem je (pre)velik delež debelega drevja. Posebnost enote je avtohtona smreka, ki se tudi uspešno obnavlja. Seveda je bila smreka v preteklosti povsod pospeševana, a smo imeli srečo, da je naravne ujme in lubadar niso huje prizadele - do zadnjega desetletja. Trajnost vseh funkcij gozdov je dolgoročno deloma ogrožena.

Glavni problemi enote so:

- spremenjenost – zasmrečenost drevesne sestave, posledična manjša odpornost na naravne ujme in lubadarje, ki so mestoma dodobra razgradili sestoj z večjim deležem smreke,
- neuspešna obnova jelke in plemenitih listavcev zaradi preštevilčne divjadi predvsem na manj ekstremnih jelovo-bukovih rastiščih,
- še vedno neuravnoteženo razmerje razvojnih faz,
- prevelik delež debelega drevja.

Glavne prednosti enote so:

- velik delež naravno ohranjenih jelovo-bukovih sestojev, ki so vitalni,
- malopovršinsko raznomerni in prebiralni sestoji z visoko lesno zalogo,
- velik delež avtohtone smreke, ki se uspešno obnavlja, saj zaradi 'bodice' ni objedena,
- veliko ekocelic, prepuščenih naravnemu razvoju in razširjen gozdni rezervat Medvedjak,
- v celoti ohranjen živalski svet, enota je del Nature 2000 ter več naravovarstvenih Life projektov,
- dobra odprtost z gozdnimi cestami in vlakami ter velik trud ZGS in SiDG pri sanacijah.

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Velika reliefna, rastiščna in sestojna pestrost enote je poleg sprememb gozdarskega načrtovanja in seveda vsako desetletje drugih načrtovalcev vzrok dokaj različnemu opisovanju sestojev in ugotavljanju gozdnih fondov. Poenoteno načrtovanje in spremljanje razvoja gozdov na stalnih vzorčnih ploskvah sta vendarle napredek, čeprav se zavedamo kratkosti spremljanega obdobja in pogostih naravnih motenj. Zato je nujen stalen monitoring in korekcija ukrepov vsako desetletje s ciljem trajnega zagotavljanja gozdov z vsemi funkcijami.

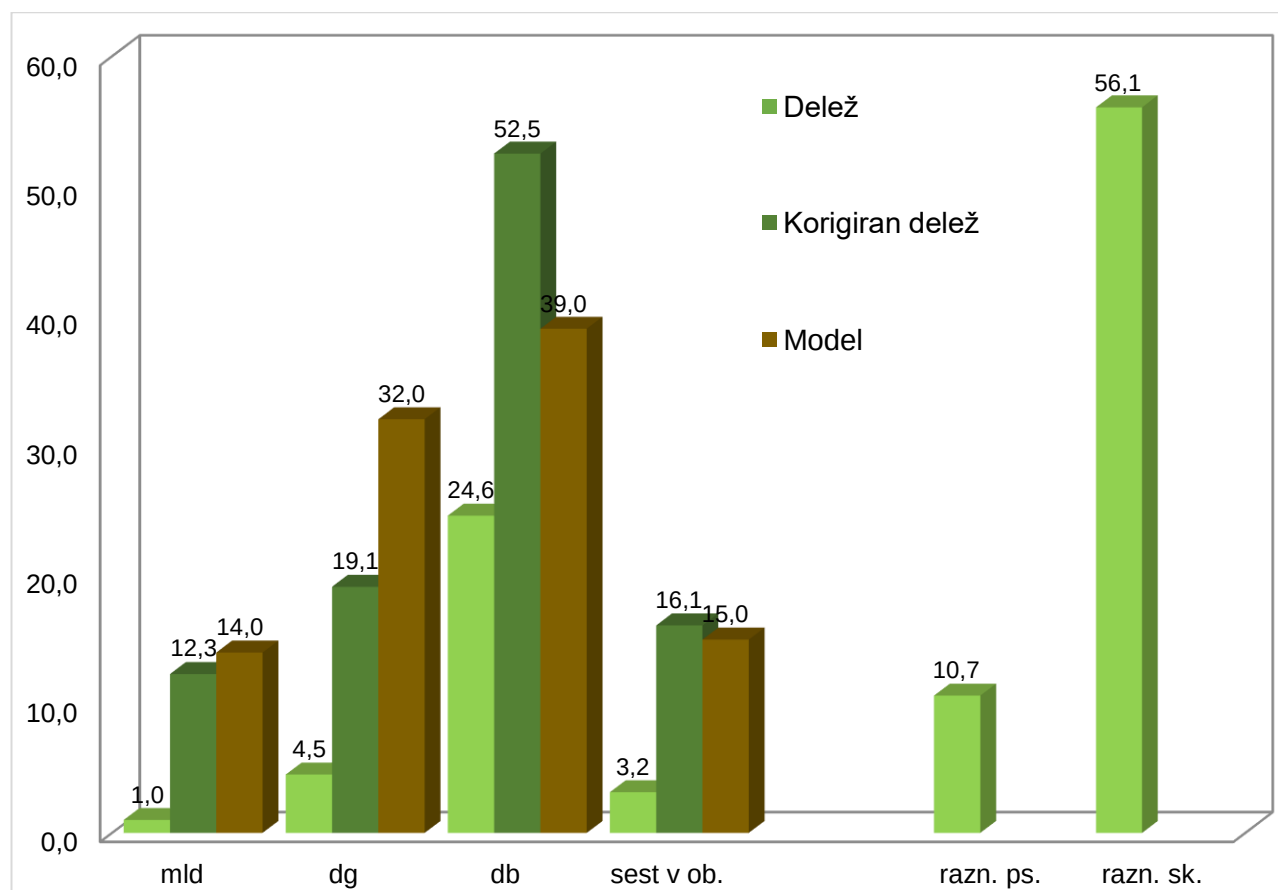
Uravnoteženo razmerje razvojnih faz je zato bistveno, vsaj dolgoročno, zato jih primerjamo z modelom, ki je ponderirano povprečje modelov RGR. Zdi se, da je primerjava površinskih deležev osnovnih življenskih faz gozda razumljivejša od analize debelinskih struktur, zato smo že pri opisovanju sestojev ocenjevali deleže mladovja, drogovnjaka, debeljaka in sestoja v obnovi pri raznomernih sestojih ter delež pomladka (pravzaprav mladja, gošče in celo letvenjaka), ki je zaradi malopovršinskosti prepleten z drugo fazo in ima dobre možnosti za preraščanje (glej popravljen delež).

Tako je na sestojni karti vrisanih mladovij 1,0 %, popravljenih 12,3 %; drogovnjakov 4,6 – 19,1 %; debeljakov 24,5 – 52,5 %; sestojev v obnovi 3,1 – 16,1 %; prebiralnih sestojev je 10,7 % in raznomernih sestojev kar 56,1 % površin.

Debeljaki prevladujejo, mnogi so v skupinah v sicer raznomernih sestojih, pomladitvenih skupin bukve je veliko, odlično je pomlajevanje jelke na ekstremnejših rastiščih, povsod se v obnovi pojavlja smreka, relativno je veliko avtohtone smreke, kar je posebnost enote. Obsežne sanacijske sečnje po žledolomu, vetrolomih in lubadarjih so znižale tudi skupno lesno zalogo, niso pa popravile debelinske strukture. Posebej so očitni manjši prirastki bukve. Počasi se večja delež listavcev, a je delež smreke (pre)velik v vseh RGR.

Preglednica 48: /D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje raz. faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	54,04	1,0	12,3	20	14	768,11	-1,7
Drogovnjak	243,12	4,6	19,1	44	32	1.703,18	-12,9
Debeljak	1.311,02	24,5	52,5	53	39	2.081,71	13,5
Sestoj v obnovi	168,08	3,1	16,1	20	15	787,51	1,1
Raznomerno (ps-šp)	569,73	10,7					
Raznomerno (sk-gnz)	2.994,51	56,1					
Skupaj	5.340,50	100,0	100,0	137	100,0	5.340,50	0,0

Grafikon 2: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah GGE

Upošteva je nižanje lesne zaloge, manjšanje deleža smreke in več raznomernih sestojev z uspešno obnovo, lahko zaključimo, da so bili načrtovani in realizirani ukrepi v pravo smer. Problematična ostaja neugodna debelinska struktura, mestoma čisti smrekovi sestoji in mestoma zaradi ujm razgrajeni sestoji.

Naravna ohranjenost jelovo-bukovih gozdov z večjim deležem avtohtone smreke in ugodno obnovo z bukvijo in smreko ter ugodno obnovo jelke na ekstremnih rastiščih, malopovršinska zgradba gozdov z visoko lesno zalogo na razgibanih, mestoma strmih, skalovitih pobočjih je najstabilnejša za vse funkcije gozdov.

Vsekakor so gozdovi Goteniške gore v GGE Draga med 'najlepšimi' v GGO Kočevje. Dediščino in izročilo prebiralnega 'sonaravnega' gospodarjenja dr. Hufnagla v tedanjih Auerspergovih gozdovih, nadaljujejo(mo) številni gozdarji in seveda lastniki gozdov tudi v prihodnje.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

GGE Draga je del Kočevskega gozdnogospodarskega območja, ki se odlikuje po strnjenih gozdnih kompleksih, ki z gozdovi Gorskega Kotarja ter Snežniško-Javorniškega masiva tvorijo v srednjeevropskem prostoru enega največjih relativno strnjenih gozdnih kompleksov.

Uveljavljeno sonaravno, mnogonamensko delo z gozdom ter prisotnost redkih in zaščitene rastlinskih in živalskih vrst ter relativno dobra ohranjenost habitatov s prevladujočo oznako ugodno se zdi dolgoročno usklajeno in trajno vsaj v gozdovih z relativno dobro naravno drevesno sestavo ter uravnoteženimi razvojnimi fazami.

V GG načrte so vključene naravovarstvene smernice, upoštevano je območje Nature 2000, nekaj je posebnih naravovarstvenih Life Kočevsko in Life Lynx projektov... V podrobnih gozdnogojitvenih načrtih je vse več del za ostale funkcije, ki jih SiDG v državnih gozdovih tudi financira in izvaja, v zasebnih so predvidene stimulacije in tudi sredstva za 'časovni zakup' ekocelic ali habitatnih dreves... Les iz državnih gozdov ima FSC standard, ki med drugim upošteva ostale funkcije gozdov, na primer naravi prepuščene ekocelice. Upamo na vzdrževanje in povečevanje del za ostale funkcije gozdov.

Seveda so osnova vsem funkcijam vitalni gozdovi, ki jih naravne ujme manj prizadenejo. Potrebno je stalno vzdrževanje razmerja razvojnih faz, saj kar prehitro prevladujejo debeljaki, premalo je obnovitvenih faz, kar sicer kaže mogočno podobo gozdov, a v bodočnosti hočeš-nočeš zahteva obnovo in razgolitve na velikih površinah, kar seveda ni ugodno za trajnost funkcij (živalski svet, vodni odtok, erozijo, estetsko podobo...).

Druga 'tempirana bomba' je zasmrečenost večine sestojev, saj je ob predvidenih otoplitvah velika nevarnost oslabitve vitalnosti smreke in zato prenamnožitve podlubnikov, posledično velikopovršinskih sečenj... Upamo, da je večja nadmorska višina in 'hladnost' vendarle prednost enote.

Zaradi dolgoživosti dreves žal ne opažamo sprememb drevesne sestave zaradi mestoma skoraj onemogočene obnove ključnih drevesnih vrst, ki so še vedno objedane in ne vraščajo v bodoče sestoje. Stanje se, žal mnogo prepočasi, sicer izboljšuje, lahko pa se hitro še poslabša.

Trajnost gozdov, ki so trenutno v dobri kondiciji in 'mogočni', je torej dolgoročno ogrožena.

Za mnoge funkcije, ki so celo nedefinirane (kompleksnost gozda, genska banka, ponor ogljikovega dioksida, rekreacija, pešpoti...) kaže mnogo bolje, a je tudi v teh primerih vitalen gozd nujno ozadje.

Žal so omejene tudi proizvodne funkcije oziroma denar iz gozda, ki nikjer brez posebne dodelave lesa ne pomeni pomembnejšega dohodka. Zdi se, da je tu suha roba z zobotrebcom dosegla največ. Za kakovostne lesne proizvode in prodajo ali uporabo biomase pa bo potrebna mnogo zapletenejša organizacija.

Ovrednotenje ostalih funkcij (voda, zrak, živalski svet...) menda kar 10 kratno presega vrednost lesa, a ??? Teh vrednosti pa se zavemo šele ob ujmah in uničenem gozdu.

6. Cilji, usmeritve in ukrepi

Predalčkanje, zbiranje množice števil in pisanje podrobnih usmeritev za gozdove je zelo nehvaležna in pogosto nemogoča naloga, čeprav se zdi nujna za naše - gozdarsko dogovarjanje o delu z gozdom. Sistem kontrole in politika majhnih korakov sicer preprečuje večje napake, a je potrebna stalna (samo)kritičnost, smiselno upoštevanje usmeritev ter tudi radovednost in odprtost za nove rešitve. Povedano predvsem velja za gozdnogospodarsko načrtovanje, očitno pa je najpomembnejši prijazen, pozoren odnos do gozda, ki v svoji celovitosti ni nikogaršnja last.

6.1 Splošni cilji

Gozdnogospodarski cilji so v gozdnogospodarski načrt smiselno vključeni v skladu s cilji iz GGN GGO Kočevje (2011-2020). Cilji za večnamenske gozdove so razdeljeni v dve skupini: Proizvodni in ekonomski ter Okoljski in socialni. Iz njih so izpeljani Operativni cilji.

Proizvodni in ekonomski gozdnogospodarski cilji

Državni in občinski gozdovi: zagotavljanje rednega in čim višjega dohodka od gospodarjenja z gozdovi ob upoštevanju ostalih funkcij gozda, zaposlitev oziroma ohranjanje delovnih mest ter proizvodna lesa in oskrba z lesom lesnopredelovalne (lokalne) industrije.

Zasebni gozdovi: večja posest - kot pri DG, drobna gozdna posest: oskrba z lesom za domače potrebe, dopolnilni dohodek od prodaje lesa oziroma dopolnilna zaposlitev ter gozd kot rezerva.

Utemeljitev: Dohodek iz gozda pomeni državi in občinam dodaten vir dohodka, ki ga uporabljajo za državne oziroma lokalne potrebe, zasebnim lastnikom (manjšim) pa zagotavlja dodaten dohodek za življenje. Lovske družine z dohodkom od lova plačujejo koncesnine za lovišča ter škode po divjadi.

Okoljski in socialni gozdnogospodarski cilji

Okoljske in socialne cilje je težko ločiti glede na lastništvo gozdov, res pa je, da jih je v danih razmerah lažje dosežati v državnih gozdovih. Zlasti okoljski cilji so tisti, ki veljajo za vse gozdove, ne glede na lastništvo.

Gozd kot element krajine

Gozdna krajina – ohranjanje strnjenih in redko poseljenih gozdnih kompleksov, ki dajejo krajini vtis prvobitnosti in divjine.

Gozdnata krajina – ohranjanje strnjenih kompleksov gozdov, ki dajejo polnost krajini z ohranjanjem poseljenosti in kultiviranosti krajine.

Habitati in varstvo narave

Ohranjanje in vzpostavljanje rastlinske in živalske pestrosti ter varovanje redkih ali ogroženih vrst z ohranjanjem njihovih življenjskih prostorov pa tudi ohranjanje in vzpostavljanje primernega življenjskega okolja za vse avtohtone vrste prosto živečih živali. Ohranjanje avtohtonih drevesnih vrst ter ohranjanje manjšinskih gozdnih združb. Skrb za ohranitev in razvoj vodnih ekosistemov in mokrišč v gozdnem prostoru. Ohranitev naravnih vrednot. Primerna predstavitev naravnih vrednot v gozdnem prostoru.

Vsi gozdovi: ohranitev ugodnega stanja Natura 2000 območij, nenehno izobraževanje lastnikov, javnosti in strokovnega osebja o pomembnosti Natura 2000 območij, z gospodarskimi posledicami ukrepov in možnostmi za denarne spodbude.

Varovalna in zaščitna vloga gozda

Zlasti v območjih kjer je poudarjena varovalna funkcija je cilj vzdrževati primerno gozdnatost ter takšno zgradbo gozdov, ki bo preprečevala pojav erozijskih procesov, varovala pred negativnimi

vplivi vetra, hrupa ter izboljševala vodne razmere, blažila podnebne skrajnosti in prispevala k čistosti zraka.

Hidrološka vloga gozdov

Ohranjati primerno površino in zgradbo gozda, ki bo zagotavljala zadrževanje in postopno oddajanje vode ter zmanjševala poplavno ogroženost. Z ničemer ogrožati obstoječe vodne vire.

Usklajenost številčnosti rastlinojede divjadi (jelenjad, srnjad) s prehranskimi zmožnostmi okolja

Doseči takšno številčnost populacije rastlinojede divjadi (srnjad, jelenjad), ki bo usklajena s prehranskimi zmožnostmi okolja. Uspešno preraščanje vseh in ne samo nekaterih drevesnih vrst, s ciljem dobiti mladovja z bogato in dobro sestojno zasnovo.

Turizem in rekreacija

Turizem je lahko pomemben za zagotavljanje dohodka v enoti, saj gozdovi enote predstavljajo potencial za naravi prijazen turizem, še posebej na turistično zanimivih lokacijah, razglednih vrhovih in ob planinskih poteh. Cilj je usmeriti turizem in rekreacijo v predele, kjer ne bo prihajalo do konfliktov z ostalimi funkcijami gozda (npr. rastišča divjega petelina, medvedji brlogi).

Ostali dohodki iz gozda (med, gobe)

V spomladanskem in jesenskem času je kot oblika rekreacije in dodaten vir zaslužka vedno bolj množično gobarjenje (cilj je posredno usmerjanje obiskovalcev z (ne)smerokazi na gozdnih cestah in aktiviranje gozdnega nadzora za spoštovanje predpisov). V poletnem času so dejavni čebelarji, s katerimi še naprej sodelujemo (stojišča čebelnjakov...).

Utemeljitev: Relativno velika gozdnatost gozdnogospodarske enote, dobro ohranjeni gozdovi, prisotnost avtohtonih rastlinskih in živalskih vrst, prisotnost velikih zveri, gozdovi, ki so vključeni v območje Natura 2000 in Ekološko pomembna območja predstavljajo veliko okoljsko vrednoto in zagotavljajo možnost obstoja in razvoja ekoloških in socialnih funkcij gozdov. Postavljeni cilji so usmerjeni v vzdrževanje in izboljševanje danih kvalitet prostora.

Operativni cilji

Sanacija po ujmah poškodovanih gozdov

Z ukrepi predvsem naravne in mestoma umetne obnove sanirati površine, ki so ogolele zaradi naravnih ujm (žledolom, lubadar, vetrolom).

Ustrezna zgradba gozdov

Prevladujoča zgradba gozda je skupinsko raznomerna in prebiralna zgradba. Na območju jelovo-bukovih gozdov naj bo zgradba malopovršinsko raznomerna, ob dobrem pomlajevanju jelke lahko tudi prebiralna, v predelih bukovih in smrekovih gozdov je lahko zgradba večjepovršinsko raznomerna ali enomerna. Cilj je uravnoteženo razmerje razvojnih faz; večji delež drogovnjakov in mlajših razvojnih faz; bolj uravnotežena debelinska struktura gozdov.

Rastiščem ustrezna drevesna sestava

Cilj je ohranjena in rastiščem čim bolj naravna drevesna sestava sestojev z veliko genetsko pestrostjo. Nujen je večji delež listavcev v smrekovih gozdnih enote.

Izkoriščenost proizvodnega potenciala gozdnih rastišč

Cilji so višje lesne zaloge sestojev v optimalni fazi, boljša negovanost in kakovost gozdnih sestojev, vrstno ustrezno in pravočasno pomlajevanje, naravna obnova gozda, lahko tudi dopolnilna sadnja za pospeševanje vrstne in genetske pestrosti z rastišču primernimi proveniencami gozdnega drevja.

Optimalna odprtost gozdov z gozdnimi cestami in vlakami

Ciljna gostota produktivnih cest je 19,00 m/ha, ciljna gostota gozdnih vlak pa 100 m/ha.

Boljša usposobljenost lastnikov gozdov za delo v gozdu

Stalno izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov je nujno potrebno za kvalitetno in varno delo v gozdu.

Višja stopnja osveščenosti javnosti o gozdu in delu v gozdu

Mnenje javnosti o pomenu gozdov in delu v gozdu je vedno bolj pomembno in lahko vpliva tudi na nekatere odločitve o vlogi gozdov in ravnanju z gozdovi v bodoče.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

- Izvajanje sanacije po ujmah poškodovanih gozdov ter stalni nadzor stanja smrekovih sestojev in pravočasno izvajanje varstveno-sanacijskih sečenj.
- Upoštevanje vseh funkcij gozdov s pripadajočimi stopnjami poudarjenosti na celotni površini.
- Usmerjanje razvoja sestojev z rastišču primerno sestojno in vrstno zgradbo z ukrepi skupinsko postopnega in prebiralnega gospodarjenja.
- Pospeševanje minoritetnih drevesnih vrst, ki dvigujejo raven biološke pestrosti.
- Bukovi in smrekovi sestoji so lahko večjepovršinsko skupinsko raznomerni. V jelovo-bukovih in jelovih sestojih z uspešno obnovo imajo prednost malopovršinsko raznomerne in prebiralne zgradbe.
- Malopovršinsko ukrepanje je predvsem nujno na erodibilnih tleh na strminah in vodozbirnih območjih.
- Gozdni rezervat in predlagane ekocelice so prepuščenei naravnemu razvoju, potrebni so tudi zaradi certifikacije gozdov (FSC, PEFC).
- Posebni ukrepi: urejanje gozdnega rezervata Medvedjak, upoštevanje pešpoti.
- Izvajanje intenzivne nege predvsem v mlajših razvojnih fazah in krepitev lesnih zalog v mlajših debeljakah.
- Uvajanje zrelih debeljakov v obnovo, ki naj temelji na naravni obnovi.
- Nadaljevanje usklajevanja primerne številčnosti parkljaste divjadi upošteva nosilnost okolja oziroma njegovo prehransko zmožnost (sodelovanje z lovstvom pri usklajevanju in realizaciji načrtovanih ukrepov).
- Puščanje odmrlih dreves - minimalno 3 % lesne zaloge, na rastiščno ekstremnejših predelih in v območju con nekaterih vrst (npr.: detli, mali muhar, hrošči, ...) lahko tudi več.
- Povečanje odprtosti gozdov z gozdnimi prometnicami ter uporaba sodobnih in preverjenih tehnologij pri delu v gozdu.
- Upoštevanje usmeritev za ureditev gozdov za izvajanje funkcij gozda: označevanje in oprema pešpoti, vzdrževanje kašipotov, oznaka gozdnih rezervatov, ...
- Usklajeno sodelovanje, dogovarjanje, načrtovanje in končna izvedba del vseh lastnikov, izvajalcev del in drugih uporabnikov gozdnega prostora (participativnost).
- Izobraževanje lastnikov, izvajalcev del in drugih uporabnikov gozdnega prostora.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Različnim funkcijam gozdov najbolje zadostimo s trajnim, z razvojnimi fazami uravnoteženim, raznovrstnim, razgibanim in zdravim gozdom s primerno visokimi lesnimi zalogami. Pri vseh

ukrepov v gozdu je potrebno v največji možni meri hkrati upoštevati vse funkcije gozda, ekološke, socialne in proizvodne, še posebno pa funkcije, ki so na danem območju izjemno poudarjene.

V gozdnem prostoru, kjer se pojavljajo Natura 2000 ali EPO območja, je potrebno upoštevati naravovarstvene smernice za območja Natura 2000 ali EPO.

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Stalno zagotavljanje pokrovnosti tal, varovanje pred vsakršno ogolitvijo, ki bi lahko sprožila nezaželene erozijske procese, ukrepanje mora biti usmerjeno v vzdrževanje raznomerne zgradbe gozdov. Sečnja mora biti usmerjena v izboljševanja varovalne vloge.

Območja gozdov s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije: stalno zagotavljanje pokrovnosti tal, varovanje pred vsakršno ogolitvijo, ki bi lahko sprožila nezaželene erozijske procese, ukrepanje mora biti usmerjeno v vzdrževanje raznomerne in prebiralne zgradbe gozdov. Sečnja mora biti usmerjena v izboljševanja varovalne vloge; puščanje visokih štorov, kjer je nevarnost plazov itd. Za gradnjo vlak in cest znotraj zavarovanih območij, ki so določena z akti o zavarovanju (širša in ožja zavarovana območja), je potrebno pridobiti naravovarstveno soglasje, ki ga izda ARSO in naravovarstvene pogoje, ki jih izdela Zavod RS za varstvo narave.

Območja gozdov z 2. stopnjo poudarjenosti funkcije: upoštevane morajo biti omejitve pri sečnji, spravilu in gradnji gozdnih prometnic. Ukrepanje mora biti malopovršinsko in usmerjeno v vzdrževanje raznomerne zgradbe gozdov.

Hidrološka funkcija

Na karbonatni matični podlagi je potrebno ohranjati stalno pokrovnost gozdnih tal z gozdom in rastlinsko odejo, ki vzdržuje retenzijsko sposobnost. Ukrepanje in obnova gozda morata biti prilagojena terenskim razmeram. Gradnja gozdarskih objektov in gozdnih prometnic ter transport ali skladiščenje lesa v neposredni bližini ali preko izvirov niso dopustni. Pri delu v gozdu se ne sme uporabljati strupenih premazov in biocidov. Točenje goriv in bio-maziv je potrebno izvajati izven vodozbirnih območij. Vodne vire ter ostale objekte je potrebno vrisati v gojitvene načrte. Vodne vire ter bližnjo okolico je potrebno občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno. V kale, kaluže, izvire in druge vodne vire se ne sme polagati kamene soli ali drugih snovi, ki spreminjajo kvaliteto vode. Solnic se ne sme postavljati v območju 50 m od vodnega vira. Divja odlagališča smeti je potrebno evidentirati in sanirati.

Na površinah, kjer se pojavlja hidrološka funkcija prve stopnje, je potrebno strogo spoštovati predpisane varstvene režime, kar pomeni, da se moramo izogibati gradnji kakršnihkoli objektov oziroma gozdnih prometnic (cest, vlak). Prepovedati je potrebno kakršenkoli poseg v gozd in gozdni prostor (krčitve, gradnja cest ipd.). Pri gospodarjenju (sečnja, spravilo, gojitvena dela) z gozdovi je potrebno uporabljati naravi prijazno tehnologijo (bio olja, prepoved uporabe kemičnih snovi...) in naravi neoporečne stroje. Podaljševati je potrebno proizvodno in pomladitveno dobo, proizvodno dobo na 140 let ter pomladitveno dobo na 30 let. Pospeševati je treba naravno drevesno sestavo, predvsem bukev, jelko in plemenite listavce na račun smreke.

V vseh gozdovih, kjer se pojavlja hidrološka funkcija na 1. in 2. stopnji poudarjenosti moramo režim gospodarjenja prilagoditi funkciji (naravi prijazna tehnologija, neoporečni stroji, uporaba biološko razgradljivih olj, prilagojena gradnja vlak). Gozd na tem območju naj bo skupinsko raznodoben s čimbolj naravno drevesno sestavo.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom Zakona o vodah - ZV-1 (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Vode 1. reda so navedene v Prilogi, ki je sestavni del ZV-1, preostale vode pa so vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavlila voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (Uradni list RS, št. 58/18).

V 14. členu ZV-1 (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) je določeno, da je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, **priobalno zemljišče** celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogočali obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ter na območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne in druge infrastrukture ter komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase;
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih;
- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnja objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje vodne pravice nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode) zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- gradnja objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnja objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije.
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Na vodnem in priobalnem zemljišču je v skladu z določbo 68. člena ZV-1 prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,

- odlaganje odpadkov.

Za **poplavna območja** se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Ohraniti je treba obstoječe retenzijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu s 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na plazljivih območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oziroma zadrževali povečan odtok padavin oziroma vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Za **plazovito območje** se v skladu z 89. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstoja velika verjetnost, da se pojavijo. Na tem območju je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov in ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

Vodovarstvena območja; za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode (hidrološka funkcija 1. stopnje (vodovarstveno območje 1 in 2) ali hidrološka funkcija 2. stopnje (vodovarstveno območje 3 in 4)), je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi

sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1 oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00).

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je predpisana izdelava elaborata »Analiza tveganja za onesnaženje«, mora biti strokovna podlaga izdelana in revidirana ob smiselni uporabi Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na podlagi vseh razpoložljivih podatkov.

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

V okviru usklajevanja posegov v vodovarstvena območja in varovane pasove vodotokov je potrebno redno sodelovanje s službo pristojno za vode in z upravnimi organi, pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, poplavna območja, vodovarstvena območja).

Usmeritve za izvedbo del v gozdovih: Gradnja gozdarskih objektov in gozdnih prometnic ter transport ali skladiščenje lesa v neposredni bližini vodotokov (priobalno zemljišče) ali preko izvirov niso dopustni. Prav tako ni dovoljeno spravilo lesa po potokih (jarkih). Pri delu v gozdu se ne sme uporabljati strupenih premazov in biocidov. Točenje goriv in bio-maziv je potrebno izvajati izven vodozbirnih območij. Pri uporabi gozdne mehanizacije je potrebno upoštevati zlasti naslednje:

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Pranje, vzdrževanje oziroma popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja.
- Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla.
- V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulat) pobrati v ustrezne posode.

Vodne vire ter ostale objekte povezane z vodami je potrebno vrisati v gojitvene načrte. Vodne vire ter bližnjo okolico je potrebno občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno. V kale, kaluže, izvire in druge vodne vire se ne sme polagati kamene soli ali drugih snovi, ki spreminjajo kvaliteto vode. Solnic se ne sme postavljati v območju 50 m od vodnega vira. Divja odlagališča smeti je potrebno evidentirati in sanirati.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Podrobne varstvene usmeritve za Ekološko pomembna območja in Naturo 2000 se vgradijo v načrte GGE. Za večino kompleksnih območij Natura 2000 so podane konkretne usmeritve, ki so vezane na upravljalvske cone, ki zajemajo eno ali več vrst in habitatnih tipov, za katere so za ohranjanje ali vzpostavitev ugodnega stanja potrebni enaki ukrepi.

Splošne varstvene usmeritve vezane na ekološko pomembna območja:

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Splošne varstvene usmeritve vezane na posebna varstvena - območja Natura 2000:

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;

- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov (nujno usklajevanje odstrela divjadi z uspešnostjo naravne obnove), njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj, se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne in podrobnejše usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami vezane na posebna varstvena - območja Natura 2000

Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi:

ris (*Lynx lynx*), volk (*Canis lupus*), rjavi medved (*Ursus arctos*), širokouhi netopir (*Barbastella barbastellus*), mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), veliki navadni netopir (*Myotis bechsteini*), bukov kozliček (*Mormus funereus*), alpski kozliček (*Rosalia alpina*), škrlatni kukuj (*Cucujus cinnaberinus*), gozdni postavnež (*Euphydryas maturna*), rogač (*Lucanus cervus*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), hribski urh (*Bombina variegata*), mah *Buxbaumia viridis*, mah *Dicranum viride*, koconogi čuk (*Aegolius funereus*), kozača (*Strix uralensis*), pivka (*Picus canus*), triprsti detel (*Picoides tridactylus*), mali skovik (*Otus scops*), črna žolna (*Dryocopus martius*), sršenar (*Pernis apivorus*), planinski orel (*Aquila chrysaetos*), sokol selec (*Falco peregrinus*), (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, (9110) Bukovi gozdovi (Luzulo-Fagetum), (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

Konkretne usmeritve vezane na celoten gozdni prostor na območjih Natura 2000:

- Ohranja naj se rastišču primernejša sestava drevesnih vrst gozdnih združb, v spremenjenih ali izmenjanih sestojih pa naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne sestave gozdnih združb. *
- Ohranja naj se najmanj 30% delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C).
- Ohranja naj se 3% od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera.
- Ohranjajo in vzdržujejo naj se travnate površine (lazi, jase) znotraj gozdnega prostora* (ukrep: 611 - Vzdrževanje pasišč v gozdu).
- Ohranja naj se vrstno pester in strukturiran gozdni rob.
- Obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih in rastišču neprimernih vrst.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje, s sadnjo naj se kvečjemu vzpostavlja naravno sestavo gozdnih združb.
- Ohranjajo naj se drevesa z dupli in poldupli, predvsem debelejša bukve (habitatna drevesa: 1-2 drevesi debelejši od 30cm/ha).

- Zaradi preštevilčne divjadi je oteženo pomlajevanje ključne drevesne vrste - jelke. Z gozdnogospodarskimi in lovskoupravljaljskimi ukrepi naj se zagotovi izboljšanje pomlajevanja jelke.

Medved, volk, ris:

- Z gozdom in krajino naj se upravlja v skladu s strategijami in akcijskimi načrti, ki obravnavajo velike zveri.
- V okolici aktivnih medvedjih brlogov, v radiju najmanj 200 m, naj se ne ukrepa v času od 15.12. do 30.4.. Vzpostavijo naj se mirne cone.*
- V razdalji najmanj 300 m od kraja, kjer so poleženi mladiči volka, se v obdobju 1. 4. do 31. 5. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.*
- V razdalji najmanj 100 m od kraja, kjer so poleženi mladiči risa, se v obdobju 1. 6. do 31. 8. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.*

Jame:

- Ob vseh vhodih v jame ter v neposredni okolici jamskih vhodov (ena drevesna višina, 30m) naj se ohranja raznomerna struktura gozdov.
- Na površini nad znanimi jamskimi prostori naj se ne gradijo gozdne prometnice. Če je to potrebno, naj se jih načrtuje v sodelovanju z ZRSVN.
- Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj.
- V kolikor se ugotovi povečan obisk jame oziroma nabiranje jamskih živali naj se obvesti ZRSVN.

Netopirji, hribski urh, veliki pupek:

- V gozdu in gozdnem robu naj se vzdržuje majhne vodne in močvirne biotope kot so mlake, luže in kaluže. V radiju vsaj 50 metrov od njih naj se ne postavlja solnic.** Obstoječe solnice naj se odstrani. (Ukrep: 612 – vzdrževanje vodnih virov v gozdu)
- Kjer primernih vodnih virov primanjkuje, se pri izgradnji gozdni vlak s prisotnostjo cevni propustov, pred njegovim vtokom izvede poglobljen usedalnik.
- Pri sečnji naj se drevesa usmerjeno podira stran od vodnih teles.
- Pri spravilu lesa naj se v vodna telesa ne posega, vanje naj se ne odlaga sečnih ostankov.
- Vodnih kotanj, ki so ponekod prisotne ob vlakih, naj se ne zasipava.

Napotki za upravljanje oz. vzdrževanje vodnih virov:

- Veliki pupek: Mlaka mora biti vseskozi osončena, različno globoka (najgloblji del je lahko globok več kot 1 m), vsebovati mora vodno rastlinje, brežine morajo biti položne.
- Hribski urh: Mlaka, luža, kaluža mora biti osončena, do 30cm globoka, zaželeno so vodne rastline.

Bukov in alpski kozliček:

- Posekan les listavcev na območjih povečane aktivnosti alpskega in bukovega kozlička, se v času od 15. maja do 15. avgusta iz gozda transportira najkasneje v 14 dneh po poseku. Iz drugih območij, se posekan les iz gozda transportira čim prej.

Navadna obročnica:

- Ohranjajo naj se rastiščne razmere na znanih nahajališčih (predvsem ohranjanje ustreznih svetlobnih razmer). Preprečujejo naj se posegi, ki bi uničili nahajališče. V primeru poznavanja nahajališča rastline, naj se območje vnese v gozdnogojitveni načrt, omejitve iz usmeritev pa se upoštevajo v načrtovalni oz. gojitveni enoti, kjer je nahajališče locirano.

Časovne omejitve izvajanja del za določene ptičje vrste:

Spodaj navajamo časovne omejitve izvajanja gozdnogospodarskih del za določene ptičje vrste, ki veljajo znotraj območja določena z radijem (v metrih) okrog gnezda – mirna cona. V primeru poznavanja lokacije gnezda, naj se območja vnese v gozdnogojitveni načrt, omejitve iz usmeritve pa se upoštevajo v načrtovalni oz. gojitveni enoti, kjer je gnezdo locirano. Časovno omejitev se zapiše v odločbe o odobritvi poseka izbranih dreves. Status mirnih con je smiselno upoštevati najmanj 3 leta od beleženja zadnje aktivne gnezditve vrste, optimalno pa 7 let.

Kozača:

- V polmeru najmanj 300 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih gnezd kozače naj se od 1.2. do 30.6. s prekinitvijo gozdnih del zagotavlja mir*.

Sršenar:

- V polmeru najmanj 400 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih gnezd sršenarja naj se oblikujejo mirne cone, v katerih naj se v času od 1. junija do 31. avgusta ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje cest *. V primeru poznavanja lokacije gnezda, naj se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt, omejitve iz usmeritve pa se upoštevajo v načrtovalni oz. gojitveni enoti, kjer je gnezdo locirano.

Ostale sove:

- V polmeru najmanj 100 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih gnezd ostalih sov naj se od 1.3. do 31.5. s prekinitvijo gozdnih del zagotavlja mir*.

Usmeritve vezane na posamezne upravljavske cone:

Ime upravljavske cone: Upravljaljska cona A - območje triprstega in belohrbtega detla	POVRŠINA v GGE: 3680 ha
VRSTE: brazdar (<i>Rhysodes sulcatus</i>), belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>), mali muhar (<i>Ficedula parva</i>), triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>)	
OPIS CONE: Cona A obsega najbolj ohranjene jelovo bukove gozdove na višjih nadmorskih višinah, vključujoč gozdni rezervata Medvedjak. V coni želimo vzpostaviti nadstandardni delež mrtvega lesa ter čim več površin prepustiti naravnemu razvoju. Gre za habitate triprstega in belohrbtega detla v GGE Draga, določene v okviru projekta Life Kočevsko.	
KONKRETNE USMERITVE:	
- Ohranja naj se najmanj 50% delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C). - Zagotavlja naj se višji delež iglavcev (pospeševanje v mladovju, pri redčenjih). Vitalne jelove semenjake naj se ohranja. - Znotraj cone naj se zagotavlja vsaj 5% odmrle lesne mase iglavcev in listavcev od celotne LZ. Ohranja oz. pušča naj se vsaj 10 m³/ha odmrlih in odmirajočih dreves iglavcev oz. vsaj 3-5 mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem odraslih stoječih iglavcev na ha. - Glede na obstoječi načrt je v coni izločenih 85 ha ekocelic brez ukrepanja. Predlagamo, da se status ekocelic ohranja. - Status gozdnega rezervata Medvedjak naj se ohranja.	
UKREPI:	
- ekocelice brez ukrepanja (653 - naravni razvoj).	

Ime upravljavske cone: Upravljaljska cona B - območje gozdnega jereba	POVRŠINA v GGE: 3869 ha
VRSTE: gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>)	
OPIS CONE: Znotraj cone želimo v delih ohranjati in vzpostaviti primeren habitat, ki vrsti omogoča hkrati kritje in ugodne prehranske razmere. Zanimive so površine prizadete po vetrolomu in lubadarju ter dobro strukturirani sestoji z višjim deležem iglavcev, skupinami lesk, brez ali jelš in ostalimi plodonosnimi vrstami (jerebika, mokovec, glog) primernimi za prehrano jerebov.	
KONKRETNE USMERITVE:	
- Kjer sestojne razmere dopuščajo, naj se zagotavlja vrzelast gozd s pestro zeliščno in grmovno vegetacijo s prisotnostjo plodonosnih drevesnih vrst. Primerne so zlasti površine prizadete po vetrolomu in lubadarju. Znotraj takšnih površin naj se: • ohranja raznomerna struktura gozdov (sestoje z vrzelastim ali pretrganim sklepom krošenj, s šopi in skupinami odraslih dreves); • pri obnovi gozda ohranjajo in sproščajo skupine lesk, brez, jelš in drugih plodonosnih vrst kot so jerebika, mokovec, brek, češmin, glog na skupni površini vsaj 0,5 – 1 ha;	

kjer teh plodonosnih rastlin ni, naj se jih vnaša s sadnjo;   • vzdržuje skupine različno starih iglavcev, predvsem v fazi drogovnjaka;   • ne postavlja žičnatih ograj oziroma naj se te ustrezno označi z namenom, da postanejo dobro vidne;   • novih krmišč za divjad naj se ne postavlja (dovoljena so krmišča s tam pridelano krmo);   • 5% površin prizadetih po vetrolomu in lubadarju prepusti naravnemu razvoju (za dobo 10 let);   • v polmeru najmanj 400 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih stanišč gozdnega jereba naj se od 1.4. do 31.7. ne izvaja gozdnogospodarskih del, oddelek pa ovrednoti s 1. stopnjo funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
UKREPI: V coni se izvedejo naslednji ukrepi: - vzdrževanje zaščitne ograje (oddelek 72B in 67),   - zaščita mladja z ograjo,   - obžetev v starih in novih ograjah,   - sajenje sadik plodonosnega gozdnega drevja.

Ime upravljalvske cone: Upravljalvska cona C – območje divjega petelina	POVRŠINA v GGE: 3869 ha
VRSTE: divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>)	
OPIS CONE: Cona predstavlja ključni habitat za divjega petelina na Kočevskem z nekdanjimi aktivnimi rastišči. V coni želimo izboljšati življenjsko okolje in prehranjevalni habitat, zmanjšati negativni vpliv divjadi ter zagotoviti mir v času rasti in prezimovanja.	
KONKRETNE USMERITVE: - Goji naj se svetle sestoje s talno vegetacijo (višine 30-50 cm). V letvenjaki, drogovnjaki in mlajših debeljaki naj se izvajajo močnejša redčenja (intenziteta 25 – 40 %). Znotraj teh naj se vzpostavljajo oziroma vzdržujejo preletni koridorji (vlake in linijske vrzeli širine najmanj 3 m) ter pospešuje iglavce in javorje. - Z nego sestoja naj se jagodičevja in borovničevja ohranja in povečuje. - Na manjših površinah (0,5 do 1 ha) je zaželen posek na golo ter nato postopna obnova. Na te poseke naj se sečne ostanke ne zлага oziroma se priporoča njihov požig. - Obstoječe jase naj se ohranja in vzdržuje. Na njih naj se ne gnoji z umetnimi gnojili. Skupen delež presvetlitev (jase, poseke, vrzeli, prehranjevalne ograje) naj bo med 10 in 20 % površine. - Žičnatih ograj naj se ne postavlja oziroma naj se te ustrezno označi z namenom, da postanejo dobro vidne. Zaželen je vzpostavitev dobro vidnih prehranjevalnih ograj velikosti od 0,5 do 1 ha, katerih vloga je omejevanje dostopa jelenjadi do zeliščne in grmovne plasti. Znotraj njih naj se gojijo in sadijo plodonosne vrste namenjene prehrani petelina (jerebika, mokovec, češmin, glog, borovnica, malina). - Novih krmišč za divjad naj se ne postavlja. - Novih gozdnih cest naj se ne gradi.	
UKREPI: - ohranjanje biotopov - naravni razvoj, - ohranjanje biotopov - nega, - vzdrževanje pasišč v gozdu, - mulčenje brežin gozdnih cest, - zaščita mladja z ograjo, - označitev žičnatih ograj, - vzdrževanje zaščitne ograje, - V času parjenja, to je od 1. marca do 30. junija naj se znotraj cone ne izvaja sečnje (vključno s sanitarno) in spravila lesa ter gradnje gozdnih prometnic. Odseke naj se opredeli kot mirna cona ter ovrednoti s 1. stopnjo funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.	

Ime upravljavске cone: Upravljavска cona D - območje navadnega koščaka	Površina v GGE: 78 ha
VRSTE: navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>), močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>), vidra (<i>Lutra lutra</i>)	
OPIS CONE: Cona obsega vodotok Čabranka s pritoki ter pas vegetacije ob njih. Znotraj cone želimo ohranjati naravne značilnosti struge, obrežno strukturo brežin, potek struge, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdove s črno jelšo.	
KONKRETNE USMERITVE:	
- V neposredni bližini vodotokov (vsaj 5 m pas) naj se ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnja, rekonstrukcija in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja in v zimskem obdobju. Morebitna prečenja vodotokov naj se z namenom čim manjšega posega, izvaja čim bolj pravokotno na strugo. - V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spraviu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) naj se spravilo lesa ne izvaja po vodotokih, sečni ostanki pa ne odlagajo v strugo potokov. Vodotokov naj se ne onesnažuje. Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj. - V 5 m pasu brežine vodotokov naj se sečnja izvaja tako, da se zagotavlja stalna zastrtost vodotokov vključno z njihovimi brežinami (razen pri sečnji iglavcev). Izvaja naj se le sečnja posameznih debelih dreves. Ob vodotokih naj se krčitev gozda ne izvaja v pasu 25 metrov (Čabranka). - Posamezne mokrotne habitate ob Čabranki s pritoki naj se prepusti naravnemu razvoju.	
UKREPI:	
- ekocelice brez ukrepanja (653 - Naravni razvoj) - površine namenjene izboljšanju stanja močvirskega krešiča, zamočvirjene gozdne površine.	

IME CONE: Upravljavска cona E - javorovi gozdovi	Površina v GGE: 134 ha
HABITATNI TIP: (9180*) Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih	
OPIS CONE: Cona vsebuje odseke, kjer se pojavljajo sestoji gozdnih združb Tilio-Aceretum, Ulmo-Aceretum in Aceri-Fraxinetum. V teh sestojih želimo izboljšati njihovo strukturo ter zagotoviti naravno pomlajevanje ključnih vrst.	
KONKRETNE USMERITVE:	
- Izločijo naj se primerni sestoji. - Ohranjajo oziroma izboljšajo naj se specifične lastnosti, strukture in procesi habitatnega tipa (9180*) Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih.	
UKREPI:	
- priprava sestoja za naravno obnovo, - nega gošče, - zaščita mladja z ograjo, - vzdrževanje zaščitne ograje.	

Klimatska in higiensko-zdravstvena funkcija

Ohranjanje in krepitev biološko pestrih, zdravih in stabilnih gozdov. Ukrepi naj bodo malopovršinski; za klimatsko funkcijo je pomembno ohranjati vertikalno in horizontalno razslojenost. Krčitve gozdov praviloma niso dovoljene.

Rekreacijska funkcija in turistična funkcija

Ohranjati razgibano zgradbo gozda, zlasti ob poteh in objektih je potrebno gojiti debelejša drevesa ter vrstno in oblikovno zanimiva drevesa, upoštevati in pospeševati manjšinske vrste. Izvajati popolni gozdni red, očistiti poti po sečnji. V pasu gozda ob planinskih poteh se oblikuje gozd tako, da se pospešujejo listavci, zanimiva in debela drevesa, morebitna večja žarišča smrekovega

Iubadarja se pripravi za naravno obnovo. Ob redni sečnji se odstrani ljudem nevarna drevesa. Preseke za divjega petelina lahko imajo tudi vedutno vlogo – razgledišča.

Poučna funkcija

Gozdne rezervate ter za javnost zanimive gozdove je dovoljeno opremiti z informativnimi tablami ali vzdrževati že postavljene table. Za ostale poti in ostale lokacije opremljene z informativnimi tablami: upoštevati usmeritve, ki so pisane pri estetski funkciji.

Raziskovalna funkcija

Pri ukrepanju na raziskovalnih objektih je potrebno sodelovati z nosilci raziskav. Za raziskovalno delo v GPN so potrebna z uredbo predvidena soglasja MKGP.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

Splošne varstvene usmeritve:

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za podzemno geomorfološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto površje nad podzemno jamo ter, če je naravna vrednota vodna podzemna jama, porečje voda, ki tečejo v podzemno jamo,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Podrobnejše varstvene usmeritve:

Površinske geomorfološke naravne vrednote:

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.

Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.

Podzemeljske geomorfološke naravne vrednote:

Na površju nad znanimi rovi jame, ponornice, ki teko v jamo oziroma skozi njo:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
- Ne slabša se kvalitete vod, ki tečejo v jamo. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.

Geološke naravne vrednote:

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov na naravni vrednoti smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.

Hidrološke naravne vrednote:

- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

Ekosistemske naravne vrednote:

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.

Drevesne naravne vrednote:

- Več, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debla ali rastišča oz površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritruje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Seznam vseh naravnih vrednot (tudi kraških jam in brezen), Natura 2000, območij EPO, habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst v GGE Draga se nahaja v tabelarnem delu načrta.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Splošne kulturnovarstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z dediščino ter vsebinski in prostorski kontekst območij (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
  - dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
  - zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote KD minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih spomenikov velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- v vplivnih območjih registrirane dediščine velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

- posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:
  - odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
  - gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,

- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetе nedopustne posege

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oziroma izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS,
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oziroma se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine - varuje se:
  - gabariti, gradivo, oblikovanost,
  - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
  - celovitost dediščine v prostoru;
- območje naselbinske dediščine - varuje se:
  - morfološka zasnova naselja,
  - prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
  - prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
  - varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove,
  - odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine - varuje se:
  - krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),

- značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
- preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi;
- območje vrtnoarhitekturne dediščine - varuje se:
  - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
  - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
  - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
  - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;
- območje memorialne dediščine - varuje se:
  - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
  - vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;
- območje druge dediščine - varuje se:
  - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
  - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
  - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Posegi v kulturno dediščino: ZVKD-1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1)

Za poseg v objekt ali območje kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo dediščine ali ki dediščino uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je treba o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Na območju arheoloških najdišč in registrirane kulturne dediščine se ukrepi (če so dovoljeni) izvajajo v soglasju s pristojnimi institucijami. Pred morebitnimi posegi v prostor (tudi npr. ruvanje drevesnih panjev, gradnja gozdnih vlak ali prekladalšč posekane drevnine itd.) so potrebne predhodne arheološke raziskave.

Enote kulturne dediščine so navedene v obrazcu E4; pri usmeritvah je navedena povezava na podpoglavje Usmeritve za funkcije.

Estetska funkcija

Ohranjati pestrost, raznovrstnost in razgibanost gozdnega roba, ohranjati in pospeševati dekorativne, plodonosne drevesne in grmovne vrste; ohranjati in pospeševati izjemna drevesa in grme. Zagotavljati popoln gozdni red ob planinskih poteh in pešpotih ter ob objektih kulturne dediščine, ob spomenikih. V GGE Draga je estetska funkcija pomembna ob Kočevski planinski poti in ob gozdnih gočah ter razglediščih.

Lesnoproizvodna funkcija

Ukrepi morajo biti naravnani v gojenje gozda, ki bo zagotavljalo doseganje proizvodnih in ekonomskih ciljev lastnikov gozdov ob upoštevanju ostalih funkcij gozdov. Posebno pozornost je potrebno nameniti konfliktnim območjem, kjer se prepletajo poudarjenosti proizvodne funkcije na 1. stopnji ter ekoloških in socialnih funkcij na 2. stopnji – glej usmeritve za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti in funkcijo varovanja naravnih vrednot.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Za funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin veljajo usmeritve v poglavju 6.2.6 - Delo s semenskimi sestoji. Smernice za čebeljo gozdno pašo so pospeševanje medovitih drevesnih vrst (javorji, divja češnja, robinija ali akacija, lipa in pravi kostanj), ohranjanje ali osnivanje mešanih sestojev iglavcev jelke in smreke, v katerih čebele nabirajo mano, torej gozdni med. Mano izločajo tudi listnate drevesne vrste npr. hrasti.

Lovnogospodarska funkcija

V predelih s poudarjeno funkcijo naj bo ravnanje z gozdom usmerjeno v oblikovanje gozda, ki bo zagotavljal doseganje lovnogospodarskih ciljev. Upoštevati je potrebno zlasti obdobja neizvajanja sečnje ter prilagojenega gospodarjenja z gozdovi (mirne cone, zimovališča, gozdne jase z lovskimi objekti - območja intenzivnejšega lova, gozdovi za pospeševanje vrstne pestrosti).

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Usklajenost rastlinojede divjadi z okoljem: ohranitev vseh avtohtonih vrst, ki bo številčno, po spolu in starostni strukturi usklajena z okoljem. Številčna jelenjad na območju ekološke enote osrednja Kočevska, kamor spada tudi polovica GGE Draga otežuje naravno onovo gozdov ter ogroža trajnost donosov gozdov in drugih vlog gozda. Zaradi navedenega se načrtuje nadaljnje zmanjševanje številčnosti populacije navadnega jelena. Preprečevalo se bo vnos neavtohtonih vrst (muflona in damjaka) v prosto naravo in ohranjalo stabilno populacijo velikih zveri (volk, ris, medved), ki so pomembni naravni selektorji rastlinojede parkljaste divjadi.

Merilo ustrezne številčnosti populacij rastlinojede divjadi so podatki o objedenosti gozdnega mladja na stalnih vzorčnih ploskvah. Stopnja objedenosti ter vsakoletna analiza odvzema so temeljni kriteriji pri planiranju količine in strukture in razporeda letnega odvzema divjadi po loviščih in loviščih posebnega namena. Številčnost rastlinojede parkljaste divjadi mora biti usklajena z razmerami v okolju, ki bodo zagotovljale ustrezno naravno obnovo gozdov.

V GGE Draga je v sklopu Nature 2000 izločenih pet upravljavskih con: UC A (območje triprstega in belohrbtega detla), UC B (območje gozdnega jereba), UC C (območje divjega petelina), UC D (območje navadnega koščaka) in UC E (javorovi gozdovi).

Usmeritve:

- Poudarek na obnovi gozda, z aktivnim vzdrževanjem gozdnih jas in grmišč se ohranja prehranska baza za rastlinojedo divjad.
- Usklajenost rastlinojede divjadi z okoljem: ohranitev vseh avtohtonih vrst, ki bodo številčno, po spolu in starostni strukturi, usklajene z okoljem. Usklajeno stanje naj omogoča naravno obnovo gozdov in prehransko bazo za velike zveri.
- Jelenjad, srnjad, divje prašiče in drugo divjad se praviloma krmi predvsem z lokalno pridelano krmo. Solnic in krme se ne sme postavljati v višjih legah nad 900 m nadmorske višine razen sena, ki je tam pridelano.
- Zagotoviti neukrepanje v habitatih redkih in varovanih vrst v prvi polovici leta. Na za živali pomembnih območjih se z namenom zagotovitve več miru, na gozdnih cestah namesti cestne zapore s pripadajočimi prometnimi znaki (za celo leto ali za določeno obdobje). Pri delu v gozdu se ne sme poškodovati nadzemnih mravljišč. Čas sečnje listavcev prekiniti ali zmanjšati v mesecu juniju in juliju (čas rojenja alpskega in bukovega kozlička).

- V vseh gozdovih je poudarek na ohranjanju pestre avtohtone vegetacije ter še posebej plodonosnih in medonosnih vrst zeli, grmovja ter drevja. Od zeliščnih vrst so pomembne jagode, maline in borovnice, od grmovnih vrst leska, češmin, dobrovita, brogovita idr., bršljan (zimsko hrano srnjadi, med jeseni, plodi pozimi), od drevesnih vrst medonosne (javorji, češnja, jelka idr.), plodonosne (hrasti, kostanja, jerebika, brek, drobnice, lesnike idr.) ter stare mehkolesnate drevesne vrste za nekatere varovane vrste npr. hrošč puščavec.
  - Ohranjanje vsaj 3 % deleža odmrlega drevja (25 % sušic, 75 % podrtic) ter še živega drevja z dupli.
  - Ohranjanje drevja z večjimi gnezdi premera nad 40 cm ter še posebej gnezd redkih ujed in sov.
  - Vzdrževanje gozdnih robov s stopničasto in pestro zgradbo grmovnih in drevesnih vrst.
  - Redna letna pozna košnja gozdnih jas, brez dodajanja umetnih gnojil. Košnja naj se izvede enkrat letno v mesecu juliju po glavnem cvetenju.
  - Ohranjanje in vzdrževanje nadzemnih vodnih biotopov (kali, luže, izviri, potoki, rečni bregovi itd.), kjer je ob bregovih dovoljena le »prebiralna« sečnja. Pospešujemo in ohranjamo vrbe in druge mehkolesnate vrste.
  - Ne posegati v posebne geomorfološke oblike (ostenja, stene ipd.), kjer se ne načrtuje stez in v bližini ne gradi gozdnih prometnic.
  - Varovati kraško podzemlje z brezni in jamami (suhe in mokre jame), kjer se v okolici ne gradi gozdnih prometnic ter še posebej pazi na razlitje mineralnih olj in drugega onesnaževanja.
  - Preprečevanje prekomernega onesnaževanja z vnosom tujih snovi in energije (smeti – mineralna olja, sol, krma za divjad izven območja ter svetlobno in zvočno onesnaževanje).
- Ustrezno varovati ključne habitate varovanih vrst kot so cona belohrbtega detla in cona gozdnega jereba, ohranjamo mir npr. v okolici brlogov velikih zveri in gnezdišč ujed ter sov.

6.2.4 Usmeritve za varovalne in gozdove s posebnim namenom

V varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom se lahko ukrepa v skladu z določili Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/2007, 29/2009, 91/2010, 1/2013, 39/2015, 191/2020).

V varovalnih gozdovih so načrtovane sečnje, ki ne ogrožajo varovalne vloge gozdov, le v dostopnejših predelih z vlakami ali ob cestah. Konkretnije usmeritve so zapisane v RGR 08000.

Gozdni rezervati so prepuščeni naravnemu razvoju. V rezervatih je prepovedano kakršnokoli spreminjanje obstoječega stanja, poseganje v matično podlago, vode, tla, vegetacijo in živalski svet, kot so: gradbena dela, sečnja in spravilo lesa, lomljenje ali poškodovanje drevja in grmovja, nabiranje rastlin, živali, gliv in plodov, lov in ribolov ter vodenje domačih živali, onesnaževanje in povzročanje hrupa, kurjenje in bivačanje. Konkretnije usmeritve so zapisane v RGR 09000.

Izjemoma je zaradi varnosti prometa v gozdnih rezervatih predviden posek nevarnih dreves ob cestah (posekano drevo naj ostane v gozdnem rezervatu) in urejanje obstoječih oglednih poti ter postavitve informativnih in označevalnih tabel. Gozdni rezervati so označeni z modro barvo.

Lastnike gozdov se napoti na MKGP, ki lahko izvede odkup rezervata v skladu z uredbo.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Za izboljšanje varstva gozdov pred požari je potrebno dosledno izvajanje vseh preventivnih in kurativnih ukrepov. Nevarnost gozdnih požarov obstaja predvsem na površinah, ki so zaraščene z rdečim borom ter ležijo na sušnih termofilnih območjih, površinah okoli vasi, vikendov ter javnih cest. GGE je kraškega značaja, ti gozdovi so najbolj ogroženi zgodaj spomladi in v zimi brez snega.

Na požarno najbolj ogroženih območjih je usmeritev k oblikovanju malopovršinskih mešanih gozdov, še zlasti ob meji s travniškimi površinami. V neposredni okolici in v teh sestojih je uporaba odprtega ognja prepovedana. Dovoljena je le zaradi zatiranja podlubnikov ob izvajanju sanitarnega poseka.

Na vhodih v gozd je potrebno, zlasti na teh območjih, postaviti opozorilne table ter opozarjati lastnike gozdov in javnost. Podrobnejše usmeritve za ukrepanje v primeru požarov morajo biti zapisane v protipožarnem načrtu za GGE in v letnem načrtu za varstvo gozdov.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V semenskih sestojih se gospodari z namenom pospeševanja in ohranjanja kvalitetnih osebkov za nabiranje semena. V GGE Draga sta semenska sestoja gorskega javora (1a, 25b) in jelke (26a).

Usmeritve za delo s semenskimi sestoji se nekoliko razlikujejo od sestoja do sestoja. Meje semenskega sestoja so označene z eno vodoravno rumeno črto. Vsi semenski sestoji morajo imeti le zdrave in nepoškodovane osebkke izbrane drevesne vrste z odličnimi fenotipskimi in genotipskimi lastnostmi. Ne smejo biti dvovrhati z debelimi vejami in z znaki bolezni ali poškodb. Krošnje izbrane drevesne vrste morajo biti čim bolj sproščene. Sklep drevesnih krošenj naj bo rahel do pretrgan. Podrast, od grmovja do mladovja, se praviloma odstrani zaradi lažjega pridobivanja semena. Možno je nabirati puljenke ter jih vzgojiti v drevesnici ali pa direktno presaditi na načrtovano površino.

Semenski sestoj se pregleda najmanj enkrat letno zaradi pregleda obroda, zdravstvenega stanja in možnosti nabiranja semena. Močno objedeno gozdno mladje v neposredni bližini semenskih sestojev se lahko zaščiti s postavljanjem ograj, katere služijo tudi za pridobivanje puljenk. Nabiranje semena in puljenk mora nadzorovati Zavod za gozdove Slovenije ter na podlagi tega izdati osnovno potrdilo o poreklu gozdnega reprodukcijskega materiala. Izdelavo gojitvenega načrta in izvedbo označitve dreves za posek v semenskih sestojih se mora izdelati v sodelovanju z vodjo odseka za gojenje in varstvo gozdov na OE. Odobritev izrednega izbora dreves za posek za nabiranje semena v semenskem sestoji ali neposredni okolici je ravno tako pristojen vodja odseka za gojenje in varstvo gozdov.

Dokumentacija o semenskih sestojih (opisni list, karte v M = 1 : 25000 in 1 : 5000) se hrani na območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije in na Gozdarskem inštitutu Slovenije (GIS). Slednji tudi spremlja zdravstveno stanje semenskih sestojev. Če ni obroda lahko GIS pregleda in odobri začasen semenski sestoj.

V enoti Draga se, kot povsod, pojavljajo tujerodne vrste rastlin in živali. V primeru opažanja tovrstnih tujerodnih pojavov v naravi je na to potrebno opozoriti pristojne institucije.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Splošne usmeritve, ki jih je potrebno upoštevati pri uporabi mehanizacije v gozdu: Obvezna je uporaba biološko razgradljivih maziv v odprtih mazalnih sistemih verižnih žag za posek in izdelavo dreves na območjih s prvo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije ter uporaba strojev oz. naprav, razen odprtih mazalnih sistemov verižnih žag, ki ne puščajo sledi olj in drugih maziv in imajo ustrezno opremo za preprečitev oziroma sanacijo morebitnega razlitja olj ter tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih. Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja. Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla. V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlito nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode. Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja. V obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je primerna zapora gozdnih cest v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS.

Sečnja in spravilo lesa s traktorjem: Sečnja z motorno žago in vlačenje lesa s traktorjem tudi v bodoče še ostaja prevladujoča tehnologija, saj je preverjena, tehnično in ergonomsko docela razvita in učinkovita v različnih terenskih, sestojnih in lastniških razmerah. Pretežni del gozdnih terenov je že odprt z gozdnimi vlakami, ki so bile narejene prav za traktorsko spravilo. Gozdarski traktor s pogonom na obeh oseh, nameščenim vitlom in ostalo sodobno opremo za delo, je gozdu

relativno prijazno pravilno sredstvo. Pomembna je selektivna izbira traktorjev glede na pogoje dela. Težki gozdarski zgibni traktorji so primerni na zahtevnih terenih, pri spravilu zelo debelega drevja. Drugje je potrebno omejevati njihovo uporabo in dajati prednost lažjim gozdarskim traktorjem. Obvezno je določiti primeren čas spravila, ki ga narekujejo gojitveni dejavniki (npr. mladje manj poškodujemo s sečnjo v zimskem času), ekološki dejavniki (npr. v bližini gnezdišč in brlogov se ne izvaja gozdnih del v pomladnih mesecih), transportni dejavniki (npr. po vlakih slabše nosilnosti in na erodibilnem zemljišču je treba spravljati les, ko so suhe ali zmrznjene). Pomembno je izbrati pravilno metodo dela (sortimentna, poldebela, ...) in omejiti dolžine gozdnih lesnih sortimentov. Pri zbiranju lesa je zelo primerna uporaba daljinskega vodenja vitla, kjer traktorist lahko spremlja lesno breme in ga usmerja na poti do traktorja. Ne sme se dopustiti, da se traktor giblje izven označenih gozdnih prometnic (cest, vlak). Prepovedani sta drevesna in debelna metoda, saj povzročata prevelike poškodbe na drevju v sestojih, predvsem pa ob vlakih.

Izvoz lesa z gozdarsko prikolico: Zadnja leta se pri spravilu lesa uveljavljajo traktorske gozdarske prikolice, opremljene z nakladalno napravo, kar predstavlja najsodobnejši način spravila. Vožnja namesto vlačanja lesa iz gozda je trend v razvoju sodobnih tehnologij pridobivanja lesa, ki prinaša mnogotere prednosti, zato je z uvajanjem sodobnih gozdarskih prikolic pri spravilu lesa potrebno nadaljevati. Gozdarske prikolice so zelo primeren način spravila – izvoza lesa, predvsem na lažjih terenih (do 15% naklona vlak). Vožnja lesa zelo malo poškoduje drevje ob vlaki, zahteva pa dovolj široke nosilne vlake in spravilo v suhem obdobju. Uporaba gozdarskih prikolic je zelo primerna tudi na daljših pravilnih razdaljah. Hkrati lahko izvajajo dva opravila - spravilo in prevoz lesa do porabnika.

Strojna sečnja: Tehnologija strojne sečnje je glede na sestojne in terenske razmere primerna predvsem v zasmrečenih gozdovih v nižinskem delu enote. Strojna sečnja, po izkušnjah iz tujine in tudi pri nas, prinaša večje učinke, humanizacijo dela in manjše poškodbe v sestojih. Vendar ta tehnologija ob ne dovolj skrbno načrtovani uporabi lahko predstavlja nevarnost za gozdni biotop. Strojna sečnja je smiselna le ob podrobnem in usklajenem tehnološkem in izvedbenem načrtovanju. Možnost izvajanja del s strojno sečnjo opredeljujejo sestojne in rastiščne razmere ter poudarjenost funkcij. Uporaba strojne sečnje je zaenkrat še vprašljiva v sestojih s slabo stojno stabilnostjo, v prebiralnem in malopovršinsko raznodobno grajenem gozdu, v sestojih, kjer je izrazita šopasta grupacija dreves, v pomlajencih, kjer obstaja nevarnost poškodb mladovja in v mladih sestojih (letvenjakih) listavcev. Manj učinkovita je tudi na strmih kraških in erodibilnih jarkastih terenih ter predelih, kjer so tla močvirna ali razmočena. V vseh primerih poudarjene varovalne, hidrološke in biotopske funkcije je potrebno pazljivo presoditi možnost njene uporabe. Oba gozdarska stroja (forwarder in harvester) se morata, v primeru uporabe tehnologije strojne sečnje, gibati po obstoječih gozdnih vlakih in označenih sečnih poteh. Sečne poti morajo biti načrtovane in izvedene tako, da omogočajo uporabo strojne sečnje tudi ob periodičnih ponovitvah. Na sečne poti je treba polagati veje, da se poveča nosilnost tal. Vlake, ki so služile kot sečne poti, je treba po končanih delih očistiti. Poškodbe na glavnih vlakih je potrebno po končanem izvozu lesa sanirati tako, da je vlaka primerna tudi za spravilo s traktorji kolesniki.

Glede na dane sestojne in terenske razmere v GGE Draga je kar nekaj sestojev primernih za strojno sečnjo v večnamenskih gozdovih enote, še posebej v nižinskih smrekovih sestojih, kjer so prisotni bolj ali manj čisti sestoji iglavcev v rastiščnogojitvenih razredih 01111 in 01115.

Uporaba strojne sečnje je na površini celotne enote smiselna v času naravnih ujm, ko je potrebno iz gozda na hitro spraviti večje količine lesa.

Gradnja in vzdrževanje gozdnih prometnic:

Usmeritve vodarjev: Pri načrtovanju gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del, se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37 členu. Pri načrtovanju poteka trase je potrebno predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Na takih

območjih so posegi dovoljeni le, v kolikor bodo zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se prepreči negativne vplive na stanje površinskih in podzemnih voda.

Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana.

Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je potrebno:

- v kolikor trasa posega na erozijsko ali plazljivo območje, izdelati elaborat iz katerega bo razvidna obstoječa stabilnost ter erozijska ogroženost s predvidenimi preventivnimi ukrepi;
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer, ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je potrebno predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda;
- odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazovito ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje, ki ga izda Direkcija RS za vode.

Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanje vode v vodonosnik;
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Gozdne ceste: Kot osnova za bodoče odpiranje gozdov z gozdnimi cestami nam služi računalniško ovrednotena Rastrska analiza odprtosti gozdov z gozdnimi cestami (Krč, Beguš, 2011), ki je bila izdelana na osnovi 300 metrskega območja, ki je položen okoli linij obstoječih gozdnih cest in javnih cest, ki omogočajo gozdno proizvodnjo. Rastrska analiza je določila območja primerna za gradnjo gozdnih cest ki so prikazana na karti 9b: Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest v prostorskem delu načrta.

Prioriteta gradenj se določi glede na doseženo odprtost z gozdnimi cestami v širšem območju zaprtih gozdov, na osnovi pravilne razdalje, bonitete rastišča in stanja sestojev v zaprtih območjih. Poleg tega je nujno upoštevati še druge razloge za odpiranje gozdov, predvsem potrebo ostalih uporabnikov prostora. V predelih z zelo poudarjenimi ekološkimi funkcijami je potrebno načrtovati nižjo gostoto gozdnih cest.

Pri načrtovanju odpiranja gozdov z gozdnimi cestami je v Elaboratu ničelnic potrebno navesti vse pomembnejše ekološke dejavnike in opredeliti potrebne omejitve, da s posegom na njih ne nastanejo negativne spremembe. Gradnja in tudi vzdrževanje gozdnih prometnic naj poteka v času in na način, ki je za živali najmanj moteč. Dela naj se izvajajo izven gnezditvene sezone ogroženih vrst ptic in stran od bližine mest, kjer polegajo mladiče zavarovane živalske vrste. Izsekan pas

gozda naj bo čim ožji zaradi spremembe svetlobnih in vlažnostnih razmer v gozdu. Prometnica ne sme prizadeti vodnih ekosistemov. Gozdne ceste naj se ne trasirajo na velikih strminah in na vodnih ekosistemih. Trase cest naj se izognejo naravnim in kulturnim vrednotam. Trasa naj čim bolj izkoristi obstoječe poti in kolovoze, da se zmanjšajo rane v okolju. Ob upoštevanju reliefnih značilnosti in vrste kamenine je potrebno določiti traso z optimalnimi tehničnimi elementi. Umestitev trase v prostor ne sme podleči parcialnemu interesu investitorja, ampak je potrebno ob upoštevanju vseh dejavnikov določiti najugodnejše poteke tras. Elaborat ničelnic ni le obvezna podlaga ampak mora biti tudi dragocen pripomoček projektantu pri izdelavi načrta gozdne ceste.

Gozdne prometnice naj se ne gradijo na območjih ekocelic. Graditev gozdnih cest je treba opraviti skladno z določili Pravilnika o gozdnih prometnicah, Gradbenega zakona in Uredbe o razvrščanju objektov glede na zahtevnost.

Poseben problem predstavljajo nekdanje gozdne ceste, ki se jim je spremenil status v javne ceste. S tem je onemogočeno spravilo po obstoječih vlakah na oz. ob te ceste in začasno skladiščenje lesa ob teh cestah, kar povzroča probleme tako občinam kot lastnikom gozdov. V bodoče bo potrebno več pozornosti nameniti prevezavi gozdnih vlak, ki se sedaj priključujejo na javne ceste, na obstoječa ali novo oblikovana skladišča.

Gozdne vlake: Osnova za odpiranje gozdov z gozdnimi vlakami je seznam oddelkov po gostotnih razredih, ki je opredeljen v načrtu GGE. Prednostna območja za gradnjo vlak so oddelki z gostoto vlak nižjo od 75 m³/ha in letnim etatom višjim kot 4 m³/ha letno, ki so prikazani na karti 9c: Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak v prostorskem delu načrta. Posamezne vlake se prednostno načrtujejo tudi izven prednostnih območij, če gre za dograditev omrežja vlak v gozdovih, ki so intenzivno gospodarjeni in imajo daljšo pravilno razdaljo.

V GGE Draga je gozdni rezervat Medvedjak, kjer gospodarjenje ni dovoljeno. Poleg ekocelic in ekstremno strmih pobočij ni posebej izločenih območij, kjer je gospodarjenje sicer predvideno, a gozdnih vlak zaradi izjemne občutljivosti ekosistema ni umestno graditi. Gozdnih vlak se ne sme graditi le na manjših območjih - v strugah vodotokov, na mokriščih, na rastiščih redkih in ogroženih vrst, v neposredni bližini brezen in jam. Povsod drugod se gozdne vlake lahko načrtuje v optimalni meri.

Pri opredelitvi vlak v Elaboratu vlak je potrebno upoštevati podobne ekološke omejitve kot pri cestah. Za gozdne vlake, ki jih načrtujemo na terenih z naklonom, ki je večji kot 50%, na labilnih in pogojno stabilnih zemljiščih, v neposredni bližini območij, pomembnih za ohranitev prosto živečih živali, z izteki na kmetijska zemljišča pod naklonom, večjim od 25%, se mora v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta izdelati posebno presojo o njihovem negativnem vplivu na gozdni ekosistem oziroma na kmetijska zemljišča. Odvodnjavanje vlak na erodibilnih tleh mora biti urejeno s prečnimi jarki.

Dosledno je treba upoštevati največjo dovoljeno gostoto gozdnih vlak in tehnične elemente vlak določene v Pravilniku o gozdnih prometnicah.

Tehnologija strojne sečnje zahteva sicer veliko gostoto sečnih poti, a ne potrebuje veliko vlak. Pri načrtovanju strojne sečnje je potrebno opredeliti le osnovni sistem vlak kot izvoznih poti.

Množično uvajanje sodobnih traktorskih gozdarskih prikolic pri spravilu lesa, ki se ga predvideva v bodoče, zahteva načrtovanje izvoznih vlak, z dobrimi tehničnimi lastnostmi. Pomembna je širina in maksimalni naklon, pa tudi nosilnost vlak. Zato je na mehkejših terenih dopustno načrtovati delno utrditev vozne površine vlake z naravnim materialom. Nikakor pa ni dopustno, da bi vlake namenjene izvozu lesa s traktorskimi gozdarskimi prikolicami, uporabljali tudi za kamionski prevoz. Obstoječe vlake je potrebno redno vzdrževati, da se prepreči njihovo propadanje in omogoči varno spravilo lesa. Ob prevzemu sečišč je potrebno paziti ali so izvedeni tudi potrebni vzdrževalni ukrepi in sanirane poškodbe na vlakah (poravnava vozne površine vlake, odstranjevanje plazin, sanacija usadov, vzpostavitev prečnih jarkov, razbijanje posameznih skal...).

Skladišča za les: V primerih, ko se po gozdni vlaki, ali več gozdnih vlakah na gozdno cesto, na eno mesto privleče večje količine lesa, je potrebno ob gozdni cesti urediti primerno veliko skladišče za les. Skladišča je potrebno urediti tudi povsod tam, kjer se gozdna vlaka priključi na javno cesto. Skladišča morajo biti urejena izven cestnega telesa oz. varovalnega pasu ceste. Slednja morajo biti dovolj velika, da omogočajo skladiščenje in nakladanje lesa. Podrobneje se potrebe po gradnji opredeli v gozdnogojitvenem načrtu.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Posegi v gozd in gozdni prostor se morajo izvajati v skladu z veljavno zakonodajo. Pri vseh posegih se aktivno vključujejo tudi uslužbenci ZGS. Pred izdajo soglasja, oziroma mnenja je potrebno preveriti vse možnosti in se odločiti za najprimernejšo varianto, ki bo sprejemljiva tako z gospodarskega, kot tudi z vidika funkcij gozdov. Pri izdaji soglasja je nujno sodelovanje med območno in krajevno enoto.

Pri presoji posegov v gozd in gozdni prostor je potrebno upoštevati naslednje:

- V gozdnih rezervatih in varovalnih gozdovih se lahko ukrepa le v skladu z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in xx/2020). V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v izjemnih primerih – ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- V osrednjih delih velikih kompleksov gozdov v gozdni, gozdnati in gorski krajini je dopustno na račun gozda osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine.
- Ni mogoče izdati soglasja k lokacijskemu dovoljenju (oziroma pozitivnega mnenja k prostorskemu planu) za infrastrukturni objekt, z izjemo gozdne ceste, ki bi potekal skozi osrednji predel velikih gozdnih kompleksov v gozdni krajini, praviloma pa tudi ne za osrednje predele večjih gozdnih kompleksov v gozdnati in gorski krajini.

V navedenih primerih so odstopanja od navedenega dovoljena samo izjemoma in na podlagi posebnih presoj, pred odobritvijo pa jih mora obravnavati Strokovni svet OE oziroma za objekte državnega pomena Strokovni svet ZGS.

- V primestni in kmetijski krajini z zelo malo gozdov (pod 25 %) je potrebno biti pri izdaji soglasij k dovoljenjem za posege v prostor posebej previden, še posebno v primeru nameravanih posegov v večje gozdne površine in predvidenih popolnih odstranitvah gozdnih površin katerekoli velikosti. V primeru neobhodnih posegov v gozdove si je v takih krajinah potrebno prizadevati za osnove nadomestnih gozdnih površin. Navedeno je potrebno še posebej dosledno upoštevati v obravnavanih krajinah z manj kot 10 % gozda.
- Zunaj primestne krajine, kmetijske krajine, ki je primestni blizu ali je zaradi infrastrukturnih objektov ali drugih razlogov v naravnem pogledu že razvrednotena, in v drugih krajinah v neposredni bližini urejenih naselij, praviloma ni mogoče izdati soglasja k dovoljenju za poseg v gozdni prostor zaradi gradnje posamičnega objekta, ki bi imel masivne zidane temelje (eventualno se dovoljuje izgradnjo lesenih objektov s točkovnimi temelji). Navedeno ne velja za posege javnega pomena, ki pa jih moramo uskladiti z občino v smislu najmanjšega možnega vpliva na gozdno okolje.

Pri izbiri najprimernejšega izmed alternativnih predlogov se pri vseh posegih v gozdove poleg navedenih kriterijev upošteva tudi kriterij najmanjše izgube rastiščnega in sestojnega potenciala.

Okvirna merila za presojo negozdarskih dejavnosti v gozdnem prostoru

- V gozdovih s posebnim namenom, kjer gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni, je dovoljeno izvajati samo raziskave in v omejenem obsegu poučne dejavnosti; izjema je hoja po obstoječih planinskih in drugih poteh, ki vodijo skozi take gozdove.
- V vseh gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo je nezaželena vsaka dejavnost, ki lahko povzroči onesnaženje vodnih virov.
- V osrednjih delih velikih kompleksov gozdov v gozdni, gozdnati in gorski krajini se v predelih s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti na ravni 1. stopnje dovolijo le raziskave in v omejenem obsegu poučne dejavnosti. Tudi sprehajalne in druge rekreacijske poti naj se takim območjem po možnosti izognejo.

- Rekreativne dejavnosti, ki jim je gozd bolj ali manj le prijetna kulisa, z vidika optimalne rabe prostora ni primerno dopuščati v območjih gozdnih in gozdnatih krajin, ki so zaradi svoje ohranjenosti pomembna vrednota za okolje.
- Oblike rekreacije, ki povzročajo hrup ali druge negativne vplive na gozd, se praviloma dovolijo le v tistih predelih primestne, kmetijske ali gozdnate krajine, ki so primestni blizu ali so zaradi infrastrukturnih objektov oziroma drugih razlogov v naravnem pogledu že razvrednotene.

Merila za krčitve gozdov v kmetijske namene

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno:

- gozdna rezervata in varovalni gozdovi.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno:

- gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
- gozdovi na območju gozdnih učnih poti (50 m buffer),
- sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m buffer),
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna (pod 25 %).

Paša v gozdu: ni predvidena, možne so krčitve zaraščajočih površin za kmetijstvo v okolici naselij. Dopustna je ograja za živino v robnem delu oddelka 116.

Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih (površine pod daljnovodi)

V GGE so od ostalih gozdnih zemljišč prisotne tudi površine pod daljnovodi – 16,84 ha. Na površinah pod daljnovodi v gozdnem prostoru veljajo vsa določila Zakona o gozdovih, tako kot na ostalih gozdnih površinah. Vsa dela pod daljnovodi se morajo izvajati v skladu z Navodili za izvajanje del pri urejanju površin pod daljnovodi, ki sta jih izdala in podpisala ZGS in podjetje Elektro-Slovenija.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Za GGE Draga je za obdobje 2021-2030 načrtovan najvišji možni posek 455.000 m³, 285.000 m³ iglavcev in 170.000 m³ listavcev, intenziteta upošteva vse gozdove je 22,2 % na lesno zalogo ter 97,2 % na prirastek, upošteva večnamenske gozdove (brez varovalnih gozdov in rezervata) pa je višja – 22,9 % na lesno zalogo in 99,3 % na prirastek.

Možni posek je načrtovan za vse gozdove prilagojeno različnim funkcijam gozdov. Brez načrtovanega poseka so gozdni rezervat in predlagane ekocelice prepuščene naravnemu razvoju.

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna.

Preglednica 49: /MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

Vsi gozdovi		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslab.d. sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m³	108.225	18.589	41.069	0	0	117.117	285.000	22,6	89,6
	%	38,0	6,5	14,4	0,0	0,0	41,1	100		
Listavci	m³	102.018	30.477	23.433	0	0	14.072	170.000	21,6	113,4
	%	60,0	17,9	13,8	0,0	0,0	8,3	100		
Skupaj	m³	210.243	49.066	64.501	0	0	131.190	455.000	22,2	97,2
	%	46,2	10,8	14,2	0,0	0,0	28,8	100		

Zasebni gozdovi		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslab.d. sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m³	30.521	5.242	11.582	0	0	33.029	80.375	23,2	83,6
	%	38,0	6,5	14,4	0	0	41,1	100		
Listavci	m³	29.373	8.775	6.747	0	0	4.052	48.946	20,5	99,7
	%	60,0	17,9	13,8	0	0	8,3	100		
Skupaj	m³	59.894	14.017	18.329	0	0	37.081	129.321	22,1	89,0
	%	46,3	10,8	14,2	0	0	28,7	100		

Državni gozdovi		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslab.d. sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m³	72.698	12.487	27.587	0	0	78.671	191.443	22,3	92,2
	%	38,0	6,5	14,4	0	0	41,1	100		
Listavci	m³	68.572	20.485	15.750	0	0	9.459	114.266	22,1	120,1
	%	60,0	17,9	13,8	0	0	8,3	100		
Skupaj	m³	141.270	32.972	43.337	0	0	88.130	305.709	22,2	100,9
	%	46,2	10,8	14,2	0	0	28,8	100		

Občinski gozdovi		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslab.d. sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	5.006	860	1.900	0	0	5.417	13.182	23,5	93,0
	%	38,0	6,5	14,4	0	0	41,1	100		
Listavci	m ³	4.074	1.217	936	0	0	562	6.788	21,8	121,1
	%	60,0	17,9	13,8	0	0	8,3	100		
Skupaj	m ³	9.079	2.077	2.835	0	0	5.979	19.970	22,9	100,9
	%	45,5	10,4	14,2	0	0	29,9	100		

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Gojitvena dela so v načrtovanem obdobju usmerjena v obnovo in nego ter sproščanje mlajših razvojnih faz gozda. Podobno velja za nego prebiralnega gozda. Mestoma je zaradi zasmrečenosti in možne prenamnožitve lubadarjev poudarjeno tudi varstvo pred žuželkami, skupaj 105 dni. Predvidena je sadnja 4 ha smreka - listavci, postavitev 3 ograj z vzdrževanjem za prikaz naravnega pomlajevanja. Edina dolgoročno uspešna in najcenejša je seveda naravna obnova vseh osnovnih drevesnih vrst ob nujnem uravnoteženju številčnosti parkljaste divjadi.

Preglednica 50: /NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozd. lok. skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	67,20	126,75	0,70	194,65
Priprava tal	ha	3,00	2,00	0,00	5,00
Sadnja	ha	3,00	1,00	0,00	4,00
Obžetev	ha	27,00	25,90	0,00	52,90
Nega mladja	ha	2,00	2,70	0,00	4,70
Nega gošče	ha	24,98	103,64	6,07	134,69
Nega letvenjaka	ha	13,50	40,00	1,01	54,51
Nega ml. drogovnjaka	ha	13,70	15,10	0,54	29,34
Nega prebiralnega gozda	ha	4,60	75,45	6,50	86,55
Varstvo pred žuželkami	dni	32,00	73,00	0,00	105,00
Zaščita s premazom	ha	15,00	5,00	0,00	20,00
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0,00	20,00	0,00	20,00
Zaščita z ograjo	m	400,00	800,00	0,00	1.200,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	600,00	4.700,00	0,00	5.300,00

Načrtovane ograje z vzdrževanjem so seveda zgolj 'za zgled' in prepričevanje o uspešnosti naravne obnove jelke in javorja. Načrtovana je tudi sadnja smreke oziroma prednostno listavcev na povsem ogolelih območjih zaradi izpada smreke in kjer je naravna obnova ob močnem zapleveljenju zelo težka. Seveda je nujna večletna zaščita sadik s premazi.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Nujno je ravnatežje razvojnih faz gozda, debelinske strukture in deloma reševanje problema obnove jelke in plemenitih listavcev. Na območju Dragarske doline in Binkla je z vzdrževanjem prepleta gozdov s kmetijskimi zemljišči v kulturni krajini opravljenih več del za izboljšanje bivanjskih in prehranskih razmer za srnjad in jelenjad (vzdrževanje travnikov, pašnikov in stopničasto oblikovanega gozdnega roba). Ob naseljih obdelan kmetijski prostor zmanjšuje konflikte med človekom in zvermi (predvsem medvedom).

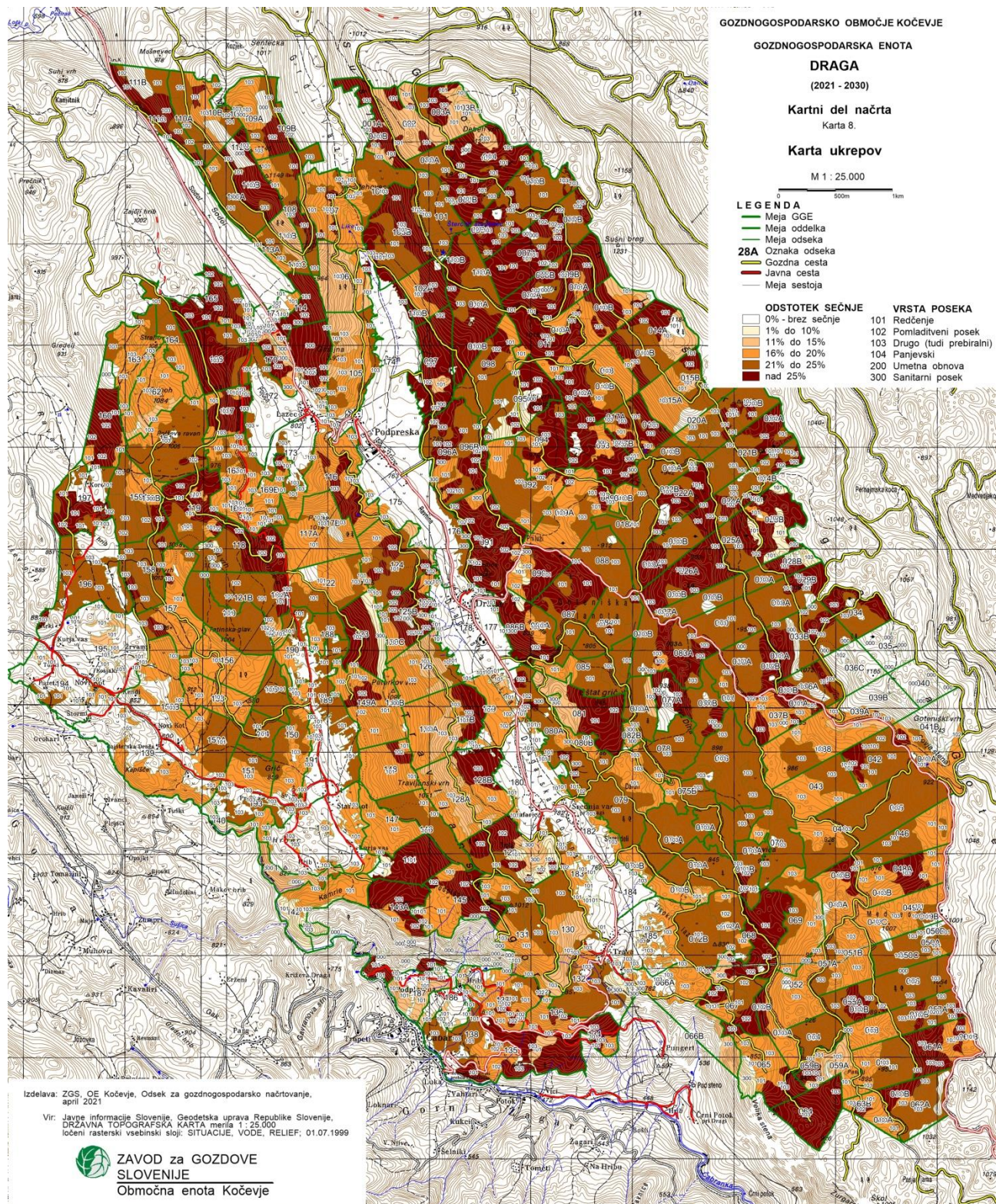
Gozdne jase je potrebno redno letno vzdrževati s košnjo in čiščenjem. Za izboljševanje prehranskih in bivalnih pogojev vzdržujemo tudi grmišča. Gozdni rob naj bo vrstno pester in razgiban, prehod v strnjen gozd naj bo postopen. Pospešujemo plodonosne drevesne in grmovne vrste. Posebno pozornost je potrebno nameniti vzdrževanju obstoječih lovskih objektov (lovske preže, solnice, krmišča, ...) in sodelovanju revirnih gozdarjev pri izbiri lokacij teh objektov. Po potrebi je predvideno krmljenje v skladu z lovsko upravljavskim načrtom. Posegi v vodna telesa, ki bi poslabšali razmere, niso dovoljeni. V bližini vodnih zajetij in izvirov je priporočljivo urediti korita ali luže za lažji dostop divjadi do vode. Kale in kaluže je potrebno ohranjati ter jih po končani sečnji očistiti morebitnih sečnih ostankov. Na območju sezonskega zadrževanja živali je potrebno dela v gozdu časovno prilagoditi. Na območju zimovališč jelenjadi je priporočena omejitev sečnje od 1. decembra do 30. aprila, v bližini medvedjih brlogov od 1. novembra do 1. junija, v bližini krmišč za medveda od 1. oktobra do 30. aprila.

V bližini medvedjih brlogov ne ukrepamo, razen z namenom izboljšanja bivanjskih razmer (presvetlitev vhoda, puščanje lesne mase z namenom izboljšanja prehranskih razmer, ...), pri čemer je priporočeno puščanje lesne mase na mestu poseka.

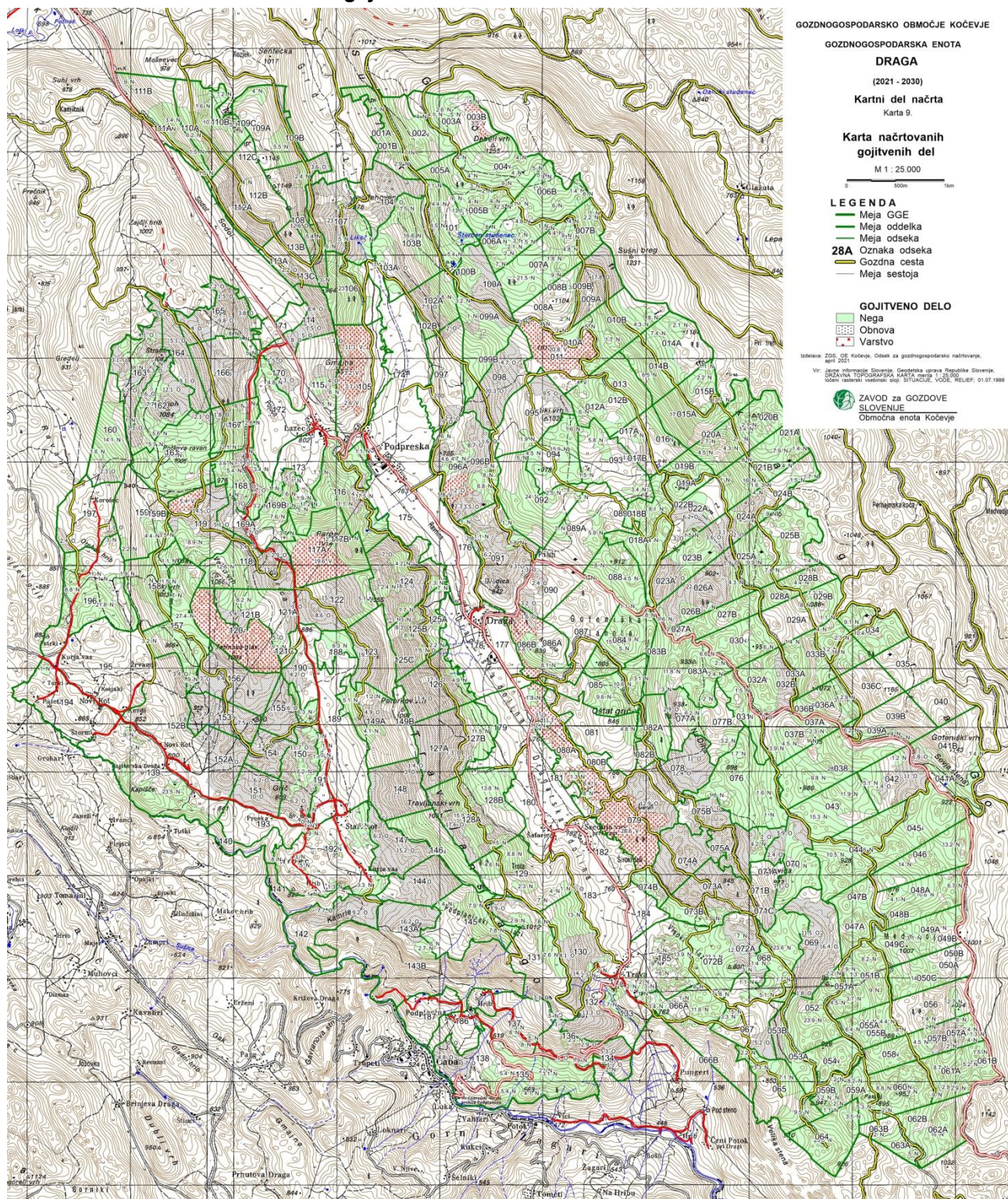
V predelih v okolici krmišč za medveda se v gozdu pušča več odmrle biomase in zagotavlja mirno cono v času lovne dobe.

Karta 9: Karta načrtovanih posekov

Karta 10: Karta načrtovanih gojitvenih del

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

V GGE Draga so seveda upoštevane vse funkcije gozdov, a je veliko del za krepitev funkcij opravljenih z deli, ki niso evidentirana v GGN načrtu (košnje so večinoma stimulirane z Gerki, vzdrževanje planinskih in turističnih poti z društvi ...). Načrtovano je vzdrževanje travinj in vodnih virov ter gnezdilnic, obcestno mulčenje, 10 presek predvsem za divjega petelina, sadnja plodonosnega drevja v ograjah in oprema gozdnega rezervata ter posebnih dreves (zabarvanje mej, postavitve označevalnih tabel...).

Za naravni razvoj je bil na pobudo KE in v sodelovanju s SiDG razširjen gozdni rezervat Medvedjak površine 95,57 ha ter predlaganih 155,45 ha ekocelic, tudi v varovalnih gozdovih, skupaj 4,7 % gozdov enote, v državnih gozdovih 4,9 % (FSC certifikat predvideva 5 % površine gozdov prepuščene naravnemu razvoju). Pri gojitvenih delih se ob neukrepanju v predlaganih ekocelicah (rezervat je v celoti ekocelica brez ukrepov) na koncu desetletja evidentira naravni razvoj biotopov s površino, ki je načrtovana pri gojitvenih delih.

V vseh gozdovih se ob odkazilu načrtno izloča habitatna drevesa – puščene sušice (puščanje stoječe biomase v gozdu. Ta se označuje s posebnim rdečim znakom – kljun s piko.

Poleg teh dreves se s šablono detla v rumeni barvi označuje habitatna drevesa, za katera je z lastniki sklenjena pogodba o doživljenjski prepustitvi naravnemu razvoju.

Z lastniki gozdov je možno skleniti tudi pogodbo o prepustitvi naravnemu razvoju predlaganih ekocelic za obdobje 20 let.

Kot Naj drevesa pa je s šablono - modro kronico in merilno piko označenih in izmerjenih še nekaj največjih ali najzanimivejših dreves enote, iščemo tudi primerna imena, možna je postavitve informativnih tabel (Kaličeva jelka).

Možna je oprema gozdnega rezervata Medvedjak z informativnimi tablami, predvidene so dnine kot vzdrževanje stez.

Preglednica 51: /D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. skupnosti	Skupaj
Vzdrževanje grmišč	ha	0,00	12,00	0,00	12,00
Vzdrževanje travinj	ha	12,00	96,50	0,00	108,50
Vzdrževanje vodnih površin	kos	4,00	24,00	0,00	28,00
Sadnja plodonosnega drevja	kos	0,00	150,00	0,00	150,00
Vzdrž. plodonosnega drevja	kos	0,00	450,00	0,00	450,00
Pušč. stoječe biomase v gozdu	m ³	160,00	300,00	0,00	460,00
Naravni razvoj biotopov	ha	78,61	166,92	5,49	251,02
Ohranjanje biotopov - nega	ha	10,00	20,80	0,00	30,80
Vzdrževanje gnezdnic	kos	0,00	50,00	0,00	50,00
Postavitev gnezdnic	kos	0,00	25,00	0,00	25,00
Vzdrževanje stez	dni	0,00	50,00	0,00	50,00
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,20	0,00	0,20

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Gozdne ceste

Načrtovana optimalna gostota produktivnega cestnega omrežja v GGE Draga je zahtevnega reliefa in kompleksa visoko produktivnih gozdov zelo visoka - 25,72 m/ha. Takšno gostoto je predvidel leta 1990 izdelan Program odpiranja gozdov z gozdnimi prometnicami, povzel pa jo je tudi pretekli gozdnogospodarski načrt.

Obstoječe omrežje gozdnih cest z gostoto produktivnega cestnega omrežja 21,64 m/ha se načrtuje v prihodnje povečati.

Skladno z usmeritvami in določili območnega načrta so opredeljena prednostna območja za gradnjo gozdnih cest, ki še niso optimalno odprta:

- Prednostno območje »Mošnevec II« obsega 35 ha gozdov v oddelkih 114 in 115. Predvidena je gradnja gozdne ceste v dolžini 0,900 km.
- Prednostno območje »Nad Lazcem« obsega 37 ha gozdov v oddelkih 116, 117, 169 in 173. Predvidena je gradnja gozdne ceste v dolžini 1,500 km.

- Prednostno območje »Pod Brinoh« obsega 74 ha gozdov v oddelkih 161, 162 in 163. Predvidena je gradnja gozdne ceste v dolžini 1,300 km.
- Prednostno območje »Šmerin-Korošec« obsega 70 ha gozdov v oddelkih 158, 159, 160, 196 in 197. Predvidena je gradnja gozdne ceste v dolžini 1,700 km.
- Prednostno območje »Sušica-Graben« obsega 40 ha gozdov v oddelkih 141, in 142. Predvidena je gradnja gozdne ceste v dolžini 1,500 km.
- Prednostno območje »Gorica-Travljanski vrh« obsega 93 ha gozdov v oddelkih 144, 145, 146, 147, 148 in 149. Predvidena je gradnja gozdne ceste v dolžini 2,400 km.
- Prednostno območje »Ladiha-Doline« obsega 102 ha gozdov v oddelkih 75, 76, 77, 78, in 83. Predvidena je gradnja gozdne ceste v dolžini 1,900 km.
- Prednostno območje »Staje-Gredice« obsega 76 ha gozdov v oddelkih 44, 47, 68, 69, 70 in 75. Predvidena je gradnja gozdne ceste v dolžini 1,700 km.
- Prednostno območje »Bajšterska draga« obsega 23 ha gozdov v oddelkih 152 in 153. Predvidena je gradnja gozdne ceste v dolžini 0,600 km.
- Prednostno območje »Pod Pargom« obsega 4 ha gozdov v oddelku 125. Predvidena je gradnja gozdne ceste v dolžini 0,500 km.

Z realizacijo zadanega programa odpiranja gozdov z gozdnimi cestami v skupni dolžini 14,000 km novogradenj in vključitvijo gozdnih cest Lazec-Gorica in Vedkov studenec v skupni dolžini 2,212 km (vse skupaj 16,212 km), ki bi odprle 554 ha doslej slabše odprtih gozdov, bi se gostota produktivnih cest povečala na 24,80 m/ha in bi se dobro približala optimalni gostoti produktivnega cestnega omrežja.

Gozdne vlake

Ob upoštevanju terenskih razmer znaša optimalna gostota gozdnih vlak v GGE Draga 115 m/ha. Da bi jo dosegli načrtujemo zgraditi še 15 km gozdnih vlak v večnamenskih oddelkih, ki so pomanjkljivo odprti, kjer imajo vlake neustrezne elemente gozdnih vlak, oz. bo potrebno izvesti prevezavo obstoječih gozdnih vlak ob javnih cestah, zaradi dograditve skladišč.

V GGE Draga je cca. 140 ha veliko zaokroženo področje gozdov nad Čabranko (odd. 139, 140, 141, 142), ki jih zaradi zelo strmega in erodibilnega jarkastega reliefa ni umestno optimalno odpreti z gozdnimi vlakami. Smotno je, da ti predeli ostanejo trajno slabše odprti. Dopustno je načrtovati le gradnjo glavnih vlak in še naprej uporabljati kombiniran način spravila (ročno + traktor).

Kot prednostni oddelki za odpiranje z gozdnimi vlakami so oddelki 145, 146, 147 in 148.

Potrebno je načrtovati primeren obseg rekonstrukcij gozdnih vlak z neustreznimi elementi (razširitev, sprememba vzdolžnih in prečnih naklonov, krivin, ...). Ocenjujemo, da je v večnamenskih gozdovih enote okoli 5% (29 km) obstoječih gozdnih vlak neprimernih za spravilo s sodobnimi spravilnimi sredstvi. V prihodnjem ureditvenem obdobju načrtujemo rekonstruirati okoli 10 km vlak.

Večja skladišča v gozdovih se nahajajo v odd. 15120 - 200 m³, odd. 15121A - 200 m³, 15122 - 100 m³ in 15022A - 300 m³. V naslednjem ureditvenem obdobju se načrtuje gradnja 5 skladišč na priključkih gozdnih vlak na gozdne oz. javne ceste, v približni skupni izmeri skladišč 700 m².

Kataster GC (tabelarni del) je izdelan na podlagi nove aplikacije Evidenca gozdnih cest, kjer so podatki ovrednoteni na podlago LIDAR, tako da imajo ceste sedaj realno (grafično določeno) dolžino, zato so se cestam v glavnem spremenile razdalje (zmanjšale ali povečale).

7. Usmeritve za gospodarjenje z gozdnim drevjem zunaj naselij

V gozdnogospodarski enoti Draga se posamično drevje ali manjše skupine dreves (površine do 5 arov) pojavljajo le v okolici vasi. Imajo izjemno estetsko in tudi ekološko vrednost.

Posebej so markantna drevesa na razglediščih ob cerkvah in koši ob naseljih ali travnikih. Kljub temu, da taka drevesa niso v gozdu, lahko poizkusimo prepričati lastnika o njihovi drugačni vrednosti in mu z odkazilom v gozdu nadomestiti potreben les.

Osnovna usmeritev za delo s posamičnim drevjem ali skupinami drevja naj bo previdnost in malopovršinskost ukrepov s ciljem povečanja in ohranjanja vrstne pestrosti ter naravne sestave. Ukrepi naj se izvajajo izven vegetacijske dobe. Tako zmanjšamo velikost poškodb na obstoječem drevju in hkrati najmanj motimo mir in bioritem prisotnih živalskih vrst.

Za drevesa ob kapelah ali cerkvah je namen nege dreves ohranitev, izboljšanje vitalnosti ter obenem varnost prebivalcev. Ob tem je potrebno upoštevati:

- nega drevja naj bo opravljena pravočasno, redno in strokovno,
- posegi na drevju naj bodo čim manjši,
- upoštevati je potrebno primernost oblike krošnje, ki je značilna za posamezno drevesno vrsto,
- odstranitev najdebelejših vej naj se vrši le izjemoma (prometna varnost), 'obglavljanje' drevja pa je nedopustno, saj je neestetsko in škodljivo iz vidika zdravstvenega stanja drevesa.

Odkazilo drevja na manjših zaraščujočih površinah, ki niso vključene v gozd ni potrebno, a je praktično nujno, saj mejo gozda 'vidimo' le na GPSu, na terenu meje niso označene in lastnik s čiščenjem lahko 'zaide' v gozd.

8. Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi GGE

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupno za celo gozdnogospodarsko enoto.

Prihodek - prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov. Predpostavljamo, da bo ob realizaciji celotne količine načrtovanega možnega poseka debelinska struktura posekanega drevja podobna debelinski strukturi drevja v gozdu. Pri izračunu smo uporabili povprečne cene gozdnih sortimentov na kamionski cesti (Vir: SIDG – Slovenski državni gozdovi d.o.o. 2021).

Stroški - stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in manipulacije na kamionski cesti, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak.

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani za posamezen rastiščnogojitveni razred in sektor lastništva. Ti (povprečni) parametri so: gozdna združba, pravilno sredstvo, pravilna razdalja, nagib, skalovitost in povprečni tarifi (ločeno na iglavce in listavce). Pri izračunu so upoštevane neto količine gozdnih lesnih sortimentov, pri čemer sta bila uporabljena povprečna faktorja za preračun iz bruto v neto, in sicer za iglavce 0,85 ter za listavce 0,88. Stroški gojitvenih in varstvenih del so izračunani na podlagi načrtovanih del ter vrednosti dnine za zasebne gozdove (78,00 EUR) ter za državne gozdove (145,00 EUR). Stroški za vzdrževanje gozdnih cest so izračunani na podlagi povprečne cene vzdrževanja gozdnih cest v GGO, ki je rezultat najpogostejših del in porabljenega materiala po ceniku ter dejansko določene dolžine gozdnih cest.

Novogradnje gozdnih prometnic v tabeli niso prikazane. Izračunana vrednost izgradnje novogradenj gozdnih cest je 1.120.000 EUR in vlak 120.000 EUR.

Preglednica 52: /EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	57	15.270.277	58	996.332	58	57
Strošek poseka in sprav.	19	5.002.332	19	326.385	19	19
Razlika	38	10.267.945	39	669.947	39	38

Preglednica 53: /EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	22.615.909	57,7	100,0
Stroški sečnje in spravila	7.445.150	19,0	32,9
Stroški gojenja in varstva gozdov		0,0	0,0
gojenja in varstvo gozdov	274.663	0,7	1,2
krepitev funkcij gozdov	56.373	0,1	0,2
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic		0,0	0,0
vzdrževanje gozdnih cest	80.340	0,2	0,4
vzdrževanje vlak	40.000	0,1	0,2
Stroški skupaj	7.896.526	20,2	34,9
Dohodek	14.719.383	37,6	65,1
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	12.091	0,0	0,1
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	0,0	0,0
Skupaj predvidene spodbude	12.091	0,0	0,1
Stroški – spodbude	7.884.435	20	35
Dohodek – (stroški+spodbude)	14.731.474	37,6	65,1

9. Rastiščnogojitveni razredi

Poglavje je bistveni del načrta - nekakšen načrt v načrtu, ki poizkuša razumeti razvoj rastiščno, sestojno in po namenu si podobnih gozdov, zastaviti relativno dolgoročne cilje in iz desetletja v desetletje preverjati in popravljati usmeritve in ukrepe. Tako poizkušamo uveljaviti strokovna spoznanja ne glede na lastništvo in žal, premalo glede na socialne in gospodarske razmere. Seveda že sama narava deluje z veliko stopnjo nepredvidljivosti, zato je strategija sonaravnosti in majhnih korakov vsekakor na mestu.

Poseben problem je časovno opredeljevanje ciljev v tako težko predvidljivem naravnem sistemu. Vsekakor bomo prikazali številčne podatke le za naslednjih 10 let, kar nam bo omogočilo direktno primerjavo načrtovanega in doseženega. Dejansko so izravnalne dobe mnogo daljše, šestokrat bomo pač izkoristili zatečeno stanje (npr. smrekove sestoje) in poizkusili razvoj temeljito preusmeriti šele ob obnovi takih sestojev. Podobno počasi se pozna tudi povečanje deleža listavcev, ki še niso prerasli meritvenega praga. Nujno in hitrejše pa je lahko uravnavanje debelinske strukture sestojev.

V pomoč nam je tudi širši okvir: Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Kočevje 2011-2020, kjer so zastavljene usmeritve za razvoj gozdov po najnovejših navodilih in pravilnikih. Seveda so smiselno prilagojene za GGE Draga.

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Oblikovanje razredov omogoča lažje razumevanje razvoja in zastavljanje ciljev, usmeritev in ukrepov za različne gozdove. Seveda je gozdnogospodarsko načrtovanje relativno mlado in po desetletjih tudi drugačno. Tako se gozdovi najprej delijo krajevno in po lastništvu, kmalu se upoštevata rastišče in drevesna sestava, tudi namembnost in zakonska zaščita gozdov...

Tu so gozdovi obravnavani ne glede na lastništvo, čeprav se podatki zbirajo ločeno, upoštevana je tudi primerna (ne premajhna) velikost rastiščnogojitvenih razredov. Izločeni so na osnovi rastiščnih dejavnikov, stanja sestojev, sorodnosti rastišč, podobnosti zastavljenih ciljev, usmeritev, ukrepov ter na podlagi poudarjenosti funkcij gozdov in namena.

Zavedamo se tudi manjših kompromisov, saj so v razrede deloma uvrščeni celi oddelki ali odseki. Upoštevamo tudi tradicijo območja pri oblikovanju in pri imenovanju rastiščnogojitvenih razredov, ki včasih ni ravno posrečeno, a sistema nočemo menjati v vsaki enoti, ampak le pri območnem gozdnogospodarskem načrtu. Zaradi povezave s prejšnjimi načrti uporabljamo tudi stara latinska imena gozdnih združb.

Poimenovanje je po novem območnem načrtu, s šifro je ohranjena oznaka starih razredov. V GGE Draga je 5 rastiščnogojitvenih razredov:

1 Jelova bukovja na globokih tleh - 01111 (3.071,29 ha – 57,5 % površine)

Staro ime: Jelovo-bukovi gozdovi na globokih tleh

2 Jelova bukovja - zasmrečena - 01115 (1.105,37 ha – 20,7 %)

Staro ime: Zasmrečeni jelovo-bukovi gozdovi

3 Jelova bukovja na plitvih tleh - 01121 (960,68 ha – 18,0 %)

Staro ime: Jelovo-bukovi gozdovi na plitvih tleh

4 Varovalni gozdovi – 08000 (107,59 ha – 2,0 %)

5 Gozdni rezervati - 09000 (95,57 ha – 1,8 %)

Razredi so isti kot v preteklem načrtu, smiselno je združenih ali preimenovanih le nekaj odsekov.

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

Pri načrtovanju gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih se pojavljajo primerjave trenutnega stanja v razmerju drevesnih vrst z naravnim stanjem drevesnih vrst ter primerjave trenutnega stanja v razmerju razvojnih faz in debelinske strukture z modelnim stanjem.

Naravno stanje drevesnih vrst je določeno na podlagi razmerja gozdnih združb v rastiščnogojitvenem razredu po metodi ocenjevanja spremenjenosti vrstne sestave, ki sta jo razvila Robič in Bončina (1998).

Kot modelno stanje so prikazani deleži razvojnih faz, ki predstavljajo prilagojene (ocenjene) modele za RGR. Postopek izračuna modelnega stanja je povzet po območnem načrtu (2011-2020) OE Kočevje. Kot podlago za izdelavo modelov so uporabljene Češke in Erteld-ove (nemške) tablice (Veselič, 2002). Glede na poudarjene ostale funkcije in vse bolj ogroženo stabilnost in trajnost gozdov, bi kazalo modele dopolniti.

Za cilj upoštevamo dejansko stanje, trende in usmerjanje razvoja sestojev z izravnalno dobo 10 let. Upoštevamo tudi raznomerne sestoje ter zaradi vrasti pričakujemo dejansko večji delež listavcev (seveda ob realiziranih načrtovanih posekih).

Cilje in usmeritve sicer zapisujemo s klasičnim gozdarskim izrazoslovjem, a jih velja stalno preverjati glede na štiri temelje, ki so bili razviti pri prebiralnem gospodarjenju: funkcijo nege, oblikovanja, pomlajevanja in izkoriščanja. Hkratnost upoštevanja vseh štirih funkcij skušamo zagotoviti na relativno majhni površini - v sestoji ob ugodni situaciji ali med oddelki, če so procesi in naravna sestava gozda zelo spremenjeni.

Pravilno zastavljene cilje in usmeritve prejšnjega načrta povzemamo in smiselno dopolnjujemo. Podobno velja tudi za smernice, ki jih zaradi rastiščne, še bolj pa zaradi sestojne pestrosti smiselno uporabljamo v in med razredi. Še posebej to velja za zasmrečene in manjše degradirane sestoje.

Zavedamo se, da ob usmeritvah v malopovršinsko in prebiralno ukrepanje ne bo mogoč izris sestojev, s katerimi bi lažje usmerjali in preverjali predvidene procese, obratno, vse več bo raznornih in prebiralnih sestojev. Zato bi bila potrebna cenitev površin osnovnih razvojnih faz, ki jih primerjamo z modeli: mladovje, drogovnjak, debeljak, pomlajenec. Analiza debelinske strukture, ki jo lahko uporabimo za raznorne sestoje, nam ne pove nič o drevesih pod meritvenim pragom, torej o mladovju, ki pa je še kako pomembno.

Pri primerjavah realizacij po desetletjih po gozdnogospodarskih razredih so upoštevani oddelki ali odseki uvrščeni v rastiščnogojitvene razrede v tem načrtu. Zato so primerjave različne od analiz realizacije preteklih načrtov z drugačnim uvrščanjem oddelkov v razrede. Zavedamo se prednosti nespreminjanja razredov, a je ta nujna že zaradi zasmrečenih, ki se z izpadom smreke in uspešno naravno obnovo z bukvijo pač morajo uvrstiti v naravno ohranjene razrede.

Številke so v oporo pri določanju ciljev, ki pa so zaradi rastiščne in sestojne pestrosti ter poudarjenih funkcij smiselno prilagojeni. Podobno velja tudi za primerjave z modeli in naravnim stanjem drevesnih vrst, ki take pestrosti ne more upoštevati.

Končni delež drevesnih vrst je predviden smiselno le za naslednja desetletja, upoštevaje stanje, trende in načrtovane ukrepe ter je optimističen tudi za obnovo jelke in plemenitih listavcev.

Izravnalna doba je pri vseh RGR 10 let, zgolj zaradi lažje primerjave s stanjem pri naslednji inventuri. Noben RGR tudi ni na kritični točki, ki bi zahtevala točno časovno opredeljen cilj.

Pri razredih na kratko navajamo tudi nelesnoproizvodne funkcije. Za celotno GGE Draga velja:

- lesnoproizvodna funkcija ne nastopa le v ekocelicah in gozdnem rezervatu,
  - enota ima v celoti kraški značaj in zato na 2. stopnji poudarjeno hidrološko vlogo gozdov,
  - enota je Natura 2000 in EPO območje,
  - enota deloma spada v habitatni tip Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).
- Usmeritve za ostale funkcije so navedene pri posameznih funkcijah.

9.2.1 RGR: Jelova bukovja na globokih tleh - 01111

HABITATNI TIPI, V KATEREM SE NAHAJA RGR ALI NJEGOV DEL

V RGR 01111 so uvrščeni gozdovi, ki poraščajo ekološko manj ekstremna rastišča jelovo bukovega gozda (različno globoka rjava pokarbonatna tla, manjše do srednje velike skale (do 1 m), ki pokrivajo do 35 % površine (blaga pobočja z nagibi do največ 20°) predvsem tipa *omphalodetosum*, *hacquetietosum*, *typicum*...

Pretežni del habitatnega tipa (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)) prisotnega v GGE Draga se nahaja na območjih jelovo-bukovih gozdov na globokih tleh. V RGR sta prisotna še habitatni tip (9110) – Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*) in na celotni površini prostora Jame (HT 8310), ki niso odprte za javnost.

Čez RGR se mozaično prepletajo tudi upravljavske cone (UC A -detli, UC B – g. jereb, UC C – d. petelin in UC E – javorovi gozdovi) kar priča o raznolikosti tega RGR.

Preglednica 54: /D-GHT: Gozdni habitatni tipi v RGR 01111

EU Koda/ habitatni tip	Ime habitatnega tipa	GOZDNE ZDRUŽBE po seznamu iz baze ZGS	
		šifra	ime gozdne združbe
8310	Jame, ki niso odprte za javnost	celoten gozdni prostor	
91K0	Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>))	Tabela D-GZ1	
9110	Bukovi gozdovi (<i>Luzulo Fagetum</i>)	Tabela D-GZ1	

STANJE GOZDOV

V RGR 01111 so v GGE Draga uvrščeni jelovo-bukovi gozdovi na manj ekstremnih rastiščih. Površina je 3.071,29 ha - 57,5 % gozdov enote, prevladujejo državni gozdovi 1.916,24 ha, zasebnih je 1.071,02 ha in gozdov lokalnih skupnosti 84,03 ha.

Razred je sestojno pester. Tvori ga sestoji jelke in bukve z velikim deležem smreke. Smreka je mestoma avtohtona, ozkokrošnjata in tanjših vej. Prevladujejo raznomerni sestoji - debeljaki s skupinami in jedri bukovih mladovij in gošč, letvenjakov ter redkeje drogovnjakov. Mestoma so sestoji po izpadu smreke povsem razgrajeni – pomlajenci. Zasnove mladovja in podmladka so pri bukvi dobre, pri jelki zaradi objedenosti slabše. V lesni zalogi še prevladuje jelka, vse manj je smreke, večja se delež bukve. V deležu lesne zaloge prevladuje drevje večjih debelin, mestoma slabše kvalitete (rdeče srce pri bukvi).

V preteklosti pospeševano smreko in jelko v zadnjih letih pospešeno izločajo naravne ujme in posledično prenamnožitve lubadarjev. Oteženo naravno pomlajevanje jelke nadomešča uspešna naravna obnova bukve in tudi smreke, jelko in plemenite listavce pa iz obnove mestoma izloča preštevilčna parkljasta divjad. Zato je dolgoročno ogroženo samodejno delovanje jelovo-bukovega gozda, z izpadom smreke bodo to mestoma čisti bukovi sestoji.

a) Rastišče

Rastiščno se prepletajo manj ekstremna jelovo-bukova rastišča na apnencu in dolomitu. Proizvodna sposobnost rastišča je povprečno 10,6 m³/ha. Za izračun modela po posameznih drevesnih vrstah smo uporabili naslednje SI: smreka 31, jelka 30, bukev 26, plemeniti listavci 26, trdi listavci 24 in mehki listavci 26.

Preglednica 55: /D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 01111

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
56210	Preddinarsko-dinarski gozd toploljubnih listavcev	1	29,47	1,0
60110	Velikojesenovje	7	28,58	0,9

62110	Bazofilno rdečeborovje	1	32,94	1,1
63710	Bukovje z javorjem	7	27,91	0,9
64101	Dinarsko jelovo bukovje s torilnico	11	617,96	20,1
64102	Dinarsko jelovo bukovje z bilnico	11	358,65	11,7
64103	Dinarsko jelovo bukovje s tevjem	11	1.004,67	32,6
64104	Dinarsko jelovo bukovje z golščem	11	169,28	5,5
64105	Dinarsko jelovo bukovje z mahom zaveščkom	11	38,98	1,3
64106	Dinarsko jelovo bukovje s planinščkom	11	0,09	0,0
64107	Dinarsko jelovo bukovje z javorjem	11	90,06	2,9
64111	Dinarsko jelovo bukovje z lakoto	11	25,15	0,8
64114	Dinarsko jelovo bukovje tipično	11	536,37	17,5
66110	Dinarsko jelovje na skalovju	5	53,90	1,8
78110	Kistoljubnogorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	7	57,28	1,9
	Skupaj	10,60	3.071,29	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo raznomerni sestoji – debeljaki jelke, bukve in smreke ter pomladitvena jedra in skupine bukve, mestoma smreke in jelke. Če raznomerne sestoje razdelimo na osnovne razvojne faze pa je več kot polovica sestojev debeljakov. Jelka in plemeniti listavci so zaradi preštevilčne parkljaste divjadi onemogočeni pri obnovi predvsem na severnem grebenu Goteniške gore, uspešno se pojavlja le bukev na več kot 10 % površine, še nekaj več je sestojev v obnovi, še posebej po naravnih ujmah in lubadarjih.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga je 404,4 m³/ha, iglavcev je 59,4 %, listavcev 40,6 %. Pri iglavcih prevladuje debelejša drevja (igl 51,4 % LZ nad 50 cm debeline), listavci so nekaj tanjši. Skupni povprečni letni prirastek je 8,46 m³/ha, 5,43 m³/ha pri igl in le 3,03 m³/ha pri list. Posebej bukovski prirastni odstotki so nizki.

Odmrlega drevja je 12,1 m³/ha ali 3,0 % od LZ.

Preglednica 56: /D-LZ: Lesna zaloga, struktura po deb. razredih in letni prirastek RGR 01111

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	2,9	9,7	14,3	21,7	51,4	240,2	59,4	5,43	64,1
Listavci	7,9	14,4	25,8	26,0	25,9	164,2	40,6	3,03	35,9
Skupaj	5,0	11,6	19,0	23,5	40,9	404,4	100,0	8,46	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V lesni zalogi prevladuje jelka, sledijo bukev, smreka in plemeniti listavci, ostalih drevesnih vrst je malo. Delež drevesnih vrst se v zadnjih desetletjih ni bistveno spreminjal, opazno je zmanjševanje deleža smreke, počasneje jelke ter povečevanje bukve. Trend se bo očitno nadaljeval, smreko izločajo naravne ujme in lubadarji, deloma ni uspešne obnove jelke, le bukev se obnavlja povsod.

Preglednica 57: /D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst RGR 01111

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	85,8	154,1	0,3	0,0	0,0	143,4	0,0	20,0	0,2	0,6
	%	21,2	38,2	0,1	0,0	0,0	35,5	0,0	4,9	0,0	0,1
Naravno stanje		28,3	121,3	0,0	0,0	0,0	210,3	0,0	40,4	4,0	0,0
	%	7,0	30,0	0,0	0,0	0,0	52,0	0,0	10,0	1,0	0,0

Ohranjenost gozdov

Sestoji so glede na drevesno sestavo ohranjeni, zaradi velikega deleža smreke je nekaj spremenjenih.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Pri kartiranju sestojev - razvojnih faz smo s % ocenjevali tudi delež mladovja – predvsem gošč, ki jih zaradi malopovršinske prepletenosti v debeljakih ni moč posebej vrisati, a imajo vse možnosti za uspešno preraščanje. Podobno so z deležem osnovnih razvojnih faz (mld, dg, db, pom) razdeljeni tudi raznomerni sestoji. Navajamo kartirani in popravljeni delež razvojnih faz, prevladujejo raznomerni sestoji in debeljaki.

Debeljakov je – 31,4 ali 57,5 % površin, mladovij je 0,9 ali 12,5 %, drogovnjakov 3,6 ali 14,6 % in sestojev v obnovi 3,6 ali 15,4 %. Gnezdasto do skupinsko raznomernih sestojev je bilo kartiranih kar 58,7 % in prebiralnih sestojev 1,8 % površin.

Sestoji so večinoma dobro negovani. Pri mladovju, ki ni v celoti kartirano in ga je malo in kjer manjka nosilna drevesna vrsta - jelka, bi lahko označili pomanjkljivo zasnovo. V odraslih sestojih – debeljakih prevladuje normalen sklep.

Preglednica 58: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 01111

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	28,10	0,0	52,6	47,4	0,0	48,1	51,9	0,0	0,0	64,3	30,2	4,9	0,6
Drogovnjak	111,07	0,0	53,8	46,2	0,0	68,3	15,2	16,5	0,0	16,4	80,0	3,6	0,0
Debeljak	963,83					78,4	18,8	2,8	0,0	0,3	71,6	23,7	4,4
Sestoj v obnovi	109,98					85,4	11,8	2,8	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	53,90					91,9	0,0	8,1	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	1.804,41					61,8	34,7	3,5	0,0				
Skupaj	3.071,29												

Kakovost drevja

Kakovost je ocenjevana na stalnih vzorčnih ploskvah za drevje nad 30 cm premera. Odlična pomeni, da je v spodnjem segmentu debla les kvalitete F ali ŽI, v drugem pa les vsaj kakovost ŽII. Slaba pomeni, da je v prvem segmentu les kakovosti ŽIII, P; v drugem segmentu pa industrijski les ali les za kurjavo. Ti kriteriji veljajo za vse RGR. V razredu 01111 prevladuje dobra kakovost, iglavci so v splošnem kakovostnejši od listavcev.

Poškodovanost sestojev

Opažena je poškodovanost 7,6 % dreves, največ na deblu in koreničniku. Zaradi sprotne sanitarni sečenj po naravnih ujmah in zaradi podlubnikov tudi ni opaznejše osutosti niti ni poškodovanosti vej.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Načrtovani etati so bili zaradi žledoloma, vetrolomov in posledično prenamnožitve podlubnikov preseženi pri iglavcih, etati listavcev zaradi kompenzacije niso bili doseženi. Pri gojitvenih delih je izvedba nizka, usmerjena pa so bila v obnove in nego mlajših razvojnih faz.

Preglednica 59: /D-PGR: Realizacija poseka v RGR 01111

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	166.021	185.012	111,4	69,5
LISTAVCI	100.069	82.630	82,6	31,1
Skupaj	266.090	267.642	100,6	100,6

Preglednica 60: /OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 01111

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	70,41	71,74	101,9
Priprava tal	ha	1,00	4,72	472,0
Sadnja	ha	1,00	0,50	50,0
Obžetev	ha	2,00	1,80	90,0
Nega mladja	ha	8,13	4,36	53,6
Nega gošče	ha	98,99	45,49	46,0
Nega letvenjaka	ha	63,41	30,05	47,4
Nega ml. drogovnjaka	ha	42,63	40,58	95,2
Nega prebiralnega gozda	ha	35,40	37,30	105,4
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	3.250,00	2.910,00	89,5
Vzdrževanje travinj	ha	18,70	48,95	261,8
Vzdrževanje vodnih površin	kos	17,00	2,00	11,8
Postavitev valilnic in ostalo	dni	2,30	0,00	0,0
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	2,30	0,00	0,0
Postavitev gnezdnic	kos	5,00	9,00	180,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	29,07	0,0
Zaščita z ograjo	m	0,00	1.038,00	0,0
Vzdrževanje grmišč	ha	0,00	1,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	kos	0,00	250,00	0,0
Pušč. stoječe biomase v gozdu	m ³	0,00	30,95	0,0
Naravni razvoj biotopov	m ³	0,00	1.419,00	0,0
Ohranjanje biotopov - nega	ha	0,00	4,20	0,0
Ohranjanje biotopov - sečnja	m ³	0,00	26,00	0,0
Vzdrževanje gnezdnic	kos	0,00	36,00	0,0
Vzdrževanje stez	dni	0,00	50,00	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	4,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Razred zajema manj ekstremna jelovo-bukova rastišča enote. Najbolj naravno ohranjeni so gozdovi Goteniške gore, z večjim deležem smreke so na Pargi.

Glede na usmerjenost preteklih obdobij v akumulacijo in z nerealiziranimi obnovitvenimi poseki se je večala lesna zaloga, ki pa je v zadnjem desetletju padla. Vzrok je v obnovo usmerjena sečnja in sanacije naravnih ujm ter lubadarjev.

Sušenje jelke ni problematično, potrebna pa je stalna pozornost na gradacije podlubnikov pri smreki.

Obnova je vitalna, a le z bukviijo, jelko in plemenite listavce mestoma onemogočata preštevilčna jelenjad in srnjad.

Preglednica 61: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov RGR 01111

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m3/ha			m3/ha			m3/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	3.040,22	231,8	140,9	372,7	3,67	3,12	6,79	3,24	2,11	5,35
2011	3.060,88	264,9	163,1	428,0	5,54	3,66	9,20	6,04	2,70	8,74
2021	3.071,29	240,2	164,2	404,4	5,43	3,03	8,46	5,44	3,84	9,28

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V preteklosti sta bili pospeševani smreka in tudi jelka, a se deleži drevesnih vrst v zadnjih treh desetletjih le počasi spreminjajo, izpad smreke in jelke nadomešča bukev.

Preglednica 62: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst RGR 01111

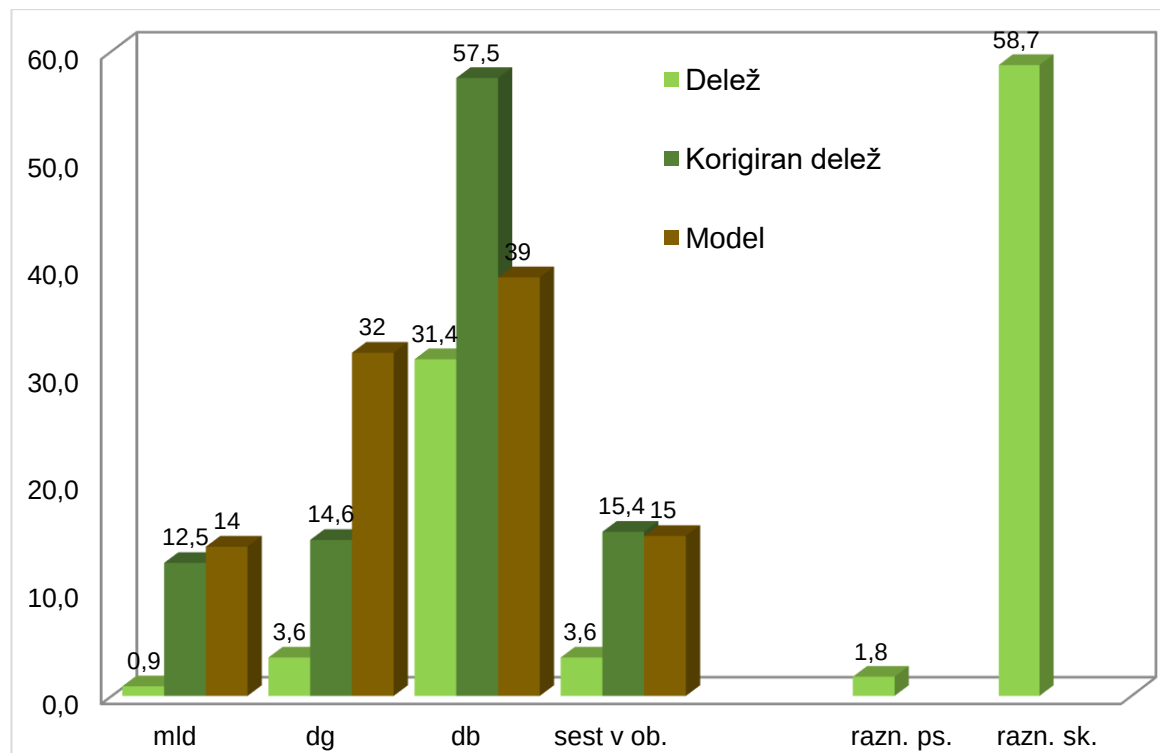
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	23,5	38,5	0,2	0,0	0,0	33,5	0,0	4,2	0,0	0,1
2011	23,5	38,2	0,2	0,0	0,0	33,5	0,0	4,4	0,1	0,1
2021	21,2	38,2	0,1	0,0	0,0	35,5	0,0	4,9	0,0	0,1

Razvojne faze in zgradbe sestojev

S poudarjanjem akumulacije v preteklih desetletjih je bila lesna zaloga sicer vse večja, a je bilo v debeljakih premalo obnove. Ob dvigovanju odstrelav je v zadnjem desetletju pri obnovi uspešna bukev, ki pa zaradi malopovršinskosti ni kartirana, zato prikazujemo tudi korigirane deleže razvojnih faz. Tako je vse več raznomernih sestojev, pravzaprav debeljakov z manjšimi jedri bukovega mladovja. Razgrajeni sestoji so seveda v obnovi. Zaradi preštevilčne jelenjadi in srnjadi se jelka in plemeniti listavci mestoma s težavo obnavljajo.

Preglednica 63: /D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 01111 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje r. faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	28,10	0,9	12,5	19	14	429,98	-1,5
Drogovnjak	111,07	3,6	14,6	43	32	982,81	-17,4
Debeljak	963,83	31,4	57,5	53	39	1.197,80	18,5
Sestoj v obnovi	109,98	3,6	15,4	20	15	460,69	0,4
Raznomerno (ps-šp)	53,90	1,8					
Raznomerno (sk-gnz)	1.804,41	58,7					
Skupaj	3.071,29	100,0	100,0	135	100,0	3.071,29	

Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah RGR 01111

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Osnova zastavljenim ciljem, usmeritvam in ukrepom so analize dosedanjega razvoja gozdov v GGE Draga. Upoštevan je tudi širši okvir - Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Kočevje 2011-2020.

Gozdnogojitveni cilj

Optimalna zaloga jelovo-bukovih gozdov je 350 do 400 m³/ha, a v enoti v naslednjem desetletju ob realizaciji načrtovanih posekov pričakujemo 396 m³/ha. Dolgoročno bomo le počasi uravnotežili razvoj teh gozdov. Ciljne dimenzije premerov dreves veljajo za skupinsko raznomerne sestoje s prevladujočo bukvi, pri raznornih sestojih z več jelke in smreke so lahko ciljni premeri posameznih kakovostnih dreves višji, in sicer pri iglavcih za 10 do 20 cm, pri listavcih do 10 cm.

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljne dimenzije
DG, ZG, LS gozdovi	Skupinsko raznorni sestoji	135 25	600 - 650	sm (18) je (35) bu (41) pl. list (6)	B, C B, C L, C A1, L	60-70 cm 65-75 cm 50-60 cm 60-70 cm
Pomladitveni cilj				sm (15) je (15) bu (60) pl. list (10)		

Ciljna lesna zaloga je 396 m³/ha. Ciljno obdobje je 10 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno, na skalovitih predelih tudi izrazitejše malopovršinsko gospodarjenje. V razredu je močno poudarjena naravna obnova gozda, ki naj bo v sestojih s prevladujočim deležem bukve večjepovršinska.

Mladovje: Poudarek je na negi gošče, sproščanju in širitvi pomladitvenih jeder in skupin ter poseku morebitnih predrastkov (razen jelke in smreke, ki se ju vključi v mladovje tudi do 30 cm premera) in uravnavanju zmesi v korist plemenitih listavcev, smreke in jelke. Poudarjeno je tudi sproščanje jelovih in smrekovih čakalcev. Redčenje letvenjakov se izvede enkrat v desetletju. Zaradi manjše gostote drevja naj bo jakost redčenja srednje močna.

Drogojnaki: Poudarek je na redčenju mlajših drogojnikov, čeprav gre le za manjše skupine in previdnem sproščanju posameznih dreves, ki pa so zaradi vitkosti labilna. Redčenje se izvede enkrat v desetletju. Jakost redčenja naj bo močnejša pri listavcih (do 25 % LZ). Pri iglavcih, če sploh so v skupinah, naj bo jakost redčenja manjša (pod 17 % LZ), v smrekovih drogojnikih - nasadih do 25 % LZ.

Debeljaki: V okviru gozdnogojitvenega načrtovanja je potrebno ločiti debeljake za redčenje, lahko mestoma tudi debeljake brez ukrepanja in debeljake za uvajanje v obnovo. Pri debeljakih za redčenje je lahko jakost redčenja zelo različna in naj znaša od 10 do 18 % LZ. Večja jakost redčenja naj bo pri listavcih. Izogibati se je potrebno nizkih intenzitet v debeljakih (pod 5 % na LZ), zaradi poškodb drevja – izbrancev. V takšnih primerih se v sestojih ne ukrepa do uvajanja v obnovo, če to ni nujno potrebno iz varstvenih razlogov. V obnovo bi bilo potrebno uvesti 20 % debeljakov z jakostjo poseka do 35 % na LZ. V obnovo se uvede debeljake z rahlim in pretrganim sklepom, v katerih se že pojavlja mladovje, debeljake s kulminacijo vrednostnega prirastka in velikim deležem debelega drevja ter debeljake, ki dosegajo končno lesno zalogo. Pri obnovi gozda je potrebno ohranjati vse jelove čakalce ter šope smreke in jih vključiti v bodoči sestoj.

Sestoji v obnovi: Obnova naj se nadaljuje na 10 % površine z jakostjo do 50 % na LZ, zaključi pa naj se na 90 % površine s končnim posekom ali najmanj 80 % posekom preostale lesne zaloge

ZGS, GGN GGE Draga 2021-2030

(puščanje najvitalnejših in najkvalitetnejših manj motečih dreves, predvsem iglavcev ob cestah in vlakah). V kolikor v pomladku popolnoma prevladuje bukev in plemeniti listavci, se lahko obnova zaključi tudi hitreje. Zelo pomemben je počasen začetek obnove v polsenci, da se sestojne vrzeli ne zaplevelijo. Pomlajevanje naj se odvija v obliki pomladitvenih jeder in skupin velikosti 2 do 3 drevesnih višin. V primeru čistih bukovih sestojev je dopustna obnova tudi na večjih površinah. Jedra in skupine mladovij z dobrimi zasnovami se združuje in oblikuje ob upoštevanju prostorskega reda in transportne meje.

Skupinsko raznomerne sestoj se usmerja po načelih skupinsko raznomerne in prebiralnega gospodarjenja. Ohranja naj se razvojno dinamiko gozda. V sestoji naj bodo v skupinah (bukve) in šopih (smreka in jelka) prisotna drevesa v vseh sestojnih položajih. Potrebno je zagotoviti stalno dovajanje svetlobe za nemoteno pomlajevanje ter sproščanje skupin dreves in posameznih čakalcev. V enoti je v teh sestojih trenutno najpomembnejše oblikovanje in sproščanje pomladitev v razgrajenih sestojih. Pomembno je, da so v sestoji prisotne vse nosilne drevesne vrste jelovo-bukovega gozda. V sestoji naj se lesna zaloga giblje med 150 in 450 m³/ha. Jakost sečenj naj znaša od 15 do 30 % na LZ in naj bo odvisna od višine lesne zaloge in debelinske strukture. V sestojih z optimalno lesno zalogo in debelinsko strukturo naj bo jakost sečnje v višini prirastka.

Ohranitvena strategija za jelko: Sproščanje jelovih čakalcev, pri obnovi je potrebno puščati vse jelove čakalce in jih vključevati v bodoči sestoj, pomlajevanje v polsenci, ohranjanje skupinsko raznomerne zgradbe, ohranjanje odraslih najbolj vitalnih jelovih dreves. Ograja bo dokaz vitalne naravne obnove. Seveda se nadaljuje kontrola populacije jelenjadi in srnjadi ter preprečevanje lovlstva o nujnem uravnoteženju ekosistema - živali in rastlin. Močno večji odstrel (do 30 %) bi morali ustrezno upoštevati vsaj za celotno desetletje.

Sanitarne sečnje in posek oslabelega drevja se izvajajo največ zaradi lubadarjev, zaradi snegolomov, vetrolomov, sušenja jelke ter sušenja bresta ter jesena. Predvideva se do 30 % sanitarnega poseka, večino pri iglavcih.

Naravna zatočišča (ekocelice) – se lahko izloči okoli skalnatih grebenov, večjih brezen ali jamskih vhodov, medvedjih brlogov, kaluž, izvirov in skupin izjemno starega drevja. Z lastniki gozdov je možno skleniti tudi pogodbo o prepustitvi naravnemu razvoju predlaganih ekocelic za obdobje 20 let (pogodba med lastnikom in ZGS). Lastnik gozda dobi v tem primeru ustrezno nadomestilo. Ekocelice je potrebno na terenu označiti z enojno modro črto.

Odmrle nadzemne biomase naj bo vsaj 3 % lesne zaloge. Večji del odmrlih dreves naj bo debelejših od 5. debelinske stopnje, in sicer od teh najmanj ena četrtna stoječih sušic. Puščati je potrebno še živa drevesa (bukve) z dupli premera nad 5 cm. Tam kjer ni odmrle biomase se pušča do naravnega razpada posamezne manj kvalitetne debele listavce oddaljene vsaj eno drevesno višino od ceste. Priporočena je zasekana ali zabarvana jasno vidna rdeča označba s kljunom in piko. Lastniki gozdov lahko z ZGS sklenejo pogodbo o doživljenjski prepustitvi habitatnega drevesa naravnemu razvoju. Lastniki dobijo nadomestilo, habitatna drevesa pa se označi z rumeno označbo v obliki detla.

Ukrepanje na mestoma sušnih ali močno skalovitih predelih naj bo malopovršinsko, z nižjo intenziteto. Tu pospešujemo tudi termofilne vrste, puščamo več odmrlega drevja, sečnih ostankov in manjvrednega lesa. Grmovni sloj je slabše razvit in se praviloma ne odstranjuje.

Ukrepi

Prikazani so možni poseki in predvidena gojitvena dela, ki smo jih ugotavljali pri terenskem popisovanju sestojev, preverili in dopolnili z revirnimi gozdarji ter dokončno potrdili s kabinetnim izračunom.

Preglednica 64: /D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka RGR 01111

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	59,4	40,6	100,0
- ciljno %	60,6	39,4	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	240,2	164,2	404,4
- ciljna (m ³ /ha)	240	156	396
Prirastek (m ³ /ha)	5,43	3,03	8,46
Možni posek (m ³ /ha)	54,3	38,4	92,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,44	3,84	9,28
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	22,6	23,4	22,9
Intenziteta m. p. prirastek (%)	100,1	126,8	109,7
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 65: /MPVP: Možni posek po vrstah poseka RGR 01111

RGR 01111		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladit.	Prebiralne						
Iglavci	m³	86.024	12.179	2.053	0	0	66.744	167.000	22,6	100,2
	%	51,5	7,3	1,2	0	0,0	40,0	100		
Listavci	m³	84.552	23.393	2.404	0	0	7.650	118.000	23,4	126,7
	%	71,7	19,8	2,0	0	0,0	6,5	100		
Skupaj	m³	170.576	35.572	4.457	0	0	74.395	285.000	22,9	109,7
	%	59,9	12,5	1,6	0	0,0	26,1	100		

V RGR 01111 je načrtovan posek prednostno usmerjen v oblikovanje in sproščanje obnove in seveda v sanitarne sečnje smreke in jelke. Povprečno lesno zalogo bomo sicer znižali, želimo več skupinsko jasno oblikovanih sestojev. Nadaljujemo s sproščanjem obnove, ki pa bo prerasla meritveni prag šele čez eno ali dve desetletji in takrat izraziteje popravila tudi neugodno debelinsko strukturo sestojev.

Pri smreki smo glede vitalnosti previdni, saj je veliko in sestoji so ogroženi zaradi podlubnikov.

Za obnovo jelke in plemenitih listavcev je odločilno povečanje odstrela jelenjadi in srnjadi za daljše časovno obdobje oziroma do opažene uspešne obnove jelke. Sedanja metoda spremljanja objedenosti mladja na velikem območju bi morala biti prirejena za spremljanje posebej ogroženih GGE in bi morala postati ključno merilo za določitev odstrelav parkljaste divjadi. Dosedanja večdesetletna prerekanja in dokazovanja o (ne)usklajenosti gozdnega ekosistema lahko jelko pripeljejo na rob (ne)obstoja, a tega ne (ali nočemo) videti. Odločilno je bilo v letu 2017 določeno povišanje odstrela jelenjadi, ki je (če bo veljalo za daljše časovno obdobje, vsaj desetletje) omogočilo naravno obnovo ključne drevesne vrste – jelke.

Gojitvena dela so usmerjena predvsem v obnovo in nego mlajših razvojnih faz. Ograje so načrtovane zaradi nazornega prikaza naravne obnove, načrtovana je tudi sadnja smreke, ki pa bo predvsem kot predkultura za naravno obnovo listavcev; vse z zaščito s premazi in obžetvami ter potrebnimi ponovitvami. Zaradi večjega deleža smreke je nujno tudi varstvo pred žuželkami. V malopovršinsko raznomernih sestojih z visoko lesno zalogo je veliko tudi 'avtonegovalnih' in seveda zastonskih gojitvenih ukrepov.

Pri delih za ostale funkcije gozdov je načrtovano redno čiščenje manjših vodnih površin, tudi večjih luž na vlakah. Zaželeno je upoštevanje predlaganih ekocelic brez ukrepov, dogovorno z lastniki določitev novih, (pogodba med ZGS in lastniki), ki jih je potrebno zabarvati z modro barvo (enojna modra črta).

Preglednica 66: /NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 01111

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansk o	s ponov.
Priprava sestoja	ha	134,35	134,35
Priprava tal	ha	3,00	3,00
Sadnja	ha	3,00	3,00
Obžetev	ha	6,03	20,15
Nega mladja	ha	4,00	4,00
Nega gošče	ha	90,97	90,97
Nega letvenjaka	ha	22,60	22,60
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,98	11,98
Nega prebiralnega gozda	ha	17,78	17,78
Varstvo pred žuželkami	dni	45,00	45,00
Zaščita s premazom	ha	3,00	15,00
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	20,00	20,00
Zaščita z ograjo	m	400,00	400,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	680,00	2.800,00
Vzdrževanje grmišč	ha	3,00	9,00
Vzdrževanje travinj	ha	6,15	61,50
Vzdrževanje vodnih površin	kos	9,00	18,00
Sadnja plodonosnega drevja	kos	50,00	50,00
Vzdrževanje plodonos. drevja	kos	50,00	150,00
Pušč. stoječe biomase v gozdu	m ³	333,00	333,00
Naravni razvoj biotopov	ha	21,61	21,61
Ohranjanje biotopov - nega	ha	6,70	12,80
Vzdrževanje gnezdnic	kos	20,00	40,00
Postavitev gnezdnic	kos	20,00	20,00
Vzdrževanje stez	dni	36,00	36,00
Ostala varstvena dela	dni	0,10	0,10

9.2.2 RGR: Jelova bukovja - zasmrečena – 01115

HABITATNI TIPI, V KATEREM SE NAHAJA RGR ALI NJEGOV DEL

RGR 01115 tvorijo večjepovršinsko raznomerni, mestoma tudi enomerni sestoji, kjer smreka prevladuje v lesni zalogi. Ti gozdovi so na manj ekstremnih jelovo-bukovih rastiščih, kjer geološko podlago tvorita dolomit in mestoma apnenec.

Na celotnem območju je prisoten habitatni tip (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, deloma tudi habitatni tip 9180 (javorovi gozdovi).

V RGR so prisotne tudi upravljavski coni UC A (belohrbti in triprsti detel) in UC B (gozdni jereb). V zasmrečenih in zaraščajočih sestojih je habitat gozdnega jereba, ki je na tem področju še dokaj prisoten (Loška in Dragarska dolina).

Preglednica 67: /D-GHT: Gozdni habitatni tipi RGR 01115

EU Koda/ habitatni tip	Ime habitatnega tipa	GOZDNE ZDRUŽBE po seznamu iz baze ZGS	
		šifra	ime gozdne združbe
8310	Jame, ki niso odprte za javnost	celoten gozdni prostor	
91K0	Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>))	Tabela D-GZ1	
9180	Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih	Tabela D-GZ1	

STANJE GOZDOV

V RGR 01115 so uvrščeni zasmrečeni gozdovi v Dragarski dolini in na pobočjih Goteniške in Travljanske gore. Površina je 1.105,37 ha, zasebnih gozdov je 546,72 ha, državnih je 522,53 ha in gozdov lokalnih skupnosti 36,12 ha gozdov.

Večjepovršinsko raznomerni, tudi enomerni zasmrečeni sestoji so nastali s pospeševanjem ali sadnjo smreke ter z zaraščanjem opuščenih pašnikov, kjer smreka na plitvih tleh na dolomitu nastopa kot pionir.

a) Rastišče

Rastiščno prevladujejo manj ekstremna jelovo-bukova rastišča, večinoma na dolomitu. Proizvodna sposobnost povprečja rastišč je 10,5 m³/ha, a so sestoji, nastali po zaraščanjih, slabši. Za izračun modela po posameznih drevesnih vrstah smo uporabili naslednje SI: smreka 31, jelka 30, bukev 26, hrast 26, plemeniti listavci 26, trdi listavci 24 in mehki listavci 26.

Preglednica 68: /D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi RGR 01115

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
56210	<i>Preddinarsko-dinarski gozd toploljubnih listavcev</i>	1	0,26	0,0
60110	<i>Velikojesenovje</i>	7	0,27	0,0
62110	<i>Bazofilno rdečeborovje</i>	1	16,06	1,5
64101	<i>Dinarsko jelovo bukovje s torilnico</i>	11	71,32	6,5
64102	<i>Dinarsko jelovo bukovje z bilnico</i>	11	6,25	0,6
64103	<i>Dinarsko jelovo bukovje s tevjem</i>	11	894,24	80,8
64104	<i>Dinarsko jelovo bukovje z golščem</i>	11	10,12	0,9
64105	<i>Dinarsko jelovo bukovje z mahom zaveščkom</i>	11	3,27	0,3
64107	<i>Dinarsko jelovo bukovje z javorjem</i>	11	7,89	0,7
64111	<i>Dinarsko jelovo bukovje z lakoto</i>	11	0,30	0,0
64114	<i>Dinarsko jelovo bukovje tipično</i>	11	23,99	2,2
66110	<i>Dinarsko jelovje na skalovju</i>	5	12,12	1,1
74110	<i>Kisloljubno rdečeborovje</i>	5	19,52	1,8
78110	<i>Kisloljubnogorsko-zgornjeg. bukovje z belkasto bekico</i>	7	39,76	3,6
	Skupaj	10,50	1.105,37	100,0

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo mešani večjepovršinsko raznomerni, mestoma tudi enomerni gozdovi smreke. Mestoma so zaradi žledoloma, vetrolomov in lubadarjev razgrajeni in v velikopovršinski obnovi.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga je 305,4 m³/ha, iglavcev je 71,7 %, listavcev 28,3 %. Po debelinski strukturi so to pri listavcih mlajši sestoji v primerjavi z iglavci. Skupni povprečni letni prirastek je 10,50 m³/ha, 8,03 m³/ha pri igl, 2,47 m³/ha pri lst.

Odmrlega drevja je 13,3 m³/ha ali 4,35 % od LZ.

Preglednica 69: /D-LZ: Lesna zaloga, struktura po deb. razredih in letni prirastek RGR 01115

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	9,6	20,0	21,6	20,5	28,3	218,9	71,7	8,03	76,5
Listavci	12,3	26,5	30,2	17,7	13,3	86,5	28,3	2,47	23,5
Skupaj	10,4	21,9	24,0	19,7	24,0	305,4	100,0	10,50	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V lesni zalogi prevladuje smreka. Mestoma je v skupinah večji delež bukve in jelke. Nekaj odsekov smo zaradi izpadle smreke že uvrstili v razred naravno ohranjenih gozdov jelke in bukve.

Kot zanimivost omenjamo nekaj posajenega macesna in duglazije.

Preglednica 70: /D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst RGR 01115

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	182,9	30,9	4,4	0,6	0,1	74,5	0,4	9,7	0,5	1,4
	%	59,8	10,1	1,5	0,2	0,0	24,4	0,1	3,2	0,2	0,5
Naravno stanje		18,3	73,3	0,0	0,0	0,0	174,1	3,1	33,6	3,1	0,0
	%	6,0	24,0	0,0	0,0	0,0	57,0	1,0	11,0	1,0	0,0

Ohranjenost gozdov

Glede na drevesno sestavo prevladujejo močno spremenjeni sestoji 45,3 %, spremenjenih je 27,5 % in izmenjanih 21,0 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Pri kartiranju sestojev - razvojnih faz smo s % ocenjevali tudi delež pomladka, ki pa pravzaprav pomeni mladovje, ki ga zaradi malopovršinske prepletenosti ni moč vrisati v debeljakih, a ima vse možnosti za uspešno preraščanje. Podobno so z deležem osnovnih razvojnih faz (mld, dg, db, pom) razdeljeni tudi raznomerni sestoji. Navajamo kartirani in popravljeni delež razvojnih faz. Prevladujejo raznomerni sestoji – 59,2 %, prebiralnih je 0,1 %, mladovja je 1,4 % ali popravljen 12,4 % površin, drogovnjakov je 10,1 ali 29,6 %, debeljakov 24,8 % ali 42,3 % in sestoji v obnovi 4,4 % ali 15,7 %. Sestoji so v povprečju dobro negovani, mestoma so slabši neredčeni drogovnjaki. Zaradi poškodovanosti so mestoma slabše zasnove.

Preglednica 71: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 01115

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	15,83	0,0	36,3	63,7	0,0	73,2	26,8	0,0	0,0	11,9	4,7	40,5	42,9
Drogovnjak	112,04	0,0	9,2	79,3	11,5	38,5	30,9	30,6	0,0	9,6	78,4	12,0	0,0
Debeljak	274,35					90,9	7,1	2,0	0,0	1,4	50,5	42,1	6,0
Sestoj v obnovi	48,64					68,2	31,8	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	0,76					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	653,75					22,9	46,3	30,7	0,1				
Skupaj	1.105,37												

Kakovost drevja

V razredu 01115 ima le 9,2 % dreves prav dobro, 29,1 % dreves dobro, 39,4 % zadovoljivo in 22,3 % slabo kakovost (vejnatost smreke, razne gnilobe debelih dreves in oblomljenost vej).

Poškodovanost sestojev

Opažena je poškodovanost 4,9 %, največ na deblu in korenčniku ter pri vejah zaradi žledoloma. Zaradi sprotne sanitarni sečenj zaradi smrekovih podlubnikov ni opaznejše osutosti.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupno načrtovani posek je pri iglavcih zaradi sanacijskih sečenj dosežen 162,8 %, pri listavcih pa zaradi kompenzacije izpadle smreke 92,1 %. Nekako 50 % so bila v povprečju realizirana načrtovana gojitvena dela.

Preglednica 72: Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka RGR 01115

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	43.022	70.035	162,8	122,6
LISTAVCI	14.093	12.973	92,1	22,7
Skupaj	57.115	83.008	145,3	145,3

Preglednica 73: /OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela RGR 01115

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	21,70	24,60	113,4
Priprava tal	ha	1,60	1,87	116,9
Sadnja	ha	1,60	2,33	145,6
Obžetev	ha	3,70	9,84	265,9
Nega mladja	ha	1,20	2,13	177,5
Nega gošče	ha	14,50	4,11	28,3
Nega letvenjaka	ha	39,12	10,16	26,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	42,88	25,93	60,5
Zaščita s premazom	ha	1,60	0,00	0,0
Vzdrževanje grmišč	ha	0,50	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	2,50	39,47	1.578,8
Vzdrževanje vodnih površin	kos	3,00	0,00	0,0
Postavitev gnezdnic	kos	20,00	0,00	0,0
Nega prebiralnega gozda	ha	0,00	3,25	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	57,08	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0,00	100,00	0,0
Zaščita z ograjo	m	0,00	300,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	kos	0,00	280,00	0,0
Pušč. stoječe biomase v gozdu	m ³	0,00	18,90	0,0
Naravni razvoj biotopov	ha	0,00	2,00	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	6,25	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Zasmrečeni gozdovi so najkvalitetnejši sajani, mestoma so slabše kvalitete na nekdanjih pašnikih in v razgrajenih sestojih z izpadlo smreko. Lesna zaloga se je v preteklih desetletjih stalno povečevala, v zadnjem desetletju je zaradi naravnim ujm in lubadarjev po sanacijskih sečnjah nižja.

Preglednica 74: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov RGR 01115

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	1.060,28	184,9	73,3	258,2	3,17	1,89	5,05	3,22	1,00	4,22
2011	1.066,71	232,7	91,5	324,2	5,88	2,74	8,62	6,57	1,22	7,78
2021	1.105,37	218,9	86,5	305,4	8,03	2,47	10,50	5,56	1,58	7,15

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Drevesna sestava razreda se je po desetletjih počasi spreminjala. V preteklosti favorizirane smreke je nekaj manj, počasi se povečuje delež buke.

Preglednica 75: /D-DV: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst RGR 01115

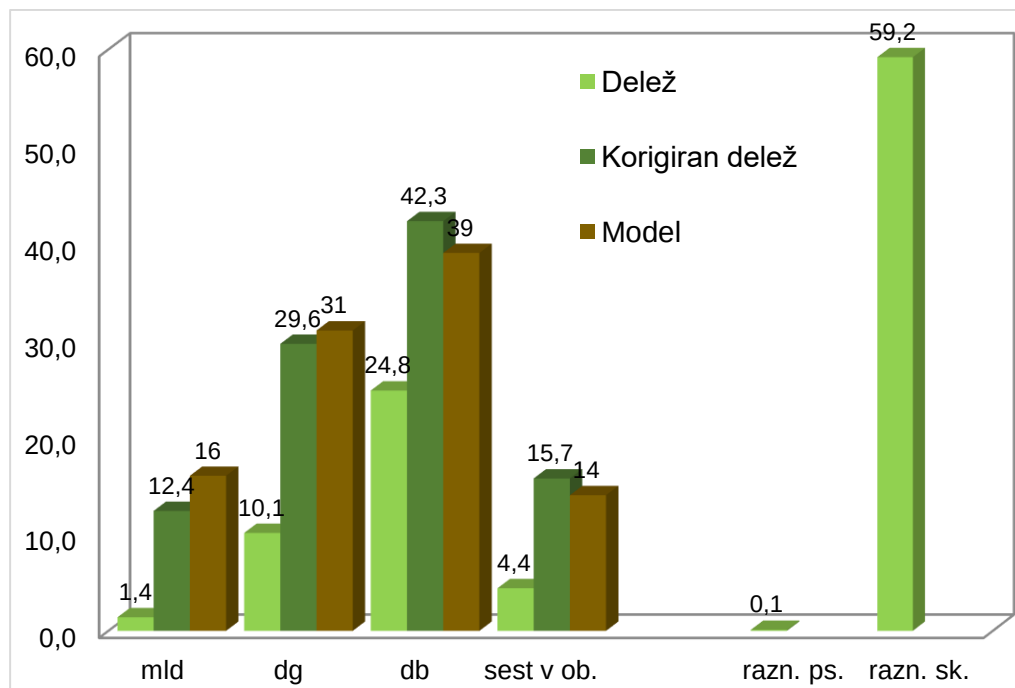
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	61,0	9,6	0,9	0,1	0,0	24,9	0,2	2,1	0,3	0,9
2011	60,1	10,0	1,6	0,1	0,0	24,4	0,1	3,0	0,2	0,5
2021	59,8	10,1	1,5	0,2	0,0	24,4	0,1	3,2	0,2	0,5

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Upošteva se popravljeni deleži osnovnih razvojnih faz v raznomernih sestojih prevladujejo debeljaki, posebej v zadnjem desetletju je več tudi pomlajencev. Zaradi prepletenosti razvojnih faz, posebej v nekdanjih zasmrečenih oddelkih s sedaj izpadlo smreko, pa je kartiranih največ raznomernih sestojev.

Preglednica 76: /D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 01115 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje raz. faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	15,83	1,4	12,4	21	16	176,86	-3,6
Drogovnjak	112,04	10,1	29,6	40	31	342,66	-1,4
Debeljak	274,35	24,8	42,3	51	39	431,09	3,3
Sestoj v obnovi	48,64	4,4	15,7	18	14	154,75	1,7
Raznomerno (ps-šp)	0,76	0,1					
Raznomerno (sk-gnz)	653,75	59,2					
Skupaj	1.105,37	100,0	100,0	130,0	100,0	1.105,37	

Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah RGR 01115

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljne dimenzije
DG, ZG in LS gozdovi	Večjepovršinsko skupinsko raznomerni ter enomerni sestoji	100 - 110 15	600 - 700	sm (55)	B	60-70 cm
				je (10)	B	60-70 cm
				bu (30)	C	60-70 cm
				pl. list (5)	A1,A2	60-70 cm
Pomladitveni cilj				bu (60) je (15) sm (15) pl. list (10)		

Ciljna lesna zaloga je 339 m³/ha. Ciljno obdobje je 10 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Zasmrečeni sestoji so mestoma na velikih površinah zaradi sanacije žledoloma, vetrolomov in podlubnikov v popolni spremembi – obnovi. Sanacija bo nujna še nekaj let, nujne so tudi sečnje za oblikovanje in sproščanje pomladitvenih skupin v raznomernih sestojih s prisotno obnovo bukve.

Obnova: je poudarjena po sanacijskih sečnjah, kljub slabši kvaliteti pomagamo pomladitvenim skupinam in jedrom. Puščanje odraslih listavcev, tudi za semenjake, naj bo omejeno predvsem na robove saniranih površin ali na skupine sredi le-teh.

Nega: redčenja smrekovih sestojev, posebej drogovnjakov in stalna kontrola zdravstvenega stanja sestojev (vsakoletni obhodi) ter preventivno ukrepanje (kontrolna debela in kontrolno-lovne nastave za podlubnike). Sproten posek vseh poškodovanih in slabše vitalnih dreves. Vsa zasedena debela s podlubniki je potrebno pred izletom izdelati, zalego pa, čim manj škodljivo za okolje, uničiti. Nega

mlajših razvojnih faz listavcev je kljub velikim površinam sestojev v obnovi načrtovana z reduciranimi površinami, saj zaradi nestrnjenih in mestoma poškodovanih mladovij ni smotrna.

Velja pospeševanje listavcev pri negi kot tudi pri obnovi gozda. V zasmrečenih sestojih na večjih površinah naj se ohranja listavce ne glede na kvaliteto. Trepetlika, vrbe in drugi mehki listavci, še posebej delno odmrli ali votli, so zelo pomembni za biotsko pestrost in ekološko stabilnost smrekovih monokultur.

Mladovje: Ukrepanje naj bo usmerjeno v mladovje, ki je nastalo z naravno obnovo ter ima primerno gostoto in zasnovo. Nega naj bo manj intenzivna v čistih smrekovih nasadih, kjer se niso pomladile ostale vrste. Redčenje letvenjakov naj se izvede 1 x v desetletju z jakostjo 25 % na LZ.

Drogovnjaki: Redčenje naj se izvede 1 x na 10 let. Jakost redčenja naj bo pri igl do 25 % na LZ, večja v mlajših drogovnjakih, nižja pa v starejših z večjim deležem listavcev. Močno poškodovane drogovnjake zaradi divjadi (obgrizanje, lupljenje) je potrebno sanirati - posek vseh močno poškodovanih dreves, v primeru izredno močne poškodovanosti pa jih je potrebno uvesti v obnovo.

Debeljaki: V odraslih, prereditvenih sestojih je možna le spremljava zdravstvenega stanja sestojev in po potrebi varstveno-sanacijske sečnje. V mlajših debeljakih naj se izvaja redčenje z jakostjo do 15 % na LZ. Obnova naj se začne v vrzelastih in manj vitalnih debeljakih, na mestih, kjer je mladje že prisotno; v zadnjem desetletju jo pravzaprav narekujejo naravne ujme in podlubniki. Poleg poseka polnilnega sloja se mora opraviti tudi pomladitvena sečnja z jakostjo do 50 % na LZ.

Sestoji v obnovi: Obnova se zaradi manjše zapleveljenosti obvezno začne v polsenci, če je to po sanacijskih sečnjah sploh mogoče. V vseh sestojih s prisotnim dovolj kvalitetnim mladovjem naj se obnova zaključi s končnimi poseki na 90 % površine sestojev v obnovi. Pri obnovi imajo prednost listavci, tudi plodonosne vrste.

V razgrajenih sestojih po naravnih ujmah in podlubnikih je večinoma uspešna obnova bukve, čeprav slabše kvalitete, nestrnjena in poškodovana po sanacijskih sečnjah.

Raznomerni sestoji: pričakovano bo večji delež raznomernih sestojev ob uspešni obnovi, nujno je upoštevanje transportnih meja za manj poškodb pri oblikovanju skupin, vzdrževanje drevesne pestrosti, predvidena intenziteta poseka je pri igl do 40 % in list do 30 % na LZ kjer je predvideno oblikovanje in sproščanje obnov.

Grmišča in pionirski sestoji: se mestoma pojavljajo tudi med zasmrečenimi sestoji. Tu je poudarjena biotopska vloga gozda. Prednost imajo plodonosni listavci, preostalo staro smreko pa bi lahko v celoti izsekali.

Naravna zatočišča: Pusti se skupine dreves listavcev ali grmovja znotraj kompleksov smrekovih monokultur. Kot odmrlo biomaso se pušča predvsem odmrle listavce (trepetlika, vrbe, breza, bukev, hrast) in sušice smreke brez lubja (kjer ni več podlubnikov). Odmrle biomase naj bo vsaj 2 % LZ.

Ukrepi

Prikazani so možni poseki in predvidena gojitvena dela, ki smo jih ugotavljali pri terenskem popisovanju sestojev, preverili in dopolnili z revirnimi gozdarji ter dokončno potrdili s kabinetnim izračunom. Seveda bodo nujno izvedene tudi vse morebitne sanacijske sečnje.

Preglednica 77: /D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka RGR 01115

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	71,7	28,3	100,0
- ciljno %	71,9	28,1	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	218,9	86,5	305,4
- ciljna (m ³ /ha)	244	95	339
Prirastek (m ³ /ha)	8,03	2,47	10,50
Možni posek (m ³ /ha)	55,6	15,8	71,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,56	1,58	7,15
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	25,4	18,3	23,4
Intenziteta m. p. prirastek (%)	69,3	64,1	68,1
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 78: /MPVP: Možni posek po vrstah poseka RGR 01115

RGR 01115		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m³	8.003	5.601	19.448	0	0	28.449	61.500	25,4	69,3
	%	13,0	9,1	31,6	0	0,0	46,3	100		
Listavci	m³	2.024	6.247	6.439	0	0	2.790	17.500	18,3	64,2
	%	11,6	35,7	36,8	0	0,0	15,9	100		
Skupaj	m³	10.027	11.848	25.887	0	0	31.239	79.000	23,4	68,1
	%	12,7	15,0	32,8	0	0,0	39,5	100		

V RGR 01115 so združeni vsi zasmrečeni sestoji enote. Po drevesni sestavi je to najbolj spremenjen razred. V zadnjem desetletju po naravnih ujmah in lubadarju je veliko teh sestojev razgrajenih in v obnovi. Med smrekove sestoje različnih starosti in razvojnih faz so vključeni le manjši ostanki sestojev listavcev. Kljub povprečni kvaliteti bomo smrekove nasade izkoristili do konca, seveda pri obnovi pospešujemo listavce – bukeve.

V zasmrečenih sestojih enote je lahko največ strojne sečnje, predvidi se z gojitvenimi načrti. Sanacijske sečnje bodo nujne tudi v bodoče, obsega ne moremo predvideti, a kaže redne sečnje zasmrečenih sestojev prav zaradi tega načrtovati za drugo polovico desetletja.

Na dolgoročne probleme zasmrečenih gozdov so nazorno opozorile naravne ujme v zadnjih letih - žledolom, vetrolom in posledično prenamnožitve lubadarjev. Nesmiselno je delo le z eno (in celo rastišču tujo) drevesno vrsto. Zelo nazorno je tudi zapleveljenje na golo nujno posekanih sestojev, kjer bo naravna obnova zelo težka in počasna.

Zato so tudi gojitvena dela usmerjena v obnovo, za naravno so načrtovane priprave sestojev. Za nazoren prikaz naravne obnove brez objedanja srnjadi in jelenjadi bi kazalo postaviti vsaj eno ogledno ograjo. Poudarjena je tudi nega mlajših razvojnih faz in drogovnjakov – redčenja in potrebna varstvena dela zaradi lubadarjev.

Za biotsko pestrost so načrtovane košnje, čiščenje vodnih virov – kaluž...

Preglednica 79: /NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 01115

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	42,20	42,20
Priprava tal	ha	1,00	1,00
Sadnja	ha	1,00	1,00
Obžetev	ha	7,03	32,25

Nega mladja	ha	0,70	0,70
Nega gošče	ha	13,08	13,08
Nega letvenjaka	ha	21,90	21,90
Nega ml. drogovnjaka	ha	13,40	13,40
Nega prebiralnega gozda	ha	0,70	0,70
Varstvo pred žuželkami	dni	48,00	48,00
Zaščita s premazom	ha	1,00	5,00
Zaščita z ograjo	m	800,00	800,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	280,00	2.000,00
Vzdrževanje travinj	ha	4,70	47,00
Vzdrževanje vodnih površin	kos	2,00	4,00
Sadnja plodonosnega drevja	kos	100,00	100,00
Vzdrževanje plodono. drevja	kos	100,00	300,00
Pušč. stoječe biomase v gozdu	m ³	32,00	32,00
Naravni razvoj biotopov	ha	0,80	0,80
Ostala varstvena dela	dni	2,00	10,00

9.2.3 RGR: Jelova bukovja na plitvih tleh - 01121

HABITATNI TIPI, V KATEREM SE NAHAJA RGR ALI NJEGOV DEL

V RGR 01121 so jelovo-bukovi gozdovi na ekstremnejših – strmejših in skalovitejših rastiščih Goteniške gore.. Na celotnem območju je prisoten habitatni tip (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, na večini površine pa tudi HT 91K0 – Ilirski bukov gozdovi.

Čez RGR se mozaično prepletajo tudi upravljaljske cone (UC A -detli, UC B – g. jereb, UC C – d. petelin in UC E – javorovi gozdovi) kar priča o raznolikosti tega RGR.

Preglednica 80: /D-GHT: Gozdni habitatni tipi RGR 01121

EU Koda/ habitatni tip	Ime habitatnega tipa	GOZDNE ZDRUŽBE po seznamu iz baze ZGS	
		šifra	ime gozdne združbe
8310	Jame, ki niso odprte za javnost	celoten gozdni prostor	
91K0	Ilirski bukov gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	Tabela D-GZ1	

STANJE GOZDOV

Površina je 960,68 ha – 18,0 % gozdov enote, prevladujejo državni gozdovi 851,56 ha, zasebnih je 26,60 ha in gozdov lokalnih skupnosti 82,52 ha. Upoštevali smo trenutno posestno stanje, oddelki 59, 60, 61, 62, 63 in 64 so v lastniškem sporu med občino Osilnica in državo.

V RGR 01121 so najmogočnejši in najbolj naravno ohranjeni jelovo-bukovi gozdovi območja GGO Kočevje. Malopovršinsko raznomerni in prebiralni sestoji so z visokimi lesnimi zalogami in tudi dobro pomlajeni z bukovimi jedri in številnimi šopi smreke in tudi jelke (zaradi težke prehodnosti terena za jelenjad?). Posebnost je velik delež avtohtone smreke, ki ima po prvih analizah tudi resonančni les.

a) Rastišče

Rastiščno prevladujejo ekstremnejša jelovo-bukova rastišča na apnencu.

Proizvodna sposobnost rastišč je v povprečju 10,0 m³/ha. Za izračun modela po posameznih drevesnih vrstah smo uporabili naslednje SI: smreka 30, jelka 28, bukev 26, plemeniti listavci 26, trdi listavci 24 in mehki listavci 26.

Preglednica 81: /D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi RGR 01121

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
60110	Velikojesenovje	7	18,08	1,9
63710	Bukovje z javorjem	7	0,45	0,0
64101	Dinarsko jelovo bukovje s torilnico	11	91,00	9,5
64102	Dinarsko jelovo bukovje z bilnico	11	444,41	46,3
64103	Dinarsko jelovo bukovje s tevjem	11	22,36	2,3
64104	Dinarsko jelovo bukovje z golščem	11	70,90	7,4
64105	Dinarsko jelovo bukovje z mahom zaveščkom	11	7,33	0,8
64106	Dinarsko jelovo bukovje s planinščkom	11	3,10	0,3
64107	Dinarsko jelovo bukovje z javorjem	11	41,53	4,3
64114	Dinarsko jelovo bukovje tipično	11	120,07	12,5
66110	Dinarsko jelovje na skalovju	5	140,67	14,6
78110	Kisloljubnogorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	7	0,78	0,1
	Skupaj	10,00	960,68	100,0

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo prebiralni in skupinsko raznomerni sestoji jelke, bukve in smreke z odlično obnovo bukve v manjših skupinah in jedrih ter smrekovimi in jelovimi obnovitvenimi šopi, veliko je tudi čakalcev jelke in smreke. Le mestoma so zaradi žledoloma, vetrolomov in lubadarjev sestoji razgrajeni, a se hitro obnavljajo.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga je 423,5 m³/ha, iglavcev je 60,7 %, listavcev 39,3 %. Debelinsko so to v povprečju močnejši sestoji, tako pri iglavcih kot pri listavcih. Skupni povprečni letni prirastek je 8,45 m³/ha, 5,81 m³/ha pri igl in le 2,64 m³/ha pri list. Na upad prirastka bukve je opozorila tudi analiza prirastnih odstotkov.

Odmrlega drevja je 8,0 m³/ha ali 1,9 % od LZ, premalo glede na smernice, čeprav je v tem razredu največ ekocelic, ki so prepuščene naravnemu razvoju.

Preglednica 82: /D-LZ: Lesna zaloga, struktura po deb. razredih in letni prirastek RGR 01121

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3,3	8,0	11,0	16,1	61,6	257,1	60,7	5,81	68,7
Listavci	4,5	10,7	16,2	25,3	43,3	166,4	39,3	2,64	31,3
Skupaj	3,8	9,1	13,0	19,7	54,4	423,5	100,0	8,45	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V lesni zalogi prevladuje jelka, sledita bukev in smreka, nekaj je javorja, brešta in lipe, ostale drevesne vrste so redke.

Preglednica 83: /D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst RGR 01121

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	78,3	178,8	0,0	0,0	0,0	145,4	0,0	20,9	0,0	0,1
	%	18,5	42,3	0,0	0,0	0,0	34,3	0,0	4,9	0,0	0,0
Naravno stanje		50,8	160,9	0,0	0,0	0,0	182,1	0,0	29,6	0,0	0,0
	%	12,0	38,0	0,0	0,0	0,0	43,0	0,0	7,0	0,0	0,0

Ohranjenost gozdov

Po drevesni sestavi so sestoji ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Pri kartiranju sestojev - razvojnih faz smo s % ocenjevali tudi delež pomladka, ki pa pravzaprav pomeni mladovje, ki ga zaradi malopovršinske prepletenosti ni moč vrisati v debeljakih, a ima vse možnosti za uspešno preraščanje. Podobno so z deležem osnovnih razvojnih faz (mld, dg, db, pom) razdeljeni tudi raznomerni in prebiralni sestoji. Navajamo kartirani in popravljeni delež razvojnih faz.

Prevladujejo prebiralni – 51,3 % in raznomerni sestoji – 40,4 % površin, mladovij je 1,1 ali 11,7 %, drogovnjakov 1,3 ali 17,8 %, debeljakov 5,0 ali 51,2 % in sestoj v obnovi 0,9 ali 19,3 % površin.

Preglednica 84: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 01121

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	10,11	0,0	45,3	54,7	0,0	53,8	39,2	7,0	0,0	84,2	15,8	0,0	0,0
Drogovnjak	12,59	0,0	75,4	24,6	0,0	87,4	12,6	0,0	0,0	16,1	83,9	0,0	0,0
Debeljak	47,85					78,0	22,0	0,0	0,0	0,0	77,3	22,7	0,0
Sestoj v obnovi	8,17					100,0	0,0	0,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	494,21					91,7	2,5	5,8	0,0				

Raznomerno (sk-gnz)	387,75					81,9	15,4	2,7	0,0				
Skupaj	960,68												

Kakovost drevja

Največ je dobre 47,4 % in zadovoljive 30,7 % kakovosti dreves.

Poškodovanost sestojev

Opazena je poškodovanost 10,3 %, največ na deblu in korenčniku ter vejah zaradi nujnih sanitarnih sečenj po naravnih ujmah in zaradi smrekovih podlubnikov.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V naravno ohranjenih sestojih načrtovani poseki niso bili realizirani zaradi kompenzacije sanacijskih sečenj v zasmrečenih sestojih. Rednih sečenj ni bilo tudi v lastniško spornih oddelkih. Prav tako so izpadla tudi gojitvena dela. Pripomnimo, da so poleg sanacijskih nujne tudi redne gojitvene sečnje za oblikovanje in sproščanje pomladitev ter poseka slabo vitalnih debelejših listavcev. Nujen je tudi dogovor lastništva ali vsaj soglasja za vse redne sečnje.

Posebna pozornost bi lahko veljala avtohtoni smreki, saj so analize pokazale, da ima tudi resonančni les.

Preglednica 85: Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka RGR 01121

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	50.194	38.464	76,6	47,8
LISTAVCI	30.253	19.555	64,6	24,3
Skupaj	80.447	58.019	72,1	72,1

Preglednica 86: /OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela RGR 01121

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	15,76	12,80	81,2
Priprava tal	ha	0,50	5,00	1.000,0
Sadnja	ha	0,50	0,20	40,0
Obžetev	ha	2,00	0,20	10,0
Nega mladja	ha	1,80	0,70	38,9
Nega gošče	ha	22,38	11,90	53,2
Nega letvenjaka	ha	15,21	5,90	38,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	13,26	26,30	198,3
Nega prebiralnega gozda	ha	62,00	17,90	28,9
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	2.100,00	200,00	9,5
Vzdrževanje travinj	ha	2,50	0,00	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	kos	5,00	0,00	0,0
Postavitev valilnic in ostalo	dni	0,60	0,30	50,0
Osnovanje pasišč v gozdu	ha	0,50	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	4,85	0,0
Zaščita z ograjo	m	0,00	370,00	0,0
Vzdrževanje grmišč	ha	0,00	0,50	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	kos	0,00	90,00	0,0
Vzdrževanje plodono. drevja	kos	0,00	3,80	0,0
Naravni razvoj biotopov	m ³	0,00	3.019,00	0,0
Ohranjanje biotopov - nega	ha	0,00	1,00	0,0
Ohranjanje biotopov - sečnja	m ³	0,00	42,00	0,0
Ostala varstvena dela	dni	0,00	0,25	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Z razširitvijo gozdnega rezervata Medvedjak se je nekoliko zmanjšala površina razreda. Lesne zaloge so zaradi neizvedbe rednih sečenj ostale skoraj enake.

Preglednica 87: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov RGR 01121

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	997,36	233,0	140,4	373,4	2,81	2,34	5,16	3,41	2,19	5,60
2011	974,22	258,3	165,7	424,0	5,36	3,16	8,52	3,95	2,01	5,96
2021	960,68	257,1	166,4	423,5	5,81	2,64	8,45	5,83	3,54	9,37

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Delež iglavcev – jelke in smreke se je v preteklosti povečeval, v zadnjih desetletjih pa stagnira. Počasi bo vendarle več bukve, predvsem z vrstjo številnih pomladitev.

Preglednica 88: /D-DV: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst RGR 01121

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	18,5	43,9	0,0	0,0	0,0	32,9	0,0	4,7	0,0	0,0
2011	18,7	42,2	0,0	0,0	0,0	34,1	0,0	5,0	0,0	0,0
2021	18,5	42,3	0,0	0,0	0,0	34,3	0,0	4,9	0,0	0,0

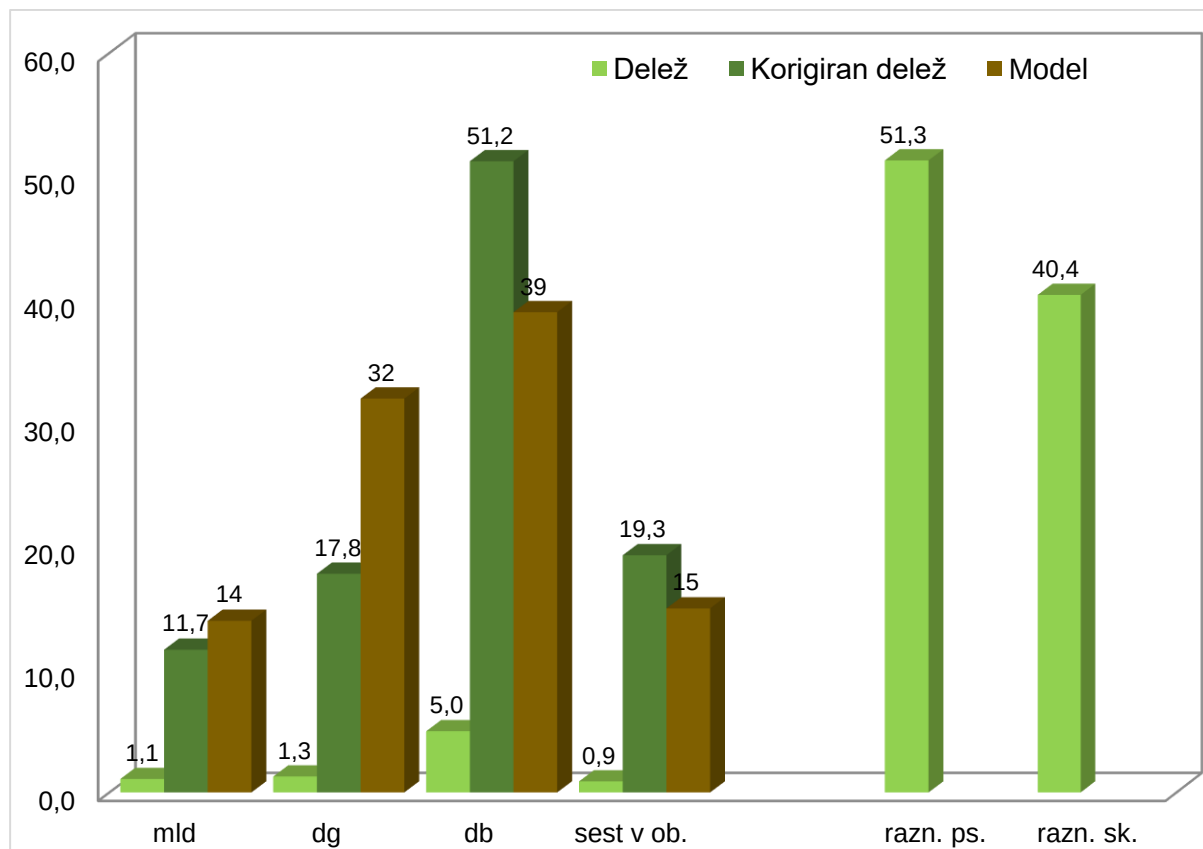
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Na strmih in skalovitih rastiščih izrazito prevladujejo malopovršinsko raznomerni in zaradi pomladka ter čakalcev jelke in smreke tudi prebiralni sestoji. Kljub temu smo za lažjo primerjavo z modelom ocenili tudi deleže 'osnovnih' razvojnih faz: mladovja, drogovnjaka, debeljaka in pomlajenca.

Preglednica 89: /D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 01121 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje raz.faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	10,11	1,1	11,7	20	14	134,50	-2,3
Drogovnjak	12,59	1,3	17,8	46	32	307,42	-14,2
Debeljak	47,85	5,0	51,2	57	39	374,67	12,2
Sestoj v obnovi	8,17	0,9	19,3	22	15	144,10	4,3
Raznomerno (ps-šp)	494,21	51,3					
Raznomerno (sk-gnz)	387,75	40,4					
Skupaj	960,68	100,0	100,0	145,0	100,0	960,68	

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah RGR 01121

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljne dimenzije
DG, ZG in LS gozdovi	Prebiralni in skupinsko raznomerni sestoji	145 20-30	580 - 620	sm (15) je(40) bu (40) pl. list (5)	A1,B,C B,C L, C A1, L	60-70 cm 65-75 cm 50-60 cm 60-70 cm
Pomladitveni cilj				sm (20) je (20) bu (50) pl. list (10)		

Optimalna lesna zaloga v prebiralnih in malopovršinsko skupinsko raznomernih sestojih je 380-400 m³/ha. Ciljna lesna zaloga je 380 - 420 m³/ha, izravnalna doba 10 let. Ciljne dimenzije premerov dreves veljajo za skupinsko raznomerne sestoe, pri prebiralnih gozdovih so lahko ciljni premeri posameznih kakovostnih dreves višji, pri iglavcih za 10 do 20 cm, pri listavcih do 10 cm.

Kljub zapisanim številkam poudarimo, da so pri vseh odločitvah za posek pomembni predvsem principi prebiralnega gospodarjenja: načelo obnove, nege, zgradbe in tudi ekonomike. Odkazilo je zahtevno, sestoji morajo biti primerno odprti za spravilo, strojna sečnja zaradi malopovršinskih in prepletenih razvojnih faz ter ekstremnosti rastišč, večje skalovitosti in nagibov, ni možna.

Posebej bi kazalo poiskati drevesa avtohtone smreke z resonančnim lesom, jih označiti in v primernem času izkoristiti.

Gozdnogojitvene usmeritve: Zaradi plitvih tal in mestoma zelo skalovitih predelov je za trajnost in varovalno vlogo teh gozdov pomembna stalna pokrovnost tal. Pri gospodarjenju težimo k malopovršinskemu skupinsko postopnemu in predvsem prebiralnemu gospodarjenju.

Mladovje: pri negi je v čim večji meri potrebno izkoristiti avtonegovalne principe malopovršinskih sestojev z visokimi lesnimi zalogami. Pospešujemo jelko in smreko, mestoma plemenite listavce, tudi brest, čeprav je ogrožen zaradi brestove bolezni. Pomlajevanje se začne v polsenci, nato mladje, ki ima dobro zasnovo in sklep, zaradi manjšega izločanja lahko raste brez zastora. Oblikujemo skupine bukovih mladovij od ene do dveh sestojnih višin. Enkrat v desetletju opravimo uravnavanje zmesi in posek predrastkov ter enkrat redčenje letvenjakov, v manjših pomladitvenih jedrih (pod eno drevesno višino) naj ima prednost avtonega.

Drogovnjaki: teh je zelo malo, kjer pa se pojavljajo so potrebna redčenja bukovih skupin z intenziteto 15 % na igl in 20 % na list. Potrebno je odstraniti robna drevesa, predvsem tista, ki zastirajo svetlobo.

Debeljaki: ukrepamo različno. Ločiti jih je potrebno na debeljake za akumulacijo – lahko brez ukrepanja (ca. 20 %), debeljake za redčenje in debeljake za obnovo. Redčenje debeljakov do 12 % na LZ. V obnovo uvesti 20 % debeljakov na predelih z manjšo skalovitostjo in nakazanim podmladkom - jakostjo ukrepanja do 20 % na LZ (strogo ohraniti jelke pod 35 cm premera).

Sestoji v obnovi: se pojavljajo na manjšem delu površine. Na 70 % površine zaključimo obnovo (do 90 % na LZ), na preostalih 30 % površine nadaljevanje obnove z jakostjo do 50 % na LZ. Zaradi ohranjanja stojnosti, varovalne vloge, sonaravnosti, mora biti obnova pazljiva in malopovršinska.

Posamično in gnezdasto raznomerni ter prebiralni sestoji: na ekstremnih legah velja načelo posamičnega, na manj ekstremnih pa skupinskega prebiranja. Pri debelem drevju (nad 50 cm premera) je treba zmanjšati delež jelke in še posebej bukve, ki zelo slabo prirašča. Večino negovalnih del opravimo s pomočjo odraslega sestoja - avtonega. Tako v zgornji položaj preraste le najbolj vitalni del populacije, ki kasneje lahko doseže velike dimenzije in kvaliteto. Zaradi varovalne vloge puščamo pri poseku na najbolj ekstremnih legah, še zlasti na prisojnih, visoke panje in lahko tudi drobnejši les. Jakost poseka naj se giblje od 15 do 25 % na LZ. Predvidevamo 30 % sanitarnega poseka.

Ohranitvena strategija za jelko: ohranitev deleža jelke je pomembna zlasti v sestojih s prevladujočim deležem iglavcev na hladnejših, bolj strmih legah, z večjo skalovitostjo. Poudarek je na sproščanju jelovih čakalcev in pomladitvenih šopov smreke, pomlajevanju v polsenci, ohranjanju malopovršinske skupinsko raznomerne in prebiralne zgradbe, ohranjanju odraslih najbolj vitalnih jelovih dreves. Seveda je z odstrelom nujno vzdrževanje ravnovesja srnjadi in jelenjadi z uspešno obnovo jelovo-bukovih sestojev.

Naravna zatočišča – ekocelice in odmrle biomasa: izločene so predvsem na zelo skalovitih terenih (npr. *Neckero-Abietetum*), strmih in nedostopnih predelih ter na področjih ostalih redkih biotopov (brlogi, jame, brezna, kaluže, izviri...). Pri izdelavi gozdnogojitvenih načrtov se ekocelice vrišejo s posebnimi negovalnimi enotami. Velike so od pol hektarja do dveh hektarjev in več.

Delež odmrle biomase naj bo do 5 % LZ, najmanj četrtina naj bo stoječih sušic, ostalo podrtice, več na izpostavljenih prisojnih legah s poudarjeno varovalno vlogo. Za začasna naravna zatočišča se lahko določi tudi debeljake, kjer se 10–30 let ne ukrepa. Tam, kjer ni odmrle biomase se pušča do naravnega razpada posamezne manj kvalitetne debele listavce oddaljene vsaj eno drevesno višino od ceste. Označi se jih s predvidenim znakom kljuna.

V zasebnih gozdovih je možen zakup habitatnih dreves, ki so tudi posebej označena.

Ukrepi

Prikazani so možni poseki in predvidena gojitvena dela, ki smo jih ugotavljali pri terenskem popisovanju sestojev, preverili in dopolnili z revirnimi gozdarji ter dokončno potrdili s kabinetnim izračunom.

Preglednica 90: /D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka RGR 01121

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	60,7	39,3	100,0
- ciljno %	62,0	38,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m³/ha)	257,1	166,4	423,5
- ciljna (m³/ha)	257	157	414
Prirastek (m³/ha)	5,81	2,64	8,45
Možni posek (m³/ha)	58,2	35,3	93,6
Možni posek (m³/ha/leto)	5,83	3,54	9,37
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	22,7	21,3	22,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	100,3	134,1	110,9
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 91: /MPVP: Možni posek po vrstah poseka RGR 01121

RGR 01121		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega d. sanit. p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m³	13.878	778	19.568	0	0	21.776	56.000	22,7	100,4
	%	24,8	1,4	34,9	0	0,0	38,9	100		
Listavci	m³	15.016	787	14.590	0	0	3.607	34.000	21,3	133,9
	%	44,2	2,3	42,9	0	0,0	10,6	100		
Skupaj	m³	28.894	1.565	34.158	0	0	25.383	90.000	22,1	110,9
	%	32,1	1,7	38,0	0	0,0	28,2	100		

V RGR 01121 so vključeni najbolj naravno ohranjeni jelovo-bukovi gozdovi na ekstremnejših rastiščih. Prebiralne zgradbe so možne s stalno naravno obnovo vseh treh vrst: jelke, smreke in bukve. Z relativno močnimi sečnjami sproščamo in oblikujemo obnovo, vzdržujemo malopovršinsko zgradbo in popravimo debelinsko strukturo, posebej pri manj vitalni bukvi.

Ob morebitnih naravnih ujmah in sanacijah lubadarjev so tudi v teh gozdovih nujne gojitvene sečnje, predvsem za obnovo. Zato so tudi gojitvena dela usmerjena v obnovo, tudi kot nega prebiralnega gozda, smiselno je skromno načrtovana nega mlajših razvojnih faz, kjer izkoriščamo avtonegovalne procese gozda.

Preglednica 92: /NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 01121

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	18,10	18,10
Priprava tal	ha	1,00	1,00
Obžetev	ha	0,50	0,50
Nega gošče	ha	30,64	30,64
Nega letvenjaka	ha	10,01	10,01
Nega ml. Drogovnjaka	ha	3,96	3,96
Nega prebiralnega gozda	ha	68,07	68,07
Varstvo pred žuželkami	dni	12,00	12,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	50,00	500,00
Vzdrževanje grmišč	ha	1,00	3,00
Vzdrževanje vodnih površin	kos	3,00	6,00
Pušč. stoječe biomase v gozdu	m³	95,00	95,00
Naravni razvoj biotopov	ha	40,47	40,47
Ohranjanje biotopov - nega	ha	4,00	8,00
Vzdrževanje gnezdnic	kos	5,00	10,00
Postavitev gnezdnic	kos	5,00	5,00
Vzdrževanje stez	dni	14,00	14,00

9.2.4 RGR: Varovalni gozdovi - 08000

HABITATNI TIPI, V KATEREM SE NAHAJA RGR ALI NJEGOV DEL

V razredu izstopata varovalna vloga in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti zaradi naravi prepuščenega naravnega razvoja in redkih vrst. Razred je del Natura 2000 območja.

Manjše površine ob vodotokih mestoma sovpadajo s površinami upravljalvske cone D (UC D) – območjem raka koščaka, in sicer vzdolž Čabranke, Sušice in ostalih vodotokov.

Preglednica 93: /D-GHT: Gozdni habitatni tipi RGR 08000

EU Koda/ habitatni tip	Ime habitatnega tipa	GOZDNE ZDRUŽBE po seznamu iz baze ZGS	
		šifra	ime gozdne združbe
8310	Jame, ki niso odprte za javnost	celoten gozdni prostor	

STANJE GOZDOV

V RGR 8000 so uvrščeni mlajši, raznomerni sestoji s poudarjeno varovalno vlogo na večinoma nedostopnih skalovitih strminah nad dolino Čabranke, ki so z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom - URL RS št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20 razglašeni za varovalne gozdove. Površina je 107,59 ha, prevladujejo zasebni gozdovi 82,83 ha, državnih je 23,11 ha in gozdov lokalnih skupnosti 1,65 ha.

Na nedostopnih delih pobočja so načrtovane ekocelice prepuščene naravnemu razvoju, drugod so predvidene manjše, predvsem sanitarne sečnje.

a) Rastišče

Povsem prevladujejo rastišča toploljubnih listavcev, črnega gabra, malega jesena z mestoma več bukve, rdečega in črnega bora ter smreke.

Preglednica 94: /D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi RGR 08000

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
56210	Preddinarsko-dinarski gozd toploljubnih listavcev	1	103,81	96,5
62110	Bazofilno rdečeborovje	1	1,63	1,5
64103	Dinarsko jelovo bukovje s tevjem	11	0,23	0,2
64105	Dinarsko jelovo bukovje z mahom zaveščkom	11	0,23	0,2
78110	Kisloljubnogorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	7	1,69	1,6
	Skupaj	1,140	107,59	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Na izpostavljenih strmih pobočjih prevladujejo mlajši, raznomerni sestoji toploljubnih listavcev in rdečega bora često stalno v inicialni fazi, na ostalem delu so sestoji z mestoma večjo primesjo bukve, smreke in rdečega ter črnega bora.

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga je zaradi proizvodne nepomembnosti teh gozdov ocenjena okularno. Povprečna lesna zaloga je 141,0 m³/ha, iglavcev je 32,8 %, listavcev 67,2 %. Na ekstremnih predelih prevladuje tanko drevje, mestoma so sestoji debelejši.

Preglednica 95: /D-LZ: Lesna zaloga, struktura po deb. razredih in letni prirastek RGR 08000

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m³/ha	%
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%		
Iglavci	11,3	19,2	24,8	25,7	19,0	46,3	32,8	1,81	49,8
Listavci	7,1	15,9	24,7	29,3	23,0	94,7	67,2	1,83	50,2
Skupaj	8,4	17,0	24,7	28,2	21,7	141,0	100,0	3,64	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Prevladujejo bukev, smreka in rdeči bor z manjšo primesjo jelke in ostalih listavcev. Na ekstremnih skalovitih legah je več črnega gabra in malega jesena.

Preglednica 96: /D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst RGR 08000

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko	m³/ha	21,5	5,5	19,3	0,0	0,0	80,1	0,0	4,6	10,0	0,0
stanje	%	15,2	3,9	13,7	0,0	0,0	56,8	0,0	3,3	7,1	0,0

Ohranjenost gozdov

Sestoji so večinoma naravno ohranjeni, mestoma je večji delež smreke, ki so jo pospeševali na dostopnejših predelih pobočij.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Opisovanje sestojev v ostenjih je problematično, morda bi jih smiselno morali uvrstiti v stalno obnavljajoče se mladovje, tako pa so opisani kot raznomerni sestoji. V ostalem delu so drogovnjaki in debeljaki, čeprav v strmini s tanjšim in nižjim drevjem. Zasnove, negovanost in kakovost so v varovalnih gozdovih seveda slabše, a nepomembne.

Preglednica 97: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 08000

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	7,42	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Debeljak	15,76					50,1	45,2	4,7	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	84,41					0,0	0,0	94,8	5,2				
Skupaj	107,59												

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Varovalni gozdovi so bili izločeni že v GGN Draga 1991 – 2000. Posegov v težko dostopne sestoje skoraj ni bilo, omenjeno pa je steljarjenje in paša, opuščena po letu 1945?. V varovalnih gozdovih je bil predviden in realiziran posek le v dostopnem manjšem predelu nad Čabranko, gojenja ni bilo.

Preglednica 98: /D-PGR: Realizacija poseka v RGR RGR 08000

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Sk. real. možnega p.
	m³	m³	%	%
IGLAVCI	250	59	23,7	11,9
LISTAVCI	250	75	30,1	15,0
Skupaj	500	134	26,9	26,9

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina tega razreda se praktično ne spreminja. Zaradi nedostopnosti skoraj ni posekov, lesna zaloga je bila le okularno ocenjena in je večja.

Preglednica 99: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov RGR 08000

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	104,51	33,7	128,6	162,3	1,06	4,39	5,46	0,10	0,00	0,10
2011	108,79	37,8	89,6	127,3	1,09	2,28	3,37	0,05	0,07	0,12
2021	107,59	46,3	94,7	141,0	1,81	1,83	3,64	0,46	0,46	0,93

Drevesna sestava in razvojne faze ter zgradbe sestojev

Naravno in mestoma s sečnjo se drevesna sestava ne spreminja veliko. Povečuje se delež debelejšega drevja, a počasi. Prevladujejo raznomerni sestoji, korigirano z oceno pa drogovnjaki.

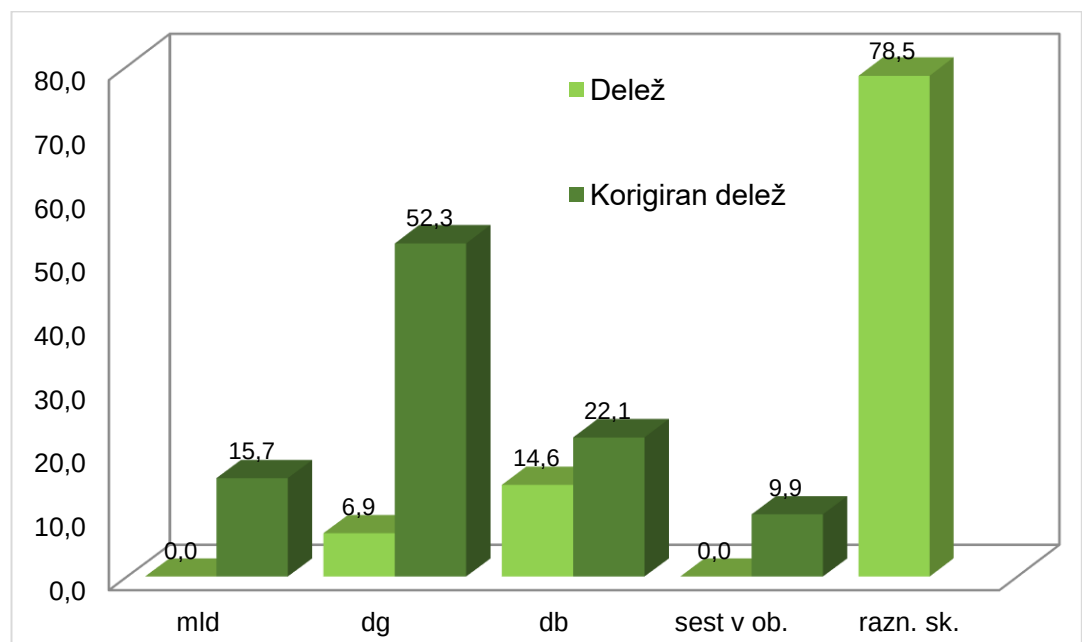
Preglednica 100: /D-DV: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst RGR 08000

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	10,0	3,7	7,1	0,0	0,0	65,9	0,0	1,2	12,1	0,0
2011	11,7	4,0	14,0	0,0	0,0	60,5	0,0	2,8	7,0	0,0
2021	15,2	3,9	13,7	0,0	0,0	56,8	0,0	3,3	7,1	0,0

Preglednica 101: /D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 08000 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje r. faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	0	0	15,7	26	16	17,21	-0,3
Drogovnjak	7,42	6,9	52,3	83	52	55,95	0,3
Debeljak	15,76	14,6	22,1	35	22	23,67	0,1
Sestoj v obnovi	0	0	9,9	16	10	10,76	-0,1
Raznomerno (sk-gnz)	84,41	78,5					
Skupaj	107,59	100	100,0	160,0	100,0	107,59	

Grafikon 6: Primerjava dejanske strukture gozdov po razvojnih fazah RGR 08000

CILJI, USMERITVE IN UKREPI**Gozdnogojitveni cilj**

Cilj v varovalnih gozdovih je vitalen gozd, ki varuje strma pobočja pred erozijo in upočasnjuje vodni odtok. V ostenjih je večinoma prepuščen naravnemu razvoju in tako tudi svojevrstna ekocelica.

Gozdnogojitvene usmeritve

Nega v varovalnem gozdu je smiselna le na dostopnih predelih z vlakami nad Čabranko ali ob gozdni cesti pri vasi Trava. Tu je pomemben pravočasen posek debelih dreves ob cesti. Stalna je tudi sanitarna sečnja v predelu z več smreke.

Vsi ukrepi so malopovršinski, brez razgolitve večjih površin. Gradnja vlak je smiselna na manj strmih pobočjih, a morajo biti v celoti vrezane v pobočje, zato je nujna skrbna presoja in trasiranje vsake posamezne vlake, ki mora imeti vsa potrebna dovoljenja.

Ukrepi

Obnovitveni poseki so smiselni na dostopnih predelih, ob cesti in vlakah.

Preglednica 102: /D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka RGR 08000

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	32,8	67,2	100,0
- ciljno %	35,5	64,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	46,3	94,7	141,0
- ciljna (m ³ /ha)	60	108	168
Prirastek (m ³ /ha)	1,81	1,83	3,64
Možni posek (m ³ /ha)	4,6	4,6	9,2
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,47	0,47	0,93
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	10,0	4,9	6,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	25,7	25,4	25,5
Izravnalna doba (let)	10	10	10

Preglednica 103: /MPVP: Možni posek po vrstah poseka RGR 08000

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	320	32	0	0	0	148	500	10,0	25,6
	%	64,1	6,3	0,0	0,0	0,0	29,6	100,0		
Listavci	m³	425	49	0	0	0	26	500	4,9	25,4
	%	85,1	9,8	0,0	0,0	0,0	5,1	100,0		
Skupaj	m³	746	81	0	0	0	173	1.000	6,6	25,5
	%	74,6	8,1	0,0	0,0	0,0	17,3	100,0		

V sklopu varovalnih gozdov so predlagane ekocelice prepuščene naravnemu razvoju na ekstremnih ostenjih pobočij nad reko Čabranko. S predlaganimi ekocelicami je zasebnim lastnikom dostopna tudi odškodnina za pogodbeno 20-letno prepustitev naravnemu razvoju.

Pri gojitvenih delih se na koncu desetletja ob neukrepanju v predlaganih ekocelicah evidentira naravni razvoj biotopov.

Preglednica 104: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 08000

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Naravni razvoj biotopov	ha	92,57	92,57

9.2.5 RGR: Gozdni rezervati - 09000

HABITATNI TIPI, V KATEREM SE NAHAJA RGR ALI NJEGOV DEL

Na celotnem območju gozdnega rezervata Medvedjak je prisoten habitatni tip (8310) Jame, ki niso odprte za javnost in 91K0 – Ilirski bukovi gozdovi

Celoten rezervat je tudi del UC C (območje divjega petelina).

Preglednica 105: /D-GHT: Gozdni habitatni tipi RGR 09000

EU Koda/ habitatni tip	Ime habitatnega tipa	GOZDNE ZDRUŽBE po seznamu iz baze ZGS	
		šifra	ime gozdne združbe
8310	Jame, ki niso odprte za javnost	celoten gozdni prostor	
91K0	Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>))	Tabela D-GZ1	

STANJE GOZDOV

Gozdni rezervat Medvedjak je bil prvič izločen v GGN Draga 2001 – 2010, uradno pa je zavarovan z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom - URL RS št. 88/2005, spr.: 56/2007, 29/2009, 39/2015 in 191/2020.

Rezervat je bil z zadnjo spremembo uredbe na pobudo ZGS KE Travna gora in s soglasjem SiDG razširjen z okoliškimi ekocelicami in sestojem na ekstremnem rastišču in obsega oddelke/odseke: 35, 36 C, 39 B, 40 in 41 B. Poleg slikovitih skalnatih grebenov je glavna naravna posebnost koliševka Sovja stena.

Površina je 95,57 ha, v celoti so gozdovi državno lastništvo.

Seveda je v rezervatu poudarjena raziskovalna funkcija, funkcija ohranjanja naravnih vrednot in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti zaradi naravnega razvoja.

V načrtu so prikazani le nekateri osnovni podatki, za raziskave spodbujamo različne naloge: seminarske, pripraviške, diplomske..., ki imajo posterske povzetke, primerne za predelavo v informativne table.

a) Rastišče

V rezervatu prevladujejo ekstremnejša jelovo-bukova in jelova rastišča.

Preglednica 106: /D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi RGR 09000

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
60110	Velikojesenovje	7	6,87	7,2
64101	Dinarsko jelovo bukovje s torilnico	11	9,62	10,1
64102	Dinarsko jelovo bukovje z bilnico	11	44,66	46,7
64106	Dinarsko jelovo bukovje s planinščkom	11	7,25	7,6
64107	Dinarsko jelovo bukovje z javorjem	11	2,94	3,1
64114	Dinarsko jelovo bukovje tipično	11	5,01	5,2
66110	Dinarsko jelovje na skalovju	5	19,22	20,1
	Skupaj	9,510	95,57	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo naravno ohranjeni jelovo-bukovi sestoji z velikim deležem avtohtone smreke.

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga je bila izmerjena na zgoščeni mreži stalnih vzorčnih ploskev (125 x 125 m). Povprečna lesna zaloga je 487,9 m³/ha, iglavcev je 62,6 %, listavcev 37,4 %. Prevladuje debelejša dreveja, posebej pri iglavcih. Prirastek je 5,13 m³/ha pri iglavcih in 2,17 m³/ha pri listavcih.

Preglednica 107: /D-LZ: Lesna zaloga, struktura po deb. razredih in letni prirastek RGR 09000

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	2,7	5,1	15,0	17,0	60,2	305,3	62,6	5,13	70,3
Listavci	5,8	11,2	22,5	23,5	37,0	182,6	37,4	2,17	29,7
Skupaj	3,8	7,4	17,8	19,4	51,6	487,9	100,0	7,30	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Prevladujejo smreka, bukev in jelka z manjšo primesjo plemenitih listavcev. Le nekaj smreke je sajene, večina je avtohtone, ozkokrošnjate s tanjšimi vejami. Zdi se, da je naravna smreka na ekstremnejših rastiščih sencozažnejša in često tudi v vlogi čakalca.

Preglednica 108: /D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst RGR 09000

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko	m ³ /ha	195,2	110,0	0,0	0,0	0,0	163,1	0,0	19,5	0,0	0,0
stanje	%	40,0	22,6	0,0	0,0	0,0	33,4	0,0	4,0	0,0	0,0

Ohranjenost gozdov in odmrlo drevje

Sestoji so naravno ohranjeni. Odmrlega drevja je 13,9 m³/ha, delež se le počasi povečuje.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo raznomerni in prebiralni sestoji, kombinacija malopovršinskih pomladitev in debeljaka ter mestoma zaradi naravnih ujm in posledično lubadarjev tudi sestojnih vrzeli v obnovi.

Preglednica 109: /ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah RGR 09000

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	9,23					0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	1,29					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	20,86					82,2	0,0	17,8	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	64,19					12,8	17,0	70,2	0,0				
Skupaj	95,57												

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V rezervatih ni ukrepov. Posek je iz novo priključenega predela, ki prej ni bil gozdni rezervat.

Preglednica 110: Realizacija poseka v RGR RGR 09000

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Sk. real. možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	513	390	76,0	46,0
LISTAVCI	335	614	183,3	72,4
Skupaj	848	1.004	118,4	118,4

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek in razvojne faze

Primerjave za nazaj so le za grobo orientacijo, saj so se spreminjali odseki in tudi površina odsekov. Dejansko je stari rezervat meril 57,07 ha. Lesna zaloga se seveda povečuje, smreke je več zaradi novo vključenih sestojev. Prevladujejo raznomerni in prebiralni sestoji.

Preglednica 111: /GFR1: Razvoj gozdnih fondov RGR 09000

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	80,93	209,1	162,1	371,2	2,48	2,82	5,29	0,11	0,32	0,43
2011	81,15	273,1	178,9	452,1	5,57	3,45	9,02	0,48	0,76	1,24
2021	95,57	305,3	182,6	487,8	5,13	2,17	7,30	0,00	0,00	0,00

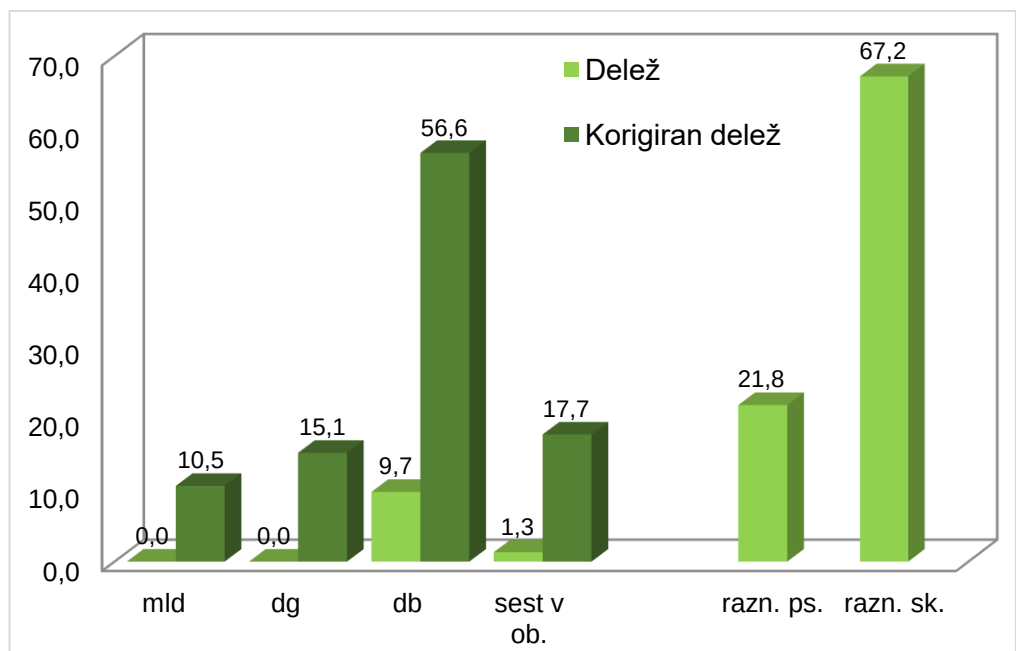
Preglednica 112: /D-DV: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst RGR 09000

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	32,0	24,3	0,0	0,0	0,0	38,4	0,0	5,3	0,0	0,0
2011	35,3	25,2	0,0	0,0	0,0	35,3	0,0	4,2	0,0	0,0
2021	40,0	22,6	0,0	0,0	0,0	33,4	0,0	4,0	0,0	0,0

Preglednica 113: /D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 09000 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje r. faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	0	0	10,5	16	10	9,56	0,5
Drogovnjak	0	0	15,1	24	15	14,34	0,1
Debeljak	9,23	9,7	56,6	91	57	54,47	-0,4
Sestoj v obnovi	1,29	1,3	17,7	29	18	17,20	-0,3
Raznomerno (ps-šp)	20,86	21,8					
Raznomerno (sk-gnz)	64,19	67,2					
Skupaj	95,57	100	100,0	160,0	100,0	95,57	

Grafikon 7: Primerjava dejanske strukture gozdov po razvojnih fazah RGR 09000

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Naravnemu razvoju prepuščeni sestoji so hkrati raziskovalni objekt, ekocelica za rastlinski in živalski svet in naravna dediščina.

Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdni rezervati so popolnoma prepuščeni naravnemu razvoju, brez ukrepov. Meje gozdnih rezervatov so modre barve, možna je postavitve opozorilnih in informativnih tabel ob cestah izven rezervatov. Nedestruktivne raziskave morajo imeti dovoljenje ministrstva.(MKGP).

Ukrepi

V gozdnih rezervatih so prepovedani vsi ukrepi, razen poseka nevarnih dreves ob cestah, posekana drevesa pa ostanejo v rezervatu odrinjena pod cestni rob, kjer je to možno.

Dovoljeno je tudi iskanje zastreljene divjadi.

Dovoljeno je raziskovalno delo z dovoljenjem MKGP in MOP ter redna inventura ZGS. Spodbujamo in pomagamo pri raziskovalnem delu in morebitnih diplomskih nalogah..., s posterskimi povzetki, primernimi za informativne table.

Za gozni rezervat Medvedjak je že v prejšnjih načrtih predvidena poučna ogledna pešpot z informativnimi tablami o zgodovini in posebnostih predela Medvedjak. Čakamo na projekt?

Pri gojitvenih delih se ob neukrepanju v predlaganih ekocelicah (rezervat je seveda v celoti ekocelica brez ukrepov) na koncu desetletja evidentira naravni razvoj biotopov s površino, ki je načrtovana pri gojitvenih delih. V dogovoru je tudi zabarvanje z modro barvo in označitev gozdnih rezervatov s tablami. Sredstva so predvidena kot vzdrževanje stez.

Zavedamo se možne prenamnožitve smrekovih lubadarjev, zato je nujna postavitve lovni pasti za lubadarje v sosednjih oddelkih ob gozdnih rezervatih, saj sanacijske sečnje v rezervatih niso dovoljene.

Preglednica 114: Načrtovana gojitvena in varstvena dela RGR 09000

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Naravni razvoj biotopov	ha	95,57	95,57
Vzdrževanje stez	dni	50	50

10. Problemi

ki jih nismo (ustrezno) rešili, (navajamo le bistveno, za razmislek in morda naslednji načrt):

- nerešeno lastništvo občinsko – državno v odd 59, 60, 61, 62, 63, in 64 kjer so le sanitarne – nujne pa so tudi 'gojitvene' sečnje,
- neoznačene meje med lastništvoma DG – ZG,
- nerealizirani načrtovani gojitveni ukrepi, dolgoročno vse večji problemi s trajnostjo gozdov,
- modelno stanje gozda z upoštevanjem ostalih funkcij gozda,
- raziskava in ovrednotenje naravne smreke,
- neobnovljene meje oddelkov,
- neoznačenost gozdnih rezervatov s tablami,
- opisovanje, cenjenje deležev razvojnih faz ni urejeno s pravilnikom,
- 'preobloženost' gozdnogospodarskega načrta s tabelami,
- veliko tujk in premalo slovenjenja predpisanih ali strokovnih izrazov,
- lektoriranje gozdnogospodarskega načrta,
- ovrednotenje ostalih funkcij gozdov in sredstva za dela za ostale funkcije,
- gozdarstvo je naravovarstvo, a se vedno lahko kaj naučimo in izboljšamo.

Rešeno glede na opozorilo prejšnjega načrta:

- več ekocelic in razširjen gozdni rezervat, pomembno tudi za certificiranje državnih gozdov.

11. Literatura

- Atlas gozdnih tal Slovenije. Mihej Urbančič, Primož Simončič, Tomaž Prus, Lado Kutnar, 2005. Zveza gozdarskih društev Slovenije, Gozdarski vestnik in Gozdarski inštitut Slovenije: 100 str.
- Geodetske karte. Geodetska uprava Republike Slovenije.
- Gozdarski priročnik; priredil Marijan Kotar. 2003. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire
- Gozdnogospodarski načrti GEE Draga.
- Habitatni tipi Slovenije HTS 2004, Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo - Agencija Republike Slovenije za okolje, 2004.
- Območni gozdnogospodarski načrt za VI. GGO Kočevje, 2011-2020. ZGS OE Kočevje.
- Robič, D. 1990. Naravno stanje deleža drevesnih vrst (% LZ) po gozdnih združbah – delovno gradivo.
- Interna navodila za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. Zavod za gozdove Slovenije.
- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Draga. Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, 2020.
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija Republike Slovenije za vode, Ljubljana, marec 2017.
- Strokovna zasnova za varstvo kulturne dediščine v gozdnogospodarskih in lovsko upravljaljskih načrtih območij z veljavnostjo 2011-2020. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Ljubljana, februar 2011.
- Register kulturne dediščine na e-naslovu http://giskd2s.situla.org/evrd_2012/vloga.aspx ter podatki o pravnih režimih: <http://evrd.situla.org>.
- Pravilnik o gozdnih prometnicah (Uradni list RS, št. 4/09).
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10).
- Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča celinskih voda (Uradni list RS, št. 58/18).
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16).
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja. Ur. l. RS, št. 130/2004.
- Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09 in 31/16).
- Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, Kutnar, L., Veselič, Ž., Dakskobler, I., Robič, D., 2012. Gozdarski vestnik, 70, 4, s. 195-214.
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18).
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20).
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20).

- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).
- Veselič, Ž. 2002. Optimalni modeli gozdov, Gozdarski vestnik, št. 10, str. 445-461.
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16).
- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18).
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16).
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15).
- ZGS, 2008. Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana.
- ZGS, 2014. Navodila za snemanje na stalnih vzorčnih ploskvah. Zavod za gozdove, Ljubljana.
- ZGS, 2011. Navodila za obnovo sloja funkcij gozdov (ON 2011-2020). Zavod za gozdove, Ljubljana.
- Wraber M., Puncer I., Zupančič M., 1964. Gozdnogojitveni elaborat za območje kmetijsko-gozdarskega posestva Kočevje. Gospodarska enota Podpreska. Ljubljana. Inštitut za biologijo SAZU:32str.

12. Načrt so izdelali

Terenska dela z zbiranjem podatkov (opisi sestojev, meritve na stalnih vzorčnih ploskvah, geodetska dela, ...) so bila opravljena v letu 2020.

Pri delu so sodelovali:

Opisi sestojev: Zoran Bitorajc, univ. dipl. inž. gozd.
Tomaž Hartman, univ. dipl. inž. gozd.
mag. Pavle Košir, univ. dipl. inž. gozd.

Stalne vzorčne ploskve: Jure Gorše, dipl. inž. gozd., Domen Češarek, mag. inž. gozd.

Geodetska dela in priprava kart: Alojz Lautar, geodetski tehnik

Vnos podatkov: Jure Gorše, dipl. inž. gozd.

Obdelava podatkov: Zoran Bitorajc, univ. dipl. inž. gozd., Domen Češarek, mag. inž. gozd.

Pregled načrta: mag. Pavle Košir, univ. dipl. inž. gozd, mag. Tomaž Devjak, univ. dipl. inž. gozd.

Pregled načrtovanih ukrepov: Matjaž Pajnič, dipl. inž. gozd., Zlatko Malnar, dipl. inž. gozd., Stanko Anzeljc, dipl. inž. gozd.

Tekstni del so sestavili: Tomaž Hartman, Zoran Bitorajc (poglavja o funkcijah gozdov), Miran Bartol (poglavja v zvezi z lovstvom, lovnogospodarsko funkcijo in živalskim svetom), Bojan Kocjan (poglavja v zvezi z gozdnimi prometnicami).

Nosilec izdelave načrta
Tomaž Hartman, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov
mag. Tomaž Devjak, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja ZGS OE Kočevje
Katja Konečnik, univ. dipl. inž. gozd.

v.d. direktor ZGS
mag. Janez Logar, univ. dipl. inž. gozd.

Kočevje, 22. 04. 2021

13. Priloge

13.1 Preglednice v prilogah

13.1.1 Naravovarstvene preglednice

/N-PSCI: Pregled območij Natura 2000 SAC, SPA, območje EPO

KODA	IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE DRAGA
SI3000263	Kočevsko	SAC	<u>Sesalci:</u> volk (<i>Canis lupus</i>*), rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*), ris (<i>Lynx lynx</i>), vidra (<i>Lutra lutra</i>), širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>), veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>), mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), <u>Raki:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>). <u>Dvoživke:</u> hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>). <u>Žuželke:</u> alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>*), bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>), škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>), gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>), brazdar (<i>Rhysodes sulcatus</i>), črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*), rogač (<i>Lucanus cervus</i>). <u>Rastline:</u> mah <i>Buxbaumia viridis</i>, mah <i>Dicranum viride</i>, navadna obročnica (<i>Adenophora lilifolia</i>). <u>Habitatni tipi:</u> (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, (9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>), (9180*) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih, (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)).
SI5000013	Kočevsko	SPA	<u>Ptice:</u> črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>), kozača (<i>Strix uralensis</i>), mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>), pivka (<i>Picus canus</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), vijeglavka (<i>Jynx torquilla</i>), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>), mali muhar (<i>Ficedula parva</i>), triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>), belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>), divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>), planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>), sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>).

Opomba:

* - prednostna vrsta oz. habitatni tip (HT).

/KHT: Kvalifikacijski **habitatni tipi** vezani na gozdne površine znotraj GGE

Habitatni tip	Cona / območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone (ha) znotraj SAC	Velikost cone (ha) znotraj GGE	Ocena stanja na območju SAC
(8310) Jame, ki niso odprte za javnost	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Habitatni tip je prikazan za celo območje SAC Kočevsko znotraj GGE Draga, vendar je to predvsem zato, ker na vsem območju obstaja možnost odkritja novih jam.	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu.	106.794	6.104	Dobra ohranjenost. Jame na kraških poljih in kmetijskih zemljiščih so podvržene prekomernemu onesnaženju z dušikom. Lažje dostopne jame so onesnažene z odpadki. (Vir: LIFE Kočevsko).
(9110) Bukovi gozdovi Luzulo-Fagetum	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Strmi predeli, ki se spuščajo v Čabransko dolino (Podplanina).	Kisloljubni bukovi gozdovi uspevajo na nekarbonatni, kislilni podlagi od nižin do gozdne meje. Pogosto jih najdemo na prisojnih pobočjih. V vseh slojih vegetacije najdemo značilnice za kislilno podlago: v drevesnem je to pravi kostanj, v grmovnem čistilna krhlika, v zeliščnem pa borovnica in orlova praprota. Grmovni in zeliščni sloj sta praviloma slabše razvita. Habitatni tip se pojavlja po vsej Sloveniji, pogostejši pa je na vzhodu. Zlasti v preteklosti so ga ogrožali steljarjenje, spreminjanje v smrekove gozdove, prekomerna sečnja in panjevo gospodarjenje.	1.195	10	Stopnja ohranjenosti strukture in funkcije HT na območju je dobra.
(9180*) Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih	<u>Upravljaljska cona E - javorovi gozdovi</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Manjša območja znotraj jelovo-bukovih gozdov v oddelkih 4, 10A, 14A, 15B in 20B.	Sem štejemo vse gozdove plemenitih listavcev od okoli 400 do 1200 m nadmorske višine, ki se pojavljajo v obliki otokov znotraj bukovih združb. Poraščajo vlažna in hladna pobočja, skalnate jarke in vrtače, pretežno na karbonatni podlagi. V drevesni plasti prevladujejo gorski javor, veliki jesen in bukev, jelke se pojavljajo le posamič. Habitatni tip se je ohranil zlasti tam, kjer bukev ni konkurenčna. Pojavlja se na manjših površinah raztreseno po vsej Sloveniji. Ogroža ga spreminjanje v smrekove gozdove, ponekod mu pomlajevanje otežuje jelenjad.	7.927	128 29	Znane so samo posamezne lokacije HT. Zaradi preštevilčene rastlinojede divjadi je problem v pomlajevanju ključnih vrst ter prehajanje v višje višinske razrede. (Vir: Popis objedenosti mladja, 2014).

(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremon io- Fagion))	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Pretežno celoten gozdni prostor (Goteniška gora, Travljanska gora, območje vrhov Veliki vrh, Tatinska glav.).	Združbe mehkolesne loka se razvijajo pod neposrednim vplivom vodotoka, tik nad njegovim srednjim vodostajem, in so pogosto poplavljenе. Tla so nerazvita, pogosto peščena. Glavne drevesne vrste so različne vrbe, siva in črna jelša ter veliki jesen. Habitatni tip je pomemben življenjski prostor za nekatere Natura 2000 vrste živali. V Sloveniji se pojavlja ob večjih rekah, zlasti tam, kjer je naravna dinamika reke še ohranjena. Ogrožajo ga hidroregulacije, gradnje jezov, pozidava in košnja do struge reke.	57.322	3.798	Dobra ohranjenost, splošna ocena je dobra. Zaradi preštevilčne divjadi je še vedno problem v objedenosti iglavcev in listavcev. Pomlajevanje jelke in njeno prehajanje v višje višinske razrede je oteženo. V višjih višinskih razredih se nahaja pretežno bukovo mladje. (Vir: Popis objedenosti mladja, 2014). Znotraj GGE Draga je izredno oteženo pomlajevanje jelke zaradi preštevilčne divjadi.

/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE

Vrsta	Cona / območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) vrste znotraj SAC/SPA	Velikost cone (ha) vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju SAC/SPA
volk (<i>Canis lupus</i> *)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja.	Podnevi se zadržujejo v skriališčih v gosti podrasti ali na nepristopnih krajih. Prehranjuje se zlasti s srnjadjo, jelenjadjo in divjimi svinjami. Ujame predvsem živali, ki so v slabi telesni kondiciji, zato je pomemben selektor. Je zelo prilagodljiv, omejuje ga le človekova dejavnost (velika gostota naselij in prometnic). Za preživetje vrste je pomembna povezanost populacij s koridorji.	101.244	5.527	Vrsta je pogosta, odlično ohranjena, populacija je skoraj izolirana.
rjavi medved (<i>Ursus arctos</i> *)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja.	Pri nas živi v bukovo-jelovih gozdovih dinarskega visokega krasa. Zaradi velikosti telesa in pretežno rastlinske prehrane, ki ni energetsko bogata, mora medved pojesti veliko količino hrane, kar pomeni, da potrebuje veliko časa, da jo najde. Pri tem prehodi velike razdalje ter se seli. Zimo prespi, vendar to ni pravo zimsko spanje. Brlog, ki ne sme biti izpostavljen motnjam, je ključnega pomena za izbiro življenjskega prostora. To še posebej velja za samice, ki pozimi v njih kotijo mladiče. Pomembni so tudi mladi stadiji gozda, kjer uspevajo plodonsne vrste. Na izbiro življenjskega prostora močno vpliva človek.	101.321	5.539	Vrsta je pogosta, odlično ohranjena, populacija je skoraj izolirana.
navadni ris (<i>Lynx lynx</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja.	Gozd, v katerem živi, je lahko prekinjen s kmetijskimi površinami. Za preživetje so ključni zadostna količina plena ter strpnost s strani ljudi. Na območjih, kjer je delež manjših parkljarjev majhen, je njegov glavni tekmec volk. Za njegovo ohranitev je nujna vzpostavitev povezave med izoliranimi populacijami v Evropi.	101.244	5.527	Neugodno.
vidra (<i>Lutra lutra</i>)	<u>Upravljalvska cona D -</u> <u>območje</u> <u>navadnega</u> <u>koščaka</u>	Hrani se z raki, ribami, dvoživkami, polži, žuželkami, obvodnimi ptiči in majhnimi sesalci. Potrebuje razčlenjene brežine s številnimi mrtvimi rokavi, zalivi, polotoki, tolmuni, sipinami. Del obrežja mora imeti sklenjeno vegetacijo (grmovje, drevje) ki služi	407	78 23	Stopnja ohranjenosti vrste na območju je dobra, populacija ni

Vrsta	Cona / območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) vrste znotraj SAC/SPA	Velikost cone (ha) vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju SAC/SPA
	<u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Čabranka s pritoki.	kot prostor za počitek in razmnoževanje. Kmetijska raba zemlje ob reki ne sme biti intenzivna.			izolirana na širšem območju razširjenosti.
širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja je prehranjevalni habitat. Vrsta je bila zabeležena v oddelkih 32B in 41A.	Prebivalec gozdnatih območij. Zimska zatočišča: pogosto jame z nizkimi temperaturami do 5°C in visoko zračno vlago. Poletna zatočišča: drevesne dupline, stavbe, jame, ki jih dnevno menja. Območje dejavnosti: do 10 km od zatočišča. Prehranjevalni habitat: zreli listopadni gozd, gozdni rob. Glavni vzrok ogroženosti je zatiranje žuželk v kmetijstvu in gozdarstvu, izguba zatočišč (dupline), pa tudi raba zaščitnih sredstev za les na podstrešjih.	100.800	5.577	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je odlična, populacija ni izolirana.
veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteinii</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja.	Prebivalec velikih območij listnatih gozdov, predvsem ohranjeni dinarski jelovo-bukovi gozdovi, največkrat na nadmorski višini 300-900 m. Zatočišča: drevesna dupla, kotišča. Prehranjevalni habitat: strukturno bogati bukovi in hrastovi gozdovi, z velikim deležem zrelih sestojev, razvita grmovna plast. Hrana: nočni metulji, košeninarji, hrošči.	100.800	5.577	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je odlična, populacija ni izolirana.
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Vrsta je bila zabeležena v oddelkih 32B, 41A in 50B. Cerkev Sv. Frančiška Ksaverje v Starem Kotu je zatočišče vrste.	Živi v toplih zavetnih dolinah z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji, mrežekrilci in mladoletnice.	36.263	1.353	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana.
navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i> *)	<u>Upravljalvska cona D - območje navadnega koščaka</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Čabranka s pritoki.	Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). V Sloveniji je bil nekoč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri.	65	78 19	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju, splošna ocena stanja je dobra.
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevsko:</u> Vodni biotopi znotraj Natura	Hribski urh je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. Tipična mrestišča hribskega urha so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda. Je šibko konkurenčna	106.789	6.104	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju,

Vrsta	Cona / območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) vrste znotraj SAC/SPA	Velikost cone (ha) vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju SAC/SPA
	2000 območja. Vrsta je bila zabeležena v oddelku 174 (zajezitev potoka 170 m vzhodno od izvira Likeš).	pionirska vrsta, ki naseljuje življenjske prostore v zgodnjem stadiju naravne sukcesije (glinokopi, kamnolomi, kolesnice v gozdu), ko je prisotnih manj plenilcev in kompetitorjev. Zelo mobilni so predvsem mladi osebk (do 1200 m daleč od vode), ki imajo boljše možnosti za naseljevanje novih življenjskih prostorov. Živi od nižin do gozdne meje montanskega pasu.			splošna ocena stanja je dobra.
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> SI3000263 <u>Kočevske:</u> Vodni biotopi znotraj Natura 2000 območja. Vrsta je bila zabeležena v oddelku 196 (mlaka na Pod Leščovem griču).	Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitnega sveta. Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo bujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	106.789	6.104	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju, splošna ocena stanja je značilna.
alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i> *)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> SI3000263 <u>Kočevske:</u> Širše območje okrog Čabra.	Alpski kozliček je dnevno aktivna vrsta, ki jih najpogosteje opazujemo na mrtvih ali posekanih drevesih od sredine julija do sredine avgusta. Ličinke živijo v mrtvih ali ostarelih drevesih različnih listavcev, predvsem bukve. Samice odlagajo jajčeca v sveže poškodovan bukov les in šore. Glede na sonaravno gozdno gospodarjenje z gozdovi v Sloveniji se domneva, da je glavna nevarnost za vrsto puščanje hlodovine in cepanic znotraj območij kjer vrsta živi v mesecu juliju in avgustu. Sveže posekan les namreč močno privablja osebk te vrste, ki tu odlagajo jajčeca. Zasad pa seveda ob predelavi propade.	37.265	38	Vrsta je pogosta, ohranjenost vrste je odlična, populacija ni izolirana.
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> SI3000263 <u>Kočevske:</u> Listnati in mešani gozdovi znotraj Natura 2000 območja.	Prehranjuje se z lesom različnih drevesnih vrst. Odrasle privablja vonj ranjenih ali posekanih dreves predvsem bukve in jelke, v katerega samice tudi odlagajo jajčeca. Razvoj poteka tri do štiri leta, ličinke se prehranjujejo pod lubjem in se zabubijo globlje v lesu. Posebnost vrste je relativno dolga življenjska doba odraslih osebkov (2 leti). Hroščki so nekrilati, zaradi česar je omejena njihova mobilnost, kljub temu pa lahko posamezen osebek prehodi velike razdalje. Odrasli osebk so aktivni od maja do julija in jih najdemo večinoma na cestah ter ob posekanih deblih jelke ali bukve. Ličinka se razvija predvsem v svežih štorih jelke in bukve.	80.440	4.032	Vrsta je pogosta, ohranjenost vrste je zmanjšana, populacija ni izolirana.
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> SI3000263 <u>Kočevske:</u> Pretežno celoten gozdni	Vrsto najpogosteje najdemo pod gnijočim vlažnim lubjem dreves listavcev (hrast, topol, javor, in bukev) ali iglavcev (smreka, jelka in bor). Ličinke in odrasle osebk najdemo pod lubjem stoječih ali ležečih mrtvih dreves. Edini pogoj naj bi bila konstantna in vlažna mikroklima. V obeh fazah se vrsta	75.556	4.256	Vrsta je redka, ohranjenost vrste je odlična, populacija ni izolirana.

Vrsta	Cona / območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) vrste znotraj SAC/SPA	Velikost cone (ha) vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju SAC/SPA
	prostor.	prehranjuje predatorsko (ličinke kozličkov), ličinke pa se delno prehranjujejo tudi z lesnim drobirjem. Vrsto ogroža prekomerno odstranjevanje starih, umirajočih dreves.			
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	<u>Upravljalvska cona D - območje navadnega koščaka</u> SI3000263 Kočevsko: Vrsta je bila najdena od zahodno od naselja Pungert, ob pritoku Čabranke (X 474690, Y 50037).	Je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo, na S delu Pohorja tudi v smrekovo jelševih sestojih. Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebki ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhljem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo nabrežin ob vodi. Odrasli osebki so nočno aktivni. Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje dreves na območju, onesnaževanje vodotokov (eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala) ...	2.703	78 201	Stopnja ohranjenosti je povprečna ali zmanjšana, populacija je (skoraj) izolirana, splošna ocena stanja je dobra.
gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> SI3000263 Kočevsko: Gozdni rob.	Živi v vlažnih dolinah s travniki in mešanimi gozdnimi sestoji. Gosenice se do zime skupinsko hranijo z listi velikega jesena in topola. Prezimijo v skupnih gnezdih iz listov hranilne rastline spetih s svilnatimi nitmi. Spomladi se gosenice hranijo posamič z jesenom in topolom, poleg tega pa še z ozkolistnim trpotcem, vrednikovim jetičnikom, kosteničevjem ali travniško izjevko. Odrasli osebki se zadržujejo večinoma na gozdnih robovih in gozdnih poteh, ki so le del dneva osončene. Hranijo se v glavam na belo cvetočih rastlinah (kobulnice, navadna kalina, dobrovita ipd.). Na populacije negativno vpliva predvsem intenzifikacija kmetijske rabe travniških površin v bližini življenjskega prostora, način gospodarjenja z gozdom (odstranjevanje vegetacije na gozdnih obronkih in monokulturno pogozdovanje z iglavci) ter reguliranje manjših potokov z odstranjevanjem obrežne vegetacije.	1.033	201	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija je (skoraj) izolirana, splošna ocena stanja je dobra.
brazdar (<i>Rhyodes sulcatus</i>)	<u>Upravljalvska cona A - območje triprstega in belohrbtega detla</u> SI3000263 Kočevsko: Praviloma ga najdemo v pragozdnih ostankih in sestojih z večjim deležem mrtvega lesa.	Hrošči so aktivni ponoči. Gre za indikatorsko vrsto stabilnega, naravnega mešanega gozda s pragozdnim značajem. Živi za lubjem odmrlih debel, kjer je dovolj vlage. Ogroža jo gospodarjenje z gozdom, lahko pa jo tudi kaj hitro izlovimo. Pri iskanju hrošča pod lubjem odmrlih dreves se uničuje tudi njen življenjski prostor.	14.769	3.680 2.529	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je dobra, populacija je skoraj izolirana.
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *)	<u>Celoten gozdni prostor</u> SI3000263 Kočevsko Pretežno gozdnata	Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv,	10.476	729	Vrsta je pogosta, dobro ohranjena, populacija ni izolirana.

Vrsta	Cona / območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) vrste znotraj SAC/SPA	Velikost cone (ha) vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju SAC/SPA
	pokrajina s posameznimi košenicami, pestro strukturiranimi gozdnimi robovi, gozdnimi jasami, gozdne ceste in poti.	vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebkovi hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.			
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevo:</u> Starejši sestoji listavcev, predvsem s prisotnostjo hrastov.	Živi v starih sestojih listavcev, predvsem hrastov, na toplih legah z visokim deležem mrtvega lesa v nižinah in gričevju. Hrošči se pojavijo ob večerih od junija do avgusta. Samice zalegajo jajčeca v ali ob štore, stara ali padla drevesa. Pri tem je bolj kot drevesna vrsta pomembno, da je les v fazi razgradnje posebnih gliv. Celoten razvoj poteka počasi, tudi do 5 let. Zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko) in se razvijejo v hrošče, ki živijo samo nekaj tednov.	76.091	3.714	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju, splošna ocena stanja je dobra.
mah <i>Buxbaumia viridis</i>	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevo:</u> Montanski pas, med 500 in 1500 m nadmorske višine, redko sega v kolinski pas.	Vrsta uspeva na razpadlih smrekovih štorih, v montanskem pasu, med 500 in 1500 m nadmorske višine, samo redko sega v kolinski pas.	78.267	5.260	Vrsta je prisotna, odlično ohranjena, populacija ni izolirana.
mah <i>Dicranum viride</i>	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI3000263</u> <u>Kočevo:</u> Montanski pas do 1000 m nadmorske višine, redko pa sega v kolinski pas pod 500 m nadmorske višine.	Poseljuje lubje ob vznožju listopadnih, predvsem starih dreves v strnjenih listopadnih (predvsem bukovih) gozdovih. Vrsta se pojavlja v majhnih šopih ali posameznih blazinicah z majhno gostoto, skupaj z drugimi vrstami, ki poseljujejo isti habitat. V Sloveniji vrsta uspeva na razpadajočih bukovih ostankih, deblih in štorih v montanskem pasu do 1000 m n.m., redko pa sega v kolinski pas pod 500 m n.m. Vrsta je ogrožena zaradi podiranja gostiteljskih dreves ter dreves v bližnji okolici, kar spreminja mikroklimatske razmere. Vrsta je občutljiva tudi na zračno onesnaženost.	78.267	5.260	Vrsta je prisotna, odlično ohranjena, populacija ni izolirana.
navadna obročnica (<i>Adenophora lilifolia</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI5000013</u> <u>Kočevo:</u> Predeli severno od Velike in Žurgarske stene (Jugovzgodni del GGE Draga – širše območje Pasje jame).	Raste v senčnih gozdovih in na grmovnatih pobočjih, na bazičnih ilovnatih in glinenih tleh, bogatih s hranili, ki so lahko spremenljivo vlažna. V Sloveniji zanesljivo uspeva na Kočevskem, vendar je maloštevilna.	5.183	241	Stopnja ohranjenosti vrste je odlična, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI5000013</u>	Živi v mešanih bukovo-jelovih in iglastih gozdovih, kjer si za gnezdenje teše dupla z ovalnim vhodom. Za gnezdenje pa potrebuje bukova debela oziroma debela listavcev, ki jih	94.292	5.737	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni

Vrsta	Cona / območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) vrste znotraj SAC/SPA	Velikost cone (ha) vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju SAC/SPA
	<u>Kočevsko:</u> Celoten gozdni prostor.	uporablja več let. Pomembna so predvsem drevesa, ki imajo ravno deblo in imajo na višini 4-10 metrov malo stranskih vej ter so na tej višini debela vsaj 35 cm. Par potrebuje za uspešno gnezdenje kar 300-400 ha gozda. Med prehranjevanjem na starih drevesih (zlasti iglavcih) za seboj pušča velike luknje, v katerih išče lesne mravlje. Je stalnica in v Sloveniji pogosta gnezdilka.			izolirana na širšem območju, velikost populacije je 80-150 parov
gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>)	<u>Upravljalvska cona B - območje gozdnega jereba</u> <u>SI5000013</u> <u>Kočevsko:</u> Dobro strukturirani sestoji z večjim deležem iglavcev in skupinami lesk. Znotraj GGE se je v letu 2015 izvajal popis gozdnega jereba na dveh transektih (območje Moševca in Grdih lazov ter v zahodnem delu GGE). Odziva vrste ni bilo.	Je tipična vrsta razčlenjenih gozdov z množico presvetlitev in veliko diverziteto drevesnih vrst, v kombinaciji s starejšimi sestoji nujno zahteva tudi pionirske stadije gozda ter jase ali poseke. Tak habitat gozdnemu jerebu omogoča pestro prehrano in večjo možnost prilagajanja na spremembe. Običajno naseljuje mešani gozd; v prevladujočem iglastem sestoji mora biti prisoten vsaj manjši delež listavcev. Glavni razlogi za upad populacije gozdnega jereba: pomankanje gostega grmovnega sloja (do 2 m višine) iglavcev, listavcev ali visokih steblik; pomanjkanje zeliščnega sloja (borovnica, malinovje) na katerega ima z objedanjem velik vpliv parkljasta divjad; manjša dolžina gozdnega roba in primerljivo manjši delež površin v zaraščanju.	93.101	5.539	Vprašljivo, vrsta najverjetneje upada. 50-100 parov (Mihelič, 2015, Life Kočevsko)
koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI5000013</u> <u>Kočevsko:</u> Iglasti in jelovo-bukovi debeljaki nad 800 m nadmorske višine z velikim številom dupel in gozdnimi jasami.	Naseljuje pretežno iglaste, lahko tudi mešane gozdove v višjih legah (nad 800 m). Za gnezdenje potrebuje luknje, ki jih je v preteklem letu stesala črna žolna. V špranjah in drevesnih rogovilah dela zaloge hrane. Lovi tako v gozdu kot na bolj odprtih predelih (jase, poseke, gozdni robovi). V Sloveniji velja za redko gnezdilko gorskega in dinarskega sveta. Samci so stalnice, samice in mladiči pa klateži.	97.521	6.059	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju, velikost populacije je 50-80 parov, splošna ocena stanja je dobra.
kozača (<i>Strix uralensis</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI5000013</u> <u>Kočevsko:</u> Ustreza ji vrzelast gozd s starejšim drevjem. Ne ustreza pa ji mlad gozd in gosto zaraščene površine. Teritorij je velik	Kozača naseljuje v Sloveniji večinoma jelovo-bukove gozdove (Omphalodo-Fagetum), ki so tudi glavna gozdna rastlinska združba dinarskega sveta v Sloveniji. Potrebuje gozd debeljaka in pomlajenca z dovolj velikim številom velikih dupel in poldupel. Tolerira prebiralno sečnjo in ekstenzivno gospodarjenje z gozdom – pobiranje določenega deleža odmrlih vej, omejeno izločanje sušic ter vzdrževanje določenega števila posek in presvetlitev (neposeljenih in manjših od 2 ha). Izogiba se naseljenim območjem.	97.151	5.856	Splošna ocena stanja je dobra. 150-170 parov

Vrsta	Cona / območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) vrste znotraj SAC/SPA	Velikost cone (ha) vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju SAC/SPA
	od 200-400 ha. V njem ima kopališča v vodnih kotanjah. Vrsta je bila zabeležena v oddelku 62A in 65.				
mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI5000013</u> <u>Kočevsko:</u> Iglasi in jelovobukov gozd na višjih nadmorskih višinah s presvetlitvami in gozdnimi jasami.	Prebiva v iglastih in mešanih gozdovih s številnimi presvetlitvami, jasami in posekami, praviloma v višjih legah. Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z dupli in gozdnimi jasami ali posekami v območju 2 do 10 km ² . Gnezdo si naredi v duplu, ki ga je prejšnje leto iztesal veliki detel. Je stalnica, samec celo leto brani teritorij.	97.521	6.059	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju, velikost populacije je 20-30 parov.
pivka (<i>Picus canus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI5000013</u> <u>Kočevsko:</u> Celoten gozdni prostor.	Naseljuje mešane in listnate gozdove, rečne loke in drevesne mejice. Duplo si izteše sama, najpogosteje v listavce (javor, bukev, hrast, lipa, vrba). Hrani se z mravljami in drugimi žuželkami, ki jih lovi na tleh in na drevju, kjer izza lubja pobira tudi njihove ličinke in bube. Je manj specializirana na mravlje kot zelena žolna. Je stalnica, v Sloveniji velja za pogosto vrsto. V nižinskih predelih jo ogroža zlasti uničevanje rečnih lok in drevesnih mejic.	96.655	5.938	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju, velikost populacije je 80-100 parov.
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI5000013</u> <u>Kočevsko:</u> Celoten gozdni prostor.	Naseljuje odprte gozdove s številnimi jasami in mozaično kmetijsko krajino. Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z visokimi debelimi drevesi, jasami in mirnimi conami, v polmeru 4 do 10 km od gnezda pa odprto krajino. Gnezdi na velikih drevesih, 10-20 m nad tlemi. Je selivka, ki prezimuje v zahodnem in centralnem delu ekvatorialne Afrike in se vrne sredi aprila. Zelo je občutljiv na človekove motnje v času gnezdenja ter na spremembe v gnezditvenem habitatu.	97.521	6.059	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju, velikost populacije je 15-25 parov
mali muhar (<i>Ficedula parva</i>)	<u>Upravljalvska cona A - območje triprstega in belohrbtega detla</u> <u>SI5000013</u> <u>Kočevsko:</u> Pretežno listnati gozdovi z visoko zračno vlago in visoko lesno zalogo, rezervati.	Prebiva v zrelih mešanih ali listnatih gozdovih, zlasti bukovih z visokimi drevesi in bujno podrastjo ter jasami. Gnezdo je v duplu ali na vrhu odlomljenih debel. Hrani se z nevretenčarji, občasno s plodovi. Zadržuje se visoko v krošnjah, lovi tudi v zraku. Je selivka, ki prezimuje v južni Aziji in je tako posebnost med našimi pticami, vrne se maja. V Sloveniji je zelo redka gnezdilka. Ogroža ga intenzivno gospodarjenje z gozdovi.	12.745	3.680 2.529	Stopnja ohranjenosti je povprečna ali zmanjšana, populacija ni izolirana na širšem območju, velikost populacije je 20 parov.
triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>)	<u>Upravljalvska cona A - območje triprstega in belohrbtega detla</u>	Omejujoč dejavnik za prisotnost vrste je prisotnost iglavcev (smreke, jelke). Izbira goste gozdove z velikim številom dreves na enoto površine. Najraje ima alpske smrekove in dinarske jelove gozdove v fazi debeljaka z visokim deležem odmrlih stoječih dreves	15.543	3.680 3.456	Manj ugodno, 30-40 parov. (Vir: Bertonec in drugi, 2015,

Vrsta	Cona / območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) vrste znotraj SAC/SPA	Velikost cone (ha) vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju SAC/SPA
	<u>SI5000013 Kočevsko:</u> Klimaksni iglasti sestoji z visokim deležem odmrlega drevja, gozdni rezervati. V okviru projekta Life Kočevsko – LIFE13 NAT/SI/000314 se je v letu 2015 in 2017 na območju GGE izvajal popis na petindvajsetih popisnih točkah. Triprsti detel je bil popisani v oddelkih 11, 19A, 29A, 85A in 109A.	(predvsem iglavcev). Optimalni prehranjevalni habitat naj bi imel več kot 10 stoječih odmrlih dreves (debelejših od 30 cm) na hektar gozda. Odmrlih, poškodovanih in ležečih dreves naj bi bilo najmanj 5 % od lesne zaloge. Prehranjuje se tudi na podrhtah. Izmed drevesnih vrst ima najraje jelko zaradi sušečih se vrhov in odmrlih vej. Pojavlja se na predelih, kjer je zaradi snegoloma ali žledoloma večje število polomljenih oziroma sušečih se dreves, ter v predelih z večjo gostoto larv lubadarjev <i>Scolytidae</i> in kozličkov <i>Cerambycidae</i> . Teritorij je velik od 50 do 80 ha. Ogrožajo ga: odpiranje zaprtih gozdov in povečevanje intenzitete gospodarjenja v še pred kratkim zaprtih sestojih ter odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja.			Life Kočevsko).
belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	<u>Upravljalvska cona A - območje triprstega in belohrbtega detla</u> <u>SI5000013 Kočevsko:</u> V okviru projekta Life Kočevsko – LIFE13 NAT/SI/000314 se je v letu 2015 in 2017 na območju GGE izvajal popis na štirinajstih popisnih točkah. Belohrbti detel je bil popisani v oddelkih 21B, 116 in 166.	Prebiva v zrelih bukovo-jelovih gozdovih z veliko odmrlega, padlega drevja. Duplo si izteše v propadajoče drevo z mehkim lesom. Par ima velik teritorij. Hrani se pretežno z ličinkami lesnih hroščev na odmrlem drevju. Je stalnica in v Sloveniji zelo redka gnezdilka. Ogroža ga intenzivno gospodarjenje z gozdovi (odstranjevanje odmrlega, propadajočega drevja).	22.418	3.680 1.144	Neugodno, trend populacije ni znan, vrsta je v upadanju. 40-50 parov (Perušek in drugi, 2015, Life Kočevsko)
divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>)	<u>Upravljalvska cona C - območje divjega petelina</u> <u>SI5000013 Kočevsko:</u> V okviru projekta Life Kočevsko – LIFE13 NAT/SI/000314 se je v letu 2015 izvajal popis divjih petelinov. Aktivnih rastišč v GGE ni.	Samci divjega petelina se na rastiščih razkazujejo in tekmujejo s svatovskimi napevi, ki so mešanica klepanja, drobljenja in brušenja. En samec se pari z več samicami. Slednje same skrbijo za zarod. Gnezdo zgradijo na tleh v gostem kritju, pogosto ob deblu drevesa. Divji petelini so stalnice, ki v Sloveniji gnezdiijo v zrelih iglastih in mešanih gozdovih gorskega sveta, prepredenih s posekami in jasami, na katerih je veliko plodonosnih rastlin. Potrebujemo tudi vodni vir in predel, kjer nabirajo kamenčke za prebavo (gastrolite). Prehranjujejo se skoraj izključno z rastlinami, pozimi so to iglice in poganjki, ki jih nabirajo na drevju, v času brez snežne odeje pa se hranijo na tleh z listi, poganjki, plodovi (borovnice, brusnice, mahovnice,	15.748	3.869 2.223	Brez aktivnih rastišč. (Vir: Potočnik, 2015, Life Kočevsko).

Vrsta	Cona / območje, pomembno za vrsto	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) vrste znotraj SAC/SPA	Velikost cone (ha) vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju SAC/SPA
		barjanske kopišnice). Mladiči jedo tudi pajke in žuželke. Ogroža ga intenzivna sečnja, širjenje gozdnih monokultur, vznemirjanje s strani človeka, ponekod tudi nezakonit lov.			
planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI5000013</u> <u>Kočevsko:</u> Strmi predeli, ki se spuščajo v Čabransko dolino (Kamrle, Velika stena)	V Sloveniji so redki gnezdilci zahodnega dela države, kjer naseljujejo skalovja, pašnike in goličave v višjih nadmorskih legah. Veliko gnezdo iz vej si naredijo na skalni polici. Lahko je visoko 2 m in ima 1-1.5 m premera, gnezda na drevesih, ki so sicer redkejša, pa so še večja: 2-4 m visoka s premerom 2-3 m. Par si je zvest celo življenje. Prehranjujejo se s sesalci (do velikosti srne), ptiči (do velikosti laboda) in mrhovino, redko s plazilci. Lovijo v nizkem letu, pogosto v paru. So stalnice, vendar se mladiči lahko razpršijo daleč od kraja, kjer so bili izvaljeni. Ogrožajo ga človeške motnje v času gnezdenja (kraja mladičev iz gnezd za potrebe sokolarstva, športno plezanje, množično planinarjenje).	10.581	368	Stopnja ohranjenosti vrste na območju je dobra. Populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.
sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor (CGP)</u> <u>SI5000013</u> <u>Kočevsko:</u> Strmi predeli, ki se spuščajo v Čabransko dolino (Kamrle, Velika stena), oddelek 40c	V Sloveniji je redek gnezdilec skalnih sten, ki jih obdaja odprta kulturna krajina ali goličave nad drevesno mejo. Njegova evropska populacija v zadnjih letih počasi narašča, kar je zlasti posledica prepovedi uporabe nekaterih pesticidov. Prehranjuje se v glavnem s pticami (od čisto majhnih, npr. kraljiček, do zelo velikih, npr. siva čaplja in gosi). Lovi v letu: za plenom opreza med kroženjem visoko nad tlemi, nato se z višine v izredno hitrem letu z zloženimi krili spusti nad plen. Je stalnica. Ogrožajo ga različne človekove dejavnosti: kraja mladičev iz gnezd za potrebe sokolarstva, športno plezanje, planinarjenje in onesnaževanje okolja.	17.991	2.201	Stopnja ohranjenosti vrste na območju je dobra. Populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.

Opomba: Ocene stanja vrst in habitatnih tipov na območju so podane na podlagi virov, navedenih v poglavju viri.

Naravne vrednote v GGE Draga

Naravne vrednote in pripadajoče konkretne varstvene usmeritve

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	STATUS	ZVRST	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE	STOPNJA POUDARJE NOSTI*
4384	Čabranka - izvir	Kraški izvir Čabranke, severozahodno od Čabra	NVDP	HIDR	- V izvorni dolini Čabranke vključujoč neposredno bližino izvira (30 m) naj se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic. - Grmovno in drevesno vegetacijo naj se ohranja. Ukrepi naj bodo malopovršinski. - Spravilo lesa naj se ne izvaja preko izvira. - V skladu z 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, pravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) naj se gozdnih lesnih sortimentov in sečnih ostankov ne odlaga v izvire in njihovo neposredno okolico.	1
7975V	Čabranka	Dolina levega pritoka Kolpe	NVDP	HIDR, EKOS	Z namenom ohranjanja naravnih značilnosti struge, obrežne strukture brežin, poteka struge in obrežne	2

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	STATUS	ZVRST	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE	STOPNJA POUDARJE NOSTI*
					vegetacije, naj se v neposredni bližini vodotoka (25 m pas) ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnja, rekonstrukcija in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja v zimskem obdobju. Na območjih z večjimi nakloni ob Čabranki naj se ob morebitni gradnji gozdarske infrastrukture prepreči valjenje odkopanega materiala v strugo Čabranke. V 10 m pasu od vrha brežine vodotoka naj se sečnja izvaja tako, da se zagotavlja stalna zastrtost vodotokov. Izvaja naj se le sečnja posameznih dreves. V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, pravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) naj se spravilo lesa ne izvaja po vodotokih, sečni ostanki pa ne odlagajo v strugo potokov. Vodotokov naj se ne onesnažuje. Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj.	
80038	Kaličeva jelka	Jelka ob gozdni cesti Keln - Fervoltarica na Goteniški gori	NVLP	DREV	- Drevo naj se prepusti nadaljnjemu naravnemu razvoju.	1

Kraške jame in brezna s pripadajočimi konkretnimi varstvenimi usmeritvami

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	STOPNJA POUDARJENOSTI*	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
41308	Jama v oddelku 32 revir Ravne	Spodmol, kevdrč	2	3	Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam. Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve: - Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote. - Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča. - Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu,
44690	Draška jama	Brezno	/	3	
45541	Jama v Sodolih	Jama z breznom in etažami, poševna jama	/	3	
45542	Jama Ukurec	Brezno	2	3	
46260	Brezno za Sovjo steno	Brezno	2	3	
46315	Jama pri dveh podkvah	Jama z breznom in etažami, poševna jama	2	3	
46429	Močeradovo Brezno	Brezno	2	3	
46859	Brlog pri žagi v Medvedjaku	Spodmol, kevdrč	2	3	
46860	Komarjevo brezno	Brezno	2	3	
48522	Izvir Čabranke	Jama občasni izvir	2	3	
48523	Brlog silnega medveda	Vodoravna jama	2	3	
49572	Keln laz 1	Brezno	2	3	
49573	Keln laz 2	Brezno	2	3	
49574	Keln laz 3	Jama z breznom in	2	3	

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	STOPNJA POUDARJ ENOSTI*	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
		etažami, poševna jama			da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronikajoče vode. - Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti. - Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
49575	Keln laz 4	Brezno	2	3	
49576	Brezno pri Kaličevi jelki	Poševno ali stopnjasto brezno	2	3	
49577	Široka ledena jama	Brezno s snegom	2	3	
49578	Pasja jama pri Travi	Jama z breznom in etažami, poševna jama	2	3	
49579	Kolodvorsko brezno	Brezno	2	3	
49580	Sibirka 1	Jama z breznom in etažami, poševna jama	2	3	
49581	Sibirka 2	Brezno	2	3	
51355	Brezno Pri javorju	Brezno	2	3	
51356	Jama kratkega spomina	Brezno občasni ponor ob občasnem toku	2	3	
51867	Prepad Caroline	Brezno	2	3	
51870	Železna ledenica	Brezno	2	3	

Opombe:

Številka režima vstopa pomeni: 3 – odprta jama s prostim vstopom.

Izven gozdnega prostora se nahajajo NV z naslednjimi identifikacijskimi številkami (presoja je izdelana na osnovi stare gozdne maske): 44690, 45541 in 80195.

* - V stolpcu STOPNJA POUDARJENOSTI je naveden predlog poudarjenosti stopnje **funkcije varovanja naravnih vrednot**.

V skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10 in 23/15 ter sklep št. 35600-46/2017 z dne 16. 2. 2018) so:

- z oznako **V** označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km (2. člen).

Seznam enot kulturne dediščine z varstvenimi režimi

ESD	IME	REŽIM	TIP	USMERITVE
18480	Travnik – kulturna krajina Sodol	dediščina	kulturna krajina	Upoštevanje var. režima enote. Območje kulturne krajine okvirno vključuje tudi del gozdnega roba, zato naj se vzdržuje kvaliteten gozdni rob. Vzdržuje naj se posamezne mejice in omeje, ki predstavljajo del gozdnega prostora.
120857	Draga – kulturna krajina Resne njive	dediščina	kulturna krajina	Upoštevanje var. režima enote. Območje kulturne krajine okvirno vključuje tudi del gozdnega roba, zato naj se vzdržuje kvaliteten gozdni rob. Vzdržuje naj se posamezne mejice in omeje, ki predstavljajo del gozdnega prostora.
17970	Trava - Vas	dediščina	naselbinska dediščina	Upoštevanje varstvenega režima enote. Nimamo dodatnih usmeritev.
22558	Podplanina – Domačija Podplanina 9	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima enote. Nimamo dodatnih usmeritev.
22885	Podplanina – Hiša Podplanina 14	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima enote. Nimamo dodatnih usmeritev.
1793	Stari Kot – Cerkev sv. Frančiška Ksaverja	dediščina	stavbna dediščina	Upoštevanje varstvenega režima enote. Nimamo dodatnih usmeritev.
22541	Draga – spominsko znamenje 14 talcem	dediščina	memorialna dediščina	Okolico spominskega znamenja je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe znamenja.
22542	Draga – spominsko znamenje trem talcem	dediščina	memorialna dediščina	Okolico spominskega znamenja je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe znamenja
22534	Glažuta – skupni grob padlih partizanov na Debelem vrhu	dediščina	memorialna dediščina	Okolico groba je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe znamenja.

13.1.2 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.727,17	3.409,01	204,32	5.340,50
Delež (%)	32,34	63,83	3,83	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
01111	3.071,29	240,2	164,2	404,4	5,43	3,03	8,46	22,6	23,4	22,9	109,7
01115	1.105,37	218,9	86,5	305,4	8,03	2,47	10,50	25,4	18,3	23,4	68,1
01121	960,68	257,1	166,4	423,5	5,81	2,64	8,45	22,7	21,3	22,1	110,9
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	5.137,34	238,8	147,9	386,7	6,06	2,84	8,90	23,2	22,3	22,9	99,3
09000-gozdni rezervati	95,57	305,3	182,6	487,8	5,13	2,17	7,30	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, ukrepi niso dovoljeni skupaj	95,57	305,3	182,6	487,8	5,13	2,17	7,30	0,0	0,0	0,0	0,0
08000-varovalni gozdovi	107,59	46,3	94,7	141,0	1,81	1,83	3,64	10,0	4,9	6,6	25,5
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	107,59	46,3	94,7	141,0	1,81	1,83	3,64	10,0	4,9	6,6	25,5
Skupaj vsi gozdovi	5.340,50	236,1	147,4	383,5	5,96	2,81	8,76	22,6	21,6	22,2	97,2

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Pomladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	54,04	1,0						
Drogovnjak	243,12	4,6	0,40	0,2	0,0	0,0	100,0	0,0
Debeljak	1.311,02	24,5	108,64	8,3	0,1	43,7	55,0	1,2
Sestoj v obnovi	168,08	3,1	60,63	36,1	0,0	17,0	38,3	44,7
Raznomerno (ps-šp)	569,73	10,7	103,43	18,2	23,6	38,8	37,6	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	2.994,51	56,1	529,79	17,7	0,0	36,6	61,4	2,0
Skupaj	5.340,50	100,0	802,89	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	54,04	0,0	46,5	53,5	0,0	56,5	42,2	1,3	0,0	52,7	20,1	14,4	12,8
Drogovnjak	243,12	0,0	32,7	62,0	5,3	53,5	21,8	24,7	0,0	12,8	77,1	10,1	0,0
Debeljak	1.311,02					80,1	16,6	3,3	0,0	0,5	68,0	27,1	4,4
Sestoj v obnovi	168,08	0,0	0,0	0,0	0,0	81,2	16,9	1,9	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	569,73	0,0	0,0	0,0	0,0	91,4	2,1	6,5	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	2.994,51	0,0	0,0	0,0	0,0	53,1	33,4	13,3	0,2				
Skupaj	5.340,50												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	5,7	13,5	16,9	20,1	43,8	27,4	105,2
Jelka	3,1	9,3	13,6	20,6	53,4	33,8	129,3
Bor	13,5	23,9	21,7	17,3	23,6	0,4	1,5
Macesen	10,0	19,3	20,9	20,7	29,1	0,0	0,1
Ostali igl.	17,8	22,7	26,1	18,7	14,7	0,0	0,0
Bukev	7,7	15,0	24,3	24,9	28,1	33,5	128,6
Hrast	11,7	24,4	30,4	20,5	13,0	0,0	0,1
Pl. Ist.	7,4	14,8	24,1	25,0	28,7	4,6	17,7
Dr. tr. Ist.	12,3	21,4	26,8	22,6	16,9	0,1	0,4
Meh. Ist.	11,3	20,8	27,5	21,0	19,4	0,2	0,6
Iglavci	4,3	11,3	15,1	20,3	49,0	61,6	236,1
Listavci	7,7	15,1	24,3	24,8	28,1	38,4	147,4
Skupaj	5,6	12,7	18,6	22,1	41,0	100,0	383,5

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,8	13,8	17,0	20,1	43,3	27,2	105,3
Jelka	3,1	9,4	13,5	20,6	53,4	34,3	132,2
Bor	10,9	21,7	20,3	18,0	29,1	0,3	1,1
Macesen	10,0	19,3	20,9	20,7	29,1	0,0	0,1
Ostali igl.	17,8	22,7	26,1	18,7	14,7	0,0	0,0
Bukev	7,8	15,1	24,3	24,8	28,0	33,3	128,9
Hrast	11,7	24,4	30,4	20,5	13,0	0,0	0,1
Pl. lst.	7,5	14,9	24,1	25,0	28,5	4,6	18,0
Dr. tr. lst.	13,0	21,6	28,6	20,8	16,0	0,1	0,2
Meh. lst.	11,3	20,8	27,5	21,0	19,4	0,2	0,6
Iglavci	4,3	11,4	15,1	20,4	48,8	61,8	238,8
Listavci	7,8	15,1	24,3	24,8	28,0	38,2	147,9
Skupaj	5,6	12,8	18,6	22,1	40,9	100,0	386,7

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,73	1,16	1,12	1,15	1,79	68,0	5,96
Listavci	0,60	0,64	0,68	0,51	0,37	32,0	2,81
Skupaj:	1,33	1,80	1,80	1,66	2,16	100,0	8,77

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,74	1,20	1,16	1,19	1,86	68,1	6,15
Listavci	0,62	0,66	0,70	0,52	0,39	31,9	2,88
Skupaj:	1,36	1,86	1,86	1,71	2,25	100,0	9,03

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Iglavci	285.000	22,6											
Listavci	170.000	21,6											
Skupaj	455.000	22,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s pono.											
Priprava sestoja	ha	194,65	194,65											
Priprava tal	ha	5,00	5,00											
Sadnja	ha	4,00	4,00											
Obžetev	ha	13,56	52,90											
Nega mladja	ha	4,70	4,70											
Nega gošče	ha	134,69	134,69											
Nega letvenjaka	ha	54,51	54,51											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	29,34	29,34											
Nega prebiral. gozda	ha	86,55	86,55											
Varstvo pred žuželkami	dni	105,00	105,00											
Zaščita s premazom	ha	4,00	20,00											
Zaščita s količ. ali tulci	kos	20,00	20,00											
Zaščita z ograjo	m	1.200	1.200											
Vzdrževanje zaš. ograj	m	1.010	5.300											
Vzdrževanje grmišč	ha	4,00	12,00											
Vzdrževanje travinj	ha	10,85	108,50											
Vzdrž. vodnih površin	kos	14,00	28,00											
Sadnja plodono. drevja	kos	150,00	150,00											
Vzdrževanje plod. drevja	kos	150,00	450,00											
Pušcanje stoj. biomase	m³	460,00	460,00											
Naravni razvoj biotopov	ha	251,02	251,02											

Ohran. biotopov - nega	ha	12,70	30,80											
Vzdrževanje gnezdnic	kos	25,00	50,00											
Postavitev gnezdnic	kos	25,00	25,00											
Vzdrževanje stez	dni	50,00	50,00											
Ostala varstvena dela	dni	0,20	0,20											

Preglednica/D-DV: Delež drevesnih vrst po LZ

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	105,21	27,43
Jelka	129,29	33,70
Rdeči bor	1,31	0,34
Črni bor	0,16	0,04
Macesen	0,12	0,03
Duglazija	0,02	0,01
Bukev	128,56	33,52
Graden	0,11	0,03
Kostanj	0,02	0,01
Gorski javor	16,91	4,41
Veliki jesen	0,17	0,04
Gorski brest	0,45	0,12
Lipa in lipovec	0,16	0,04
Beli gaber	0,09	0,02
Češnja	0,02	0,01
Mokovec	0,05	0,01
Črni gaber	0,10	0,03
Mali jesen	0,15	0,04
Trepetlika	0,41	0,11
Črna jelša	0,03	0,01
Siva jelša	0,05	0,01
Breza	0,12	0,03
Vrbe	0,02	0,01
Skupaj:	383,53	100,00

13.1.3 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR

RGR: Jelova bukovja na manj ekstremnih rastiščih - 01111

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.071,02	1.916,24	84,03	3.071,29
Delež (%)	34,9	62,4	2,7	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Smreka	3,2	10,3	14,9	21,0	50,6	21,2	85,8
Jelka	2,8	9,4	14,0	22,2	51,6	38,2	154,1
Bor	4,4	12,2	16,5	18,7	48,2	0,1	0,3
Macesen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	8,0	14,4	25,8	25,9	25,9	35,5	143,4
Hrast	10,1	14,2	28,0	25,8	21,9	0,0	0,0
Pl. Ist.	7,6	14,4	25,8	26,1	26,1	4,9	20,0
Dr. tr. Ist.	12,6	18,0	26,5	23,7	19,2	0,0	0,2
Meh. Ist.	8,7	15,6	25,9	25,0	24,8	0,1	0,6
Iglavci	2,9	9,7	14,3	21,7	51,4	59,4	240,2
Listavci	7,9	14,4	25,8	26,0	25,9	40,6	164,2
Skupaj	5,0	11,6	19,0	23,5	40,9	100,0	404,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,43	0,95	1,03	1,20	1,82	64,1	5,43
Listavci	0,69	0,66	0,77	0,56	0,35	35,9	3,03
Skupaj	1,12	1,61	1,80	1,76	2,17	100,0	8,46

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2.545,36	82,9	495,72	16,1	30,21	1,0	0,00	0,0	3.071,29	100,0
Skupaj vsi gozdovi	2.545,36	82,9	495,72	16,1	30,21	1,0	0,00	0,0	3.071,29	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	4,7	2,9	7,6	2,7	3,4	6,1	7,4	6,3	13,7	5,2
30 - 49 cm	1,3	0,6	1,9	0,5	0,3	0,8	1,8	0,9	2,7	5,2
50 in več cm	0,4	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,4	1,7
Skupaj	6,4	3,5	9,9	3,2	3,7	6,9	9,6	7,2	16,8	12,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Pomladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	28,10	0,9						
Drogovnjak	111,07	3,6	0,32	0,3	0,0	0,0	100,0	0,0
Debeljak	963,83	31,4	86,65	9,0	0,1	48,0	51,4	0,5
Sestoj v obnovi	109,98	3,6	39,12	35,6	0,0	7,9	43,9	48,2
Raznomerno (ps-šp)	53,90	1,8	9,46	17,6	67,9	30,9	1,2	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	1.804,41	58,7	329,10	18,2	0,0	35,0	64,3	0,7
Skupaj	3.071,29	100,0	464,65	15,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava pomladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	105,90	24,52	0,01	0,00	0,00	329,26	0,00	3,80	1,16	0,00	464,65
%	3,48	0,81	0,00	0,00	0,00	10,82	0,00	0,12	0,04	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	717	0,7	19,7	47,3	26,2	6,1
Jelka	1.150	0,9	19,9	53,5	24,1	1,6
Bor	5	0,0	0,0	0,0	40,0	60,0
Ostali igl.	1.341	0,4	11,2	35,1	34,9	18,4
Bukev	219	0,0	15,1	37,8	31,1	16,0
Hrast	2	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0
Pl. Ist.	2	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0
Dr. tr. Ist.	1.872	0,8	19,8	51,0	24,9	3,5
Meh. Ist.	1.564	0,4	11,7	35,3	34,4	18,2
Skupaj iglavci	3.436	0,6	16,1	43,9	29,2	10,2
Skupaj listavci	717	0,7	19,7	47,3	26,2	6,1
Skupaj	1.150	0,9	19,9	53,5	24,1	1,6

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,4
Veje	1,0
Osutost	0,2
Skupaj	7,6

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega posek.	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	38,6	33,5	7,9
Jelka	30,5	16,3	6,2
Bor	0,1	7,1	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	163,0	0,0
Bukev	28,8	17,6	5,9
Hrast	0,0	4,4	0,0
Pl. Ist.	2,0	9,1	0,4
Dr. tr. Ist.	0,0	4,3	0,0
Meh. Ist.	0,0	9,5	0,0
Skupaj iglavci	69,1	22,8	14,1
Skupaj listavci	30,9	16,6	6,3
Skupaj	100,0	20,4	20,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	8,7	11,6	21,1	25,8	25,9	22,8	60,4
Listavci	15,5	21,2	14,1	13,6	19,7	16,6	27,0
Skupaj	12,5	16,4	17,3	20,9	24,6	20,4	87,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	167.000	22,6											
Listavci	118.000	23,4											
Skupaj	285.000	22,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s pono.											
Priprava sestoja	ha	134,35	134,35											
Priprava tal	ha	3,00	3,00											
Sadnja	ha	3,00	3,00											
Obžetev	ha	6,03	20,15											
Nega mladja	ha	4,00	4,00											
Nega gošče	ha	90,97	90,97											
Nega letvenjaka	ha	22,60	22,60											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,98	11,98											
Nega prebiral. gozda	ha	17,78	17,78											
Varstvo pred žuželkami	dni	45,00	45,00											
Zaščita s premazom	ha	3,00	15,00											
Zaš. s količenjem ali tulci	kos	20,00	20,00											
Zaščita z ograjo	m	400,00	400,00											
Vzdrž. zaščitnih ograj	m	680	2.800											
Vzdrževanje grmišč	ha	3,00	9,00											
Vzdrževanje travinj	ha	6,15	61,50											
Vzdrž. vodnih površin	kos	9,00	18,00											
Sadnja plodo. drevja	kos	50,00	50,00											
Vzdrž. plodo. drevja	kos	50	150											
Pušč. stoječe biomase	m ³	333	333											
Naravni razvoj biotopov	ha	21,61	21,61											
Ohran. biotopov - nega	ha	6,70	12,80											
Vzdrževanje gnezdnic	kos	20	40											
Postavitev gnezdnic	kos	20	20											
Vzdrževanje stez	dni	36,00	36,00											
Ostala varstvena dela	dni	0,10	0,10											

Preglednica/Delež drevesnih vrst po LZ

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	85,82	21,22
Jelka	154,15	38,13
Rdeči bor	0,27	0,07
Bukev	143,37	35,46
Graden	0,03	0,01
Gorski javor	19,24	4,76
Veliki jesen	0,09	0,02
Gorski brest	0,52	0,13
Lipa in lipovec	0,12	0,03
Beli gaber	0,04	0,01
Mokovec	0,03	0,01
Črni gaber	0,06	0,01
Mali jesen	0,05	0,01
Trepetlika	0,38	0,09
Črna jelša	0,05	0,01
Breza	0,12	0,03
Skupaj:	404,34	100,00

RGR: Jelova bukovja – zasmrečena - 01115

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokal. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	546,72	522,53	36,12	1.105,37
Delež (%)	49,4	47,3	3,3	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	9,8	20,3	21,8	20,5	27,6	59,8	182,8
Jelka	8,1	18,0	20,7	21,2	32,0	10,1	30,9
Bor	12,0	23,3	21,0	17,9	25,8	1,5	4,4
Macesen	10,0	19,3	20,9	20,7	29,1	0,2	0,6
Bukev	17,8	22,7	26,1	18,7	14,7	0,0	0,1
Hrast	12,3	26,6	30,1	17,7	13,3	24,4	74,5
Pl. lst.	12,1	26,6	30,8	19,4	11,1	0,1	0,4
Dr. tr. lst.	12,1	26,3	30,0	18,1	13,5	3,2	9,7
Meh. lst.	13,5	25,8	30,7	17,5	12,5	0,2	0,5
Iglavci	14,4	27,1	30,0	16,3	12,2	0,5	1,4
Listavci	9,6	20,0	21,6	20,5	28,3	71,7	218,9
Skupaj	12,3	26,5	30,2	17,7	13,3	28,3	86,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,79	2,17	1,67	1,23	1,18	76,5	8,03
Listavci	0,64	0,79	0,62	0,28	0,14	23,5	2,47
Skupaj	2,43	2,96	2,29	1,51	1,32	100,0	10,50

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	69,00	6,2	304,15	27,5	500,45	45,3	231,77	21,0	1.105,37	100,0
Skupaj vsi gozdovi	69,00	6,2	304,15	27,5	500,45	45,3	231,77	21,0	1.105,37	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	8,0	4,3	12,3	5,2	4,3	9,5	13,2	8,6	21,8	8,1
30 - 49 cm	0,5	0,9	1,4	0,2	0,5	0,7	0,7	1,4	2,1	4,0
50 in več cm	0,2	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,3	1,2
Skupaj	8,7	5,2	13,9	5,4	4,9	10,3	14,1	10,1	24,2	13,3

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	15,83	1,4						
Drogovnjak	112,04	10,1	0,08	0,1	0,0	0,0	100,0	0,0
Debeljak	274,35	24,8	16,68	6,1	0,1	29,7	65,0	5,2
Sestoj v obnovi	48,64	4,4	17,46	35,9	0,0	37,6	30,5	31,9
Raznomerno (ps-šp)	0,76	0,1	0,08	10,5	0,0	0,0	100,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	653,75	59,2	115,47	17,7	0,0	59,2	40,8	0,0
Skupaj	1.105,37	100,0	149,77	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	65,12	1,86	0,98	0,00	0,00	77,78	0,12	3,67	0,13	0,11	149,77
%	5,98	0,17	0,09	0,00	0,00	7,14	0,01	0,34	0,01	0,01	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

ZGS, GGN GGE Draga 2021-2030

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	658	0,0	10,8	31,2	41,1	16,9
Jelka	109	0,0	19,3	44,9	34,9	0,9
Bor	15	0,0	0,0	0,0	40,0	60,0
Bukev	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Hrast	311	0,0	3,9	22,2	36,7	37,2
Pl. lst.	47	0,0	4,3	19,1	42,6	34,0
Dr. tr. lst.	5	0,0	0,0	0,0	40,0	60,0
Meh. lst.	784	0,0	11,7	32,7	40,2	15,4
Skupaj iglavci	363	0,0	3,9	21,5	37,4	37,2
Skupaj listavci	1.147	0,0	9,2	29,1	39,4	22,3
Skupaj	658	0,0	10,8	31,2	41,1	16,9

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,6
Veje	1,0
Osutost	0,3
Skupaj	4,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celot. poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	79,6	31,7	19,1
Jelka	3,5	8,3	0,8
Bor	1,0	15,9	0,2
Macesen	0,3	54,7	0,1
Ostali igl.	0,1	917,0	0,0
Bukev	14,2	14,0	3,4
Hrast	0,0	6,7	0,0
Pl. lst.	1,0	8,1	0,2
Dr. tr. lst.	0,0	4,9	0,0
Meh. lst.	0,3	15,1	0,1
Skupaj iglavci	84,4	28,2	20,2
Skupaj listavci	15,6	13,3	3,8
Skupaj	100,0	24,0	24,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	11,6	15,0	25,5	36,2	40,6	28,2	65,7
Listavci	13,1	13,5	12,6	12,8	15,6	13,3	12,2
Skupaj	12,1	14,5	21,3	30,4	37,2	24,0	77,9

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	61.500	25,4											
Listavci	17.500	18,3											
Skupaj	79.000	23,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s pono.											
Priprava sestoja	ha	42,20	42,20											
Priprava tal	ha	1,00	1,00											
Sadnja	ha	1,00	1,00											
Obžetev	ha	7,03	32,25											
Nega mladja	ha	0,70	0,70											
Nega gošče	ha	13,08	13,08											
Nega letvenjaka	ha	21,90	21,90											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	13,40	13,40											

Nega prebir. gozda	ha	0,70	0,70											
Varstvo pred žuželkami	dni	48,00	48,00											
Zaščita s premazom	ha	1,00	5,00											
Zaščita z ograjo	m	800	800											
Vzdrž. zaščitnih ograj	m	280	2.000											
Vzdrževanje travinj	ha	4,70	47,00											
Vzdrž. vodnih površin	kos	2,00	4,00											
Sadnja plodon. drevja	kos	100,00	100,00											
Vzdrž. plodon. drevja	kos	100,00	300,00											
Pušč. stoječe biomase	m ³	32,00	32,00											
Naravni razvoj biotopov	ha	0,80	0,80											
Ohran. biotopov - nega	ha	2,00	10,00											
Ostala varstvena dela	dni	0,10	0,10											

Preglednica/Delež drevesnih vrst po LZ

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	182,81	59,85
Jelka	30,90	10,12
Rdeči bor	4,44	1,45
Macesen	0,60	0,20
Duglazija	0,11	0,04
Bukev	74,53	24,40
Graden	0,42	0,14
Kostanj	0,08	0,03
Gorski javor	9,07	2,97
Veliki jesen	0,52	0,17
Gorski brest	0,05	0,02
Lipa in lipovec	0,02	0,01
Beli gaber	0,25	0,08
Češnja	0,05	0,02
Mokovec	0,10	0,03
Mali jesen	0,04	0,01
Trepetlika	0,85	0,28
Siva jelša	0,22	0,07
Breza	0,22	0,07
Vrbe	0,11	0,04
Skupaj:	305,39	100,00

RGR: Jelova bukovja na bolj ekstremnih rastiščih - 01121

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	26,60	851,56	82,52	960,68
Delež (%)	2,8	88,6	8,6	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,0	8,5	11,2	16,1	60,2	18,5	78,3
Jelka	3,1	7,8	10,9	16,2	62,0	42,3	178,8
Bukev	4,5	10,7	16,2	25,3	43,3	34,3	145,4
Pl. list.	4,6	10,6	15,9	25,4	43,5	4,9	20,9
Meh. list.	7,9	7,9	13,8	25,6	44,8	0,0	0,1
Iglavci	3,3	8,0	11,0	16,1	61,6	60,7	257,1
Listavci	4,5	10,7	16,2	25,3	43,3	39,3	166,4
Skupaj	3,8	9,1	13,0	19,7	54,4	100,0	423,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,50	0,86	0,90	1,03	2,52	68,7	5,81
Listavci	0,33	0,47	0,51	0,61	0,73	31,3	2,64
Skupaj:	0,83	1,33	1,41	1,64	3,25	100,0	8,45

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	960,68	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	960,68	100,0
Skupaj vsi gozdovi	960,68	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	960,68	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,7	1,7	4,4	1,7	1,7	3,4	4,4	3,4	7,8	2,8
30 - 49 cm	1,4	0,1	1,5	0,1	0,3	0,4	1,5	0,4	1,9	3,4
50 in več cm	0,3	0,1	0,4	0,1	0,0	0,1	0,4	0,1	0,5	1,8
Skupaj	4,4	1,9	6,3	1,9	2,0	3,9	6,3	3,9	10,2	8,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Pomladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	10,11	1,1						
Drogovnjak	12,59	1,3	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	47,85	5,0	4,36	9,1	0,0	12,6	87,4	0,0
Sestoj v obnovi	8,17	0,9	3,41	41,7	0,0	0,0	100,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	494,21	51,3	90,38	18,3	19,9	37,7	42,4	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	387,75	40,4	67,55	17,4	0,0	13,6	86,4	0,0
Skupaj	960,68	100,0	165,70	17,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	29,91	15,11	0,00	0,00	0,00	118,15	0,00	2,53	0,00	0,00
%	3,15	1,59	0,00	0,00	0,00	12,43	0,00	0,27	0,00	0,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	197	1,0	17,3	48,7	29,4	3,6
Jelka	412	0,5	9,5	54,1	34,2	1,7

Bukev	405	1,5	16,3	41,2	29,1	11,9
Pl. Ist.	67	4,5	17,9	40,3	22,4	14,9
Skupaj iglavci	609	0,7	12,0	52,3	32,7	2,3
Skupaj listavci	472	1,9	16,5	41,1	28,2	12,3
Skupaj	1.081	1,2	14,0	47,4	30,7	6,7

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	8,8
Veje	1,2
Osutost	0,3
Skupaj	10,3

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	24,3	18,2	3,4
Jelka	41,9	13,9	5,9
Bor	0,1	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	31,8	13,1	4,5
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	1,9	5,3	0,3
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	66,3	15,3	9,3
Skupaj listavci	33,7	12,1	4,7
Skupaj	100,0	14,0	14,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	4,6	4,1	9,8	12,8	19,4	15,3	39,5
Listavci	15,0	14,2	10,8	8,8	13,6	12,1	20,1
Skupaj	10,1	8,7	10,3	10,9	17,6	14,0	59,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m3)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	56.000	22,7											
Listavci	34.000	21,3											
Skupaj	90.000	22,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	18,10	18,10											
Priprava tal	ha	1,00	1,00											
Obžetev	ha	0,50	0,50											
Nega gošče	ha	30,64	30,64											
Nega letvenjaka	ha	10,01	10,01											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	3,96	3,96											
Nega prebiralne. gozda	ha	68,07	68,07											
Varstvo pred žuželkami	dni	12,00	12,00											
Vzdrž. zaščitnih ograj	m	50,00	500,00											
Vzdrževanje grmišč	ha	1,00	3,00											
Vzdrž. vodnih površin	kos	3,00	6,00											
Pušč. stoječe biomase	m³	95,00	95,00											
Naravni razvoj biotopov	ha	40,47	40,47											
Ohran. biotopov - nega	ha	4,00	8,00											
Vzdrževanje gnezdnic	kos	5,00	10,00											
Postavitev gnezdnic	kos	5,00	5,00											
Vzdrževanje stez	dni	14,00	14,00											

Preglednica/Delež drevesnih vrst po LZ

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	78,31	18,49
Jelka	178,79	42,22
Bukev	145,37	34,33
Gorski javor	19,98	4,72
Gorski brest	0,51	0,12
Lipa in lipovec	0,45	0,11
Trepetlika	0,06	0,01
Skupaj:	423,47	100,00

RGR: Varovalni gozdovi - 08000

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. sk.i	Skupaj
Površina gozda	82,83	23,11	1,65	107,59
Delež (%)	77,0	21,5	1,5	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,7	12,0	24,4	32,7	26,2	15,2	21,5
Jelka	4,1	10,1	24,2	34,2	27,4	3,9	5,5
Bor	20,5	29,9	25,5	15,4	8,7	13,7	19,3
Bukev	6,5	15,3	24,6	30,0	23,6	56,8	80,0
Pl. Ist.	7,3	14,5	24,3	30,2	23,7	3,3	4,6
Dr. tr. Ist.	11,7	21,2	24,8	24,4	17,9	7,1	10,0
Iglavci	11,3	19,2	24,8	25,7	19,0	32,8	46,3
Listavci	7,1	15,9	24,7	29,3	23,0	67,2	94,7
Skupaj	8,4	17,0	24,7	28,2	21,7	100,0	141,0

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,97	0,31	0,21	0,20	0,11	49,8	1,81
Listavci	0,35	0,46	0,50	0,41	0,10	50,2	1,83
Skupaj	1,32	0,77	0,71	0,61	0,21	100,0	3,64

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	107,59	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	107,59	100,0
Skupaj vsi gozdovi	107,59	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	107,59	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Pomladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Drogovnjak	7,42	6,9						
Debeljak	15,76	14,6	0,40	2,5	0,0	100,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	84,41	78,5	6,30	7,5	0,0	0,0	48,7	51,3
Skupaj	107,59	100,0	6,70	6,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	500	10,0											
Listavci	500	4,9											
Skupaj	1.000	6,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s pono.											
Naravni razvoj bioto.	ha	92,57	92,57											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	21,46	15,22
Jelka	5,50	3,90
Rdeči bor	11,50	8,16
Črni bor	7,84	5,56
Bukev	80,02	56,75
Gorski javor	4,15	2,94

Veliki jesen	0,48	0,34
Beli gaber	0,44	0,31
Mokovec	0,62	0,44
Črni gaber	3,27	2,32
Mali jesen	5,72	4,06
Skupaj:	141,00	100,00

ZGS, GGN GGE Draga 2021-2030

RGR: Gozdni rezervati - 09000

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. sk.	Skupaj
Površina gozda	0,00	95,57 – 100%	0,00	95,57

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,6	5,0	14,7	17,3	60,4	40,0	195,2
Jelka	2,8	5,4	15,5	16,5	59,8	22,6	110,0
Bukev	5,8	11,3	22,4	23,5	37,0	33,4	163,1
Pl. Ist.	5,3	10,3	23,1	23,9	37,4	4,0	19,5
Iglavci	2,7	5,1	15,0	17,0	60,2	62,6	305,3
Listavci	5,8	11,2	22,5	23,5	37,0	37,4	182,6
Skupaj	3,8	7,4	17,8	19,4	51,6	100,0	487,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,27	0,43	1,03	0,97	2,44	70,3	5,13
Listavci	0,31	0,42	0,61	0,47	0,35	29,7	2,17
Skupaj	0,58	0,85	1,64	1,44	2,79	100,0	7,30

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjeni		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	95,57	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	95,57	100,0
Skupaj vsi gozdovi	95,57	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	95,57	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	3,1	0,3	3,4	1,0	0,3	1,3	4,1	0,6	4,7	1,7
30 - 49 cm	1,7	0,3	2,0	0,7	0,0	0,7	2,4	0,3	2,7	4,9
50 in več cm	1,7	0,0	1,7	0,3	0,0	0,3	2,0	0,0	2,0	7,3
Skupaj	6,5	0,6	7,1	2,0	0,3	2,3	8,5	0,9	9,4	13,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Debeljak	9,23	9,7							
Sestoj v obnovi	1,29	1,3	0,64	49,6	0,0	100,0	0,0	0,0	
Raznomerno (ps-šp)	20,86	21,8	3,51	16,8	0,0	88,9	11,1	0,0	
Raznomerno (sk-gnz)	64,19	67,2	11,37	17,7	0,0	10,8	89,2	0,0	
Skupaj	95,57	100,0	16,07	16,8	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Maces.	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	4,49	0,85	0,00	0,00	0,00	10,73	0,00	0,00	0,00	0,00	16,07
%	4,70	0,89	0,00	0,00	0,00	11,23	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Naravni razvoj biotop.	ha	95,57	95,57											

Preglednica/Delež (podrobno) drevesnih vrst po LZ

Drevesna vrsta	m³/ha	Delež %
Smreka	195,24	40,02
Jelka	110,04	22,56
Bukev	163,10	33,43

Gorski javor	16,22	3,32
Gorski brest	2,76	0,57
Lipa in lipovec	0,48	0,10
Skupaj:	487,84	100,00

13.1.4 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kateg. Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	1.644,34	208,5	140,6	349,1	5,75	2,90	8,65	23,3	21,0	22,4	90,5
VAROVALNI GOZDOVI	82,83	41,8	87,0	128,8	1,93	1,76	3,69	9,8	4,0	5,9	20,5
Skupaj vsi gozdovi	1.727,17	200,5	138,0	338,5	5,57	2,84	8,41	23,2	20,5	22,1	89,0

Preglednica/RF2: Razvojne faze

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	4,24	0,2
Drogovnjak	66,81	3,9

Debeljak	508,94	29,5
Sestoj v obnovi	64,16	3,7
Raznomerno (ps-šp)	24,82	1,4
Raznomerno (sk-gnz)	1.058,20	61,3
Skupaj:	1.727,17	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	32,4
Jelka	25,7
Bor	1,1
Macesen	0,1
Bukev	35,9

Hrast	0,1
Pl. lst.	4,2
Dr. tr. lst.	0,2
Meh. lst.	0,4
Iglavci	59,2
Listavci	40,8
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,5	13,6	16,7	21,0	43,2	59,2	200,5
Listavci	8,8	16,8	26,5	24,5	23,4	40,8	138,0
Skupaj	6,8	14,9	20,7	22,4	35,2	100,0	338,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	80.375	23,2											
Listavci	48.946	20,5											
Skupaj	129.321	22,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	67,20	67,20											
Priprava tal	ha	3,00	3,00											
Sadnja	ha	3,00	3,00											
Obžetev	ha	7,80	27,00											
Nega mladja	ha	2,00	2,00											
Nega gošče	ha	24,98	24,98											
Nega letvenjaka	ha	13,50	13,50											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	13,70	13,70											
Nega prebiral. gozda	ha	4,60	4,60											
Varstvo pred žuželka.	dni	32,00	32,00											
Zaščita s premazom	ha	3,00	15,00											
Zaščita z ograjo	m	400	400											
Vzdrž. zaščitnih ograj	m	100	600											
Vzdrževanje travinj	ha	1,20	12,00											
Vzdrž. vodnih površin	kos	2,00	4,00											
Pušč. Stoj. biomase	m ³	160	160											
Naravni razvoj bioto.	ha	78,61	78,61											
Ohran. biotop. - nega	ha	2,00	10,00											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	3.290,33	251,6	151,2	402,8	6,15	2,81	8,97	23,1	22,9	23,0	104,0
GPN, UKREPI NISO DOVOL.	95,57	305,3	182,6	487,8	5,13	2,17	7,30	0,0	0,0	0,0	0,0
VAROVALNI GOZDOVI	23,11	62,6	122,4	185,0	1,42	2,08	3,50	11,1	7,5	8,7	46,1
Skupaj vsi gozdovi	3.409,01	251,8	151,9	403,7	6,09	2,79	8,88	22,3	22,1	22,2	100,9

Preglednica/RF2: Razvojne faze

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	47,53	1,4
Drogovnjak	165,04	4,8
Debeljak	760,29	22,3
Sestoj v obnovi	101,50	3,0
Raznomerno (ps-šp)	484,50	14,2
Raznomerno (sk-gnz)	1.850,15	54,3
Skupaj:	3.409,01	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	25,2
Jelka	37,1
Bor	0,1
Macesen	0,0
Ostali igl.	0,0
Bukev	32,7
Hrast	0,0
Pl. lst.	4,8
Dr. tr. lst.	0,1
Meh. lst.	0,1
Iglavci	62,4
Listavci	37,6
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,9	10,4	14,5	20,1	51,1	62,4	251,8
Listavci	7,3	14,3	23,4	25,0	30,0	37,6	151,9
Skupaj	5,2	11,9	17,9	21,9	43,1	100,0	403,7

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	191.443	22,3											
Listavci	114.266	22,1											
Skupaj	305.709	22,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj	0,0											

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	126,75	126,75											
Priprava tal	ha	2,00	2,00											
Sadnja	ha	1,00	1,00											
Obžetev	ha	5,76	25,90											
Nega mladja	ha	2,70	2,70											
Nega gošče	ha	103,64	103,64											
Nega letvenjaka	ha	40,00	40,00											

Nega ml. Drogovnjaka	ha	15,10	15,10											
Nega prebiral. gozda	ha	75,45	75,45											
Varstvo pred žuželkami	dni	73,00	73,00											
Zaščita s premazom	ha	1,00	5,00											
Zašč. s količ. ali tulci	kos	20,00	20,00											
Zaščita z ograjo	m	800,00	800,00											
Vzdrž. zaščitnih ograj	m	910	4.700											
Vzdrževanje grmišč	ha	4,00	12,00											
Vzdrževanje travinj	ha	9,65	96,50											
Vzdrž. vodnih površin	kos	12,00	24,00											
Sadnja plodon. drevja	kos	150,00	150,00											
Vzdrž. Plodon. drevja	kos	150,00	450,00											
Pušč. stoječe biomase	m ³	300,00	300,00											
Naravni razvoj biotopov	ha	166,92	166,92											
Ohran. biotopov - nega	ha	10,70	20,80											
Vzdrževanje gnezdnic	kos	25,00	50,00											
Postavitev gnezdnic	kos	25,00	25,00											
Vzdrževanje stez	dni	50,00	50,00											
Ostala varstvena dela	dni	0,20	0,20											

Občinski gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondii po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m3/ha			m3/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZD.	202,67	277,0	153,0	430,0	6,99	2,75	9,74	23,5	21,9	22,9	101,0
VAROVALNI GOZDOVI	1,65	41,8	92,7	134,5	1,36	1,97	3,33	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	204,32	275,1	152,5	427,6	6,94	2,74	9,68	23,5	21,8	22,9	100,9

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	2,27	1,1
Drogovnjak	11,27	5,5
Debeljak	41,79	20,5
Sestoj v obnovi	2,42	1,2
Raznomerno (ps-šp)	60,41	29,6
Raznomerno (sk-gnz)	86,16	42,1
Skupaj:	204,32	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	30,3
Jelka	33,9
Bor	0,2
Bukev	30,5
Hrast	0,0
Pl. lst.	5,0
Dr. tr. lst.	0,0
Meh. lst.	0,1
Iglavci	64,3
Listavci	35,7
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	4,2	10,7	14,6	19,8	50,7	64,3	275,1
Listavci	6,6	13,8	21,3	24,7	33,6	35,7	152,5
Skupaj	5,1	11,8	17,0	21,6	44,5	100,0	427,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	13.182	23,5											
Listavci	6.788	21,8											
Skupaj	19.970	22,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,70	0,70											
Nega gošče	ha	6,07	6,07											
Nega letvenjaka	ha	1,01	1,01											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,54	0,54											
Nega prebiral. gozda	ha	6,50	6,50											
Naravni razvoj biotop.	ha	5,49	5,49											

13.1.5 Tarife in prirastni nizi

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne(P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50

6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

15001A	32	14	30	14	30	14	28	28
15001B	34	16	30	16	30	16	28	28
15002	32	14	30	14	30	14	28	28
15003A	32	14	30	14	30	14	28	28
15003B	34	16	30	16	30	16	28	28
15004	34	36	30	16	30	16	28	28
15005A	32	14	30	14	30	14	28	28
15005B	34	16	30	16	30	16	28	28
15006A	34	16	30	16	30	16	28	28
15006B	32	14	30	14	30	14	28	28
15007A	34	16	30	16	30	16	28	28
15007B	32	14	30	14	30	14	28	28
15008A	34	16	30	16	30	16	28	28
15008B	32	14	30	14	30	14	28	28
15009A	34	16	30	16	30	16	28	28
15009B	32	14	30	14	30	14	28	28
15010A	34	16	30	16	30	16	28	28
15010B	32	14	30	14	30	14	28	28
15011	34	34	30	16	30	16	28	28
15012A	34	16	30	16	30	16	28	28
15012B	32	14	30	14	30	14	28	28
15013	32	14	30	14	30	14	28	28
15014A	34	16	30	16	30	16	28	28
15014B	32	14	30	14	30	14	28	28
15015A	32	14	30	14	30	14	28	28
15015B	34	16	30	16	30	16	28	28
15016	32	14	30	14	30	14	28	28
15017A	32	14	30	14	30	14	28	28
15017B	34	16	30	16	30	16	28	28
15018A	34	36	30	16	30	16	28	28
15018B	32	14	30	14	30	14	28	28
15019A	34	34	30	14	30	14	28	28
15019B	32	14	30	14	30	14	28	28
15020A	32	14	30	14	30	14	28	28
15020B	34	16	30	16	30	16	28	28
15021A	32	14	30	14	30	14	28	28
15021B	34	16	30	16	30	16	28	28
15022A	34	16	30	16	30	16	28	28
15022B	34	14	30	14	30	14	28	28
15023A	34	36	30	16	30	16	28	28
15023B	32	14	30	14	30	14	28	28
15001A	32	14	30	14	30	14	28	28
15001B	34	16	30	16	30	16	28	28
15002	32	14	30	14	30	14	28	28
15003A	32	14	30	14	30	14	28	28
15003B	34	16	30	16	30	16	28	28
15004	34	36	30	16	30	16	28	28
15005A	32	14	30	14	30	14	28	28
15005B	34	16	30	16	30	16	28	28
15006A	34	16	30	16	30	16	28	28
15006B	32	14	30	14	30	14	28	28
15024A	32	14	30	14	30	14	28	28
15024B	34	16	30	16	30	16	28	28
15025A	32	14	30	14	30	14	28	28
15025B	34	16	30	16	30	16	28	28

15026A	34	36	30	16	30	16	28	28
15026B	32	14	30	14	30	14	28	28
15027A	34	36	30	16	30	16	28	28
15027B	32	14	30	14	30	14	28	28
15028A	32	14	30	14	30	14	28	28
15028B	34	36	30	16	30	16	28	28
15029A	34	14	30	14	30	14	28	28
15029B	32	14	30	14	30	14	28	28
15030	32	14	30	14	30	14	28	28
15031	34	14	30	14	30	14	28	28
15032A	32	14	30	14	30	14	28	28
15032B	34	16	30	16	30	16	28	28
15033A	32	34	30	14	30	14	28	28
15033B	32	14	30	14	30	14	28	28
15034	32	14	30	14	30	14	28	28
15035	12	12	30	14	30	14	28	28
15036A	32	14	30	14	30	14	28	28
15036B	34	16	30	16	30	16	28	28
15036C	34	14	30	14	30	14	28	28
15037A	34	16	30	16	30	16	28	28
15037B	32	14	30	14	30	14	28	28
15038	34	16	30	16	30	16	28	28
15039A	32	14	30	14	30	14	28	28
15039B	12	12	30	14	30	14	28	28
15040	12	12	30	14	30	14	28	12
15041A	32	34	30	14	30	14	28	28
15041B	12	12	30	14	30	14	28	28
15042	34	16	30	16	30	16	28	28
15043	34	16	30	16	30	16	28	28
15044	34	16	30	16	30	16	28	28
15045	34	16	30	16	30	16	28	28
15046	34	16	30	16	30	16	28	28
15047A	32	14	30	14	30	14	28	28
15047B	34	16	30	16	30	16	28	28
15048A	34	16	30	16	30	16	28	28
15048B	32	14	30	14	30	14	28	28
15049A	34	16	30	16	30	16	28	28
15049B	34	14	30	14	30	14	28	28
15049C	32	14	30	14	30	14	28	28
15050A	34	16	30	16	30	16	28	28
15050B	34	14	30	14	30	14	28	28
15050C	32	14	30	14	30	14	28	28
15051A	32	14	30	14	30	14	28	28
15051B	34	34	30	14	30	14	28	28
15052	32	14	30	14	30	14	28	28
15053A	32	14	30	14	30	14	28	28
15053B	34	34	30	16	30	16	28	28
15054	32	14	30	14	30	14	28	28
15055A	32	14	30	14	30	14	28	28
15055B	34	16	30	16	30	16	28	28
15056	32	14	30	14	30	14	28	28
15057A	32	14	30	14	30	14	28	28
15057B	34	16	30	16	30	16	28	28
15058	32	14	30	14	30	14	28	28
15059A	32	14	30	14	30	14	28	28
15059B	34	36	30	16	30	16	28	28

15060	34	36	30	16	30	16	28	28
15061A	32	14	30	14	30	14	28	28
15061B	34	16	30	16	30	16	28	28
15062A	32	14	30	14	30	14	28	28
15062B	34	16	30	16	30	16	28	28
15063A	32	14	30	14	30	14	28	28
15063B	34	36	30	16	30	16	28	28
15064	32	14	30	14	30	14	28	28
15065	34	34	30	14	30	14	28	28
15066A	30	10	28	10	28	10	26	26
15066B	26	26	26	26	26	26	26	26
15067	34	34	30	16	30	16	28	28
15068	34	34	30	16	30	16	28	28
15069	34	34	30	14	30	14	28	28
15070	34	14	30	14	30	14	28	28
15071A	32	14	30	14	30	14	28	28
15071B	34	14	30	14	30	14	28	28
15071C	34	34	30	16	30	16	28	28
15072A	30	10	28	10	28	10	26	26
15072B	34	14	30	14	30	14	28	28
15073A	34	34	30	14	30	14	28	28
15073B	30	10	28	10	28	10	26	26
15074A	34	36	30	16	30	16	28	28
15074B	34	14	30	14	30	14	28	28
15075A	34	34	30	14	30	14	28	28
15075B	34	14	30	14	30	14	28	28
15076	34	14	30	12	30	12	28	28
15077A	34	36	30	12	30	12	28	28
15077B	34	14	30	14	30	14	28	28
15078	34	34	30	14	30	14	28	28
15079	34	34	30	14	30	14	28	28
15080A	34	14	30	14	30	14	28	28
15080B	34	34	30	12	30	12	28	28
15081	34	34	30	14	30	14	28	28
15082A	32	14	30	14	30	14	28	28
15082B	34	14	30	14	30	14	28	28
15083A	34	16	30	16	30	16	28	28
15083B	32	14	30	14	30	14	28	28
15084	34	34	30	14	30	14	28	28
15085	34	36	30	16	30	16	28	28
15086A	34	36	30	16	30	16	28	28
15086B	34	14	30	14	30	14	28	28
15087	34	36	30	16	30	16	28	28
15088	34	36	30	16	30	16	28	28
15089A	34	34	30	16	30	16	28	28
15089B	34	14	30	14	30	14	28	28
15090	34	36	30	16	30	16	28	28
15091	34	14	30	14	30	14	28	28
15092	34	34	30	16	30	16	28	28
15093	30	14	30	10	30	10	28	28
15094	34	14	30	14	30	14	28	28
15095	30	30	28	10	28	10	26	26
15096A	34	14	30	14	30	14	28	28
15096B	34	36	30	16	30	16	28	28
15097	30	10	28	10	28	10	26	26
15098	30	30	28	10	28	10	26	26
15099A	34	34	30	16	30	16	28	28
15099B	30	10	28	10	28	10	26	26
15100A	34	34	30	16	30	16	28	28
15100B	34	14	30	14	30	14	28	28
15101	34	34	30	14	30	14	28	28
15102A	34	34	30	16	30	16	28	28
15102B	34	14	30	14	30	14	28	28
15103A	34	14	30	14	30	14	28	28
15103B	34	34	30	16	30	16	28	28
15104	34	36	30	16	30	16	28	28
15105	34	14	30	14	30	14	28	28

15106	34	34	30	16	30	16	28	28
15107	34	34	30	14	30	14	28	28
15108	32	14	30	14	30	14	28	28
15109A	32	14	30	14	30	14	28	28
15109B	34	16	30	16	30	16	28	28
15109C	34	14	30	14	30	14	28	28
15110A	34	14	30	14	30	14	28	28
15110B	32	34	30	14	30	14	28	28
15111A	34	14	30	14	30	14	28	28
15111B	32	14	30	14	30	14	28	28
15112A	34	14	30	14	30	14	28	28
15112B	34	16	30	16	30	16	28	28
15112C	32	14	30	14	30	14	28	28
15113A	34	14	30	14	30	14	28	28
15113B	32	14	30	14	30	14	28	28
15113C	34	34	30	16	30	16	28	28
15114	34	14	30	14	30	14	28	28
15115	34	14	30	14	30	14	28	28
15116	34	36	30	16	30	16	28	28
15117A	34	16	30	16	30	16	28	28
15117B	32	14	30	14	30	14	28	28
15118	32	34	30	14	30	14	28	28
15119	34	16	30	16	30	16	28	28
15120	34	36	30	16	30	16	28	28
15121A	34	16	30	16	30	16	28	28
15121B	34	14	30	14	30	14	28	28
15121C	34	14	30	14	30	14	28	28
15122	34	16	30	16	30	16	28	28
15123	32	34	30	14	30	14	28	28
15124	34	36	30	16	30	16	28	28
15125A	34	14	30	14	30	14	28	28
15125B	34	34	30	16	30	16	28	28
15125C	32	14	30	14	30	14	28	28
15126	34	34	30	16	30	16	28	28
15127A	34	34	30	16	30	16	28	28
15127B	34	14	30	14	30	14	28	28
15128A	34	34	30	16	30	16	28	28
15128B	34	14	30	14	30	14	28	28
15129	34	34	30	16	30	16	28	28
15130	32	34	30	12	30	12	28	28
15131	34	34	30	16	30	16	28	28
15132	34	34	30	12	30	12	28	28
15133	34	34	30	14	30	14	28	28
15134	34	14	30	14	30	14	28	28
15135	34	14	30	14	30	14	28	28
15136	34	34	30	14	30	14	28	28
15137	34	34	30	14	30	14	28	28
15138	34	14	30	14	30	14	28	28
15139	34	14	30	14	30	14	28	28
15140	34	34	30	14	30	14	28	28
15141	34	14	30	14	30	14	28	28
15142	34	36	30	14	30	14	28	28
15143A	34	36	30	14	30	14	28	28
15143B	26	26	26	26	26	26	26	26
15144	34	34	30	14	30	14	28	28
15145	34	34	30	14	30	14	28	28
15146	34	34	30	14	30	14	28	28
15147	34	34	30	14	30	14	28	28
15148	34	34	30	14	30	14	28	28
15149A	34	34	30	16	30	16	28	28
15149B	34	14	30	14	30	14	28	28
15150	34	34	30	16	30	16	28	28
15151	34	34	30	16	30	16	28	28
15152A	34	36	30	16	30	16	28	28
15152B	34	14	30	14	30	14	28	28
15153	34	36	30	16	30	16	28	28
15154	34	34	30	14	30	14	28	28

15155	34	34	30	14	30	14	28	28
15156	34	34	30	14	30	14	28	28
15157	34	34	30	14	30	14	28	28
15158	34	34	30	14	30	14	28	28
15159A	34	14	30	14	30	14	28	28
15159B	34	14	30	14	30	14	28	28
15160	34	36	30	16	30	16	28	28
15161	34	14	30	14	30	14	28	28
15162	34	34	30	16	30	16	28	28
15163	34	34	30	16	30	16	28	28
15164	34	34	30	14	30	14	28	28
15165	34	34	30	16	30	16	28	28
15166	34	34	30	14	30	14	28	28
15167	34	34	30	16	30	16	28	28
15168	34	36	30	16	30	16	28	28
15169A	34	36	30	16	30	16	28	28
15169B	34	14	30	14	30	14	28	28
15170	34	14	30	14	30	14	28	28
15171	34	14	30	14	30	14	28	28
15172	34	14	30	14	30	14	28	28
15173	30	14	30	10	30	10	28	28
15174	30	14	30	10	30	10	28	28
15175	30	14	30	10	30	10	28	28
15176	34	14	30	14	30	14	28	28

15177	34	14	30	14	30	14	28	28
15178	30	14	30	10	30	10	28	28
15179	30	14	30	10	30	10	28	28
15180	30	14	30	10	30	10	28	28
15181	34	14	30	12	30	12	28	28
15182	34	14	30	12	30	12	28	28
15183	30	14	30	10	30	10	28	28
15184	34	14	30	14	30	14	28	28
15185	30	10	28	10	28	10	26	26
15186	34	34	30	14	30	14	28	28
15187	34	34	30	14	30	14	28	28
15188	34	14	30	14	30	14	28	28
15189	32	14	30	12	30	12	28	28
15190	32	16	30	12	30	12	28	28
15191	32	14	30	12	30	12	28	28
15192	34	14	30	12	30	12	28	28
15193	32	14	30	12	30	12	28	28
15194	32	14	30	12	30	12	28	28
15195	34	34	30	14	30	14	28	28
15196	34	14	30	14	30	14	28	28
15197	34	14	30	14	30	14	28	28

Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
01111	SM	701	0,0982	0,0673	0,0503	0,0396	0,0323	0,0271	0,0232	0,0202	0,0179	0,0159	0,0143	0,0130	0,0119	0,0109
	JE	702	0,0504	0,0449	0,0400	0,0356	0,0317	0,0282	0,0251	0,0224	0,0199	0,0177	0,0158	0,0141	0,0125	0,0111
	OI	716	0,3517	0,1217	0,0535	0,0273	0,0155	0,0095	0,0061	0,0042	0,0029	0,0021	0,0016	0,0012	0,0009	0,0007
	BU	703	0,0630	0,0431	0,0320	0,0252	0,0205	0,0172	0,0147	0,0128	0,0113	0,0100	0,0090	0,0082	0,0075	0,0069
	HR	609	0,0773	0,0438	0,0316	0,0255	0,0219	0,0197	0,0168	0,0136	0,0106	0,0079	0,0052	0,0026	0,0002	0,0002
	PL	704	0,0681	0,0404	0,0270	0,0194	0,0147	0,0115	0,0093	0,0077	0,0065	0,0055	0,0048	0,0042	0,0037	0,0033
	TL	611	0,0705	0,0423	0,0306	0,0235	0,0183	0,0141	0,0106	0,0074	0,0045	0,0025	0,0013	0,0008	0,0006	0,0004
01115	ML	612	0,0849	0,0475	0,0334	0,0259	0,0213	0,0180	0,0157	0,0139	0,0125	0,0113	0,0103	0,0095	0,0088	0,0082
	SM	705	0,0924	0,0691	0,0552	0,0459	0,0393	0,0343	0,0304	0,0273	0,0248	0,0227	0,0209	0,0193	0,0180	0,0169
	JE	706	0,0908	0,0637	0,0483	0,0386	0,0319	0,0271	0,0234	0,0205	0,0183	0,0164	0,0149	0,0136	0,0125	0,0115
	OI	716	0,3517	0,1217	0,0535	0,0273	0,0155	0,0095	0,0061	0,0042	0,0029	0,0021	0,0016	0,0012	0,0009	0,0007
	BU	707	0,0710	0,0505	0,0388	0,0312	0,0260	0,0222	0,0193	0,0170	0,0152	0,0137	0,0125	0,0114	0,0105	0,0098
	HR	609	0,0773	0,0438	0,0316	0,0255	0,0219	0,0197	0,0168	0,0136	0,0106	0,0079	0,0052	0,0026	0,0002	0,0002
	PL	708	0,0584	0,0437	0,0348	0,0289	0,0247	0,0216	0,0191	0,0172	0,0155	0,0142	0,0131	0,0121	0,0113	0,0105
01121	TL	611	0,0705	0,0423	0,0306	0,0235	0,0183	0,0141	0,0106	0,0074	0,0045	0,0025	0,0013	0,0008	0,0006	0,0004
	ML	612	0,0849	0,0475	0,0334	0,0259	0,0213	0,0180	0,0157	0,0139	0,0125	0,0113	0,0103	0,0095	0,0088	0,0082
	SM	709	0,0755	0,0567	0,0453	0,0378	0,0324	0,0283	0,0252	0,0226	0,0206	0,0189	0,0174	0,0162	0,0151	0,0141
	JE	710	0,0569	0,0502	0,0442	0,0390	0,0344	0,0303	0,0267	0,0236	0,0208	0,0183	0,0161	0,0142	0,0125	0,0111
	OI	716	0,3517	0,1217	0,0535	0,0273	0,0155	0,0095	0,0061	0,0042	0,0029	0,0021	0,0016	0,0012	0,0009	0,0007
	BU	711	0,0486	0,0364	0,0291	0,0243	0,0208	0,0182	0,0161	0,0145	0,0132	0,0121	0,0111	0,0103	0,0096	0,0090
	HR	609	0,0773	0,0438	0,0316	0,0255	0,0219	0,0197	0,0168	0,0136	0,0106	0,0079	0,0052	0,0026	0,0002	0,0002
08000	PL	712	0,0573	0,0364	0,0256	0,0192	0,0150	0,0122	0,0101	0,0086	0,0074	0,0064	0,0057	0,0050	0,0045	0,0041
	TL	611	0,0705	0,0423	0,0306	0,0235	0,0183	0,0141	0,0106	0,0074	0,0045	0,0025	0,0013	0,0008	0,0006	0,0004
	ML	612	0,0849	0,0475	0,0334	0,0259	0,0213	0,0180	0,0157	0,0139	0,0125	0,0113	0,0103	0,0095	0,0088	0,0082
	SM	601	0,0254	0,0247	0,0241	0,0233	0,0224	0,0214	0,0205	0,0194	0,0184	0,0173	0,0163	0,0152	0,0141	0,0130
	JE	603	0,0402	0,0365	0,0341	0,0319	0,0296	0,0274	0,0251	0,0228	0,0204	0,0181	0,0158	0,0134	0,0111	0,0088
	OI	716	0,3517	0,1217	0,0535	0,0273	0,0155	0,0095	0,0061	0,0042	0,0029	0,0021	0,0016	0,0012	0,0009	0,0007
	BU	608	0,0616	0,0425	0,0341	0,0285	0,0242	0,0204	0,0170	0,0138	0,0108	0,0079	0,0051	0,0023	0,0023	0,0023
09000	HR	609	0,0773	0,0438	0,0316	0,0255	0,0219	0,0197	0,0168	0,0136	0,0106	0,0079	0,0052	0,0026	0,0002	0,0002
	PL	610	0,0564	0,0409	0,0332	0,0274	0,0225	0,0185	0,0139	0,0099	0,0063	0,0029	0,0019	0,0012	0,0008	0,0008
	TL	611	0,0705	0,0423	0,0306	0,0235	0,0183	0,0141	0,0106	0,0074	0,0045	0,0025	0,0013	0,0008	0,0006	0,0004
	ML	612	0,0849	0,0475	0,0334	0,0259	0,0213	0,0180	0,0157	0,0139	0,0125	0,0113	0,0103	0,0095	0,0088	0,0082
	SM	713	0,0357	0,0313	0,0279	0,0251	0,0227	0,0206	0,0188	0,0172	0,0157	0,0144	0,0132	0,0120	0,0110	0,0100
	JE	714	0,0353	0,0323	0,0296	0,0271	0,0248	0,0228	0,0208	0,0191	0,0175	0,0160	0,0147	0,0134	0,0123	0,0113
	OI	716	0,3517	0,1217	0,0535	0,0273	0,0155	0,0095	0,0061	0,0042	0,0029	0,0021	0,0016	0,0012	0,0009	0,0007
09000	BU	715	0,0306	0,0257	0,0219	0,0188	0,0162	0,0140	0,0120	0,0102	0,0085	0,0071	0,0057	0,0044	0,0033	0,0022
	HR	609	0,0773	0,0438	0,0316	0,0255	0,0219	0,0197	0,0168	0,0136	0,0106	0,0079	0,0052	0,0026	0,0002	0,0002
	PL	712	0,0573	0,0364	0,0256	0,0192	0,0150	0,0122	0,0101	0,0086	0,0074	0,0064	0,0057	0,0050	0,0045	0,0041
	TL	611	0,0705	0,0423	0,0306	0,0235	0,0183	0,0141	0,0106	0,0074	0,0045	0,0025	0,0013	0,0008	0,0006	0,0004
09000	ML	612	0,0849	0,0475	0,0334	0,0259	0,0213	0,0180	0,0157	0,0139	0,0125	0,0113	0,0103	0,0095	0,0088	0,0082

Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Vrsta dela	Enota	Normativ		
		Zasebni g.	Državni g.	Gozdovi lok. skupn.
Priprava sestoja	ha	20	20	20
Priprava tal	ha	24	24	24
Sadnja	ha	105	105	105
Obžetev	ha	32	32	32
Nega mladja	ha	32	32	32
Nega gošče	ha	36	36	36
Nega letvenjaka	ha	32	32	32
Nega drogovnjaka	ha	18	18	18
Nega prebiralnega gozda	ha	12	12	12
Zaščita s premazom	ha	12	12	12
Zaščita z ograjo - novogradnja	m	0,42	0,67	0,67
Zaščita z ograjo - vzdrževanje	m	0,107	0,107	0,107
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0,193	0,193	0,193
Ostalo varstvena dela	dni	0,02	0,02	0,02
Vzdrževanje travinj	ha	11	11	11
Vzdrževanje grmišč	ha	40	40	40
Vzdrževanje vodnih površin	kos	8	8	8
Sadnja plodonosnega drevja	kos	0,15	0,15	0,15
Postavitev gnezdnic	kos	1,2	1,2	1,2
Vzdrževanje gnezdnic	kos	0,6	0,6	0,6
Osnovanje poti	m	0,25	0,25	0,25
Vzdrževanje poti	m	0,04	0,04	0,04
Postavitev informativnih tabel	kos	0	16	0

	Enota	Cena
sadke smreke	kos	0,42
sadke hrasta	kos	0,80
sadke plodonosnega drevja	kos	1,63
gnezdnice	kos	10,00
premazi	kg	5,97
feromoni veliki	kos	8,94
feromoni mali	kos	13,44
ograja (ca. 2 m)	m	2,18

13.1.6 Kataster gozdnih cest

Kataster GC je izdelan na podlagi nove aplikacije Evidenca gozdnih cest, kjer so podatki ovrednoteni na podlago LIDAR, tako da imajo ceste sedaj realno (grafično določeno) dolžino, zato so se cestam v glavnem spremenile razdalje (zmanjšale ali povečale).

Šifra ceste	Ime ceste	Kategorija	Dolžina	Min. širina vozišča	Maks. naklon	Ocena javnega značaja
		G1, G2, G3	m	m	%	%
	Potrjene ceste					
060021	Stara pasja jama	G2	5.504	3,00	14	25
060022	Pasja jama – Kaliči	G3	1.737	3,00	7	10
060023	Stara pasja jama – Nova pasja jama	G3	716	3,00	6	20
060024	Nova pasja jama	G2	4.617	3,00	12	25
060026	Keln – Fervolterica	G2	7.446	3,00	12	25
060027	Keln – Sibirija	G2	3.276	3,00	6	20
060028	Podpreska – Grdi lazi	G2	3.014	3,00	9	25
060030	Stari kot	G3	338	3,00	11	30
060093	Pasja jama – Trava	G3	784	3,00	14	15
060105	Vila	G2	3.367	3,00	8	30
060134	Ladiha – Kotli	G3	1.981	3,00	6	15
060135	Marela – Katrce	G2	4.889	3,00	6	25
060137	Draga – Piglet	G2	1.897	3,00	9	40
060145	Fajfa – Debeli vrh	G3	3.689	3,00	4	20
060146	Travlanski vrh	G2	5.772	3,00	8	35

060173	Sušni breg – Sovje stene	G2	9.508	3,00	8	25
060182	Stari kot – Sodal	G2	6.757	3,00	8	35
060183	Gorica	G3	1.347	3,00	8	35
060184	Mošnjevec II	G3	2.370	3,00	10	35
060185	Travljanski vrh-Trava	G3	2.352	3,00	12	30
060197	Srednja vas - Marela	G3	3.230	3,00	5	35
060208	Perhajm – Sovje stene	G3	925	3,00	8	20
060210	Odcep na Kolodvor	G3	1.019	3,00	8	25
060211	Luža – Jez	G2	4.261	3,00	7	35
060212	Nad Žurgami	G3	317	3,00	6	25
060248	Rajtštajg	G3	170	3,00	12	15
060252	Pojden	G2	1.287	3,00	9	40
060263	Pri kamnolomu	G3	441	3,00	12	30
060267	Trava – Srednja vas z odcepom	G3	1.646	3,00	9	40
060268	Nad Pungertom	G3	1.043	3,00	12	35
060269	Gartelj – Daroh – Pasja jama	G3	2.711	3,00	7	35
060317	Mošnjevec I	G2	4.177	3,00	10	30
060319	Trota	G3	230	3,00	9	40
060739	Cesta na Gorici	G3	362	3,00	7	25
060762	Travljanski vrh – pretvornik	G1	1.156	3,00	15	45
060788	Srednja vas	G3	1.656	3,00	13	20
060789	Srednja vas – odd 80	G3	437	3,00	13	20
060832	Gorica – Lovska koča	G3	763	3,00	14	35
060844	Vrzel	G3	681	3,00	15	40
060870	Korošec	G3	1.105	3,00	12	10
060885	Korošec, odcep	G3	95	3,00	4	40
060901	Gorica-Travljanski vrh	G2	1.811	3,00	6	20
Dolžina vseh cest skupaj			100.884			

GC 060173 je v dolžini 2.890 m mejna cesta z GGE Gotenica, GC 060208 je v dolžini 925 m mejna cesta z GGE Grčarice (848 m) in GGE Gotenica (77 m), GC 060248 je v dolžini 170 m mejna cesta z GGE Grčarice.

Preglednica F1 – seznam funkcijskih enot

Zaporedna št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primernost	Ogroženost	Potrebni ukrepi	Nujnost	Opombe
15L0000	r**b	Rd	1	0107	vzdrževanje poti in ohranjanje videza	2	Kočevska planinska pot
15L0001	h*b	Hf Da	1	0110	pazljivo ukrepanje ob brežinah	2	stalen vodotok, UC D - območje navadnega koščaka
15L0002	h*d*b	Hf Da	1	0110	pazljivo ukrepanje ob brežinah	2	stalen vodotok, UC D - območje navadnega koščaka
15L0003	h*b	Hf Da	1	0110	pazljivo ukrepanje ob brežinah	2	stalen vodotok, UC D - območje navadnega koščaka
15L0004	h*b	Hf Da	1	0110	pazljivo ukrepanje ob brežinah	2	stalen vodotok, UC D - območje navadnega koščaka
15L0005	h*b	Hf Da	1	0110	pazljivo ukrepanje ob brežinah	2	stalen vodotok, UC D - območje navadnega koščaka
15L0006	h*b	Hf Da	1	0110	pazljivo ukrepanje ob brežinah	2	stalen vodotok, UC D - območje navadnega koščaka
15L0007	h*b	Hf Da	1	0110	pazljivo ukrepanje ob brežinah	2	stalen vodotok, UC D - območje navadnega koščaka
15L0008	h*b	Hf Da	1	0110	pazljivo ukrepanje ob brežinah	2	stalen vodotok, UC D - območje navadnega koščaka
15L0009	h*b	Hf Da	1	0110	pazljivo ukrepanje ob brežinah	2	stalen vodotok, UC D - območje navadnega koščaka
15L0010	h*b	Hf Da	1	0110	pazljivo ukrepanje ob brežinah	2	stalen vodotok, UC D - območje navadnega koščaka
15L0011	h*d*b	Da	1	0110	pazljivo ukrepanje ob brežinah	2	UC D - območje navadnega koščaka
15P0000	v*h*b*	Va Ha	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. gozdovi č. gabra in m. jesena, kamn., skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0001	v*h*b* j*	Va Ha	1	0107	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje g. jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skal. 50 do 70 %, varovalni gozd, zimovališče
15P0002	v*b*h d	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, NV - ID 7975 - ČABRANKA, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0003	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. karbonatni kraški svet, bazofilni borovi gozdovi, zimovališče
15P0004	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, NV - ID 7975 - ČABRANKA, UC A -

	d						območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, zimovališče
15P0005	v*b*h	Vc	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, naklon nad 35 st., zimovališče
15P0006	b*j*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. karbonatni kraški svet, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, zimovališče
15P0007	v*b*h	Vc Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi, naklon nad 35 st., zimovališče
15P0008	v*b*h	Vc Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0009	v*b*h	Vc Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0010	v*b*j* h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0011	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, zimovališče
15P0012	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, zimovališče
15P0013	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, zimovališče
15P0014	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, zimovališče
15P0015	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, zimovališče
15P0016	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi, zimovališče
15P0017	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi, zimovališče
15P0018	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0019	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0020	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju, zimovališče
15P0021	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0022	b*vh	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. karbonatni kraški svet, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, zimovališče
15P0023	b*e*v hc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, zimovališče
15P0024	b*e*v hc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, zimovališče
15P0025	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jesenovje z javorjem, zimovališče
15P0026	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jesenovje z javorjem, zimovališče
15P0027	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jesenovje z javorjem, zimovališče
15P0028	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, zimovališče
15P0029	h*b*j*	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC

							po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, zimovališče
15P0030	b*h	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0031	b*h	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0032	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa v zaraščanju, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0033	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, zimovališče
15P0034	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, zimovališče
15P0035	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0036	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0037	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0038	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0039	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0040	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0041	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0042	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0043	b*e*h c	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive, zimovališče
15P0044	b*e*h c	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive, zimovališče
15P0045	b*e*h c	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive, zimovališče
15P0046	b*e*h c	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive, zimovališče
15P0047	b*e*h c	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive, zimovališče
15P0048	b*e*h c	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive, zimovališče
15P0049	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0050	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0051	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0052	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0053	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0054	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0055	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0056	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0057	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, zimovališče
15P0058	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0059	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, NV - ID 7975 - ČABRANKA, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, gozdovi č. gabra in m. jesena, zimovališče
15P0060	h*b*j* v	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, zimovališče
15P0061	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega

							detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, zimovališče
15P0062	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0063	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, gozdovi č. gabra in m. jesena, zimovališče
15P0064	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi, zimovališče
15P0065	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi, zimovališče
15P0066	v*b*h	Vc	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukov gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0067	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0068	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju, zimovališče
15P0069	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, bukov gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st., zimovališče
15P0070	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, bukov gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st., zimovališče
15P0071	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukov gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, zimovališče
15P0072	b*h	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0073	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0074	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0075	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0076	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, NV - ID 7975 - ČABRANKA, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0077	v*h*b*	Va Ha Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, gozdovi č. gabra in m. jesena, zimovališče
15P0078	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi, zimovališče
15P0079	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0080	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukov gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, zimovališče
15P0081	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukov gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, zimovališče
15P0082	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukov gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, zimovališče
15P0083	b*h	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, zimovališče
15P0084	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0085	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče

15P0086	b*e*hc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive, zimovališče
15P0087	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0088	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0089	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, sk, zimovališče
15P0090	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, gozdovi č. gabra in m. jesena, zimovališče
15P0091	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0092	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0093	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0094	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, zimovališče
15P0095	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st, zimovališče
15P0096	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0097	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0098	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0099	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0100	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, gozdovi č. gabra in m. jesena, zimovališče
15P0101	b*h	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, zimovališče
15P0102	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0103	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0104	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0105	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi, zimovališče
15P0106	h*b*j*	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, zimovališče
15P0107	h*b*	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, zimovališče
15P0108	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, zimovališče
15P0109	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, zimovališče
15P0110	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, zimovališče
15P0111	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega

							detla, zimovališče
15P0112	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0113	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0114	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0115	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0116	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, zimovališče
15P0117	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0118	v*b*z* j*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa v zaraščanju, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, , Acidofilni borovi gozdovi na grebenih,
15P0119	v*b*h	Vc Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, naklon nad 35 st.
15P0120	v*hbd	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, NV - ID 7975 - ČABRANKA, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - ob. acidofilni borovi gozdovi na grebenih
15P0121	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, termofilni bukovi gozdovi, varovalni gozdovi
15P0122	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju, kamnitost, skalovitost nad 70 %
15P0123	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju, plazljiva mat. podlaga nad 25 st.
15P0124	v*hb	Vd	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, kamnitost, skalovitost nad 70 %
15P0125	v*hb	Vc	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, naklon nad 35 st., varovalni gozdovi
15P0126	v*hb	Vd	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, plazljiva mat. podlaga nad 25 st.
15P0127	b*vh	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jesenovje z javorjem
15P0128	b*vh	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jesenovje z javorjem
15P0129	b*vh	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, Draga 2-III. varstveni režim, , 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35.
15P0130	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0131	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, jesenovje z javorjem
15P0132	h*b*z* j*	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč,
15P0133	b*z*h	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0134	b*e*j* hc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa v zaraščanju, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - obm. g. jereba, EŠD 18.480 Travnik - kul. kr. Sodol
15P0135	b*h	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0136	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0137	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 17.970 Trava - vas
15P0138	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet,
15P0139	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, koča Sibirka

15P0140	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, Pungert-III. varstveni režim, , 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0141	v*h*b*	Va Ha Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, gozdovi č. gabra in m. jesena
15P0142	v*h*z* b	Va Ha	1	0107	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, bazofilni borovi gozdovi
15P0143	v*h*z* b	Va Ha	1	0107	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, bazofilni borovi gozdovi
15P0144	v*h*z* b	Va Ha	1	0107	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, bazofilni borovi gozdovi
15P0145	v*h*z* b	Va Ha	1	0107	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, bazofilni borovi gozdovi
15P0146	v*h*z* b	Va Ha	1	0107	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, bazofilni borovi gozdovi
15P0147	v*h*b	Va Ha	1	0107	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, gozdovi č. gabra in m. jesena
15P0148	v*h*b	Va Ha	1	0107	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, gozdovi č. gabra in m. jesena
15P0149	v*b*z* h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, gozdovi č. gabra in m. jesena
15P0150	v*b*z* j*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdne, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, , jelovje v skalovju, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč.
15P0151	v*b*z* j*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, , jelovje v skalovju, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč.
15P0152	v*b*i* d*h	Vd Ba Dc	1	0603	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, g. rezervat, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, jesenovje z javorjem, kamnitost, skalovitost 50 do 70%
15P0153	v*b*i* d*h	Vd Ba Dc	1	0603	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, g. rezervat, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, jesenovje z javorjem, kamnitost, skalovitost 50 do 70%
15P0154	v*b*i* d*h	Vd Ba Dc	1	0603	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, g. rezervat, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, jesenovje z javorjem, kamnitost, skalovitost 50 do 70%
15P0155	v*b*i* d*h	Vd Ba Dc	1	0603	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, g. rezervat, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, jesenovje z javorjem, kamnitost, skalovitost 50 do 70%
15P0156	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0157	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0158	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0159	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0160	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0161	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0162	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0163	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, kamnitost, skalovitost 50 do

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

							detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0389	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0390	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0391	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0392	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0393	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0394	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0395	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0396	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0397	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0398	v*hb	Ve	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč. ukrepi
15P0399	v*hb	Ve	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč. ukrepi
15P0400	v*hb	Ve	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč. ukrepi
15P0401	h*b*v	Ha Ba	1	0701	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. St
15P0402	h*z*vb	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. bukovi gozdovi na hladnih legah
15P0403	h*vb	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. St
15P0404	h*vb	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. St
15P0405	h*vb	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. St
15P0406	h*vb	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. St
15P0407	h*vb	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. St
15P0408	h*vb	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. St
15P0409	b*i*d* vh	Ba Dc	1	0603	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, g. rezervat, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. karbonatni kraški svet, kamnitost, skalovitost 50 do 70%
15P0410	b*i*d* vh	Ba Dc	1	0603	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, g. rezervat, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. karbonatni kraški svet, kamnitost, skalovitost 50 do 70%
15P0411	b*i*d* vh	Ba Dc	1	0603	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, g. rezervat, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč. karbonatni kraški svet, kamnitost, skalovitost 50 do 70%
15P0412	b*i*d* vh	Ba Dc	1	0603	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, g. rezervat, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, 3.

[illegible]

	h						belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0434	b*d*v h	Ba Da	1	0603	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0435	b*v <h></h>	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0436	b*v <h></h>	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0437	b*v <h></h>	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0438	b*v <h></h>	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0439	b*v <h></h>	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0440	b*v <h></h>	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0441	b*v <h></h>	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. St
15P0442	b*v <h></h>	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. St
15P0443	b*v <h></h>	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. St
15P0444	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0445	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0446	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, jesenovje z javorjem
15P0447	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, jesenovje z javorjem
15P0448	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, jesenovje z javorjem
15P0449	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0450	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0451	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0452	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0453	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0454	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0455	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0456	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0457	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0458	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0459	b*v <h></h>		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem

15P0460	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0461	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0462	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0463	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0464	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0465	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0466	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0467	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0468	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0469	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0470	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0471	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0472	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0473	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0474	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0475	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0476	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0477	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0478	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0479	z*vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, termofilni bukovi gozdovi
15P0480	z*vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, termofilni bukovi gozdovi
15P0481	z*vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, termofilni bukovi gozdovi
15P0482	z*vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč. ukrepi
15P0483	e*vhb c	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0484	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0485	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0486	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0487	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0488	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0489	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0490	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0491	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jesenovje z javorjem
15P0492	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jesenovje z javorjem

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

	bc						detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 17.970 Trava - vas, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0766	z*e*h bc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 17.970 Trava - vas, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0767	z*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0768	z*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0769	z*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0770	z*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0771	z*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0772	z*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0773	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 18.480 Travnik - kul. kr. Sodol
15P0774	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 18.480 Travnik - kul. kr. Sodol
15P0775	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 18.480 Travnik - kul. kr. Sodol
15P0776	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 18.480 Travnik - kul. kr. Sodol
15P0777	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. Resne njive
15P0778	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. Resne njive
15P0779	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. Resne njive
15P0780	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. Resne njive
15P0781	hbd		1			2	NATURA 2000, EPO, NV - ID 7975 - ČABRANKA, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba,
15P0782	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla
15P0783	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla
15P0784	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0785	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0786	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0787	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0788	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0789	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0790	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0791	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0792	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0793	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0794	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba

[illegible]

15P0829	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0830	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0831	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0832	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0833	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0834	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0835	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0836	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0837	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0838	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0839	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. Resne njive
15P0840	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0841	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0842	v*h*b* z*	Va Ha Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, Jelovje v skalovju
15P0843	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, Črni potok-III. varstveni režim, , 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, varovalni gozdovi
15P0844	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zascitnih ukrepov, varovalni gozdovi
15P0845	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, Podplanina-III. varstveni režim, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost
15P0846	b*z*j* h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0847	v*h*b	Vd Ha	1	0107	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, pot. eroz. obm.
15P0848	v*b*z* j*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, jelovje v skalovju, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč.
15P0849	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0850	v*b*h	Vc Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi, naklon nad 35 st.
15P0851	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi
15P0852	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jelovje v skalovju
15P0853	v*b*h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jelovje v skalovju

15P0854	v*z*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, acidofilni borovi gozdovi na grebenih, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč. ukrepi
15P0855	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi
15P0856	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0857	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0858	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0859	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0860	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0861	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0862	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0863	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0864	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0865	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0866	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0867	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi
15P0868	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi
15P0869	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0870	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0871	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jelovje v skalovju
15P0872	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0873	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0874	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0875	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0876	v*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jesenovje z javorjem
15P0877	v*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jesenovje z javorjem, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0878	v*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jesenovje z javorjem
15P0879	v*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, jesenovje z javorjem
15P0880	h*b	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč
15P0881	b*h	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina
15P0882	b*h	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina
15P0883	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla
15P0884	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla
15P0885	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0886	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla
15P0887	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive
15P0888	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega

							detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive
15P0889	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive
15P0890	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0891	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0892	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0893	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0894	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0895	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0896	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0897	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0898	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0899	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet
15P0900	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, varovalni gozdovi
15P0901	v*h*z* b	Va Ha	1	0107	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, bazofilni borovi gozdovi
15P0902	v*h*b	Va Ha	1	0107	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, gozdovi č. gabra in m. jesena
15P0903	v*b*h	Vc Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi, naklon nad 35 st.
15P0904	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi
15P0905	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi
15P0906	v*b*j* h	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, acidofilni borovi gozdovi na grebenih, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč. ukrepi
15P0907	v*z*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, acidofilni borovi gozdovi na grebenih, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč. ukrepi
15P0908	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, gozdovi č. gabra in m. jesena
15P0909	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0910	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju
15P0911	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0912	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0913	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, gozdovi č. gabra in m. jesena
15P0914	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, gozdovi č. gabra in m. jesena
15P0915	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi
15P0916	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi

15P0917	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, jesenovje z javorjem
15P0918	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0919	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st.
15P0920	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0921	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla
15P0922	z*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0923	z*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0924	hbd		1			2	NATURA 2000, EPO, NV - ID 7975 - ČABRANKA, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba,
15P0925	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0926	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0927	v*h*b*	Va Ha Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, gozdovi č. gabra in m. jesena
15P0928	v*b*z* h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, gozdovi č. gabra in m. jesena
15P0929	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, sk
15P0930	v*z*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, acidofilni borovi gozdovi na grebenih, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč. ukrepi
15P0931	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, gozdovi č. gabra in m. jesena, plazljiva mat. podlaga nad 25 st.
15P0932	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, jelovje v skalovju, kamnitost, skalovitost nad 70 %
15P0933	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bazofilni borovi gozdovi
15P0934	v*hb	Ve	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč. ukrepi
15P0935	v*hb	Ve	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč. ukrepi
15P0936	b*vh	Ba	1	0902	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0937	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0938	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0939	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukovi gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0940	b*j*h		1			2	NATURA 2000, EPO, gozdna jasa, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0941	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina
15P0942	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina
15P0943	e*hbc	Ca	1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, EŠD 20.857 Draga - Kulturna kraj. resne njive
15P0944	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba

15P0945	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0946	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, sk
15P0947	v*hb	Vd	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, kamnitost, skalovitost nad 70 %
15P0948	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi
15P0949	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi
15P0950	v*hb	Ve	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, pot. eroz. obm. - zahtevni zašč. ukrepi
15P0951	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, bukov gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0952	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %
15P0953	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina
15P0954	z*hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, možnost skalnih podorov nad inf. objekti
15P0955	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0956	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0957	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0958	v*b*h	Va Ba	1	0107	brez ukrepanja	2	NATURA 2000, EPO, ekocelica, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, gozdovi č. gabra in m. jesena, kamnitost, skalovitost 50 do 70 %, varovalni gozdovi
15P0959	v*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 3. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč, karbonatni kraški svet, gozdovi č. gabra in m. jesena
15P0960	b*vh		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina, bukov gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0961	vhb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, bukov gozdovi na hladnih legah, naklon 25 do 35. st
15P0962	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0963	v*z*hb	Va	1	0107	ukrepanje za varovanje zemljišč	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, opozorilna območja varovanja in zaščitnih ukrepov, možnost skalnih podorov nad inf. objekti, jelovje v skalovju, pot. ero
15P0964	h*b	Ha	1	0701	prilagojeno gospodarjenje	2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba, 1. ali 2. VC po odl. o zašč. virov pit. vode - obč
15P0965	b*h		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC C območje divjega petelina
15P0966	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla
15P0967	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0968	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0969	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0970	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0971	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0972	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0973	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0974	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba

15P0975	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0976	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0977	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0978	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0979	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0980	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0981	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0982	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0983	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0984	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15P0985	hb		1			2	NATURA 2000, EPO, UC A - območje triprstega in belohrbtega detla, UC B - območje gozdnega jereba
15T0000	r*e*	Ra	1	0902			razgledišče
15T0001	d	Da	1	0902	Brez ukrepov		posebno drevo - Kaličeva jelka
15T0002	d	Da	1	0902			posebno drevo - Ahačičeva smreka
15T0003	d	Da	1	0902			posebno drevo - Petelinova smreka
15T0004	d	Da	1	0902			posebni drevesi - dve jelki
15T0005	j*	Jk	1	0101			preža, solnica
15T0006	j*	Jk	1	0101			preža
15T0007	rpe	Rd	1	0902			gozdna koča
15T0008	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0009	j*	Jk	1	0101			zaprta prostostoječa preža
15T0010	h*b*	Hb	1	0107			studenec
15T0011	j*	Jk	1	0101			preža
15T0012	j*	Jk	1	0101			preža
15T0013	j*	Jk	1	0101			preža
15T0014	ce	Ca	1	0902			spomenik
15T0015	ce	Ca	1	0902			znamenje, kapelica
15T0016	ce	Ca	1	0902			spomenik
15T0017	j*	Jk	1	0101			preža
15T0018	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0019	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0020	j*	Jk	1	0101			preža
15T0021	b*h	Hb	1	0107			kaluža, kotanja, mlaka
15T0022	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0023	re	Rd	1	0902			gozdna koča
15T0024	ce	Ca	1	0902			spomenik
15T0025	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0026	j*	Jk	1	0101			preža
15T0027	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0028	b*h	Hb	1	0107			kaluža, kotanja, mlaka
15T0029	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0030	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0031	j*	Jk	1	0101			preža
15T0032	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0033	j*	Jk	1	0101			preža
15T0034	j*	Jk	1	0101			preža
15T0035	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0036	h*b*	Hb	1	0107			studenec
15T0037	j*r	Rd	1	0902			lovska koča, dom
15T0038	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0039	j*	Jk	1	0101			preža
15T0040	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0041	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0042	j*	Jk	1	0101			stalno krmišče
15T0043	j*	Jk	1	0101			preža
15T0044	rpe	Rd	1	0902			gozdna koča
15T0045	b*h	Hb	1	0107			kaluža, kotanja, mlaka
15T0046	h*b*	Hb	1	0107			studenec
15T0047	h*b*	Hb	1	0107			studenec
15T0048	d	Da	1	0902			posebno drevo
15T0049	re	Rd	1	0902			gozdna koča
15T0050	b*h	Hb	1	0107			kaluža, kotanja, mlaka
15T0051	b*h	Hb	1	0107			kaluža, kotanja, mlaka
15T0052	j*	Jk	1	0101			preža

15T0053	h*b*	Hb	1	0107		studenec
15T0054	ce	Ca	1	0902		spomenik
15T0055	ce	Ca	1	0902		mlin
15T0056	b*h	Hb	1	0107		kaluža, kotanja, mlaka
15T0057	ce	Ca	1	0902		razvaline
15T0058	j*	Jk	1	0101		stalno krmišče, solnica
15T0059	j*	Jk	1	0101		preža
15T0060	re	Rd	1	0902		gozdna koča
15T0061	d	Da	1	0902		posebno drevo - tisa
15T0062	h*b*	Hb	1	0107		studenec
15T0063	b*h	Hb	1	0107		kaluža, kotanja, mlaka
15T0064	j*	Jk	1	0101		preža
15T0065	j*	Jk	1	0101		preža
15T0066	b*d	Hb	1	0107		večje ostenje
15T0067	j*	Jk	1	0101		stalno krmišče
15T0068	j*	Jk	1	0101		preža
15T0069	j*	Jk	1	0101		preža
15T0070	j*	Jk	1	0101		stalno krmišče
15T0071	b*h	Hb	1	0107		kaluža, kotanja, mlaka
15T0072	b*h	Hb	1	0107		kaluža, kotanja, mlaka
15T0073	r*e*	Ra	1	0902		razgledišče
15T0074	h*	Hb	1	0107		vodni zbiralnik
15T0075	h*	Hb	1	0107		vodni zbiralnik
15T0076	b*d	Hb	1	0107		večje ostenje
15T0077	b*h	Hb	1	0107		kaluža, kotanja, mlaka
15T0078	h*	Hb	1	0107		vodni zbiralnik
15T0079	ce	Ca	1	0902		znamenje, kapelica
15T0080	ce	Ca	1	0902		razvaline
15T0081	ce	Ca	1	0902		znamenje, kapelica
15T0082	h*b*d	Da	1	0902		Čabranka - izvir
15T0083	h*	Hb	1	0107		vodni zbiralnik
15T0084	j*	Jk	1	0101		stalno krmišče
15T0085	ce	Ca	1	0902		spomenik
15T0086	ce	Ca	1	0902		KD EŠD 22.542 Draga - spominsko znamenje trem talcem
15T0087	h*	Hb	1	0107		vodni zbiralnik
15T0088	h*b*	Hb	1	0107		izvir Draga
15T0089	h*	Hb	1	0107		vodno zajetje
15T0090	h*	Hb	1	0107		vodnjak
15T0091	h*	Hb	1	0107		vodno zajetje
15T0092	h*	Hb	1	0107		vodni zbiralnik
15T0093	ce	Ca	1	0902		KD EŠD 22.534 Glažuta - skupni grob padlih na Debelem vrhu
15T0094	ce	Ca	1	0902		spomenik
15T0095	h*b*	Hb	1	0107		izvir
15T0096	h*b*	Hb	1	0107		izvir
15T0097	b*d*	Da	1	0902		kraška jama
15T0099	b*d*	Da	1	0902		kraška jama
15T0100	i*	Da	1	0902		Močeradovo brezno
15T0101	b*d*h	la	1	0902		Gorica
15T0102	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 49577 Široka ledena jama (Brezno s snegom)
15T0103	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 45542 Jama Ukurec (Brezno)
15T0104	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 48523 Brlog silnega medveda (Vodoravna jama)
15T0105	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 51870 Železna ledenica (Brezno)
15T0106	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 51355 Brezno Pri javorju (Brezno)
15T0107	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 49576 Brezno pri Kaličevi jelki (Poševno ali stopnjasto brezno)
15T0108	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 49575 Keln laz 4 (Brezno)
15T0109	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 49581 Sibirka 2 (Brezno)
15T0110	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 49574 Keln laz 3 (Jama z breznom in etažami, poševna jama)
15T0111	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 49573 Keln laz 2 (Brezno)
15T0112	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 49572 Keln laz 1 (Brezno)
15T0113	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 49580 Sibirka 1 (Jama z breznom in etažami, poševna jama)
15T0114	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 49578 Pasja jama pri Travi (Jama z breznom in etažami, poševna jama)
15T0115	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 51867 Prepad Caroline (Brezno)
15T0116	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 48522 Izvir Čabranke (Jama občasni izvir)
15T0117	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 46429 Močeradovo Brezno (Brezno)
15T0118	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 46860 Komarjevo brezno (Brezno)
15T0119	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 51356 Jama kratkega spomina (Brezno občasni ponor ob občasnem toku)
15T0120	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 49579 Kolodvorsko brezno (Brezno)
15T0121	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 46859 Brlog pri žagi v Medvedjaku (Spodmol, kevdr)
15T0122	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 41308 Jama v oddelku 32 revir Ravne (Spodmol, kevdr)
15T0123	b*d*h	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 46260 Brezno za Sovjo steno (Brezno)
15T0124	j*	Da	1	0107	Brez ukrepov v bližini vhoda	1 NV 46315 Jama pri dveh podkvah (Jama z breznom in etažami, poševna jama)

15T0125	b*h	Jk	1	0101		preža
15T0126	j*	Hb	1	0107		luža
15T0127	j*	Jk	1	0101		preža
15T0128	j*	Jk	1	0101		preža
15T0129	b*h	Jk	1	0101		preža
15T0130	ce	Hb	1	0107		kaluža
15T0131	j*	Ca	1	0902		kapelica
15T0132	j*	Jk	1	0101		preža, solnica
15T0133	j*	Jk	1	0101		preža
15T0134	r	Jk	1	0101		preža, krmišče
15T0135	j*	Rd	1	0902		koča
15T0136	j*	Jk	1	0101		preža
15T0137	b*j*	Jk	1	0101		preža, solnica
15T0138	j*	Jk	1	0101		preža, kaluža
15T0139	t*	Jk	1	0101		preža
15T0140	t*	Tc	1	0902		opazovalnica medveda
15T0141	d	Tc	1	0902		opazovalnica medveda
15T0142	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - jelka
15T0143	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - Dulminova bukev
15T0144	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebni drevesi, smreka in jelka
15T0145	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - ozkokrošnjata smreka
15T0146	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - gorski javor
15T0147	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - tisa
15T0148	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - bukev
15T0149	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - smreka
15T0150	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - smreka
15T0151	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - bukev
15T0152	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - jelka
15T0153	d	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - črni gaber
15T0154	b*j*h	Da	1	0902	Brez ukrepov	posebno drevo - gorski javor
15T0155	j*	Hb	1	0107		kaluža, solnica
15T0156	j*	Jk	1	0101		preža
15T0157	j*	Jk	1	0101		preža
15T0158	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0159	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0160	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0161	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0162	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0163	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0164	j*	Jk	1	0101		preža
15T0165	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0166	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0167	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0168	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0169	b*h	Jk	1	0101		preža, solnica
15T0170	j*	Hb	1	0107		kaluža
15T0171	j*	Jk	1	0101		preža
15T0172	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0173	j*	Jk	1	0101		solnica
15T0174	j*	Jk	1	0101		preža, solnica
15T0175	j*	Jk	1	0101		preža, solnica
15T0176		Jk	1	0101		preža

14. Prostorski del načrta

1. Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti je prikazana primerjava gozdnih površin preteklega gozdnogospodarskega načrta, novo določene in izločene gozdne površine, zaraščajoče površine, druga gozdna zemljišča (daljnovodi) ter v preteklem desetletju izkrčen gozd.

Preglednica: Stanje in razvoj gozdnih površin

	Površina (ha)	Indeks (%)
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	5.291,75	100 - 1a/1a
1b) Novo določene površine gozdov	70,02	1,3 - 1b/1a
1c) Novo izločene gozdne površine	22,52	0,4 - 1c/1a
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	0,40	0,0 - 1d/1a
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	5.340,50	100,9 - SP/1a
Površine v zaraščanju (niso gozd)	78,55	
Druga gozdna zemljišča	7,34	

V GGE Draga se je skupna površina gozdov povečala za 48,75 ha zaradi vključitve zaraščanj. Še vedno pa je zaraščajočih površin 78,55 ha, večina od tega v kmetijskem (negozdnem) prostoru 74,00 ha, kjer so možne krčitve za pašnike. Krčitev gozda je bilo 0,4 ha.

2a. Večfunkcionalna območja brez konfliktov med funkcijami

Na karti je prikazano območje gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Izrisana so območja, kjer so na istem območju navzoče ekološke (vsaj 2. stopnja) in okolju prijazne socialne funkcije (naravna dediščina, kulturna dediščina, estetska in raziskovalna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

V GGE Draga je to območje na območju rezervata Medvedjaka, v okolici kulturne krajine Dragarske doline in ob strmi cesti Trava – Čabar.

2b. Večfunkcionalna območja z možnimi konflikti med funkcijami

Na karti je prikazano območje gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda.

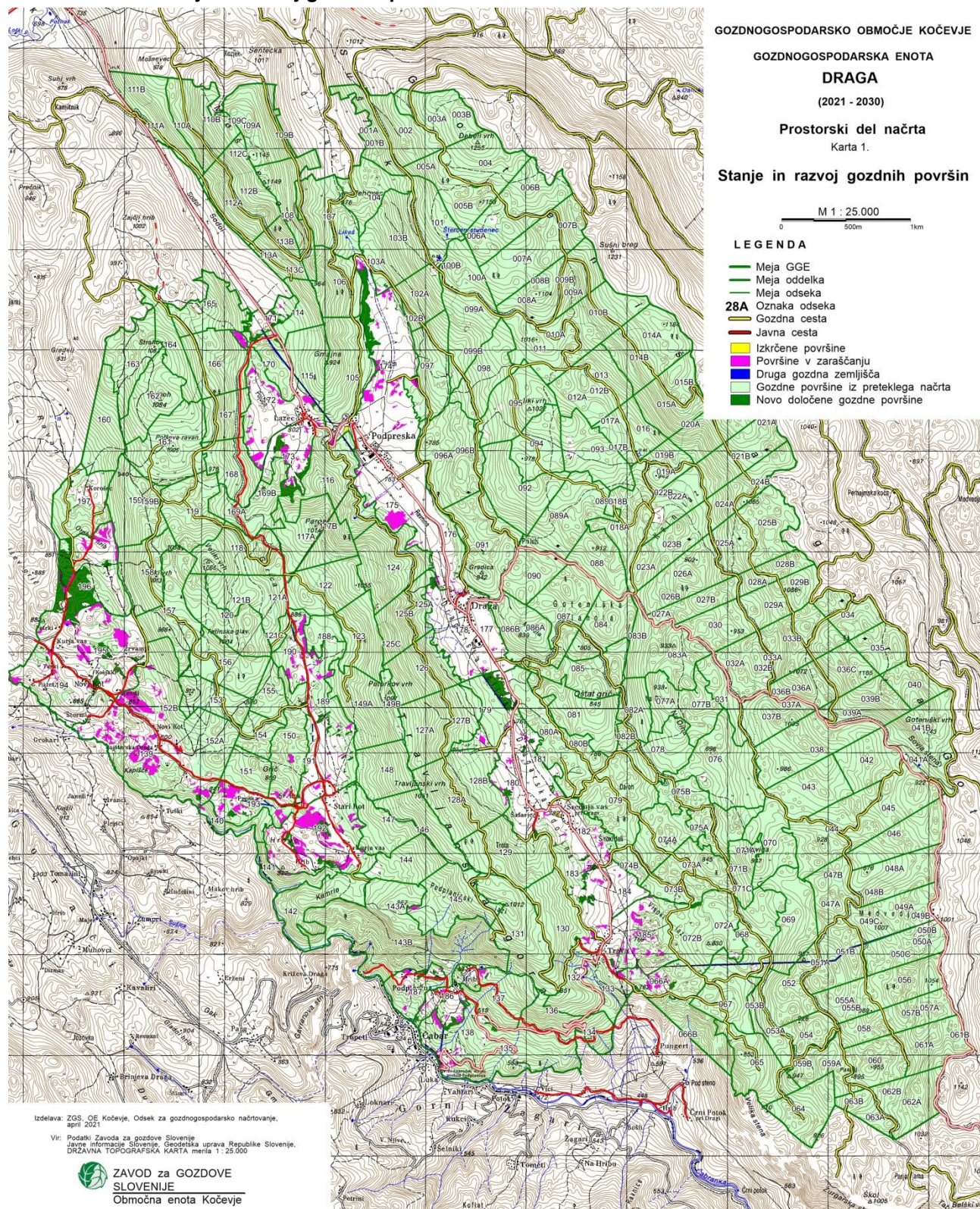
Izrisana so območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke (1. in 2. stopnja) in okolje obremenjujoče socialne funkcije (turistična, rekreacijska, poučna in obrambna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Območja so razvrščena na štiri kategorije:

- območje - s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija,
- območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,
- območje - z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,
- območje - z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo na ravni 2. stopnje poudarjenosti.

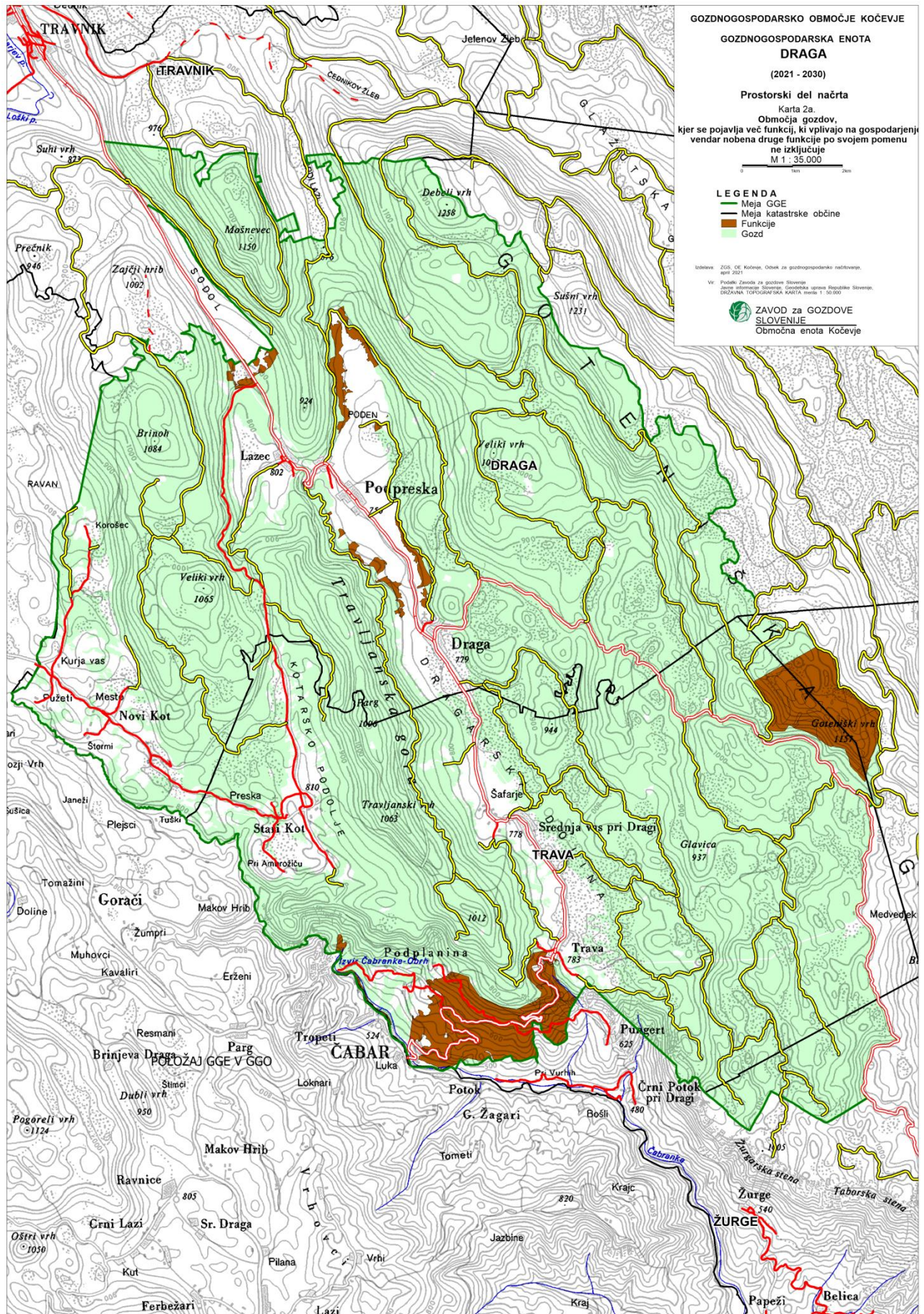
V GGE Draga je možno konfliktno območje funkcij predvsem v gozdovih s poudarjeno kulturno, zaščitno in varovalno vlogo in v gozdnem rezervatu Medvedjak.

Karta 12: Stanje in razvoj gozdnih površin

Karta 13: Večfunkcionalna območja brez konfliktov med funkcijami

3. Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na karti je prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi se določi po oddelkih, pri čemer se kot merilo upošteva vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- 1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9;
- 2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9;
- 3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6;
- 4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3;
- 5 - gozdovi (oddelki) brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica: Intenzivnost gospodarjenja

Intenzivnost gospodarjenja	Površina ha	Delež (%)
1 zelo velika	1.272,83	23,8
2 velika	1.783,94	33,4
3 srednja	1.771,87	33,2
4 majhna	260,84	4,9
5 brez ukrepov	251,02	4,7
Skupaj	5.340,50	100,0

Intenzivnost gospodarjenja v GGE Draga je v povprečju srednja in velika. Brez ukrepov so gozdni rezervat, večina varovalnih gozdov in predlagane ekocelice.

4. Območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom brez in z ukrepi

V GGE Draga so varovalni gozdovi, kot gozd s posebnim namenom brez ukrepov pa je zavarovan gozdni rezervat Medvedjak.

Preglednica: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v GGE

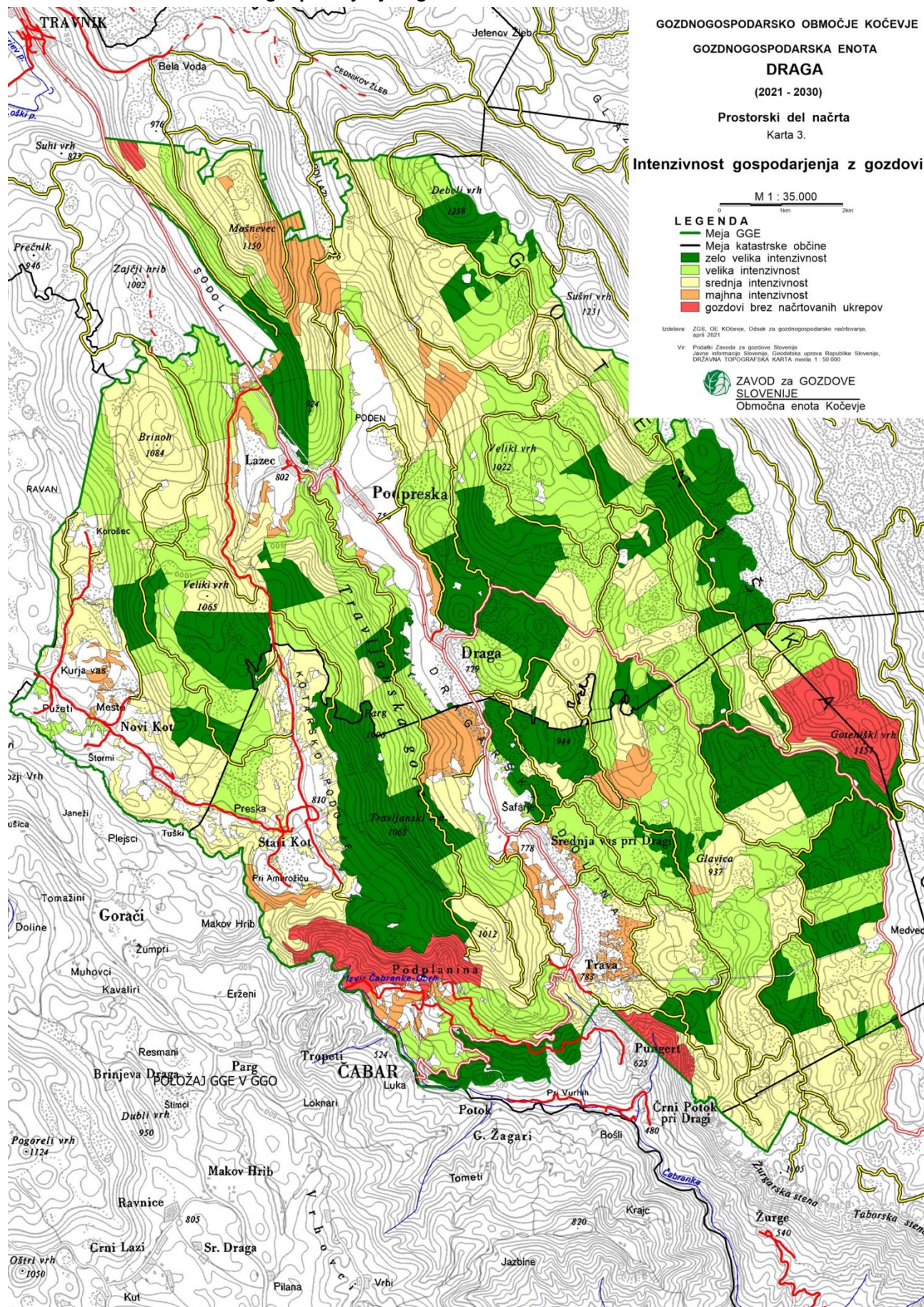
Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež %
VEČNAMENSKI GOZDOVI	5.137,34	96,2
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	95,57	1,8
VAROVALNI GOZDOVI	107,59	2,0
Skupaj	5.340,50	100,0

5. Gozdovi za sanacijo

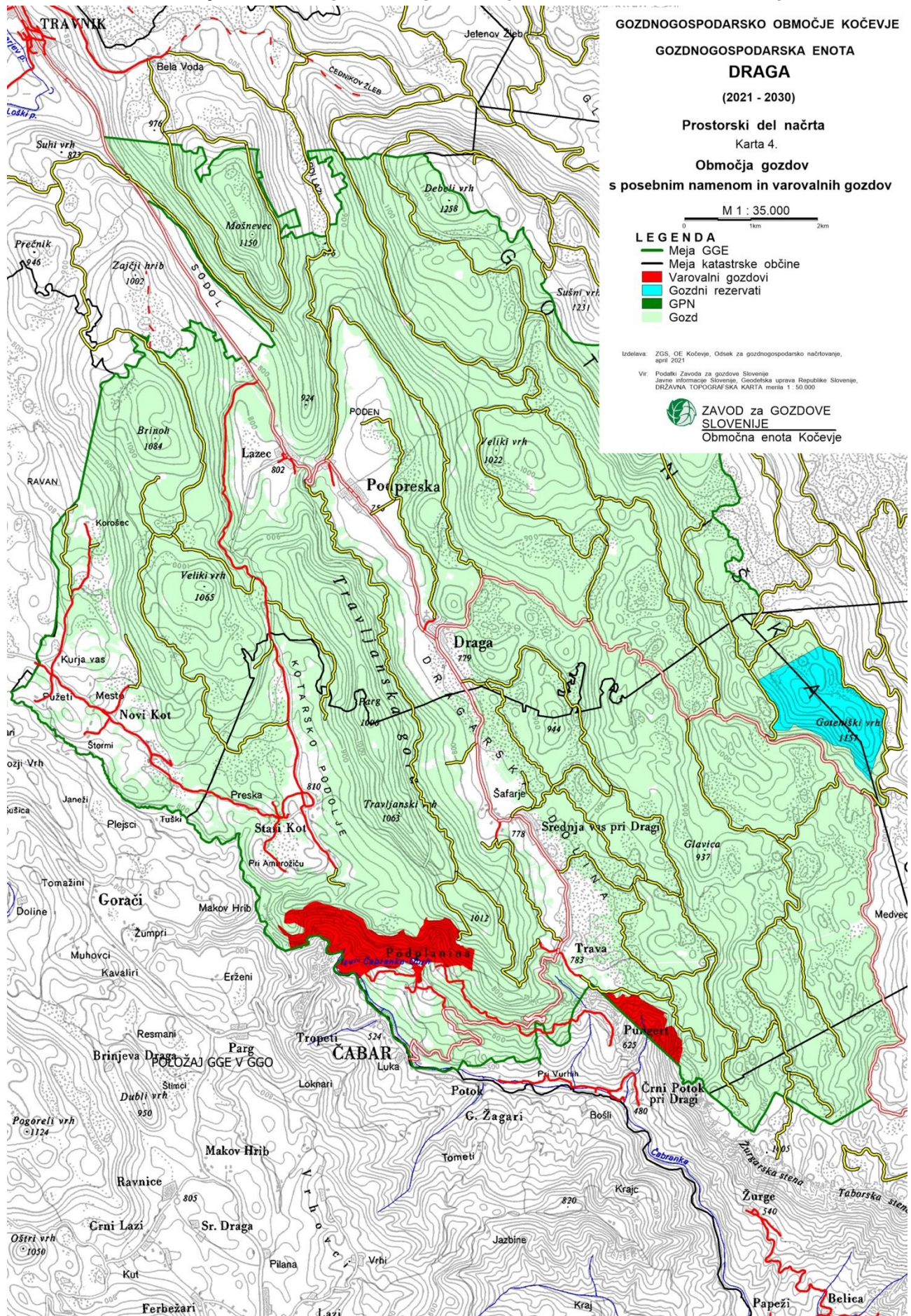
V GGE Draga ni poškodovanih gozdov, v katerih bi bil zaradi negativnih vplivov onemogočen naraven razvoj ekosistema oziroma onemogočeno zagotavljanje funkcij gozdov.

Karta 15: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Karta 16: Območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom brez ukrepov

6. Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali in območja pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Kot **območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali** so pomembne ekocelice (95,57 ha v gozdnih rezervatih, 155,45 ha v ostalih gozdovih). Za ohranitev prostoživečih živali v gozdnem prostoru so pomembne tudi gozdne jase s predvidenimi ukrepi (košnja), zaraščajoče gozdne jase in druge zaraščajoče površine, grmišča, gozdni rezervata in mirne cone (zimovališča in cona divjega petelina).

Preglednica: Površine gozdov pomembnih za ohranitev prostoživečih živali

Kategorija	Površina ha	Delež gozdov (%)
Ekocelice	251,02	4,7
Zimovališča – mirne cone	44,42	0,8
Cona divjega petelina – mirna cona	577,95	10,8

Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti so prikazana na karti v skladu s predpisi o ohranjanju narave (Natura 2000 in EPO).

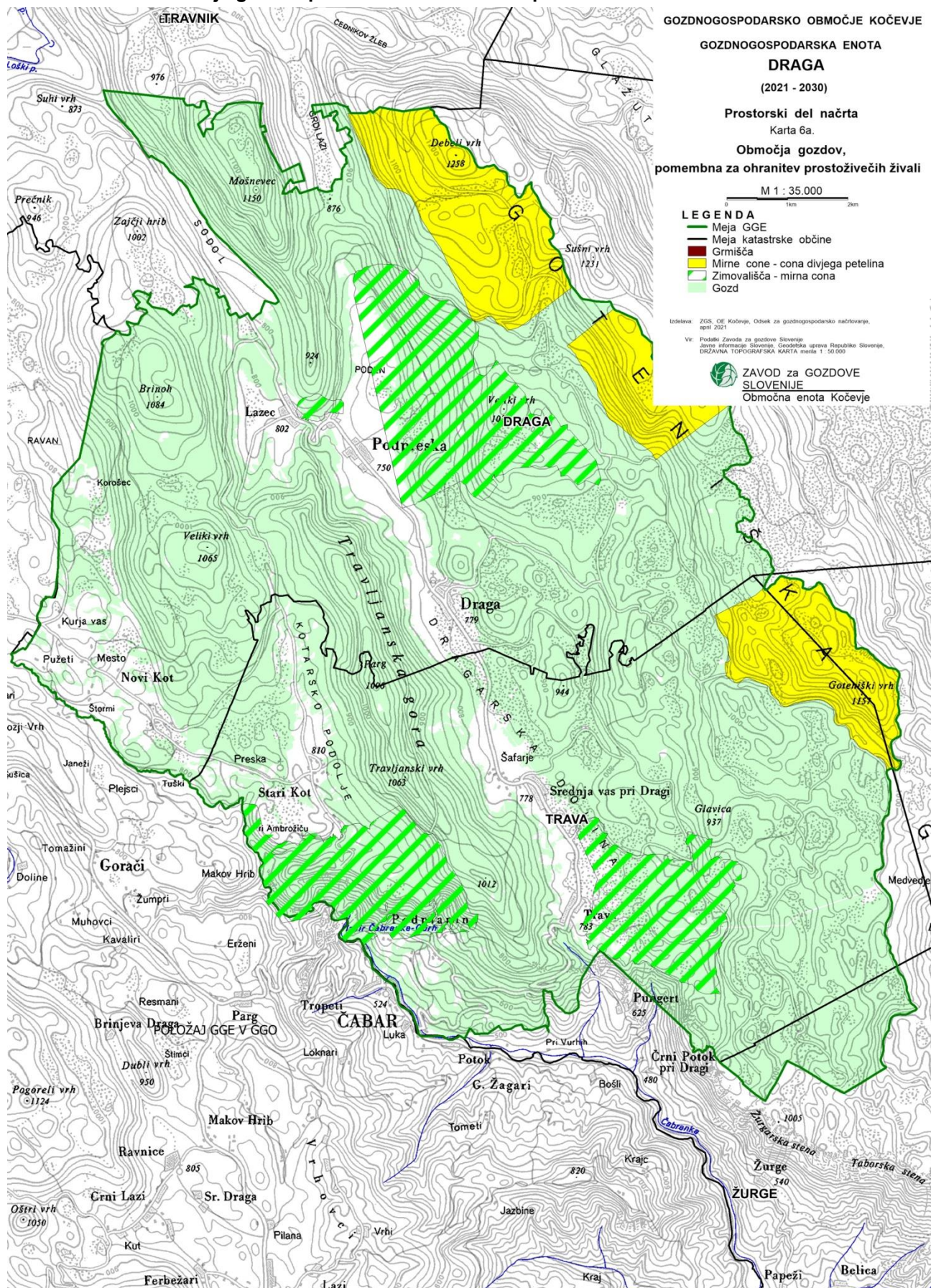
Preglednica: Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Kategorija	Površina gozd (ha)	Površina negozd (ha)	Delež gozdov (%)
Natura 2000	5.340,50	765,87	87,4
EPO	5.340,50	765,87	87,4

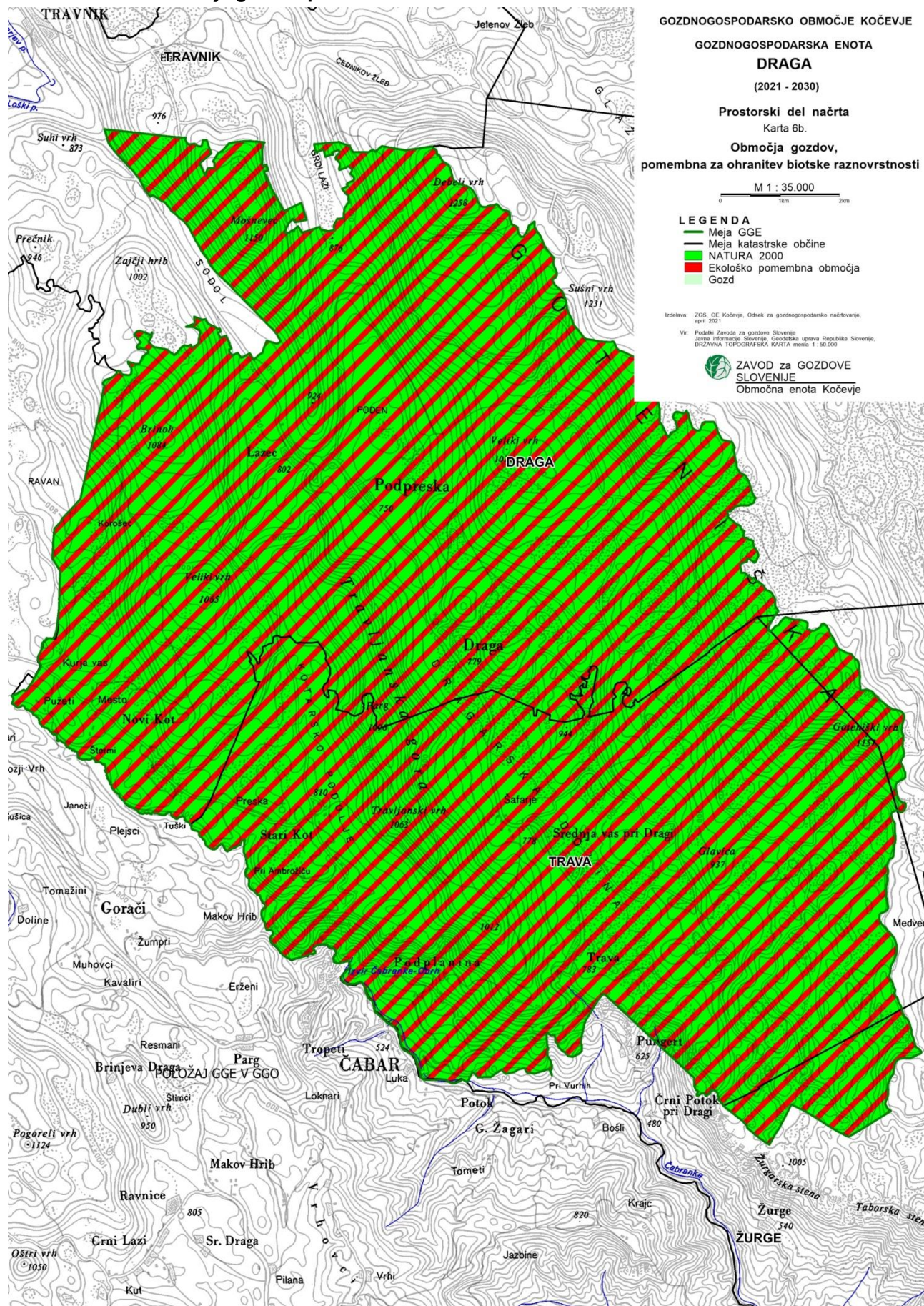
GGE Draga je v celoti vključena v območja Natura 2000 in v EPO območja.

Gozdnogospodarski načrt GGE Draga je tudi plan, neposredno potreben za varstvo območij Natura 2000: SI3000263 in SI5000013 Kočevsko. Enota je tudi del ekološko pomembnih območij – EPO: 31100 Kočevsko in 80000 Osrednje območje življenjskega prostora zveri. V celoti in za vse objekte so upoštevane naravovarstvene smernice Zavoda RS za varstvo narave. Usmeritve in ukrepi zagotavljajo ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in njihovih habitatov ter kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov na območju enote.

Karta 17: Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Karta 18: Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

7. Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Po 83. – 89. členu ZV-1 se za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda določi ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (plazovito območje).

Ogrožena območja določi Vlada RS. Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, podrobneje predpiše metodologijo za določanje ogroženih območij in način razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti.

Na karti varstvenih in ogroženih območij po predpisih o vodah so poleg zgoraj navedenih območij prikazane še naslednje vsebine:

- vodovarstvena območja,
- vodotoki,
- območja poudarjenosti hidrološke funkcije.

GGE Draga je tipični visoki kras z maloštevilnimi vodnimi viri. Na karti so označena območja 1., 2. in 3. varstvene cone po odloku o zaščiti vodnih virov.

8. Območja za možno krčitev gozdov

Na karti so prikazana območja:

- kjer je krčitev gozda dovoljena,
- kjer krčitev gozda praviloma ni dopustna (gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti (50 m buffer), sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m buffer), ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave, manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna),
- kjer krčitev gozda ni dovoljena (gozdni rezervati, varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve).

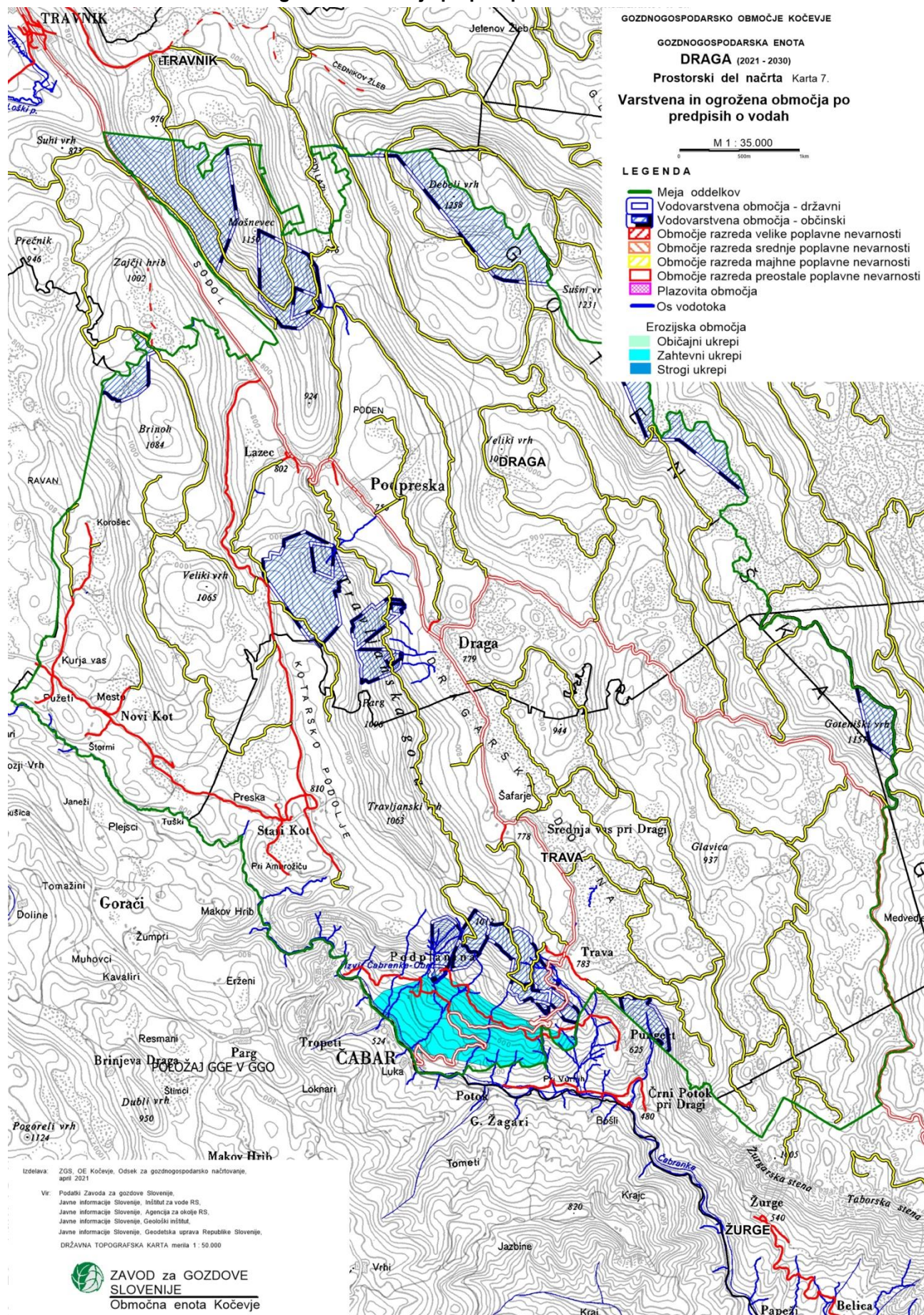
Krčitve gozdov v GGE Draga niso dovoljene na območju varovalnih gozdov, gozdnega rezervata in predlaganih ekocelic.

Praviloma krčitve gozdov niso dopustne v večjih kompleksih gozdov enote.

V gozdovih v okolici vasi in večjih kmetijskih površin so krčitve gozdov možne.

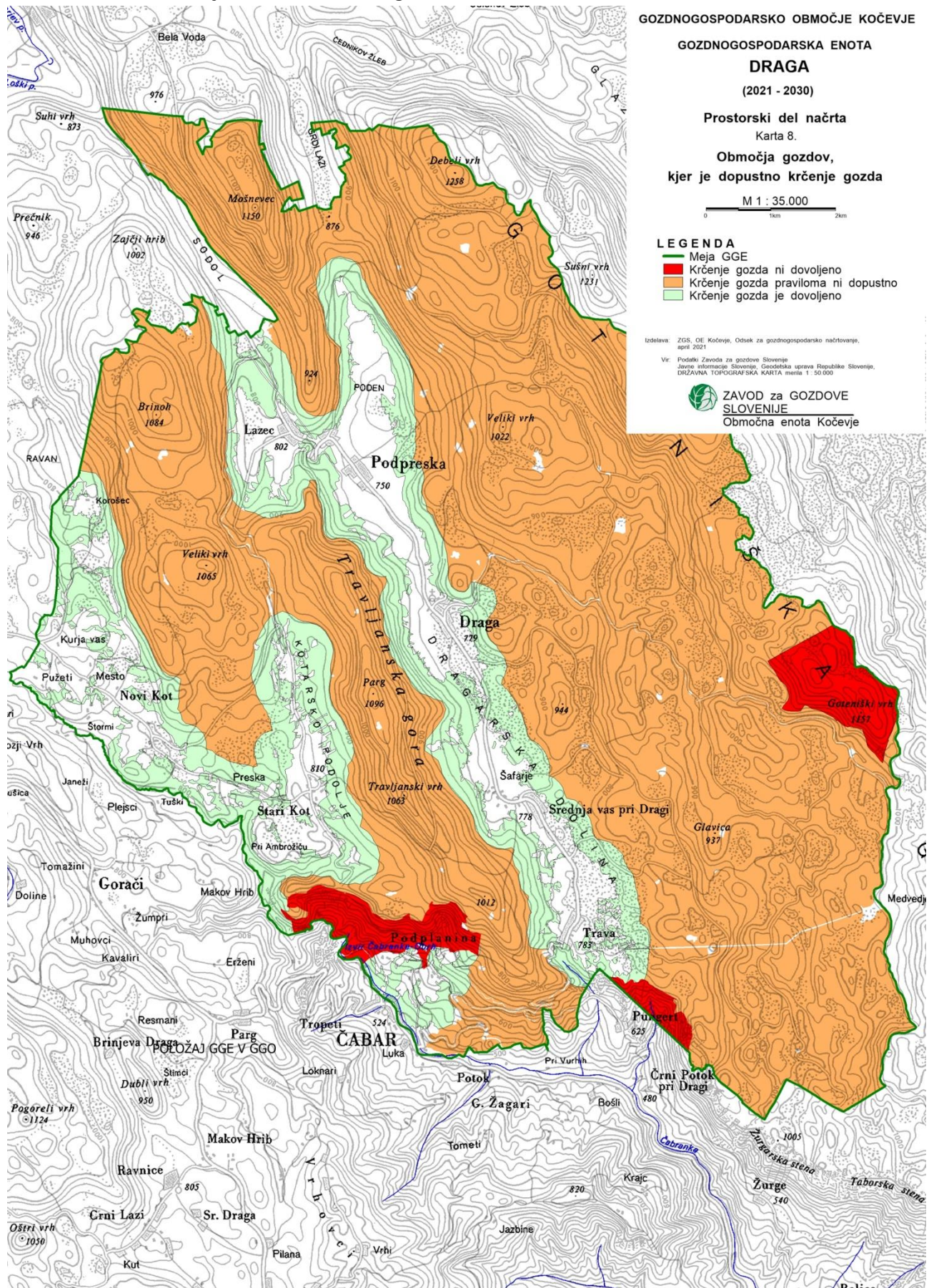

Karta 19: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Karta 20: Območja za možno krčitev gozdov

9. Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Na kartah so prikazane javne in gozdne ceste ter prednostna območja za gradnjo gozdnih cest in vlak.

Odprtost gozdov s prometnicami

Prikazane so gozdne ceste. V tekstnem delu načrta so navedene skupne dolžine ter povprečna odprtost.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest

Prikazana so prednostna območja za gradnjo gozdnih cest. Pri tem po odsekih upoštevamo pravilne razdalje, delež debeljakov, tekoči prirastek ter stopnjo realizacije poseka v preteklem ureditvenem obdobju. Prednostna območja so odseki, kjer je (ali je potrebno, da so izpolnjeni vsi pogoji):

- pravilna razdalja večja od 600 m,
- možni posek večji od 5m³/ha/leto,
- intenzivnost gospodarjenja mora biti vsaj srednja.

Prednostna območja določimo tudi tako, da okoli linij digitaliziranih gozdnih cest položimo 400 metrski buffer – prostor, ki ostane nepokrit, spada v prednostna območja.

Upoštevamo tudi seznam parcel s cestami neodprtih gozdov, ki ga letno posredujemo na Davčno upravo RS.

Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom praviloma ne sodijo med prednostna območja.

V primeru, da obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji cest, potem to območje ne sodi v prednostno območje.

Kriteriji so okvirni in služijo samo kot groba osnova za izris prednostnih območij, ki jih prikažemo praviloma kot večje zaključene geografske enote. Posamezna prostorsko ločena prednostna območja razvrstimo na osnovi pridobljenih podatkov (pravilna razdalja, načrtovani možni posek, intenzivnost...).

V GGE Draga je predstavljenih 10 prednostnih območij gradnje gozdnih cest iz elaborata o načrtovanih gozdnih cestah. V teh območjih bi šlo za gradnjo povezovalnih gozdnih cest in predvsem odpiranje do sedaj ne dovolj odprtih območij.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

Prikazana so prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak. Pri tem po odsekih upoštevamo kamnitost in skalovitost, delež odprtosti odseka ter realizacijo možnega poseka v preteklem obdobju. Prednostna območja so odseki, kjer je:

- kamnitost in skalovitost manjša od 60 %,
- naklon manjši od 25 stopinj,
- delež odprtosti odseka manjši od 50 % in
- možni posek večji od 5m³/ha/leto.

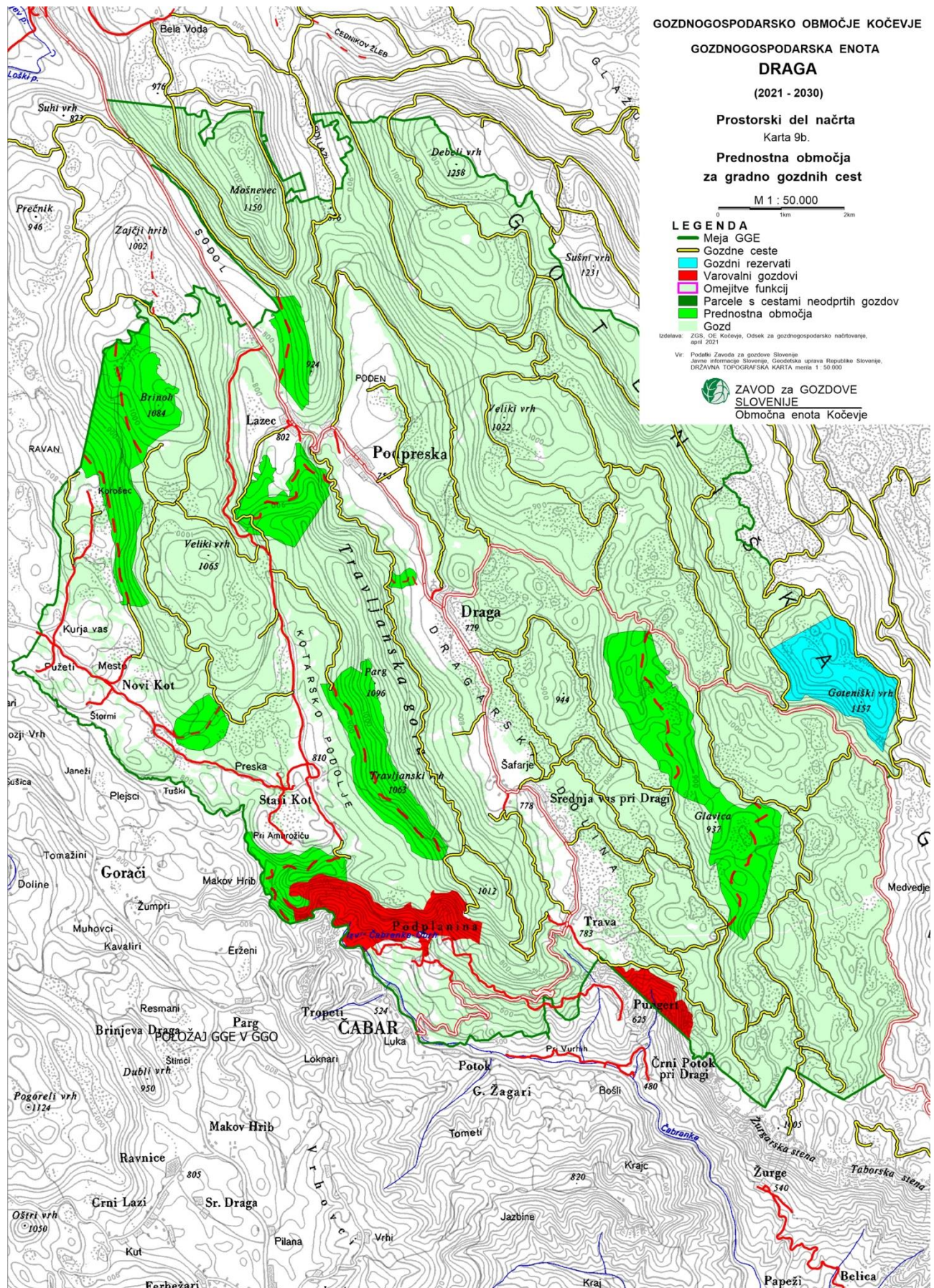
Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom ne sodijo med prednostna območja.

V primeru, da obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji vlak, potem to območje ne sodi v prednostno območje.

Kriteriji so okvirni in služijo samo kot groba osnova za izris prednostnih območij, ki jih prikažemo praviloma kot večje zaključene geografske enote.

V GGE Draga bo deloma potrebno dograjevati sistem vlak v zasebnih gozdovih predvsem na na Travlanski gori, oddelki 145, 146, 147 in 148.

Karta 21: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture – ceste

Karta 22: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture – vlake
